

ROBERT LOUIS STEVENSON DEFINE ADASI

ÖZGÜN ADI TREASURE ISLAND

© TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI, 2014 SERTİFİKA NO: 40077

> EDITÖR GAMZE VARIM

GÖRSEL YÖNETMEN BİROL BAYRAM

DÜZELTİ MEHMFT CELEP

GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI

I. - XIII. BASIM İŞ GENÇLİK KLASİKLERİ DİZİSİ'NDE MODERN KLASİKLER DİZİSİ'NDE 1. BASIM OCAK 2017, İSTANBUL 7. BASIM OCAK 2020, İSTANBUL

ISBN 978-605-332-920-6

BASKI: AYHAN MATBAASI Mahmutbey Mah. 2622. Sokak No:6/31 Bağcılar/İstanbul Tel. (0212) 445 32 38 Sertifika No: 44871

Bu kitabın türn yayın hakları saklıdır.

Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında gerek metin, gerek görsel malzeme yayınevinden izin alınmadan hiçbir yolla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

TÜRKİYE İŞ BANKASI KÜLTÜR YAYINLARI İstiklal Caddesi, Meşelik Sokak No: 2/4 Beyoğlu 34433 İstanbul Tel. (0212) 252 39 91 Faks (0212) 252 39 95 www.iskultur.com.tr

CEVIREN: NURETTIN ELHÜSEYNI

(Silvan/Diyarbakır, 1954). Darüşşafaka Lisesi ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi mezunu. AnaBritannica'da yazı kurulu üyesi ve çeşitli yayın kuruluşlarında editör olarak çalıştı. Halen serbest çevirmenlik ve araştırmacılık yapıyor.

Modern Klasikler Dizisi -89

Robert Louis Stevenson

Define Adası

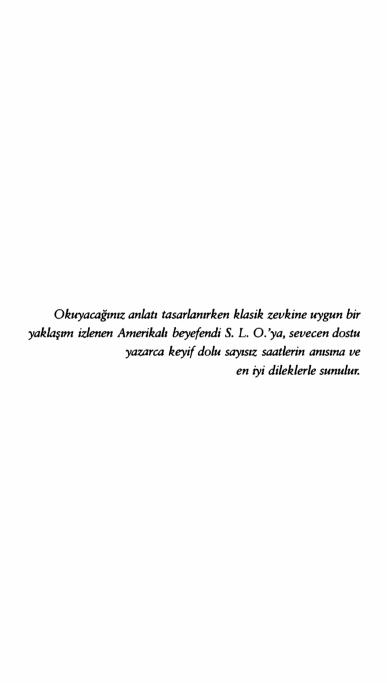
İngilizce aslından çeviren: Nurettin Elhüseyni

İçindekiler

BİRİN	Cİ BÖLÜM: YAŞLI KORSAN	
1	Yaşlı Kurt Denizci Amiral Benbow'da	3
2	Kara Köpek'in Ortaya Çıkışı ve Kaçışı	
3	Kara Benek	19
4	Denizci Sandığı	27
5	Kör Adamın Sonu	35
6	Kaptanın Belgeleri	43
İKİNC	İ BÖLÜM: GEMİ AŞÇISI	
7	Bristol'a Gidişim	53
8	"Dürbün" Tabelalı Yer	61
9	Barut ve Silahlar	67
10	Yolculuk	75
11	Elma Varilinde Duyduklarım	83
12	Savaş Meclisi	91
ÜÇÜN	CÜ BÖLÜM: KARADAKİ SERÜVENİM	
13	Karadaki Serüvenim Başlıyor	99
	İlk Kapışma	
15	Adanın Garibanı	111
DÖRD	ÜNCÜ BÖLÜM: KORUGAN	
16	Doktorun Anlatımıyla: Geminin Terk Edilişi	121
17	Doktorun Anlatımıyla:	
	Küçük Kayığın Son Seferi	127

18	Doktorun Anlahmıyla:	
	İlk Günkü Kavganın Sonu	133
19	Yeniden Jim Hawkins'in Anlatımıyla:	
	Korugandaki Kışla	139
20	Silver'ın Elçiliği	147
21	Saldırı	155
BEŞİNO	Cİ BÖLÜM: DENİZDEKİ SERÜVENİM	
22	Denizdeki Serüvenim Başlıyor	165
23	Gelgitin Sahneye Çıkışı	173
24	Sepet-Kayığın Seferi	179
25	Kurukafalı Bayrağı İndirişim	187
26	Israel Hands	193
27	"İspanyol Gümüş Paraları"	203
ALTIN	CI BÖLÜM: KAPTAN SILVER	
28	Düşman Kampında	213
29	Yeniden Kara Benek	223
30	Şartlı Serbestlik	231
31	Define Avı - Flint'in İbresi	239
32	Define Avı – Ağaçların Arasından	
	Gelen Ses	247
33	Bir Reisin Düşüşü	255
34	Hikâyenin Sonu	263

İKİRCİMLİ ALICIYA

Gemici ezgilerine uygun gemici masalları, Fırtına ve serüven, sıcak ve soğuk, Uskunalar, adalar ve adalarda mahsur kalanlar, Gömülü altınlarıyla korsanlar Ve bütün o eski maceralar, Anlatılınca bir daha o eski tarzda, Bu yaşlı halimle bende uyandırdığı keyfi, Verecekse bugünün daha bilgiç gençlerine:

- Pekâlâ, işte buyurun! Yok, öyle değilse,
Hamarat gençlikte bitmişse geçmişe özlem,
Hiç heves kalmamışsa artık okumaya,
Kingston ve Ballantyne gibi cesur adamları,
Cooper gibi ahşap ve dalgayla boğuşanları:
Buna da eyvallah! Ben de o zaman
Onların marifetleriyle birlikte yattıkları mezarı
Bütün korsanlarımla birlikte paylasırım!

BİRİNCİ BÖLÜM YAŞLI KORSAN

1

Yaşlı Kurt Denizci Amiral Benbow'da

Şövalye Trelawney, Dr. Livesey ve diğer beyefendiler benden Define Adası'yla ilgili bütün hikâyeyi, definenin bir bölümünün henüz çıkarılmamış olması nedeniyle adaya gidiş rotası dışında, başından sonuna kadar hiçbir şeyi atlamaksızın yazıya dökmemi istedikleri için, 17__ yılında elime kalemi alarak, babamın Amiral Benbow Hanı'nı işlettiği ve esmer yüzünde bir kılıç yarası bulunan yaşlı denizcinin çatımız altında kalmaya başladığı güne dönüyorum.

Peşinde bir el arabası içindeki sandığıyla han kapısına doğru ağır aksak adımlarla gelişini dün gibi hatırlıyorum. Katran gibi kararmış örgülü saçları kirli mavi paltosunun omzuna kadar inen, uzun boylu, sağlam yapılı, irikıyım ve yanık tenli bir adamdı. Pürtüklü elleri berelerle doluydu; kırık tırnakları kirden simsiyahtı. Yanağındaki kılıç yarası pis, soluk beyaz bir çizik gibiydi. Bir yandan ıslık çalarak çevreye göz gezdirdiğini ve ardından bocurgat gıcırtısını andıran tiz ve titrek bir sesle, daha sonraları sıkça söyleyeceği şu eski denizci şarkısına başladığını hatırlıyorum:

"Ölü adamın sandığı üstünde on beş adam – Yo-ho-ho ve bir şişe rom!" Derken, bir manivela gibi taşıdığı değnek parçasıyla kapıya vurdu. Kapıda beliren babamdan, kaba bir tavırla bir bardak rom istedi. Getirilen romu bir içki erbabı gibi ağzında uzun uzadıya yuvarlayarak yavaşça içti. Gözleri hâlâ çevredeki kıyı kayalıklarına ve yukarıdaki tabelamıza dikiliydi.

"Burası elverişli bir koy," dedi sonunda, "ve de konumu hoş bir meyhane. Nasıl, misafir çok mu, ahbap?"

Çok az misafir geldiğini belirtti babam, yüzündeki acıklı ifade daha da artarak.

"Eh, öyleyse," dedi yaşlı denizci, "yanaşmam için uygun rıhtım." Ardından "Haydi, miço," diye bağırdı, el arabasını süren adama. "Sandığımı bu tarafa doğru getir ve yukarıya çıkarmaya bir el at. Burada biraz kalacağım," diye devam etti. "Ben sade bir adamım; rom, pastırma ve yumurta yeter bana. Bir de orada dikilip gemilerin kalkışını seyretmek isterim. Bana ne diyebilirsiniz? Kaptan diyebilirsiniz işte. Ha, niçin beklediğini anladım, al işte." Kapı eşiğine üç ya da dört sikke altın fırlattı. "Ben ortalığa göz atınca söyleyebilirdin bana," dedi, bir komutanın haşin bakışıyla.

Doğrusu, elbiseleri kaba saba konuşma tarzından geri kalmayacak ölçüde berbattı. Görünüşünde gemi direği önünde yelken açmış bir adamın havası yoktu; daha çok emirler vermeye ya da sağa sola çatmaya alışkın bir ikinci kaptan ya da ufak tekne reisi gibiydi. El arabasını süren adam, onun önceki sabah Royal George'da posta arabasından indiğini, kıyı boyundaki hanları soruşturduğunu, bizim hanla ilgili iyi şeyler söylenmesi ve bu arada, sanırım, tenha olduğunun belirtilmesi üzerine, öteki konaklama evleri yerine burayı seçtiğini anlattı. Konuğumuz hakkında öğrenebildiğimiz şeyler bundan ibaretti.

Mizaç bakımından çok sessiz bir adamdı. Gün boyu elinde pirinç bir dürbünle koy çevresinde veya kayalıkların yukarısında dolanıp duruyordu; akşam olunca da salonun şömineye yakın bir köşesine çekilerek, adamakıllı rom ve su içiyordu. Kendisine bir şey söylendiğinde çoğunlukla konuşmaz, sadece ani ve hiddetli bir bakışla gözlerini havaya diker, bir sis düdüğü gibi burnundan solurdu; tıpkı bizim gibi, evimize uğrayan insanlar da çok geçmeden onu kendi haline bırakmayı öğrendi. Her gün gezintisinden döndüğünde, yoldan herhangi bir denizcinin geçip geçmediğini sorardı. Ilk basta, kendi mesrebinde birileriyle sohbet etme isteğinden dolayı bunu sorduğunu sandık; ama zamanla onlardan uzak durma nivetinde olduğunu anlar gibi olduk. Bir denizci (arada bir rast geldiği üzere, kıyı yolunu izleyerek Bristol'a giderken) Amiral Benbow'a misafir olduğunda, kaptanımız salona girmeden önce perdeli kapıdan ona bakardı; böyle biri handayken her zaman bir fare gibi sessiz kalmaya özen gösterirdi. En azından benim için, bu durumun sır olan bir tarafı voktu; çünkü bir bakıma onun endişesine ortak olmuş sayılırdım. Bir gün beni kenara çekmiş ve "tek bacaklı bir denizci adama karşı gözümü dört açmam" halinde, her ayın birinci günü elime dört gümüş peni sıkıştırma sözünü vermişti. Avın birinci günü geldiğinde ve ondan ücretimi istediğimde, çoğu kez tavrı burnundan soluyarak bana dik bir bakış fırlatmaktı. Ama daha bir hafta dolmadan, şaşmaz biçimde tavrından cayar, dört penimi getirip verir ve "tek bacaklı denizci adamı" kollamam yönündeki talimatını yinelerdi.

Bu kişinin rüyalarıma nasıl girdiğini anlatmama pek gerek yok herhalde. Fırtınalı gecelerde rüzgâr evin dört bir yanında uğuldarken ve dalgalar koy boyunca kayalıklara çarpıp kükrerken, onu bin bir kılığa ve bin bir şeytansı çehreye bürünmüş halde görürdüm. Bacağı bazen dizden, bazen kalçadan kopukmuş gibiydi; bazen de tek bacağı gövdesinin ortasından çıkan azınan bir yaratığa dönüşürdü. Çitlerin ve hendeklerin üzerinden atlayıp koşarak beni kovaladığını görmek karabasanların en kötüsüydü. Sonuçta, aldığım aylık dört peninin bedelini bu iğrenç kuruntularla bayağı pahalıya öderdim.

Ama tek bacaklı denizciyi düşünürken böylesine dehşete düşmeme karşın, kaptanın kendisine duyduğum korku, onu tanıvan herkese oranla çok daha azdı. Kafayı bulmanın ötesine varacak ölçüde rom içtiği geceler olurdu; böyle durumlarda kimi zaman sandalyesine çöker ve hiç kimseyi umursamaksızın o eski, arsız ve hınzırca denizci şarkılarını söylerdi; bazen herkese icki dağıtılmasını ister, korkudan titreven bütün misafirleri kendi hikâyelerini dinlemek ya da şarkılarına koro halinde eslik etmek zorunda bırakırdı. Ölüm korkusuyla tatlı canlarını korumaya çalışan bütün komşular nakaratlara katıldığı ve azardan kurtulmak amacıyla her biri öbüründen daha yüksek sesle bağırdığı için, çoğu kez evin "Yo-ho-ho ve bir şişe rom" sedalarıyla sarsıldığını duyardım. Bu taşkınlık nöbetlerinde kaptan simdiye kadar görülmüş en baskın masa arkadaşı kesilirdi; tepesi attığında elini masaya vurarak tek bir çıt çıkmamasını sağlardı; bir soruyla lafı kesildiğinde veya bazen hiç soru gelmemesini hikâvesinin can kulağıyla dinlenmemesine yorduğunda, bir öfke ateşiyle parlardı. Sarhoş olup sızıncaya ve kollarından tutulup yatağına götürülünceye kadar kimsenin oradan ayrılmasına da izin vermezdi.

Hikâyelerinin konusu insanları en çok ürküten şeylerdi. Adam asmayla, gemi bordasından uzatılmış bir kalasta yürüme cezasıyla, denizdeki fırtınalarla, mercan adalarındaki garip hayvanlarla, deli dolu işlerle ve İspanyolların koloniler kurduğu Karayip Denizi bölgesindeki yerlerle ilgili korkunç hikâyeler. Anlattığı şeylere bakılırsa, ömrünü Tanrı'nın denizlere saldığı en berbat adamlardan bazıları arasında geçirmiş olmalıydı; bu hikâyeleri aktarırken kullandığı dil, sade kır insanlarımız için neredeyse sayıp döktüğü cürümler kadar sarsıcıydı. Babam bu gidişle hanın mahvolacağını söylüyordu ikide bir; çünkü eziyet görmeye, sindirilmeye ve ürpertilerle yataklarına dönmeye dayanamayan insanlar çok geçmeden ayaklarını handan keseceklerdi. Oysa ben kapta-

nın varlığının aslında bize yaradığı kanısındayım. İnsanlar onunla birlikteyken ürkseler bile, yaşadıklarını daha sonra düşününce ondan hoşlanıyorlardı; bu durum sakin bir kır yaşamında tatlı bir heyecandı. Hatta ona hayranmış gibi görünen, ona "tam kurt denizci", "katıksız deniz kurdu" gibi nitelikler yakıştıran ve İngiltere'nin denizlerde dehşet saçmasını bu tür adamların sağladığını belirten bir delikanlı takımı bile vardı.

Bir bakıma, elbette, kaptanın bizi mahvettiği söylenebilir. Haftalar haftaları ve sonunda aylar ayları kovalarken, bizde kalmayı sürdürdü. Öyle ki, bütün paraların çoktan suyunu çekmesine karşın, babam bir türlü cesaretini toplayarak, daha fazla para vermesi için diretemedi. Konuya ucundan değinecek olsa bile, kaptanın kükremeye vardığı söylenebilecek kadar yüksek sesli burun solumaları ve dik bakışları zavallı babamı odadan kovmak için yeterliydi. Böyle bir terslemeden sonra babamın ellerini nasıl sıktığını görmüştüm. Katlanmak sorunda kaldığı sıkıntının ve dehşetin erken ve talihsiz ölümünü büyük ölçüde hızlandırdığına eminim.

Bizde kaldığı dönem boyunca kaptan, bir gezgin satıcıdan birkaç çorap alma dışında, kıyafetinde hiçbir değişiklik yapmadı. Şapkasındaki horoz tüylerinden biri yerinden sökülünce, o günden itibaren öyle asılı bıraktı, hem de uçuştuğu zaman büyük sıkıntı yaratmasına karşın. Üst kattaki odasında kendi eliyle yamadığı paltosunun görünüşünü hatırlıyorum, ki ömrünün sonuna doğru bu palto baştan aşağı yamalarla kaplı hale geldi. Ne kimseye mektup yazdığı, ne de kimseden mektup aldığı vardı. Komşular dışında hiç kimseyle konuşmazdı ve bunu da ancak romla kafayı bulduğunda yapardı çoğu zaman. Büyük sandığını hiçbirimiz açık halde görememiştik.

Sadece bir sefer çetin bir cevize çattı. Bu olayı bizde kalışının sonuna doğru, zavallı babamı bizden çekip alan kö-

tüleşmenin iyice ilerlediği sırada yaşadık. Dr. Livesey hasta babama bakmak üzere öğleden sonra geç saatte gelmişti. Annemin verdiği azıcık yemeği yedi ve eski "Benbow"da ahır yerimiz olmadığı için köyden getirilecek atını beklerken, bir pipo içmek üzere salona geçti. Ben de peşinden gittim. Kar gibi beyaz yüz pudrasıyla, parlak siyah gözleriyle ve cana yakın tavırlarıyla tertemiz ve şık doktorun çaylak kır insanlarıyla ve en başta romla kendinden geçmiş halde kollarını masaya yaslamış olan pasaklı, hantal, kızarık gözlü ve pejmürde kılıklı korsanımızla oluşturduğu tezadı gözlemlediğimi hatırlıyorum. Birdenbire kaptan ölümsüz şarkısını söylemeye koyuldu:

"Ölü adamın sandığı üstünde on beş adam – Yo-ho-ho ve bir şişe rom! Sen içmene bak, gerisini getirir şeytan – Yo-ho-ho ve bir şişe rom!"

İlk başlarda, "ölü adamın sandığı"nın yukarıdaki ön odada bulunan büyük sandıkla tıpatıp aynı olduğunu sanmıştım ve bu düşünce tek bacaklı denizciyi gördüğüm karabasanlarla iç içe geçmişti. Ama o sırada hepimiz bu şarkıya özel bir dikkat göstermeyi çoktan bırakmıştık; o akşam şarkıyı yeni duyan tek kişi Dr. Livesey'ydi ve onda pek hoş bir etki bırakmadığını gördüm. Bir an bayağı kızgın bir ifadeyle şöyle bir baktıktan sonra, yaşlı bahçıvan Taylor'la yeni bir romatizma ilacı üzerine konuşmasını sürdürdü. Bu arada kaptan müziğini gittikçe şakraklaştırdı ve sonunda hepimizin susması anlamına geldiğini bildiğimiz bir şekilde elini masaya vurdu. Dr. Livesey dışında herkes sesini hemen kesti; bu konuğumuz birkaç söz arasında piposundan sert yudumlar çekerek, duru ve sevecen bir sesle konuşmasını sürdürdü. Kaptan bir süre ona tersçe baktı, elini bir daha masaya vurdu, ters bakışını daha da sertleştirdi ve sonunda

sunturlu bir küfür savurarak tepki gösterdi: "Orada tek başına kımıldanan herif, sen de sus!"

"Bana mı seslendiniz, beyefendi?" dedi doktor. Zorbanın başka bir küfür katarak öyle olduğunu belirtmesi üzerine, "Size söyleyebileceğim tek şey var, beyefendi," diye karşılık verdi. "Böyle rom içmeye devam ederseniz, dünya yakında çok pis bir serseriden kurtulmuş olacak!"

Koca adamın öfkesi korkunçtu. Fırlayıp ayağa kalktı, gemicilere özgü sustalı bıçağını açtı ve doktoru duvara mıhlama tehdidini savururcasına avucuna oturttu.

Doktor hiç istifini bozmadı. Omzunun üzerinden bakarak, aynı ses tonuyla ve az önceki haliyle konuştu. Sesi odadaki herkesin işitebileceği kadar yüksek, ama son derece sakin ve pürüzsüzdü: "Eğer o bıçağı hemen şimdi cebine koymazsan, şerefim üzerine yemin ederim ki, önümüzdeki ilk mahkemede darağacını boylayacaksın."

Bunu ikisi arasında sert bir bakışma izledi. Ama kaptan çok geçmeden pes etti, silahını yerine koydu ve kötek yemiş bir köpek gibi hırıldayarak iskemlesine oturdu.

"Şimdi, beyefendi," diye devam etti doktor, "bölgemde böyle bir herifin bulunduğunu artık bildiğime göre, gözümün gece gündüz üstünde olacağını hesaba katabilirsin. Ben sadece doktor değilim, bir yargıcım da. Seninle ilgili ufacık bir şikâyet duyacak olursam, bu akşamki kabalık gibi bir şey olsa bile, ensenden tutulduğun gibi buradan atılman için gerekli önlemleri alacağım. Bu ders sana yeter."

Kısa bir süre sonra, Dr. Livesey kapıya gelen atına binip gitti. Ama kaptan o akşam ve izleyen birçok akşam dilini tutup uslu durdu.

2

Kara Köpek'in Ortaya Çıkışı ve Kaçışı

Bunun üzerinden henüz çok uzun süre geçmemişti ki, kaptandan nihayet kurtulmamızı sağlayan, ama ileride göreceğiniz gibi, başımıza sardığı işleri sona erdirmeyen gizemli olayların ilkini yaşadık. Uzun, sert ayazların ve şiddetli fırtınaların görüldüğü keskin bir soğuk kıştı; zavallı babamın ilkbaharı görme şansının çok az olduğu daha başından belliydi. Her geçen gün daha da çöküyordu. Annemle birlikte hanın bütün işlerini üstlendiğimiz için, sevimsiz konuğumuza pek aldırış edemeyecek ölçüde meşguldük.

Her tarafın don tuttuğu, insanı çimdikleyen bir ocak sabahının ilk saatleriydi. Koy baştan aşağı kül rengi kırağıyla kaplanmıştı; dalgalar yumuşak şapırtılarla taşları yalıyordu; hâlâ alçak olan güneş ancak tepe zirvelerine dokunuyor ve ışıltıları ta ötelerde denize vuruyordu. Kaptan her zamankinden daha erken uyanmış ve eski mavi paltosunun geniş etekleri altında sallanan palasıyla, koltuğunun altına sıkıştırdığı pirinç dürbünüyle ve başında arkaya doğru yatık duran şapkasıyla kumsalın yolunu tutmuştu. Uzun adımlarla yürürken soluğunun bir duman gibi arkasında asılı kaldığını hatırlıyorum. İri kayanın yanından dönerken ondan duyabildiğim son ses, yüksek bir kızgınlık homurtusu oldu; sanki aklı hâlâ Dr. Livesey'ye takılıydı.

Her neyse, annem yukarıda babamın yanındaydı. Ben de kaptanın dönüşünde hazır olsun diye kahvaltı sofrasını kuruyordum. Birden salonun kapısı açıldı ve daha önce hiç görmediğim bir adam içeriye girdi. Mum gibi soluk yüzlü bir yaratıktı. Sol elinde iki parmak eksikti. Bir pala taşımasına karşın, öyle dövüşçüye benzer bir tarafı pek yoktu. Tek ya da iki bacaklı olsun, denizcilere karşı gözümü hep açık tutmuştum. Ama bu adamın beni şaşırttığını hatırlıyorum. Görünüşü bir gemiciyi andırmamakla birlikte, hafiften bir deniz kokusu vardı üstünde.

Ona nasıl bir hizmet verebileceğimi sorduğumda, rom içeceğini belirtti; rom getirmek üzere salondan çıkacağım sırada, bir masaya oturdu ve yanına gitmem için işaret etti. Elimde peçeteyle bir an duraksadım.

"Gel buraya, evlat," dedi. "Şöyle yakınıma gel."

Ona doğru bir adım attım.

"Şu masa ahbabım Bill için mi?" diye sordu, pis bir sırıtışla.

Ona ahbabı Bill'i tanımadığımı, masanın evimizde kalan ve kaptan dediğimiz bir kişi için kurulduğunu söyledim.

"Eh," dedi, "ahbabım Bill'e kaptan denebilir galiba. Bir yanağında yara izi var. Ahbabım Bill çok şirin biridir, özellikle de kafayı çekince. Hani, sözün gelişi, diyelim ki sizin kaptanınızın bir yanağında yara izi var ve eğer sakıncası yoksa, diyelim ki, o yanak da sağ tarafta. Hah, işte! Anlattım sana. Şimdi, söyle, ahbabım Bill bu evde mi kalıyor?"

Dışarıda yürüyüşe çıktığını söyledim.

"Hangi yöne, evlat? Hangi yöne gitti?"

Kayanın orayı işaret etmem, kaptanın büyük ihtimalle birazdan döneceğini söylemem ve birkaç soruya daha cevap vermem üzerine, "Ah," dedi adam, "ahbabım Bill'in şerefine içmek için güzel bir fırsat olacak."

Bu sözleri söylerken yüzündeki ifade hiç de hoş değildi. İçinden gelerek konuştuğunu varsaysam bile, yanıldığını düşünmek için kendimce gerekçelerim vardı. Ama bana ne bundan, diye geçirdim aklımdan; üstelik ne yapmak gerektiğini kestirmek zordu. Yabancı tam fare bekleyen kedi gibi ikide bir köseye göz atarak, han kapısının iç tarafında durmaya devam etti. Dışarıya çıkıp yola girdiğimi görünce, hemen beni geri çağırdı. Bu çağrıya onun hoşuna gidecek bir çabuklukla uymamam karşısında, mum gibi yüzü son derece korkunç bir değişimle asılıverdi ve beni yerimden sıçratacak bir küfürle emrini yineledi. Yanına dönmemle birlikte tekrar eski haline büründü; yarı yaltaklanır, yarı aşağılar bir tavırla omzuma hafifçe vurdu, iyi bir çocuk olduğumu ve kanının bana bayağı ısındığını söyledi. "Benim de bir oğlum var," dedi, "tam senin kalıbında biri ve verdiğim terbiye bakımından tam bir gurur kaynağı. Ama çocuklar açısından asıl mühim sey disiplindir, evlat, disiplin. Bak, Bill'in çevresinde bulunmuş kişi bir sözü ikileterek öylece orada dikilmez - yani yakıştıramadım sana. Bill asla böyle şeylere gelmez, onunla birlikte yelken açanlar da böyle davranmaz. İşte, sahiden de ahbabım Bill bu, koltuğunun altında bir dürbünle geliyor, Tanrı eski şerrinden korusun elbette. Haydi, evlat, birlikte salona dönelim ve kapının arkasına geçip Bill'e küçük bir sürpriz yapalım - Tanrı şerrinden korusun, diyeyim bir daha."

Yabancı bu sözleri söylerken, bir yandan da beni çekiştirip salona götürdü ve köşede durarak beni arkasına doğru itti. Böylece ikimiz de açık kapının yanı başında saklanmış olduk. Tahmin edeceğiniz gibi, çok tedirgin ve endişeliydim. Yabancının da kesinlikle ürkmüş olduğunu görmek korkumu daha da artırdı. Palasının kabzasını kavradı ve kınından rahatça çekilir halde tuttu. Bu arada boğazı düğümlenmişçesine yutkunup duruyordu.

Sonunda kaptan uzun adımlarla içeriye girdi, hiç sağa sola bakmaksızın kapıyı arkasından çarparak kapattı ve dosdoğru kahvaltısının durduğu masaya yöneldi.

"Bill," dedi yabancı, sesinin cesur ve gür çıkmasını sağlamaya çalışarak.

Kaptan topaç gibi dönerek bizimle yüz yüze geldi. Teninin esmerliği hepten yok olup gitmiş ve hatta burnu bile maviye dönmüştü; bir hortlağı, uğursuz herifin tekini ya da daha kötü bir şeyi görmüş bir adamın bakışı vardı yüzünde. Doğrusu, onun bir anda bu kadar yaşlı ve solgun hale gelişini görmek beni üzdü.

"Yapma, Bill, beni tanıyorsun, insan eski bir gemi arkadaşını tanır elbette, Bill," dedi yabancı.

Kaptan yutkunur gibi oldu.

"Kara Köpek!" dedi.

"Başka kim olabilir ki?" diye karşılık verdi öbür adam, daha rahatlamış bir tavırla. "Her zamanki Kara Köpek işte, Amiral Benbow Hanı'ndaki eski gemi arkadaşı Billy'yi görmeye gelmiş." Ardından sakat elini havaya kaldırarak, "Ah, Bill, Bill, iki pençemi onlara kaptırmamdan beri, her ikimiz de ne günler görüp geçirdik," diye devam etti.

"Yeter, anladık yahu," dedi kaptan, "peşime düşüp beni yakaladın ve işte karşındayım. Peki, öt bakalım o halde, ne istiyorsun?"

"Seni, Bill," diye karşılık verdi Kara Köpek, "sen doğruyu bilirsin, Billy. Hele şu cici çocuk bana bir bardak rom getirsin, her nedense kanım ısınıverdi ona. Sakıncası yoksa, biz de şöyle bir oturalım ve eski gemi arkadaşları gibi dürüstçe konuşalım."

Romla birlikte geri döndüğümde, kaptanın kahvaltı masasının iki yanına karşılıklı oturmuşlardı çoktan. Kapıya yakın olan Kara Köpek, bir gözünün eski gemi arkadaşında, diğer gözünün ise, bana kalırsa, kaçış yolunda olması için yanlamasına oturuyordu.

Çekip gitmemi ve kapıyı ardına kadar açık tutmamı bildirdi. "I Iiçbir anahtar deliğin bana göre değil, evlat," dedi. Onları baş başa bırakarak, barın içine çekildim.

Hiç kuşkusuz, kulak kabartmak için elimden geleni yapınama karşın, uzun bir süre alçak sesli bir laklak dışında hiçbir şey işitemedim. Ama sonunda sesleri yükselmeye başladı ve çoğunlukla küfür olmak üzere, kaptanın ağzından çıkan birkaç sözü kapabildim.

"Yok, yok, yok, yok, kes şunu artık!" diye bağırdı bir anda. "İş sallandırmaya gelecekse, hepsini sallandıralım bence."

Derken, başka gürültülerin de karıştığı müthiş bir küfür salvosu koptu ansızın. Sandalyeler ve masa bir yığın halinde devrildi; bunu birbirine çarpan çelik sesleri ve ardından acı dolu bir çığlık izledi. Oraya varınca gördüğüm sahne şuydu: Kara Köpek var gücüyle kaçarken, kaptan burnundan soluyarak peşinden koşuyordu. Her ikisi de palasını çekmişti ve öndeki adamın sol omzundan oluk gibi kan akıyordu. Kaptan tam kapıda kaçan hasmına son bir korkunç darbe indirmeye kalkıştı; eğer palası kocaman Amiral Benbow tabelamıza takılmasaydı, kesinlikle omurgaya kadar inen bir vuruşla onu ikiye yaracaktı. Çerçevenin alt kenarında palanın açtığı çentiği bugün bile görebilirsiniz.

Kavga bu hamleyle sona erdi. Kendini yola atmayı başaran Kara Köpek, o yaralı haliyle tabanları yağladı ve yarım dakika içinde tepe yamacını aşarak gözden kayboldu. Kaptan ise apışmış bir halde öylece dikilerek tabelaya bakakaldı. Ardından elini birkaç kez gözlerinin üzerinde gezdirdi ve sonunda evin içine döndü.

"Jim, rom getir," dedi. Konuşurken hafifçe sendeledi ve tutunmak için bir elini duvara yasladı.

"Yaralandın mı?" diye bağırdım.

"Rom," diye tekrarladı. "Buradan gitmeliyim. Rom! Rom!"

Rom getirmek için koştum, ama sağa sola saçılan şeyler yüzünden ayaklarım birbirine dolandı. Bir bardak kırdım ve fıçı tapasını kirlettim. Kendi başıma durumu halletmeye çalışırken, salondan gelen gürültülü bir düşüş sesi duydum. İçeriye koştuğumda, kaptanın boylu boyunca yerde yattığını gördüm. Bağırışlar ve kavga yüzünden telaşa kapılmış olan annem aynı anda bana yardım etmek üzere merdivenden koşar adımlarla indi. İkimiz kaptanın birer omzundan tutarak başını kaldırdık. Çok yüksek ve hırıltılı bir sesle soluyordu, ama gözleri kapalıydı ve yüzü korkunç bir renge bürünmüştü.

"Vah başımıza gelenlere," diye bağırdı annem, "evimiz için ne büyük bir rezalet! Hem de zavallı baban hastayken!"

Bu arada kaptana nasıl yardımcı olacağımızı bilemez bir durumdaydık. Aklımıza gelen tek şey, yabancıyla didişirken ölümcül bir yara almış olabileceğiydi. Rom bardağını kaptığım gibi, boğazından aşağıya boşaltmaya çalıştım; ama dişleri sımsıkı kenetlenmişti ve çenesi demir kadar güçlüydü. O sırada kapının açılması ve babamı yoklamaya gelen Doktor Livesey'nin içeriye girmesi, içimizi rahatlatan talihli bir gelişme oldu.

"Ah, doktor," diye bağırdık, "ne yapacağız? Yarası nerede?"

"Yara mı? Saçmalık!" dedi doktor. "Sizden ya da benden daha çok yaralı değil. Bu adam felç geçirmiş, aynen onu uyardığım şekilde. Şimdi, Bayan Hawkins, hemen yukarıya koşup kocanızın yanına gidin ve mümkünse ona bu durum hakkında hiçbir şey söylemeyin. Bana gelince, şu herifin üç kuruşa değmeyen hayatını kurtarmak için elimden geleni yapmalıyım. Jim, sen bana bir leğen getir."

Leğenle birlikte geri döndüğümde, doktor çoktan kaptanın gömlek kolunu yırtmış ve adaleli kolunu açmıştı. Kolun birkaç yerinde dövmeler vardı. Dirseğe kadar olan kısımda "Şans getire", "Uğurlu rüzgâr" ve "Billy Bones'un gözdesi"

sözleri çok düzgün ve belirgin çizgilerle işlenmişti; omzun yakınındaki darağacı ve sallanan adam resmi çok canlı geldi bana.

"Önceden bilmiş gibi," dedi doktor, bu resme parmağıyla dokunarak. "Pekâlâ, Kaptan Billy Bones, eğer adın buysa tabii, kanının rengine bir bakacağız şimdi." Bana dönerek, "Jim, kan görmekten korkar mısın?" diye sordu.

"Hayır, efendim," dedim.

"O halde, şu leğeni tut," dedi. Hemen neşterini çıkardı ve bir damarı yardı.

Epeyce kanın boşalmasından sonra gözlerini açan kaptan, bulanık bakışlarla etrafı süzdü. Önce doktoru tanıdı ve haliyle kaşları çatıldı; ardından gözleri bana ilişince rahatladı. Ama birdenbire rengi değişti ve doğrulmaya çalışarak, "Kara Köpek nerede?" diye bağırdı.

"Burada köpek falan yok," dedi doktor, "başına bela ettiğin şu itliği saymazsak tabii. Ha bire rom içip duruyorsun; işte, tam sana söylediğim gibi, felç geçirdin. Pek istemeyerek de olsa, tepetaklak boylandığın mezar çukurundan seni çekip çıkardım az önce. Şimdi, Bay Bones—"

"Bu benim adım değil," diye sözünü kesti kaptan.

"Sanki umurumdaydı," cevabını yapıştırdı doktor. "Tanıdığım bir korsanın adı ve sırf kestirmeden giderek sana öyle sesleniyorum. Sana şunu söylemem gerekir: Bir bardak daha rom içmek seni öldürmez, ama bir kere yuvarladın mı, ardından bir tane ve bir tane daha gelir. Peruğumla bahse girerim ki, bir an önce bu zıkkımı bırakmazsan, geberip gideceksin. Anladın mı? Geberip sana yaraşan yere ulaşırsın, tıpkı Kitabı Mukaddes'te anlatılan adam gibi. Haydi, bir gayret göster bakalım. Yatağına gitmene yardımcı olacağım bir seferlik."

Doktorla birlikte iki koluna girdik ve epeyce sıkıntı çekerek onu yukarıya taşımayı başardık. Onu yatağına uzatmamızla birlikte, başı hemen devrilerek yastığa düştü. Baygınlık geçiriyormuş gibi bir hali vardı.

Robert Louis Stevenson

"Şimdi, beni iyi dinle," dedi doktor. "Vicdan azabı çekmemek için söylüyorum, rom senin için ölüm demek."

Bu sözlerin ardından babamı görmek üzere odadan çıkarken, beni de kolumdan tutarak sürükledi.

Kapıyı kapatır kapatmaz, "Bu hiçbir şey değil," dedi. "Bir süre sakin kalmasına yetecek kadar kan çektim ondan; olduğu yerde bir hafta daha yatacaktır – hem onun hem de sizin için en iyi yol bu; ama yeni bir felç işini bitirir."

3

Kara Benek

Öğle sularında elimde bazı serinletici içecekler ve ilaçlarla kaptanın kapısını açtım. Aşağı yukarı bıraktığımız şekilde yatıyordu. Yalnız hafifçe doğrulmuştu; hem bitkin hem de heyecanlı görünüyordu.

"Jim," dedi, "burada adam yerine konacak tek kişi sensin. Sana her zaman iyi davrandığımı biliyorsun. Zamanında olmasa bile, her ay bir gümüş dört peni verdim sana, kendine harcayasın diye. Şimdi görüyorsun, ahbap, bayağı sıkıntılı ve herkes tarafından terk edilmiş durumdayım. Jim, bana bir duble rom getirirsin, öyle değil mi, miço?"

"Doktor—" diye başlayacak oldum.

Cılız ama canhıraş bir sesle doktora sövgüler yağdırarak sözümü kesti. "Doktorların hepsi güverte bezidir," dedi. "Hele şu doktor var ya, denizcilerin halinden ne anlar ki? Zift gibi sıcak yerlerde bulunmuş, dostlarının sarı karantina bayrağıyla denize salındığını görmüş ve depremlerin çalkaladığı deniz gibi kabarıp duran bir ortamı yaşamış biriyim ben. Doktorun böyle diyarlardan ne haberi var ki? Hep romla ayakta kaldım, inan bana. Benim için etle tırnak ve karıkoca gibi bir şey. Şimdi romumu içmezsem, rüzgâr altı bir sahildeki hurda gemiye dönerim. Kanım üstünüzde kalır,

Jim, sana ve o doktor paçavrasına bulaşır." Bir süre daha küfürler sıralayıp durdu. "Bak, Jim, parmaklarım nasıl da titriyor," diye devam etti, yalvaran bir ses tonuyla. "Bir türlü düz tutamıyorum. Bu mübarek günde daha ağzıma bir damla değmedi. O doktor budalanın teki, inan bana. Boğazımı romla ıslatmazsam, Jim, korku nöbetlerine tutulurum; daha şimdiden birkaçı geldi bana. Koca Flint'i şu köşede, senin arkanda dururken gördüm; bir resim kadar açık seçikti. Ben ki ne zahmetler çekmiş bir adamım, korku nöbetlerine tutuldum mu, kıyameti koparırım. Senin doktorun bile bir bardağın bana zarar vermeyeceğini söyledi. Bir duble için sana yirmi bir şilinlik altın veririm, Jim."

Heyecanı gittikçe artıyordu. Bu yüzden, o gün çok sıkkın olan ve sükûnete ihtiyaç duyan babam için endişeye kapıldım. Kaldı ki, kaptanın söylediği gibi, doktorun sözleri beni rahatlatan bir bahaneydi. Rüşvet teklifiyle karşılaşmak da beni bayağı gücendirmişti.

"Senden para falan istemiyorum," dedim, "babama olan borcunu öde yeter. Sana bir bardak getireceğim, hepsi o kadar."

Ona getirdiğim bardağı hırsla elimden kaptı ve dibine kadar içti.

"Hayhay," dedi, "şimdi biraz daha iyiyim elbette. Peki, miço, o doktor bu bitli ranzada daha ne kadar yatacağımı da söyledi mi?"

"En az bir hafta," dedim.

"Yok yahu!" diye bağırdı. "Bir hafta, ha! Bu olacak şey değil; o zamana kadar bana kara beneği ulaştırırlar. Beceriksiz herifler şu mübarek anda benim kokumu almış olacaklar; öyleleri ellerindekini tutamadıkları için, başkasına ait şeylere konmak isterler. Bu davranış denizciliğe sığar mı şimdi, söyle bana? Ama ben tutumlu bir adamım. Bana ait sağlam parayı asla boşa harcamadığım gibi, kimseye de kaptırmadım. Onları bir daha oyuna getireceğim. Onlardan

korkum yok. Camadan çözerim, miço ve onları bir kez daha ardımda bırakırım."

Bütün bunları söylerken, acıdan neredeyse bağırmama yol açacak sıkı bir tutuşla omzuma yüklenerek ve ağır bir yük taşır gibi görünen bacaklarını kımıldatarak büyük güçlükle yatağından doğrulmuştu. Sözleri anlam bakımından ateşli olmakla birlikte, sesinin cılızlığıyla üzücü bir tezat içindeydi. Yatağın kenarında dik oturur konuma gelince biraz soluklandı.

"O doktor canıma okudu," diye mırıldandı. "Kulaklarım çınlıyor. Beni sırtüstü yatır."

Ona yardım etmeme fırsat kalmadan, önceki yerine sırtüstü devrildi ve bir süre sessizce yattı.

"Jim," dedi sonunda, "bugün o denizciyi gördün, değil mi?"

"Kara Köpek mi?" diye sordum.

"Ah! Kara Köpek," dedi. "Yaramaz herifin teki o; ama onu oyuna getirmekten daha beteri de var. Bak, bir şekilde buradan kaçamazsam ve bana kara beneği bildirecek olurlarsa, sunu unutma ki, pesinde oldukları sey benim eski sandığım. Ata binebilirsin, hı, öyle değil mi? Tamam, o zaman, bir ata bin ve -eh, ne yapalım, başka çare yok!- o baş belası doktor paçavrasının yanına giderek, bütün tayfaları güverteye çağırmasını söyle - ne kadar memur falan varsa, toplasın işte. Böylece Amiral Benbow'da onlara, yani Koca Flint'in bütün mürettebatına, adamlara ve oğlanlara, geriye kalanların hepsine bordadan yanaşsın. Ben ikinci kaptandım, Koca Flint'in ikinci kaptanıydım. O yeri bir tek ben biliyorum. Bu sırrı Savannah'da bana verdi, ölüm döşeğinde yatarken, aynen şu anda gördüğün halime benzer bir durumdayken. Ancak, kara beneği bana ulaştırmalarına veya sen kendin tekrar Kara Köpek'i ya da tek bacaklı bir denizciyi -en başta da onu- görene kadar, Jim, doktora haber vermeyeceksin."

"Peki ama, kara benek neyi nesi, kaptan?" diye sordum. "Bu bir çağrı, miço. Bana ulaştırdıklarında, sana söyleyeceğim. Ama sen de gözünü dört aç, Jim. Şerefim üzerine yemin ederim, sana eşit pay vereceğim."

Gittikçe cılızlaşan bir sesle, abuk sabuk konuşmaya biraz daha devam etti; ona verdiğim ilacı tıpkı bir çocuk gibi yuttuktan ve "Eğer ilaç isteyen bir denizci varsa, o da benim," diye belirttikten kısa bir süre sonra, kendinden geçmişçesine derin bir uykuya daldı. Onu öylece bırakıp çıktım. İşlerin yolunda gitmesi için ne yapmam gerektiğini kestiremedim. Belki de bütün hikâyeyi doktora anlatmalıydım; çünkü kaptanın itiraflarından dolayı pişmanlık duyacağı ve canıma kıyacağı düşüncesiyle ölüm korkusuna kapıldım. Ama gelin görün ki, zavallı babam o akşam ansızın öldü ve böylece bütün meseleleri bir yana ittim. Haliyle bizi saran elem, komşuların ziyareti, cenazeyi ayarlama ve bu arada hanla ilgili bütün işleri yürütme gereği beni öylesine uğraştırdı ki, kaptanı düşünmeye, hele bende uyandırdığı korkuyla tasalanmaya hiç vaktım olmadı.

Kaptan ertesi sabah aşağıya indi elbette ve alışılmış şekilde her öğünde masaya oturdu. Bununla birlikte çok az şey yerken, normalde içtiği rom miktarını, ne yazık ki, iyice aştı. Kendisi bara gidip bardağını dolduruyordu; suratını asması ve burnundan soluması yüzünden, hiç kimse ona karşı çıkmaya cesaret edemiyordu. Cenaze töreninden önceki gece her zamanki gibi sarhoştu; yas tutulan bir evde onun eski iğrenç denizci şarkısını söylediğini işitmek sarsıcı bir şeydi. Ama o takatsiz halinden dolayı, hepimiz onun öleceği korkusu içindeydik. Birdenbire kilometrelerce ötedeki bir davaya bakmaya giden doktor, babamın ölümünden sonra evimizin civarında görünmez oldu. Size kaptanın takatsiz olduğunu söyledim; aslına bakılırsa, gücünü yeniden toplayacağına, takati gittikçe daha da düşüyor gibiydi. Merdivenden güçlükle inip çıkıyor, salon ile bar arasında sen-

deleyerek gidip geliyor, bazen deniz kokusunu almak için burnunu kapılardan dışarıya uzatıyor, yürürken destek için duvarlara tutunuyor ve dik bir dağa tırmanmakta olan bir adam gibi kesik ve hızlı nefeslerle soluyordu. Özel olarak beni karşısına alıp hiç konusmadı; öyle sanıyorum ki, bana güvenerek anlattığı sırları tamamen unutup gitmişti. Ama meşrebi daha değişkendi ve bedensel zayıflığından dolayı, her zamankinden daha asabiydi. Sarhos olduğunda palasını çıkarmak ve çıplak halde masaya koymak gibi endişe verici bir huyu vardı artık. Bütün bunlara rağmen, insanlara karsı daha aldırışsızdı, tamamen kendi düşüncelerine kapanmış gibiydi ve konuşmaları oldukça abuk sabuktu. Sözgelimi, bir keresinde bizi son derece hayrete düsüren bir sekilde, farklı bir ezgi tutturdu, herhalde denizlere açılmadan önce gençliğinde öğrenmiş olduğu bir tür köy aşk şarkısını söyledi.

İşte durum böyle sürüp giderken, cenazeden sonraki gün saat üç sularında bir şey oldu. Dışarıda keskin, sisli ve buz gibi soğuk bir hava vardı. Babamla ilgili hüzünlü düşüncelere boğulmuş halde kapı önünde dikiliyordum. Birden, yol üzerinde yavaşça hana yaklaşan birini gördüm. Besbelli ki kördü. Elindeki bir değneği yere vurarak ilerliyordu; gözlerini ve burnunu kapatan büyük bir yesil örtü takmıştı. Sanki yaşlılık ya da takatsizlik yüzünden kambur duruyordu; onu iyice şekilsiz gösteren kukuletasıyla eski püskü bir denizci pelerini vardı üstünde. Daha korkunç görünüşlü bir kişiyi hayatımda hiç görmemiştim. Hana az bir mesafe kala durdu ve tuhaf bir şarkı çığırırcasına sesini yükselterek, ortalığa şu sözleri söyledi: "Anavatanı İngiltere'nin aziz savunması uğruna -Tanrı Kral George'u korusun!- değerli görme yetisini yitiren su zavallı kör adama su anda bu memleketin neresinde olduğunu söyleyecek iyiliksever bir dost var mı?"

"Kara Tepe Koyu'ndaki Amiral Benbow Hanı'ndasın, beybaba," dedim.

"Bir ses duyuyorum," dedi, "hem de genç bir ses. İyiliksever genç dostum, elimden tutup beni içeriye götürür müsün?"

Elimi uzatmamla birlikte, korkunç görünüşlü, tatlı dilli ve gözsüz yaratık beni bir mengene gibi sıkıca tuttu. Öylesine irkildim ki, elimi kurtarmaya çalıştım. Ama kör adam tek bir kol hareketiyle beni kendisine doğru çekti.

"Şimdi, delikanlı," dedi, "beni kaptanın yanına götür."

"Efendim," dedim, "inanın, buna cesaret edemem."

"Ya," dedi alaylı bir tavırla, "demek öyle! Beni dosdoğru içeriye götür, yoksa kolunu kırarım."

Bu sözleri söylerken kolumu öylesine büktü ki, acı dolu bir çığlık attım.

"Efendim, sizin iyiliğiniz için söylüyorum," dedim. "Kaptan eskisi gibi değil. Önünde çekilmiş bir palayla oturuyor. Başka bir beyefendi—"

"Haydi bakalım, marş," diyerek, sözümü kesti. Kör adamınki kadar acımasız, soğuk ve iğrenç bir sesi daha önce hiç işitmemiştim. Kolumdaki sızıdan daha da sindirici olan bu sese hemen uydum. Yaşlı ve hasta korsanımızın romdan sersemlemiş halde oturduğu salona girmek üzere dosdoğru kapıya yöneldim. Bana sıkıca yapışan kör adam, elimi demir bir yumrukla tutuyordu ve neredeyse taşıyamayacağım bir yükle üstüme abanıyordu. "Beni dosdoğru ona götür ve görüş alanına girdiğimde, 'Bak, bir dostun gelmiş, Bill,' diye bağır. Dediğimi yapmazsan, ben de şunu yaparım." Ardından bayılıp düşmeme yol açacağını sandığım bir çekişle beni sarstı. Kör dilencinin davranışı karşısında o kadar büyük bir yılgınlığa kapıldım ki kaptanın dehşetini unuttum ve salon kapısını açtıktan sonra, bana bildirdiği sözleri titrek bir sesle söyledim.

Zavallı kaptan başını kaldırdı ve bir anda romun etkisinden sıyrılarak, ayık bakışlarını bize dikti. Yüz ifadesinde ölümcül hastalığın dehşetinden pek eser kalmamış gibiydi. Kalkmak için bir hareket yaptı, ama sanırım, bedeninde yeterli güç kalmamıştı artık.

"Şimdi, Bill, olduğun yerde otur," dedi dilenci. "Her ne kadar göremezsem de, kıpırdanan bir parmağı işitcbilirim. Biz işimize bakalım. Sol elini uzat. Delikanlı, onun sol elini bileğinden tut ve benim sağ elime yaklaştır."

Her ikimiz de talimatına harfiyen uyduk. Değneği tutan elinin boşluk kısmındaki bir şeyi kaptanın avucuna aktardığını ve kaptanın da avucunu derhal kapattığını gördüm.

"Böylece işimiz bitti," dedi kör adam. Bunu söyler söylemez beni serbest bıraktı; inanılmaz ölçüde şaşmaz ve çevik adımlarla kaçarcasına salondan çıktı ve yola koyuldu. Olduğum yerde hâlâ hareketsiz dururken, yeri döven değneğinin çıkardığı seslerin gittikçe uzaklaştığını işitebildim.

Gerek ben, gerekse kaptan ancak bir süre sonra toparlanabildik. Derken, aşağı yukarı aynı anda, ben hâlâ tuttuğum bileğini bırakırken, o da elini çekti ve sertçe avucunun içine baktı.

"Saat on!" diye bağırdı kaptan. "Altı saat var. Yine de onları haklayacağız." Ardından fırlayıp ayağa kalktı.

Kalkar kalkmaz sendeledi, elini boğazına götürdü, bir an sallandı ve ardından tuhaf bir ses çıkararak, tepetaklak yere düştü.

Hemen yanına koşarken, anneme seslendim. Ama acelem boşunaydı. Kaptan şimşek gibi inen bir felçle göçüp gitmişti. Anlaşılması zor garip bir duygu içimi sardı. Son zamanlarda acısam bile, bu adama kesinlikle sevgi duymamıştım. Ama öldüğünü görür görmez, gözyaşlarına boğuldum. Bu, yaşadığım ikinci ölümdü ve üstelik ilkinin üzüntüsü yüreğimde hâlâ taptazeydi.

4

Denizci Sandığı

Anneme bütün bildiklerimi anlatmakta gecikmedim haliyle. Belki de ona çoktan anlatmış olmalıydım. Bir anda zorlu ve tehlikeli bir durumda bulduk kendimizi. Adamın parasının bir bölümünü -tabii kaldıysa- almak kesinlikle hakkımızdı; ama kaptanımızın gemi arkadaşlarının, en başta da gördüğüm iki mostralık adamın, Kara Köpek ile kör dilencinin konacakları çapuldan ölü adamın borçlarını ödemek için vazgeçmeye eğilimli bir tavır göstermesi pek olası değildi. Kaptanın belirttiği gibi hemen bir ata binerek Doktor Livesey'nin yanına gitmem, annemi yalnız ve korumasız bırakacaktı, ki böyle bir şey düşünülemezdi. Aslında, her ikimizin de o evde çok uzun süre kalması olanaksız gibiydi; mutfak ocağındaki kömürlerin düşüşü ve duvar saatinin tıklayışı içimizi endişelerle doldurmaktaydı. Ortalığa kulak verdiğimizde, çevremizi yaklaşan ayak sesleri sarmıştı sanki; kaptanın salonda yatan cesedinin görüntüsü ile nefret uyandıran o kör dilencinin etrafta dolandığı ve dönmeye hazır olduğu düşüncesi arasında, korkudan sıçrayacak duruma düştüğümüz anlar oluyordu. Hızla bir karara varmamız gerekiyordu. Sonunda birlikte dışarıya çıkmayı ve komşu köyden yardım istemeyi akıl ettik. Hiç durulacak zaman değildi.

Başımız açık halde, bastırmakta olan akşam karanlığının ve buz kesmiş sisin içine daldık hemen.

Köy sonraki koyun öbür tarafında, görüş alanımız dışında olmakla birlikte, ancak birkaç yüz metre ötedeydi. Bana büyük ölçüde cesaret veren şey, kör adamın ortaya çıktığı ve galiba döndüğü yerin tam aksi istikametinde olmasıydı. Yine de yola koyulduktan birkaç dakika sonra, ikide bir durarak birbirimize sarıldık ve ortalığa kulak verdik. Ama olağandışı bir ses yoktu – dalgacıkların kıyıyı hafif yalayışı ve koru sakinlerinin ötüşleri dışında.

Köye vardığımızda mumlar çoktan yakılmıştı; kapı ve pencerelerdeki o sarı ışıltıyı görünce ne kadar sevindiğimi hiç unutmayacağım. Gelin görün ki, o civarda alabileceğimiz yardım bundan ibaret kaldı. Her ne kadar koca adamların böyle bir davranıştan utanacaklarını sansanız da, tek bir kişi bile bizimle birlikte Amiral Benbow'a dönmeye razı olmadı. Biz başımızdaki dertleri anlattıkça, erkek, kadın ve çocuk, herkes kendi evine daha da sığınır bir tutuma girdi. Bana garip gelmekle birlikte, Kaptan Flint adı orada yeterince biliniyordu ve büyük bir dehşet yükü taşıyordu. Dahası, gündüz Amiral Benbow'un öbür tarafındaki tarlalarda çalışmış olan bazı adamlar, yolda birkaç yabancı gördüklerini ve kaçakçı olabilecekleri düşüncesiyle hemen oradan sıvıştıklarını hatırladılar. İçlerinden en az biri, Kitt Deliği dediğimiz yerde küçük bir yelkenli görmüştü. Bu bakımdan, kaptanın herhangi bir hempasının varlığı onlarda ölüm korkusu uyandırmak için yeterliydi. Uzun sözün kısası, başka bir istikamette bulunan Dr. Livesey'nin yanına gitmeye gönüllü birkaç kişinin çıkmasına karşın, hiç kimse hanı savunmak için bize yardım etmeye yanaşmadı.

Korkaklığın bulaşıcı olduğu söylenir; ama böyle durumlarda tartışmaya girmek insanları yüreklendirmede çok etkili olur. Bu nedenle herkesin sözünü söylemesinden sonra, annem bir konuşma yaptı. Babasız oğluna ait olan parayı kaptırmayacağını bildirdi. "Eğer hiçbiriniz cesaret edemeyecekseniz," dedi, "Jim ve ben edeceğiz. Geldiğimiz yoldan geri döneceğiz. Siz koca, hantal ve ödlek erkeklere küçük bir aferin. Ölme pahasına da olsa, o sandığı açacağız. Bayan Crossley, hakkımız olan parayı geri getirmek için o torbayı bize verirsen, müteşekkir kalacağız."

Pek tabii ki, annemle birlikte gideceğimi söyledim. Haliyle köylülerin hepsi bu çılgınca cesaretimiz karşısında ağlaştı, ama tek bir adam bile bize katılmaya kalkışmadı. Bütün yapabildikleri şey, saldırıya uğrama ihtimaline karşı elime dolu bir tabanca sıkıştırmak ve dönüş yolunda takip edilmemiz halinde, yardıma yetişmek üzere atları eyerli halde hazır tutmaya söz vermek oldu. Bu arada bir delikanlı, silahlı yardım istemek üzere atına binip doktorun yanına gidecekti.

Annemle birlikte bu tehlikeli işe girişerek soğuk gecede yola koyulduğumuz sırada kalbim küt küt atıyordu. Yükselmeye başlayan dolunay, sisi yukarıdan delen kızılımsı ışıltılarla etrafı süzüyordu. Bu durum daha da acele etmemize yol açtı; bir daha dışarıya çıkmamızdan önce ortalık gündüz gibi aydınlık olacaktı ve evden ayrılışımız izleyen gözlerce rahatlıkla görülecekti. Çitler boyunca gürültüsüz ve çabuk adımlarla ilerlerken, korkumuzu artıracak herhangi bir şeyi görmedik ve işitmedik, ta ki Amiral Benbow'un kapısının ardımızdan kapanmasıyla rahatlayana kadar.

Kapı sürgüsünü hemen çektim. Kaptanın cesedinin bulunduğu evde, annemle birlikte yapayalnız ve karanlıkta nefes nefese kalmış halde bir süre öylece durduk. Derken, annem bardan bir mum aldı ve el ele tutuşarak salona geçtik. Kaptan onu bıraktığımız şekilde, sırtüstü, gözleri açık ve bir kolu yana açılmış halde yatıyordu.

"Perdeleri çek, Jim," diye fısıldadı annem. "Gelip dışarıdan bizi izleyebilirler." Perdeleri çekmemden sonra, "Şimdi, ondan anahtarı almalıyız," dedi. "Peki, kim ona dokunacak, ah, bir bilsem!" Bu sözleri söylerken hıçkırır gibi oldu.

Hemen dizlerimin üstüne çöktüm. Yerde kaptanın elinin yakınında, bir tarafı kararmış olan küçük bir kâğıt parçası duruyordu. Bunun kara benek olduğundan hiç kuşku duymadım. Kaldırıp aldığımda, öbür tarafında çok güzel ve okunaklı bir yazıyla şu kısa mesajın yer aldığını gördüm: "Bu gece ona kadar vaktin var."

"Saat ona kadar vakti varmış, anne," dedim. Bu sözlerin ağzımdan çıkmasıyla birlikte, eski saatimiz çalmaya başladı. Bu ani gürültü bizi şoka uğratacak ölçüde irkiltti; neyse ki, gong vuruşlarından saatin henüz altı olduğunu anladık.

"Şimdi, Jim," dedi annem, "anahtarı al."

Kaptanın ceplerini sırayla yokladım. Bulabildiğim şeyler birkaç küçük sikke, bir yüksük, biraz iplik ve büyük iğneler, ucundan ısırılmış bir parça sarma tütün, eğri saplı bir bıçak, bir cep pusulası ve bir kav kutusuydu. Umutsuzluğa kapılmaya başladım.

"Belki boynunda asılıdır," diye görüşünü belirtti annem.

Güçlü bir tiksintiyi bastırarak, gömleğinin boyun kısmını yırtıp açtım. Katran gibi kararmış bir zincir duruyordu orada sahiden. Zinciri onun bıçağıyla kesip çıkarınca anahtarı buldum. Bu zafer içimizi umutla doldurdu. Hiç beklemeden üst kata koşturduk. Kaptanın uzun süredir geceleri uyuduğu ve geldiği günden beri sandığının durduğu küçük odaya girdik.

Dışarıdan bakılınca sıradan bir denizci sandığı gibiydi. Üst tarafında kızgın demirle yakılarak işlenmiş "B" harfi vardı. Uzun süreli ve hor kullanım yüzünden, köşeleri biraz ezik ve kırıktı.

"Anahtarı bana ver," dedi annem. Kilidin çok sert olmasına karşın, anahtarı çevirdi ve tek bir itişle sandık kapağını arkaya fırlattı.

İçeriden keskin bir tütün ve katran kokusu yükseldi. Üst tarafta özenle fırçalanıp katlanmış çok güzel bir takım elbise dışında bir şey yoktu. Annem hiç giyilmemiş olduğunu belirtti. Elbisenin altından bir sürü değişik şey çıktı: Bir açıölçer, bir teneke su kabı, birkaç tütün çubuğu, çok gösterişli iki çift tabanca, bir gümüş külçe, eski bir İspanyol cep saatı, düşük değerli ve çoğunlukla yabancı yapımı başka bazı ıvır zıvır şeyler, pirinç kaplamalı bir çift pusula, Batı Hint Adaları'ndan gelme beş ya da altı tane garip deniz kabuğu. O zamandan beri sıklıkla şunu merak etmişimdir: Kovalanan bir suçlu olarak gezgin bir yaşam sürerken, bu kabukları yanında taşıma gereğini niçin duymuştu acaba?

Bu arada, gümüş külçe ve ıvır zıvır süsler dışında değerli sayılabilecek hiçbir şey bulamamıştık; ama bunların ikisi de işimize yarayacak şeyler değildi. Daha altta birçok limana uğrarken deniz tuzuyla beyazlaşmış eski bir sandal örtüsü vardı. Annem sabırsızlıkla bunu çekip çıkarınca, sandıktaki son şeyler karşımıza çıktı: Muşambayla sarılmış ve belgelere benzer bir kâğıt deste ile daha ilk dokunuşta altın şıngırtısını belli eden bir yelken bezi torba.

"Bu serserilere dürüst bir kadın olduğumu göstereceğim," dedi annem. "Hakkım olan kısımdan bir metelik fazlasını almayacağım. Bayan Crossley'nin torbasını tut bakayım." Kaptanın hesap çetelesindeki miktara göre, gemici torbasından sayarak aldığı paraları benim tuttuğum torbaya aktarmaya başladı.

Bu uzun ve zorlu bir işti. Torbada her ülkeye ait ve her boyda sikkeler vardı. İspanyol altın paraları, Fransız altın sikkeleri, yirmi bir şilinlik paralar, İspanyol gümüş paraları ve tanımadığım daha başka sikkeler gelişigüzel birbirine karıştırılmıştı. Üstelik, yirmi bir şilinler en az rastlanan sikkelerdi ve annemin hesap yapmasını bildiği tek para birimi buydu.

Torbayı yarıladığımız sırada, sakin ayazın içinden gelen ve ağzımı yüreğime getiren bir ses duyduğum için, birdenbire elimi annemin koluna koydum. Kör adamın değneğini donmuş yola vururken çıkardığı takırtılar gittikçe yaklaşır-

ken, nefesimizi tutarak öylece oturduk. Derken, değnek sert biçimde han kapısına çarptı. Ardından kapı kolunun çevrildiğini ve içeriye girmek için zorlanan sürgünün şıngırdadığını işitebildik. Bunu gerek içeride, gerekse dışarıda uzun bir sessizlik izledi. Sonunda değnek takırtıları yeniden başladı ve bizi inanılmaz ölçüde sevince boğan bir gelişmeyle, yavaş yavaş boğuklaşarak tamamen duyulmaz hale geldi.

"Anne," dedim, "hepsini al ve buradan hemen gidelim." Sürgülü kapının mutlaka kuşku çektiğine ve arı kovanına çomak sokmuşçasına başımıza iş açacağına emindim. Kapıyı sürgülemiş olmama her ne kadar şükretsem de, korkunç kör adamı hiç tanımamış olan biri neler yapabileceğini kestiremezdi.

Annem ürkmüş olmakla birlikte, kendi payına düşenden bir zerre fazlasını almaya razı gelmediği gibi, inatçı tavrından dolayı daha azıyla yetinmeye de isteksizdi. Henüz yedi taneye ulaşmaya çok kaldığını belirtti; haklarını biliyordu ve bunları elde edecekti. Hâlâ benimle bu konuyu tartışırken, epeyce uzaktaki tepenin yukarısından hafif bir ıslık sesi geldi. Bu her ikimiz için de yeterliydi, hatta yeterlinin ötesindeydi.

"Topladığım kadarını alacağım," dedi annem, ayağa fırlayarak.

"Hesabın tamamlanması için ben de bunu alayım," diyerek, muşamba paketi kaptım.

Hemen ardından mumu boş sandığın yanında bırakarak, el yordamıyla birlikte merdivenden aşağıya indik. Kapıyı açtığımız gibi, var gücümüzle kaçmaya başladık. Meğer tam zamanında harekete geçmişiz. Dışarıda sis hızla dağılıyordu. Ay her iki taraftaki yüksek kesime gayet parlak bir ışıltıyla vuruyordu artık. Kaçışımızın ilk adımlarını gizleyecek ince bir sis örtüsünün hâlâ dağılmadan durduğu yerler sadece meyhane kapısının çevresi ve küçük vadinin dibiydi. Daha köye giden yolun yarısına varmadan, tepe eteğinin biraz ötesinde ay ışığına yakalandık. İş bununla da kalmadı ve ko-

şan birkaç kişinin ayak sesleri kulağımıza çalındı. O tarafa doğru bakınca, ileri geri sallanan ve hızla ilerleyen bir ışık gördük ve yeni gelenlerden birinin fener taşıdığını anladık.

"Yavrum," dedi annem birdenbire, "sen parayı al ve koşmaya devam et. Ben bayılmak üzereyim."

Kesinlikle her ikimizin de sonu geldi, diye geçirdim içimden. Komşuların korkaklığına nasıl lanetler okuduğumu, zavallı anneciğimi hem dürüstlüğü hem de açgözlülüğü, az önceki çılgınca cesareti ve o andaki acizliği yüzünden nasıl ayıpladığımı, bilemezsiniz! Şansınıza, küçük köprünün hemen başındaydık. Sendeleyen anneme yardımcı olarak dere kıyısına kadar yürümesini sağladım; orada sahiden de derin bir iç geçirdi ve başı omzuma düştü. Kaba bir tavırla olsa bile, o kadar zor şeyleri yapacak gücü nasıl bulduğumu bilemiyorum, ama annemi sürükleyerek kıyının aşağısına ve biraz ötedeki köprü kemeri altına kadar götürmeyi başardım. Onu daha ileriye taşıyamadım; çünkü köprü ancak emekleyerek altına girmeme elverecek kadar alçaktı. Mecburen öylece kaldık; annem neredeyse tamamen açıktaydı ve her ikimiz de handa olup bitenleri işitebilecek mesafedeydik.

5

Kör Adamın Sonu

Merak duygum bir bakıma korkumdan daha güçlüydü. Bu yüzden olduğum yerde duramadım ve sürünerek tekrar dere kıyısına gittim. Orada başımı bir süpürge çalısının arkasına saklayarak, kapımızın önündeki yolu rahatça izleyebilirdim. Daha zar zor yerimi almıştım ki, düşmanlarım varmaya başladı. Yedi ya da sekiz kişiydiler. Sıkı bir koşu tutturduklarından, yeri döven ayakları uyumsuz bir tempo içindeydi; fenerli adam birkaç adım öndeydi. Üç adam el ele tutuşarak birlikte koşuyordu; sisin içinde bile bu üçlünün ortasındaki adamın kör dilenci olduğunu çıkarabildim. Hemen ardından gelen sesi beni doğruladı.

"Kapıyı kırın!" diye bağırdı.

"Hayhay, efendim!" diye cevap verdi iki ya da üç kişi. Amiral Benbow'a doğru bir koşturma başladı ve fenerli adam peşlerine düştü. Ardından durakladıklarını gördüm ve alçak bir sesle aralarında konuştuklarını işittim. Kapıyı açık buldukları için şaşırmış gibiydiler. Ama duraklama kısa sürdü; kör adam emirlerini tekrarladı. Sesi daha gür ve yüksek çıkıyordu; sabırsızlık ve öfkeyle tutuşmuş yanıyordu sanki.

"İçeriye, içeriye!" diye bağırdı ve geciktikleri için adamlara sövdü. Dört ya da beş kişi hemen emre uyarken, kalan iki kişi yolda ürkütücü dilencinin yanında kaldı. Kısa bir sessizlik oldu, ardından bir şaşkınlık çığlığı yükseldi ve evin içinden birisi "Bill ölmüş," diye seslendi.

Ama kör adam gecikmeden dolayı bir kez daha küfürler yağdırdı onlara.

"Hey, dalgacı sakarlar, birkaçınız onu arayın ve diğerleri de yukarıya çıkıp sandığı alsın," diye bağırdı.

Eski merdivenimizde ayak takırtılarını işitebildim. Ev bu adımlarla herhalde sarsılmış olmalıydı. Hemen ardından yeni şaşkınlık sesleri yükseldi; kaptanın odasındaki pencere bir darbeyle açıldı ve bir kırık cam şangırtısı koptu. Başını ve omuzlarını çıkararak ay ışığına doğru sarkan bir adam, aşağıdaki yolda duran kör dilenciye seslendi.

"Pew," diye bağırdı, "bizden önce gelmişler. Birileri sandığı altüst etmiş."

"O şey duruyor mu?" diye kükredi Pew.

"Para burada."

Kör adam paraya sövdü.

"Flint'in muştası demek istedim," diye bağırdı.

"Hiçbir yerde göremiyoruz," diye karşılık verdi adam.

"Hey, aşağıdakiler, Bill'in üstünde mi?" diye bağırdı kör adam bir daha.

Bunun üzerine başka bir adam, büyük olasılıkla kaptanın cesedini yoklamak için aşağıda bekleyen kişi han kapısına çıktı. "Bill'in üstü başı daha önce aranmış," dedi, "ve hiçbir şey kalmamış."

"Handaki kişiler yapmıştır, o çocuk olmalı. Keşke gözlerini oysaydım!" diye bağırdı kör adam, yani Pew. "Aradan çok zaman geçmedi. Açmaya çalıştığımda, kapıyı sürgülemişlerdi. Tosunlar, etrafa dağılın ve onları bulun."

"Kesinkes, mumlarını burada bırakmışlar," dedi penceredeki adam "Etrafa dağılın ve onları bulun! Evin altını üstüne getirin!" diye tekrarladı Pew, değneğini yola vurarak.

Bunu eski hanımızın her tarafını saran büyük bir gürültü patırtı izledi. Sağı solu döven sert adımlar, yere devrilen ve tekmelenen kapılar. Öyle ki, evden yükselen sesler kayalara çarpıp yankılandı. Derken, adamlar art arda dışarıya çıkarak yola geldi ve hiçbir yerde bulunamadığımızı bildirdi. Ölü kaptanın parası başındayken annemi ve beni telaşa düşüren ıslığın aynısı açık seçik işitilecek şekilde bir kez daha gecenin karanlığını yardı, ama bu sefer iki defa çalındı. Önce bunun kör adamın saldırı için mürettebatını toplamaya yönelik bir tür borazan işareti olduğunu sandım. Bir süre sonra ise köye bakan tepe yamacından verilmiş bir sinyal olduğunu ve korsanlar üzerinde yarattığı etkiden, sinyalin yaklaşan tehlikeyi haber verdiğini anladım.

"Yine Dirk işaret veriyor," dedi biri. "İki sefer! Sıvışmalıyız, ahbaplar."

"Sıvışmak ha, seni gidi kaçkın!" diye bağırdı Pew. "Dirk başından beri ahmağın ve korkağın tekiydi – siz ona aldırmayın. Bu yakınlarda olmaları gerekir, pek uzağa gitmiş olamazlar. Haydi, herkes iş başına. Etrafa dağılın ve onları arayın, köpekler! Ah, hay tahta kirişlerim paralansın," diye bağırdı, "gözlerim olsaydı görürdünüz!"

Bu çağrı bir etki yaratır gibi oldu. Adamlardan ikisi ağaçlar arasında sağa sola bakınmaya başladı; ama gördüğüm kadarıyla bu arayış gevşekçeydi ve bir yandan başlarına gelebilecek tehlikeyi kollayarak, sürekli tetikteydiler. Geri kalanlar ise kararsız bir tavırla yolda öylece duruyordu.

"Ellerinizin altında binlerce altın duruyor, sizi gidi ahmaklar, oyalanıp duruyorsunuz! Eğer o şeyi bulabilirseniz, krallar gibi zengin olacaksınız. Burada olduğunu biliyorsunuz ve sıvışmaya hazır bekliyorsunuz. Hiçbiriniz Bill'le yüz yüze gelmeyi göze alamadınız ve bu işi ben yaptım – bir kör adam! Şimdi, sizin yüzünüzden şansımı kaçırmak üzereyim!

Bir atlı arabaya kurulup dolaşabilecekken, rom içmek için otlakçılık yapan zavallı ve sürüngen bir dilenci durumundayım! Bir peksimetteki buğday biti kadar cesaretiniz olsaydı, çoktan onları yakalamış olurdunuz."

"Boş ver, Pew, İspanyol altınlarını aldık!" diye homurdandı biri.

"Şu mübarek şeyi saklamış olabilirler," dedi bir başkası. "George sikkelerini al, Pew ve öyle yaygara koparmayı bırak."

Yaygara duruma uygun sözdü. Bu itirazlar karşısında Pew'un öfkesi öylesine kabardı ki, sonunda kendini tutamayıp hırsına tamamen yenik düştü. O kör haliyle adamlara sağlı sollu vurmaya girişti ve birden fazlasına çarpan değneğinden ağır sesler çıktı.

Adamlar da gaddar köre küfürlerle karşılık verdi, iğrenç sözlerle tehditler savurdu ve değneği elinden kapmak için boşuna uğraştı.

Bu kavga bizim kurtarıcımız oldu. Aralarındaki didişme sürüp giderken, köyün bulunduğu taraftaki tepenin üstünden bir başka ses geldi – dörtnala ilerleyen atların yeri dövüşü. Aşağı yukarı aynı sırada çit tarafında çakan aleviyle ve patlayan sesiyle bir tabanca atışı duyuldu. Bu düpedüz tehlikeyi bildiren son sinyaldi; korsanlar bir anda kaçışarak ayrı yönlere dağıldı. Biri koy boyunca denize doğru koştu, öbürü tepenin yolunu tuttu ve derken, yarım dakika içinde Pew dışında hiçbiri ortalıkta görünmez oldu. Sırf panikten mi, yoksa kötü sözlerinin ve darbelerinin öcünü alma isteğinden mi, bilemem ama, onu terk etmislerdi. Tek basına kalan kör adam, çılgına dönmüş halde ve el yordamıyla bir aşağı bir yukarı dolanmaya ve hempalarına seslenmeye başladı. Sonunda yanlış bir dönemece saptı ve birkaç adım ötemden geçerek köy yoluna girdi. "Johny, Kara Köpek, Dirk," dive adları sıraladı. "Koca Pew'u bırakmayın, arkadaşlar – koca Pew'a yazık!"

Tam o sırada atların gürültüsü bütün sesleri bastırdı ve ay ışığı altında görünen dört ya da beş binici doludizgin yamaçtan aşağıya indi.

Böylece Pew yanlış yolda olduğunu anladı, bir çığlık atarak geri döndü ve dosdoğru hendeğe koşunca içine yuvarlandı. Ama bir saniye içinde tekrar ayakları üstüne dikildi; artık iyice şaşkına dönmüş halde yeni bir koşu tutturdu ve en öndeki atın ayakları altına doğru atıldı.

Binici ona çarpmamaya çalıştı, ama çabası boşa çıktı. Yere devrilen Pew'un canhıraş feryadı gecenin karanlığında çınladı; altında kaldığı dört toynağın tekineleriyle savruldu. Yan tarafına düştü, ardından yumuşakça yüzükoyun çöktü ve bir daha kıpırdamadı.

Hemen ayağa fırladım ve binicilere seslendim. Kaza karşısında dehşete düştükleri için zaten gemlerini çekiyorlardı. Çok geçmeden kim olduklarını anladım. En arkadaki binici, Dr. Livesey'yi bulmak üzere köyden gönderilen delikanlıydı; diğerleri ise yolda karşılaştığı ve hemen onları yanına alıp dönmeyi akıl ettiği gümrük memurlarıydı. Kitt Deliği'ndeki küçük yelkenliye ilişkin haberlerin ulaşması üzerine, bölgenin gümrük müfettişi Dance hemen o gece bizim bulunduğumuz yere doğru yola koyulmuştu. Annem ve ben ölümden kurtuluşumuzu işte bu duruma borçluyduk.

Yerde kaskatı yatan Pew ölmüştü. Annemi köye taşıdık. Biraz soğuk su ve tuz verilince, kısa sürede ayıldı. Parayı eksik almış olmaktan dolayı hâlâ kederlenmekle birlikte, yaşadığı delişetin etkisinden kurtulmuştu. Bu arada müfettiş olabildiğince çabuk Kitt Deliği'ne yöneldi; ama adamları ağaçlıklı vadiye girince atlarından inmek zorunda kaldılar. Atlarının başını tutarak ve bazen destek vererek güçlükle ilerlerken, sürekli bir pusuyla karşılaşma korkusu içindeydiler. Bu nedenle Kitt Deliği'ne vardıklarında, küçük yelkenlinin hâlâ görüş mesafesinde olmakla birlikte, çoktan denize açılmış olması pek şaşırtıcı değildi. Bay Dance durması için

yelkenliye çağrıda bulundu. Karşıdan gelen bir ses, ay ışığının altından çekilmesini, yoksa vurulacağını bildirdi. Aynı anda bir kurşun ıslık çalarak kolunu sıyırıp geçti. Kısa bir süre sonra, küçük yelkenli hızını iki katına çıkardı ve gözden kayboldu. Bay Dance kendi ifadesiyle "sudan çıkmış balık gibi" öylece kalakaldı. Yapabildiği tek şey gümrük gözetleme filikasını uyarmak üzere bir adamını B..... limanına göndermek oldu. "Bu kadar uğraş hiçbir şeye yaramadı," dedi. "Onları elimizden kaçırdık ve bu iş burada bitti." Bu arada hikâyemi dinlemiş olduğundan, "Ancak şu da var ki," diye ekledi, "Kaptan Pew'un nasırına bastığım için memnunum."

Onunla birlikte Amiral Benbow'a döndüm. Böylesine darmadağın edilmiş bir ev insanın hayaline sığamazdı. Adamlar gözleri dönmüşçesine annemi ve beni ararken, duvar saatini bile yere atmışlardı. Kaptanın para torbası ve çekmeceden küçük bir gümüş dışında hiçbir şey almamalarına karşın, daha ilk bakışta mahvolduğumuzu anladım. Bay Dance gördüğü manzaradan hiçbir anlam çıkaramadı.

"Parayı aldıklarını söylemiştin, değil mi? Peki, o halde, Hawkins, hangi servetin peşindeydiler? Daha fazla para galiba, ha?"

"Hayır, efendim, para değil, sanırım," diye karşılık verdim. "Aslında, efendim, sanırım aradıkları şey benim iç cebimde. Doğrusunu söylemek gerekirse, güvenli bir yere bıraksam iyi olur."

"Elbette, delikanlı, gayet doğru," dedi. "İstersen, ben alayım."

"Bana kalırsa, belki Dr. Livesey—" diye anlatmaya başladım.

"Kesinlikle doğru," diye sözümü kesti, çok neşeli bir tavırla, "kesinlikle doğru – ne de olsa, o bir beyefendi ve bir yargıç. Ha, şimdi aklıma geldi, bizzat gidip ona ya da şövalyeye durumu bildirmem doğru olur galiba. Gerekli her şeyin

yapılmasına karşın, Kaptan Pew öldü sonuçta; pişman falan olduğumdan değil, ama anlayacağın, onun ölümü üzerine, insanlar Majestelerinin bir gümrük memuruna karşı ileri geri şeyler söyleyeceklerdir, tabii böyle bir şeyi göze alabilirlerse. Bak, ne diyeceğim, Hawkins, eğer istersen, seni de yanımda götüreyim."

Önerisine içtenlikle teşekkür ettim ve atların bulunduğu köye birlikte yürüyerek döndük. Ne yapmak istediğimi anneme anlatana kadar, memurların hepsi atlarına binmişti.

"Dogger," dedi Bay Dance, "senin sağlam bir atın var; bu delikanlıyı arkana al."

Ata binip Dogger'ın kemerini tutmamla birlikte, müfettiş hareket emrini verdi ve kafile sekmeli bir tırıs tutturarak, Dr. Livesey'nin evine giden yola koyuldu.

Kaptanın Belgeleri

Zorlu bir yolculuğun ardından, atlarımızı Dr. Livesey'nin kapısının önüne çektik. Evin ön tarafı baştan aşağı karanlıktaydı.

Bay Dance attan inip kapıyı çalmamı söyledi. Dogger bir üzengiyi bana bırakarak inmemi sağladı. Neredeyse çalmamla birlikte, kapı bir hizmetçi tarafından açıldı.

"Dr. Livesey evde mi?" diye sordum.

Hayır cevabını aldım. Doktor öğleden sonra evine gelmiş, ama yemek yiyerek akşamı şövalyeyle birlikte geçirmek üzere konağa gitmişti.

"Haydi, oraya gidiyoruz, çocuklar," dedi Bay Dance.

Bu sefer mesafe kısa olduğundan, ata binmek yerine, konak kapısına kadar ve giriş yolu boyunca Dogger'ın üzengi kayışına tutunarak koştum. Ay ışığının aydınlattığı upuzun ve yapraksız yolda, her iki yanda harika eski bahçelere bakan beyaz konak binaları diziliydi. Bay Dance attan indi ve beni yanına aldı. Tek bir söz üzerine, konağın içine alındık.

Uşak bizi hasırlarla kaplı bir koridordan geçirdi ve uç taraftaki büyük bir kütüphaneye buyur etti. Odanın duvarlarını baştan başa saran kitaplıkların üstünde büstler vardı; şövalye ve Dr. Livesey parlak bir şöminenin her iki yanında, pipoları ellerinde oturuyorlardı.

Şövalyeyi daha önce hiç bu kadar yakından görmemiştim. Bir sekseni aşan, uzun boylu bir adamdı ve boyuna göre kalın sayılırdı; ablak, kaba, ama güleç yüzünde uzun yolculuklardan kalma pürüzlü, kızarık ve çizgili izler vardı. Simsiyah kaşlarının ikide bir oynaması, ona pek hırçın denemeyecek, ama çabuk ve aşırı öfkelenen bir aksi adam görüntüsü veriyordu.

"İçeriye girin, Bay Dance," dedi, çok azametli ve küçümseyici bir tavırla.

"İyi akşamlar, Dance," dedi doktor, başını sallayarak. "Sana da iyi akşamlar, dostum Jim. Hangi rüzgâr attı sizi buraya?"

Müfettiş göğsünü kabartarak dikildi ve derste tahtaya kalkmış bir öğrenci edasıyla hikâyesini anlattı. İki beyefendinin şaşkınlık ve merak içinde öne doğru eğilişlerini, karşılıklı bakışmalarını ve pipo içmeyi unutuşlarını bir görmeliydiniz. Annemin hana gidip gelişini duyduklarında, Dr. Livesey baldırına hafif bir şaplak indirdi ve şövalye "Bravo!" diye bağırarak, uzun piposunu şömine kenarına vururken kırdı. Hikâyenin sonuna varmadan epey önce, Bay Trelawney (hatırlayacağınız üzere, şövalyenin adı) koltuğundan kalkarak oda içinde dolanmaya başladı. Doktor da sanki daha iyi duymak istercesine pudralı peruğunu çıkarmış halde, kısa kesimli siyah saçların kapladığı kellesiyle çok garip görünüyordu sahiden.

Sonunda Bay Dance hikâyeyi bitirdi.

"Bay Dance," dedi şövalye, "sen çok soylu birisin. O gönlü kararmış, iğrenç ve zalim herifi atla ezip geçmene gelince, azizim, bunu erdemli bir davranış sayıyorum, tıpkı bir hamamböceğini ezmek gibi. Hawkins delikanlısı da müthiş bir çocuk, anladığım kadarıyla. Hawkins, şu zili çalar mısın? Bay Dance biraz bira içmek ister herhalde."

"Demek ki, Jim," dedi doktor, "peşinde oldukları şey sende, öyle mi?"

"İşte, efendim," dedim ve muşamba paketi ona verdim.

Doktor açmak için kaşınıyormuş gibi görünen parmaklarıyla paketi evirip çevirip yokladı; ama açmak yerine, sessizce palto cebine koydu.

"Şövalye," dedi doktor, "Dance birasını bitirdiğinde, hiç kuşkusuz, Majestelerinin hizmetinde görev yapmak üzere yola çıkmak zorunda; ama Jim Hawkins'i alıkoyup evimde yatırmak niyetindeyim. İzninizle, şu soğuk turtayı getirtelim, çocukcağız da karnını doyursun."

"Sen nasıl istersen, Livesey," dedi şövalye. "Hawkins soğuk turtadan daha fazlasını hak etti."

Böylece koca bir güvercin turtası içeriye getirilerek bir sehpaya kondu. Bir atmaca gibi acıktığımdan, benim için doyurucu bir yemek oldu. Bu arada yeni övgüler yağdırılan Bay Dance'a sonunda yol verildi.

"Evet, şimdi, şövalye," dedi doktor.

"Evet, şimdi, Livesey," dedi şövalye aynı anda.

"Sırayla, sırayla," diye güldü Dr. Livesey. "Şu Flint'i duymuşsundur, sanırım, ha?"

"Duymak mı!" diye bağırdı şövalye. "Duymakmış, şu lafa bak! Denizlerde dolaşan en kana susamış korsandı o. Kara Sakal onun yanında bir çocuk sayılırdı. İspanyollar ondan öylesine büyük bir korku duyardı ki, inan ki bana, azizim, bir İngiliz olmasından bazen gururlanırdım. Trinidad açıklarında onun gabya yelkenlerini nah şu gözlerle gördüm ve birlikte yelken açtığım rom fiçisi kılıklı ödlek herif tırsıp rotasını çevirdi – adanın merkezi Port of Spain'e dümen kırdı, azizim."

"Eh, ben onun namını İngiltere'de duydum," dedi doktor. "Ama asıl mesele şu, parası var mıydı?"

"Para, ha!" diye bağırdı şövalye. "Hikâyeyi duymadın mı? Bu alçaklar para dışında neyin peşinde koşarlar ki? Para dışında neye aldırış ederler ki? O aşağılık leşlerini para dışında ne uğruna tehlikeye atarlar ki?"

"Bunu yakında öğreneceğiz," diye karşılık verdi doktor. "Ama o kadar şaşkınca bir tez canlılık ve heyecan içindesin ki, sözümü boğazıma tıkıyorsun. Öğrenmek istediğim şey şu: Diyelim ki, Flint'in definesini gömdüğü yere ilişkin bazı ipuçları cebimde duruyor, o define çok şeye değer mi?"

"Çok şey, ha, azizim!" diye bağırdı şövalye. "Şuna değeceğini söyleyeyim sana: Sözünü ettiğin ipucu bizde olursa, Bristol rıhtımında bir gemi donatırım, seni ve Hawkins'i yanıma alırım ve bir yıl aramak pahasına olsa o defineyi bulurum."

"Pekâlâ," dedi doktor. "O halde, Jim de kabul ederse, şu paketi açacağız." Ardından paketi çıkarıp masaya, hemen önüne koydu.

Deste birbirine dikilmişti. Bu yüzden doktor alet takımını çıkardı ve hekim makasıyla dikişleri kesti. Pakette iki şey vardı: Bir defter ve mühürlenmiş bir kâğıt.

"İlk önce deftere bir bakalım," dedi doktor.

O defteri açarken, şövalye ve ben de omzu üzerinden merakla baktık. Dr. Livesey incelikli bir davranışla, yemeğimi atıştırdığım sehpadan kalkıp yanlarına gitmem ve ipucu arama eğlencesinin tadına varmam için işaret etmişti. İlk sayfada eline kalem alan bir adamın aylaklıktan ya da alıştırma için çiziktirebileceği türden bazı yazı karalamaları vardı sadece. Bir tanesi "Billy Bones'un gözdesi" dövme işaretiyle aynıydı; ayrıca "Bay W. Bones, ikinci kaptan", "Artık rom yok" ve "Palm Kayalığı açığında şeyi aldı" notları, ayrıca çoğunlukla tek sözlü ve anlaşılmaz başka bazı parçalar görülüyordu. İster istemez, "alan" kişinin kim olduğunu ve aldığı "şey"in ne olduğunu merak ettim. Büyük olasılıkla sırta inmiş bıçak darbesiydi.

"Burada pek fazla bilgi veren bir şey yok," dedi Dr. Livesey, bu sayfayı geçerken.

Sonraki on ya da on iki sayfa bir dizi garip kayıtla doluydu. Tıpkı hesap defterlerinde olduğu gibi, her satırın bir ucunda tarih, öbür ucunda ise para tutarı vardı; ama araya bir açıklama yazısı yerine değişen sayılarda çarpı işaretleri konmuştu. Sözgelimi, 12 Haziran 1745'te besbelli ki birilerinden yetmiş sterlin tutarında bir para alınmıştı; ama bunun dayanağını açıklayıcı kısımda altı çarpı dışında hiçbir şey yoktu. Birkaç durumda, açık seçik olarak, "Caracas açıkları" gibi bir yer adı ya da "62° 17′ 20″, 19° 2′ 40″" gibi sırf bir enlem ve boylam kaydı eklenmişti.

Dökümün tutulduğu süre yaklaşık yirmi yılı bulmakta ve ayrı kayıtların tutarları zaman içinde gittikçe büyümekteydi. En sonda beş ya da altı yanlış toplamadan sonra bir genel toplam çıkarılmış ve "Bones, serveti" sözleri eklenmişti.

"Bundan hiçbir şey çıkaramıyorum," dedi Dr. Livesey.

"Her şey gün ortası kadar açık ve seçik," diye bağırdı şövalye. "Habis ruhlu av köpeğinin hesap defteri bu. Çarpılar ise batırılan ya da yağmalanan gemilerin ya da şehirlerin adlarını belirtiyor. Tutarlar aşağılık herifin payı ve bir belirsizlikten çekindiği yerlerde, daha belirgin bir şey eklediğini görüyorsunuz. Bakın, işte 'Caracas açıkları' mesela; o kıyıda talihsiz bir tekne bordadan saldırıya uğramış olmalı. Tanrı'nın merhameti teknedeki zavallı canların üzerinde olsun – çoktan mercana dönüşmüşlerdir."

"Doğru!" dedi doktor. "İşte, bir yolcu olmanın bedeli. Doğru! Rütbesi yükseldikçe, bakın, miktar da artıyor."

Defterde sona doğru boş yapraklara not edilen yerlerle ilgili birkaç kerteriz ile Fransız, İngiliz ve İspanyol paralarını ortak bir değere indirmeyi sağlayan bir tablo dışında pek fazla şey yoktu.

"Vay, mıhsıçtı herif!" diye bağırdı doktor. "Hiç kandırılacak göz yokmuş onda."

"Peki," dedi şövalye, "diğerine bakalım şimdi."

Bu kâğıt bir yüksük kullanılarak birkaç yerde mühürlenmişti; belki de kaptanın cebinde bulduğum yüksüğün ta kendisiydi. Doktor mühürleri büyük bir özenle açtı; enlem ve boylamların, iskandillerin, tepe, koy ve girinti adlarının, kısacası bir geminin sahillere güvenle demirlemesi için gerekli her ayrıntının yer aldığı bir ada haritası çıktı ortaya. Ada yaklaşık on beş kilometre uzunlukta ve sekiz kilometre genişlikteydi; ayağa kalkmış gebeş bir ejderhayı andırdığı söylenebilecek bir şekle sahipti. Karayla kuşatılmış iki korunaklı limanı ve orta kesiminde "Dürbün" diye işaretlenmiş bir tepesi vardı. Sonraki bir tarihte haritaya birkaç ekleme yapılmıştı ve bunların başında da kırmızı mürekkepli üç çarpı gelmekteydi. Çarpıların ikisi adanın kuzey kesiminde, biri de güneybatı kesimindeydi. Bu sonuncunun yanında, aynı kırmızı mürekkeple ve kaptanın titrek harflerinden çok farklı, küçük ve düzgün bir el yazısıyla şu sözler not edilmişti: "Definenin asıl kısmı burada."

Arka tarafta aynı elden çıkma bir yazıyla şu ilave bilgiler verilmişti:

Yüksek ağaç, Dürbün sırtı, KKD'nin K'sine bakan bir noktayı kerteriz alarak.

İskelet Adası DGD ve D'ye göre.

On adım.

Gümüş külçe kuzey zulasında; doğu tümseğinin eğimine göre, kara uçurumun on kulaç güneyinde yazı tarafı üstte bulabilirsiniz.

Silahları kumlu tepede bulmak kolay, kuzey körfezi burnunun K. noktası, kerteriz D. ve bir çeyrek K.

J.F.

Hepsi buydu. Ama bayağı kısa ve benim için anlaşılmaz olmasına karşın, şövalyeyi ve Dr. Livesey'yi sevince boğdu.

"Livesey," dedi şövalye, "bu berbat mesleğini hemen bırakacaksın. Yarın Bristol'a gidiyorum. Üç hafta, ne üç haftası, iki hafta, yok, yok, on gün içinde İngiltere'deki en iyi gemiye ve en seçme mürettebata sahip olacağız, azizim. Hawkins kamarot olarak gelecek. Meşhur bir kamarot olup çıkacaksın, Hawkins. Sen, Livesey, geminin doktorusun, ben de amirali. Redruth, Joyce ve Hunter'ı yanımıza alacağız. Uygun rüzgârlar, kestirme bir geçit ve derken, çok az güçlükle karşılaşarak o yeri bulacağız. Ve daha sonra afiyetle yiyerek ve içinde yuvarlanarak, o parayı har vurup harman savuracağız."

"Trelawney," dedi doktor, "seninle geleceğim; bu işe kefil olacağım, Jim de öyle. Bu girişime bir güvence olacağım. Çekindiğim tek bir adam var."

"Peki, kimmiş o?" diye bağırdı şövalye. "O köpeğin adını ver bana, azizim!"

"Sen," diye karşılık verdi doktor, "çünkü dilini tutamıyorsun. Bu belgeden haberi olan kişiler sadece biz değiliz. Bu
gece hana saldıran herifler, ki cüretkâr ve gözü dönmüş haytalar olduklarına hiç kuşku yok, ayrıca o küçük yelkenlide
kalan diğer hempaları ve sanırım, pek uzakta olmayan daha
başkaları, istisnasız hepsi, her türlü güçlüğe katlanarak, o
parayı elde etmeye baş koymuş durumda. Denize açılana
kadar hiçbirimiz tek başına dolaşmamalı. Jim ve ben bu arada hep birlikte olacağız; sen de Bristol'a giderken Joyce ve
Hunter'ı yanına al. Bu işin başından sonuna kadar, içimizden hiç kimse bulduğumuz şeye ilişkin tek kelime kaçırmayacak ağzından."

"Livesey," diye karşılık verdi şövalye, "sen her zaman işin doğrusunu bilirsin. Ağzımı sımsıkı tutacağım."

İKİNCİ BÖLÜM GEMİ AŞÇISI

7

Bristol'a Gidişim

Şövalyenin hayallere dalmasının üzerinden pek uzun süre geçmemişti ki, denize açılma hazırlığına giriştik ve ilk planlarımızın hiçbiri, hatta Dr. Livesey'nin beni hep yanında tutma düsüncesi tasarladığımız sekilde yürümedi. Doktor kendi görevini üstlenecek bir hekim bulmak üzere Londra'ya gitmek zorunda kaldı; şövalye de Bristol'da çok sıkı bir çalışmaya girdi. Ben ise konakta avlak bekçisi emektar Redruth'un gözetimi altında neredeyse bir tutsak yaşamı sürdüm; ama aklım deniz düşleriyle, garip adalara ve serüvenlere iliskin en cekici beklentilerle doluvdu. Saat bası elime alıp üzerinde arpacı kumrusu gibi düşündüğüm haritanın bütün ayrıntılarını su gibi ezberlemiştim. Kâhyanın odasındaki söminenin yanında otururken, hayal dünyamda olası her yönden o adaya yaklaşıyordum. Yüzeyindeki her alanı inceliyordum; Dürbün adını verdikleri yüksek tepeye defalarca tırmanıyor ve zirvesinden etrafa bakarak en harika ve değişken manzaraların keyfini çıkarıyordum. Ada bazen boğustuğumuz vahsilerle, bazen de bizi kovalayan tehlikeli hayvanlarla doluyordu; ama bütün hayallerimde asıl yaşadığımız serüvenler kadar garip ve trajik hiçbir şey aklıma gelmedi.

İşte, haftalar böyle geçip giderken, havanın güzel olduğu bir gün Dr. Livesey adına gönderilmiş bir mektup geldi. Zarfın üstünde, "Eğer o yoksa, Tom Redruth ya da genç Hawkins tarafından açılsın" diye bir ek not vardı. Bu talimata uyarak mektubu birlikte okuduğumuzda –daha doğrusu, basılı şeyler dışında bir şeyi okumakta güçlük çektiği için beni dinlemekle yetinen avlak bekçisine mektubu okuduğumda– şu önemli haberleri aldık:

Eski Çapa Hanı, Bristol, 1 Mart 17_

SEVGİLİ LIVESEY – Konakta mı, yoksa hâlâ Londra'da mı olduğunu bilmediğimden, bu mektubu çift nüsha olarak her iki yere gönderiyorum. Gemi satın alındı ve donatıldı. Denize açılmaya hazır halde demirli bekliyor. Bundan daha şirin bir uskunayı asla hayal edemezdin – bir çocuk tarafından idare edilebilir. Ağırlığı iki yüz ton ve adı "Hispaniola". Gemiyi eski dostum Blandly aracılığıyla aldım, ki şaşılacak ölçüde iyi bir adam olduğunu her bakımdan kanıtlamış biridir. Bu takdire şayan kişi ve diyebilirim ki Bristol'daki herkes yelken açtığımız limandan –yani defineden– dolaylı yoldan haberdar olur olmaz, ağzımdan laf almak için peşimi bırakmaz hale geldi.

"Redruth," dedim, mektubu okumayı keserek, "Dr. Livesey bu durumdan hoşlanmayacak. Şövalye sonunda dayanamayıp boşboğazlık etmiş."

"Hayda, işin doğrusunu kim daha iyi bilir ki?" diye homurdandı avlak bekçisi. "Şövalyenin Dr. Livesey'nin hatırına konuşmaması bayağı garip kaçar, bana kalırsa."

Bunun üzerine yoruma dönük her türlü girişimden vazgeçtim ve dosdoğru okumaya devam ettim:

Blandly bizzat "Hispaniola"yı buldu ve son derece takdire şayan bir iş bitiricilikle en ufak ıvır zıvıra kadar her şeyi

sağladı. Blandly'ye karşı acayip önyargılı birtakım adamlar var Bristol'da. Bu namuslu zatın para uğruna her şeyi yapabileceğini, "Hispaniola"nın aslında ona ait olduğunu ve gemiyi bana fahiş siyatla sattığını iddia edecek kadar ileri gidiyorlar – bunların hepsi son derece aşikâr iftiralar. Ne var ki, hiçbiri geminin üstün özelliklerini inkâr etmeye kalkışamıyor, Simdiye kadar bir pürüz çıkmadı, İsciler, yani armadorlar falan filan son derece asap bozucu bir tavırla yavas calıstı kesinkes; nevse ki zaman bu isi halletti. Asıl canımı sıkan sey mürettebat oldu. Yerlilerle, korsanlarla ya da iğrenç Fransızlarla karsılasma ihtimaline karşı, yirmi kadar adam toplamak niyetindeydim. Ancak altı tanesini bulmak gibi bir kör talihin yarattığı endiseyi yaşadım, ta ki son derece olağanüstü bir sans eseriyle tam da gerek duyduğum adama ulaşana kadar. Rıhtımda öylece dikilip beklerken, tamamen bir tesadüf sonucunda onunla sohbete koyuldum. Eski bir gemici olduğunu, bir meyhane islettiğini, Bristol'daki bütün denizcileri tanıdığını, karada sağlığının bozulduğunu ve tekrar denize açılmak için aşçılık gibi güzel bir görevi üstlenmeye can attığını öğrendim. Biraz tuz kokusu almak üzere o sabah topallayarak rıhtıma kadar indiğini belirtti. Hali bana acayip dokundu – sen de orada olsan, aynı duyguya kapılırdın. Sırf acıdığım için, onu geminin aşçısı olarak hemen oracıkta işe aldım. Uzun John Silver adlı bu kişinin bir bacağı kopuk; ama ölümsüz Hawke'ın komutası altında ülkesine hizmet ederken sakat kalması nedeniyle, bu durumu bir iyi hal belgesi saydım. Emekli aylığı yok, Livesey. Yaşadığımız su tiksindirici çağı bir düşün! Evet, azizim, bir aşçı bulduğumu sanmıştım; oysa bulduğum tam bir mürettebattı. Silver'la el ele vererek birkaç gün içinde akla gelebilecek en çetin deniz kurtlarından oluşan bir takımı toparladık – gerçi pek sevimli görünmüyorlar, ama son derece boyun eğmez mizaca sahip oldukları yüzlerinden okunuyor. Bir firkateynle başa çıkabileceğimizi iddia ediyorum. Uzun John daha önce işe aldığım

altı ya da yedi kişiden ikisine yol vermemi sağladı. Önemli bir serüvende çekinmemiz gereken tatlı su paçavraları tipinde adamlar olduklarını anında gösterdi bana. Sağlık ve moral açısından çok mükemmel durumdayımı; bir boğa gibi yiyorum ve bir ağaç gibi uyuyorum. Bununla birlikte kurt gemicilerimin bocurgat etrafında tepinişini duyana kadar keyifli bir an yaşayamayacağım. Denize açılıyoruz, hey! Boş ver defineyi! Başımı döndüren şey denizin ihtişamı. Yani, Livesey, acele gel; bana güvenin varsa, bir saat bile gecikme. Genç Hawkins bir an önce annesini görmeye gitsin, yanına da muhafız olarak Redruth'u alsın; daha sonra her ikisi son süratle Bristol'a gelsin.

JOHN TRELAWNEY

Not – Şu Blandly'nin sana bildirmediğim bir başka yararı da, ha, aklıma gelmişken, ağustos sonuna kadar dönmememiz halinde bir refakat gemisi göndereceğini belirteyim, seyir subaylığı için takdire şayan bir kişi bulmak oldu – inatçının teki olması beni pişman etti, ama diğer her bakımdan tam bir hazine. Uzun John Silver ikinci kaptanlık için çok usta bir adam, Arrow adlı bir adam keşfetti. Düdük çalan bir lostromom, bir tayfa başım var, Livesey; yani güzel "Hispaniola"da işler bir savaş gemisi tarzında yürüyecek. Silver'ın varlıklı bir adam olduğunu sana söylemeyi unuttum; bir bankerin yanında hiç fazla para çekilmemiş bir hesabı olduğunu biliyorum. Hanı çekip çevirme işini karısına bırakacak; bu kadının hayat dolu biri olmasından dolayı, senin ve benim gibi iki eski bekâr, adamcağızın gezginliğe yönelmesinde sağlık sorunu kadar karısının da etkisi olduğunu tahmin etmekte mazur görülebilir.

J. T.

Ek not - Hawkins bir gece annesiyle kalabilir.

J. T.

Bu mektubun bende nasıl bir heyecan uyandırdığını hayal edebilirsiniz. Ama sevinçten çılgına dönüşüm yarım yamalaktı; eğer nefret ettiğim bir kişi varsa, o da elinden homurdanma ve sızlanma dışında hiçbir iş gelmeyen Tom Redruth'tu. Avlak bekçisinin yanında çalışanların hepsi onun yerine geçmeye can atıyordu; ancak böyle bir şey şövalyenin keyfine aykırıydı ve şövalyenin keyfi hepsi için kanun gibiydi. Emektar Redruth dışında hiç kimse homurdanmaya bile kalkışamazdı.

Ertesi sabah onunla birlikte yayan Amiral Benbow'a gittik. Orada annemin sağlığının ve moralinin yerine geldiğini gördüm. Uzun süreden beri büyük bir rahatsızlığın kaynağı olan kaptan, kötülerin artık başa bela olmadığı bir yere gitmişti. Şövalye handaki her şeyin onarılmasını, odaların ve tabelanın yeniden boyanmasını ve bazı mobilyaların eklenmesini sağlamıştı – en sevindirici parça da annemin barda oturması için konan güzel bir koltuktu. Şövalyenin ayrıca ona yamaklık yapacak bir çocuk bulmasından dolayı, benim yokluğumda yardıma ihtiyaç duymayacaktı.

İşte o çocuğu görünce, içinde bulunduğum durumu ilk kez kavradım. O ana kadar aklımda olan şey sadece atılmak üzere olduğum serüvenlerdi; yuvamı bırakacağımı hiç düşünmemiştim. Benim yerime annemin yanında kalacak olan bu sakar yabancının görüntüsü karşısında, ilk ağlama nöbetine tutuldum. Hıncımı çocuktan çıkararak, ona cehennem azabı yaşattım; işlerin acemisi olması nedeniyle, hatalarını düzeltmek ve onu yerin dibine batırmak için belki yüz fırsat çıktı karşıma. Bunlardan yararlanmaktan da hiç geri kalmadım.

Gece geçti. Ertesi gün, akşam yemeğinden sonra Redruth'la birlikte tekrar yayan yola koyulduk. Anneme, doğduğumdan beri yaşadığım koya ve şirin eski Amiral Benbow'a elveda dedim – yeniden boyanan hanımız artık o kadar şirin sayılmazdı. Aklıma takılan son düşüncelerden biri, yukarıya kıvrık şapkasıyla, yanağındaki kılıç yarasıyla ve eski pirinç dürbünüyle kumsal boyunca sık sık gezinen kaptanla ilgiliydi. Köşeyi dönmemizle birlikte, yuvam gözden kayboluverdi.

Akşam karanlığı basarken, fundalığın oradaki Royal George'da posta arabası bizi aldı. Redruth ile iriyarı bir yaşlı beyefendinin arasına sıkıştım. Arabanın hızlı ilerleyişine ve soğuk gece meltemine karşın, yolculuğun başından itibaren epeyce kestirmiş ve daha sonra duraktan durağa dere tepe giderken bir kütük gibi uyumuş olmalıyım. Çünkü böğrüme inen bir dirsekle uyandım sonunda; gözlerimi açınca, bir şehir caddesinde, büyük bir binanın önünde durduğumuzu ve güneşin çoktan doğduğunu gördüm.

"Nerdeyiz?" diye sordum.

"Bristol," dedi Tom. "Aşağıya in."

Bay Trelawney uskunayla ilgili çalışmaları denetlemek üzere rıhtımın ilerisinde bir handa konaklamaya karar vermişti. Oraya kadar yürümek zorundaydık; yolumuzun iskeleler boyunca değişik ülkelere ait, her boy ve armada birçok geminin yanından geçmesi beni çok sevindirdi. Bir tanesinde gemiciler iş başında şarkı söylüyordu; bir başkasında örümcek ağı kadar ince görünen iplere asılmış olarak, başımın epey yukarısında duran adamlar vardı. Ömrüm boyunca sahilde yaşamama karşın, o zamana kadar kendimi denize böylesine yakın hissetmemiştim. Katran ve tuz kokusu yeni bir şeydi. Epey ötelerde okyanusu dolaşmış en şahane gemi aslanlarını gördüm. Kulakları küpeli, favorileri lüleler halinde kıvrılmış, saçları örgülü birçok eski gemiciyi ve kasıntılı, hoyrat denizci yürüyüşlerini gördüm. Çok sayıda kralı ya da başpiskoposu bir arada görsem, bu kadar sevinemezdim.

Üstelik, bizzat denize çıkacak, bir uskunayla denizde yol alacak, düdük çalan bir lostromoyla ve şarkı söyleyen, saçları örgülü denizcilerle birlikte denizi dolaşacak, meçhul bir adaya varacak ve orada gömülü bir define arayacaktım!

Define Adası

Ben hâlâ bu tatlı düşteyken, ansızın büyük hanın önüne vardık. Kalın mavi kumaştan bir deniz subayı kıyafeti giymiş olan Şövalye Trelawney'yi güleç bir yüzle ve kusursuz bir gemici yürüyüşü taklidiyle kapıdan çıkarken gördük.

"Buyurun bakalım," diye bağırdı. "Doktor da önceki gece Londra'dan geldi. Bravo! Gemi ekibi tamam!"

"Ah, efendim," diye bağırdım, "ne zaman yelken açıyoruz?"

"Yelken!" dedi. "Yarın yelken açıyoruz!"

8

"Dürbün" Tabelalı Yer

Kahvaltımı yaptıktan sonra, şövalye bana "Dürbün" tabelalı yerde John Silver'a ulaştırılacak bir not verdi. Rıhtım hattını izleyerek ve tabelasında büyük bir pirinç dürbün bulunan ufak bir meyhane için etrafa sıkıca göz atarak orayı kolayca bulacağımı söyledi. Başka bazı gemileri ve denizcileri görme firsatının verdiği aşırı sevinçle yola koyuldum; rıhtımın en işlek vakti olması nedeniyle, büyük bir insan, araba ve balya kalabalığı içine daldım ve sonunda söz konusu meyhaneyi buldum.

Epeyce canlı, ufak bir eğlence yeriydi. Tabela yeni boyanmıştı; pencerelerde temiz kırmızı perdeler asılıydı; döşeme düzgünce serpilmiş kumla kaplıydı. Her iki yanda birer sokak ve onlara bakan birer açık kapı vardı; bu bakımdan tütün dumanı bulutlarına rağmen, geniş ve basık salonun içi gayet açık seçik görülüyordu.

Müşteriler çoğunlukla denizciydi. O kadar gürültülü konuşuyorlardı ki, neredeyse içeriye girmekten çekinerek, kapıda çakılıp kaldım.

Öylece beklerken, yan odadan bir adam çıktı ve bir bakışta Uzun John olduğunu anladım. Sol bacağı kalçasının yakınından kopuktu; sol omzunun altında taşıdığı bir koltuk değneği sayesinde, olağanüstü bir hünerle tıpkı bir kuş gibi sekerek yürümeyi beceriyordu. Çok uzun boylu ve güçlüydü; bir domuz budu kadar geniş olan yalın ve solgun suratında zeki ve güleç bir bakış vardı. Görünüşüne bakılırsa, son derece neşeliydi. Masalar arasında dolaşırken ıslık çalıyor, daha hatırlı konuklarına şen şakrak laflar atıyor ya da omuzlarına bir şaplak indiriyordu.

Şimdi, size doğruyu söylemem gerekirse, Şövalye Trelawney'nin mektubunda Uzun John'dan daha ilk söz edildiğinde, eski Benbow'da uzun süre yolunu gözlediğim tek bacaklı gemicinin ta kendisi olabileceği korkusu içime düşmüştü. Ama karşımdaki adama bir sefer bakmak yeterliydi. Kaptan, Kara Köpek ve kör adam Pew'u gördüğümden bir korsanın görüntüsünü bildiğim kanısındaydım – bana göre, bu temiz ve tatlı huylu meyhaneciden çok farklı yaratıklardı onlar.

Hemen cesaretimi topladım, kapı eşiğini geçtim ve koltuk değneğine yaslanmış halde bir müşteriyle konuşmakta olan adamın dikildiği yere doğru yürüdüm.

"Bay Silver sizsiniz, değil mi, efendim?" diye sordum, elimdeki notu uzatarak.

"Evet, tosunum," dedi. "Adım bu, elbette. Peki, sen kimsin bakalım?" Şövalyenin mektubunu görünce, bana neredeyse irkilme gibi görünen hafif bir tepki verdi.

"Ha!" dedi, yüksek sesle ve elini uzattı. "Anladım. Sen bizim yeni kamarotumuzsun; tanıştığıma memnun oldum."

Sıkı bir kavrayışla elimi avucuna aldı.

Tam o sırada öbür uçtaki bir müşteri birdenbire ayağa kalktı ve kapıya yöneldi. Kapının yakınında olduğu için, göz açıp kapayıncaya kadar kendisini sokağa attı. Ama telaşı dikkatimi çekti ve ilk bakışta onu tanıdım. Daha önce Amiral Benbow'a gelen, mum suratlı ve iki parmağı kopuk adamdı bu.

"Ah," diye bağırdım, "onu durdurun! Kara Köpek o!"

"Kim olduğu zerre kadar umurumda değil," diye bağırdı Silver. "Ama hesabını ödemedi. Harry, koşup yakala onu."

Kapıya en yakın kişilerden biri ayağa fırladı ve adamın peşine düştü.

"Amiral Hawke bile olsa, hesabını ödeyecek," diye bağırdı Silver. Ardından elimi bırakarak, "Kimmiş dedin?" diye sordu. "Kara ne?"

"Köpek, efendim," dedim. "Bay Trelawney size korsanları anlatmadı mı? İşte, onlardan biri."

"Ya?" diye bağırdı Silver. "Hem de benim mekânımda! Ben, haydi sen de koş ve Harry'ye yardım et. O paçavralardan biri, öyle mi? Onunla birlikte içen sen miydin, Morgan? Gel bakayım buraya."

Morgan diye seslendiği yaşlı, kır saçlı ve maun suratlı gemici ağzındaki tütünü yuvarlayarak, bayağı mahcup bir tavırla yanımıza geldi.

"Bana bak, Morgan," dedi Uzun John çok sertçe, "gözün o Kara, Kara Köpek'i daha önce başka bir yerden ısırmıyor, öyle değil mi, ha?"

"Yok, efendim," dedi Morgan, bir selam çakarak.

"Adını da bilmiyorsun, öyle değil mi?"

"Hayır, efendim."

"İyi ruhlar aşkına, Tom Morgan, senin için hayırlı bir durum!" diye çıkıştı meyhaneci. "Onun gibilerle düşüp kalkmış olsaydın, benim mekânıma bir daha adımını atamazdın. İyice belle bunu. Peki, ne söylüyordu sana?"

"Tam bilemiyorum, efendim," diye cevap verdi Morgan.

"Omuzlarında taşıdığın şey bir kafa mı, yoksa mübarek bir boğata mı?" diye bağırdı Uzun John. "Tam bilmiyormuş, bak şuna! Belki şu anda kiminle konuştuğunu da bilmiyorsun, ha, belki? Haydi, söyle, neyle ilgili çene çalıyordu, seyahatler, kaptanlar, gemiler mi, ha? Öt bakalım! Konu neydi?"

"Gemi altından geçirme cezası üzerinde laflıyorduk," diye cevap verdi Morgan.

"Gemi altından geçirme cezası, öyle mi? Bayağı uygun bir şey, bunu da aklına iyice yerleştir. Geç bakayım yerine şöyle çaylak gibi, Tom."

Morgan süklüm püklüm iskemlesine dönerken, kulağıma eğilen Silver, çok yaltaklanıcı bulduğum bir tavırla, şöyle fısıldadı: "Şu Tom Morgan var ya, gayet dürüst bir adamdır, ama budalanın teki." Ardından esip gürlemeye devam etti. "Dur, bir düşüneyim, Kara Köpek, ha? Yok, böyle bir adı bilmiyorum. Yine de sanki, evet, sanki o paçavrayı görmüş gibiyim. Eskiden buraya bir kör dilenciyle birlikte gelirdi, yani eskiden."

"Gelmiştir, emin olabilirsiniz," dedim. "O kör adamı da tanırım. Adı Pew."

"Öyle ya!" diye bağırdı Silver, bayağı heyecanlı bir sesle. "Pew! Adı kesinkes buydu. Ah, bir köpekbalığına benziyordu, sahiden de! Şu Kara Köpek'i yakalarsak, demek ki, Kaptan Trelawney'ye haber vermek gerekir! Ben iyi bir koşucudur; çok az denizci ondan daha hızlı koşar. Rüzgâr gibi yetişip onu yakalamış olmalı, iyi ruhlar yanında olsun! Gemi altından geçirme cezasından söz ediyormuş, öyle mi? Ben onu gemi altından bir güzel geçiririm!"

Bütün bu kaba saba sözler ağzından dökülürken, koltuk değneğiyle meyhane içinde dolanıp duruyor, ikide bir eliyle masalara vuruyor ve bir Old Bailey* yargıcını ya da Bow Street Runners** mensubunu ikna etmeye çalışan bir avukat edasıyla heyecanlı bir gösteri sunuyordu. "Dürbün" tabelalı yerde Kara Köpek'le karşılaşmak kuşkularını tam anlamıyla ayaklandırmıştı; aşçıyı kısık gözlerle izledim. Ama içyüzünü çözemeyeceğim ölçüde esrarlı, hazırcevap ve kurnaz biriydi. Nefes nefese meyhaneye dönen iki adam bir kalabalıkta kaçağın izini kaybettiklerini ve hırsız sanılarak etraftan azar işittiklerini belirtince, artık masumiyetine kefil olacak kadar güven duydum Uzun John Silver'a.

** Londra'nın 1749'da kurulan ilk profesyonel polis gücü. (ç.n.)

İngiltere ve Galler'in Yüksek Ceza Mahkemesi. Adını üzerinde bulunduğu caddeden alır. (ç.n.)

"Yahu, şu işe bak, Hawkins," dedi, "benim gibi bir adama ne mübarek bir bela çatıyor, görüyor musun? Beri tarafta Kaptan Trelawney var. Kim bilir, ne düşünecektir? Baksana, mübarek bir herifçioğlu mekânımda oturup benim romumu içiyor! Derken, sen geliyorsun ve adamın içyüzünü anlatıyorsun; mübarek lomboz gözlerimin önünde elimizden kurtulup kaçıyor, çık bakalım işin işinden! Şimdi, Hawkins, kaptana durumu anlatırken hakkımı ver. Çocuk olmasına çocuksun, ama yüzünden zekâ fışkırıyor. Buraya ilk girdiğinde anlamıştım. Bak, durum açık: Üstünde seke seke yürüdüğüm şu eski tahta parçasıyla ne yapabilirdim ki? İşe yarar usta bir denizci olduğum günler olsa, bir çırpıda yanında bitiverir ve onu şişlerdim, vallahi; ama şimdi—"

Birdenbire durdu ve bir şeyi hatırlamışçasına çenesi aşağıya sarktı.

"Hesap!" diye gürledi. "Üç rom gitti! Şu işe bak, hay tahta kirişlerim paralansın, bari hesap almayı unutmasaydım!"

Bir sıraya çökercesine oturdu ve yanaklarından yaşlar ininceye kadar güldü. Kendimi tutamayıp ona katıldım. Art arda patlayan kahkahalarla birlikte güldük, ta ki meyhane de karşılık verip ortalık çınlayıncaya kadar.

"Vay be, ne kadar değerli bir yaşlı fokum!" dedi sonunda, yanağını silerek. "Sen ve ben iyi anlaşacağız herhalde, Hawkins; geminin maskotu sayılacağına kalıbımı basarım. Her neyse, haydi, rotayı değiştirmeye hazırlan. Bu böyle olmayacak. İşimize bakalım, karavana ortakları. Eski horoz tüylü şapkamı başıma geçireyim, seninle birlikte Kaptan Trelawney'nin yanına varalım ve burada olup bitenleri ona bildirelim. Aman, dikkat, ciddi iş bu, genç Hawkins; her ikimiz de alnımızın akıyla çıkamadık bu işin içinden. Ben de öyle, diye geçiriyorsun içinden; doğru, yakışmadı, her ikimize de yakışmadı. Hay talihime tüküreyim! Hesap alma konusunda güzel bir ders almış oldum."

Bir kez daha gülmeye başladı. Kahkahaları öylesine içtendi ki, bu sözlerde bulduğu espriyi anlamamakla birlikte, tekrar onun neşesine katılmak zorunda kaldım.

İskeleler boyunca süren kısa yürüyüşümüz sırasında, son derece ilginç bir yol arkadaşı oldu bana. Yanından geçtiğimiz farklı gemiler, donanımları, tonajları ve uyrukları hakkında bir sürü şey anlatarak, yürütülen çalışmaları açıkladı – bir geminin yük boşaltışı, bir diğerinin yük alışı, bir üçüncüsünün denize açılmaya hazırlanışı gibi. Bazen araya gemilerle ya da denizcilerle ilgili küçük anekdotlar katıyor ya da bir denizcilik deyişini iyice öğrenmemi sağlayana kadar tekrarlıyordu. Yanımda olabilecek en iyi gemi arkadaşlarından biri olduğu kanısına varmaya başladım.

Hana vardığımızda, şövalye ve Dr. Livesey birlikte oturuyorlardı. Uskunaya bir denetim ziyaretinde bulunmadan önce, şerefe kadeh kaldırarak içtikleri bir litrelik birayı bitirmek üzereydiler.

Uzun John büyük bir heyecanla ve gerçeğe kusursuzca bağlı kalarak hikâyeyi baştan sona anlattı. İkide bir "Aynen öyle oldu, değil mi ha, Hawkins?" diyor ve ben de doğrulayarak ona arka çıkıyordum.

İki beyefendi, Kara Köpek'in kaçmış olmasına hayıflandı; ama hepimiz yapılacak bir şey olmadığı konusunda görüş birliğine vardık. İltifatlara boğulan Uzun John, daha sonra koltuk değneğini aldı ve handan ayrıldı.

"Bu öğleden sonra saat dörde doğru herkes güverteye," diye bağırdı şövalye arkasından.

"Hayhay, efendim," diye bağırdı aşçı koridordan.

"Bak, şövalye," dedi Dr. Livesey, "genel anlamda söylemek gerekirse, bulduğun adamları pek gözüm kesmedi; ama bu John Silver'ın kafama yattığını söyleyeceğim."

"O adam mükemmel bir koz," diye böbürlendi şövalye.

"Evet, şimdi," diye ekledi doktor, "Jim de bizimle gemiye gelebilir, öyle değil mi?"

"Elbette gelebilir," dedi şövalye. "Şapkanı al, Hawkins. Gemiyi görmeye gideceğiz."

9

Barut ve Silahlar

"Hispaniola" biraz açıkta olduğundan, birçok geminin pruva aslanları altından geçtik ve pupalarının çevresinden dolandık. Palamarları bazen mavnamızın dibine takılarak gıcırdıyor, bazen de yukarımızda sallanıyordu. Her neyse, sonunda uskunaya ulaştık ve güverteye adım atmamızla birlikte, ikinci kaptan Bay Arrow bizi selamlayıp karşıladı; yanık tenli, kulakları küpeli ve şaşıydı. Şövalye ile çok yakın ve samimiydiler. Ama çok geçmeden Bay Trelawney ile kaptan arasında aynı yakınlığın bulunmadığını gözlemledim.

Kaptan gemideki her şeye kızgın gibi görünen sert bakışlı bir adamdı. Bunun sebebi kısa sürede anlaşıldı. Kamaraya daha yeni inmiştik ki, peşimizden bir gemici geldi.

"Efendim, Kaptan Smollett sizinle konuşmak istiyor," dedi.

"Her zaman kaptanın emrindeyim. Onu içeriye buyur et," dedi şövalye.

Ulağın hemen arkasında duran kaptan, derhal içeriye girdi ve kapıyı ardından kapattı.

"Evet, Kaptan Smollett, ne söyleyeceksin? Umarım, her şey yolundadır. Gemi tertipli ve yola çıkabilir durumda, değil mi?" "Yani, efendim," dedi kaptan, "kanımca, açık konuşmakta yarar var, gücenmeye yol açsa bile. Bu sefer hoşuma gitmiyor; tayfalar hoşuma gitmiyor ve yanıma verilen subay hoşuma gitmiyor. Kısa ve öz olarak mesele bu."

"Belki, azizim, gemi hoşuna gitmiyor, ha?" diye ağzını yokladı şövalye, görebildiğim kadarıyla çok kızgın bir halde.

"Henüz sınavdan geçmediği için, efendim, o kadarını söyleyemem," dedi kaptan. "Usta işi bir tekne gibi görünüyor; tek söyleyebileceğim bu."

"Ola ki, azizim, patronun da hoşuna gitmemiştir, ha?" dedi şövalye.

Bu noktada Dr. Livesey araya girdi.

"Dur bir dakika," dedi, "dur bir dakika. Hınç doğurmaktan başka bir sonuç vermeyecek böyle soruların yararı yok. Kaptan belki çok şey, belki de az şey söyledi. Bana kalırsa, sözleri bir açıklama gerektiriyor. Bu seferin hoşuna gitmediğini söylüyorsun. Peki, niçin?"

"Gizli talimat dediğimiz usule göre, efendim, o beyefendi adına bu gemiyi onun bana söyleyeceği yere götürmek üzere işe alındım," dedi kaptan. "Buraya kadar sorun yok. Ama şimdi her tayfanın benden daha fazla şey bildiğini görüyorum. Bunu yakışık bulmuyorum. Peki, siz buluyor musunuz?"

"Hayır," dedi Dr. Livesey, "bulmuyorum."

"İkincisi," dedi kaptan, "bir define peşinde olduğumuzu öğreniyorum, hem de kendi tayfalarımdan duyarak. Bakın, define netameli bir iş; define yolculuklarından hiçbir surette hoşlanmam; en önemlisi, bu bir sırsa ve (kusura bakmayın, Bay Trelawney) o sır papağana söylenmişse, daha da hoşlanmam."

"Silver'ın papağanına mı?" diye sordu şövalye.

"Lafın gelişi yani," dedi kaptan. "Boşboğazlıktan söz ediyorum. Kanım o ki, beyler, her ikiniz de neyle karşılaşacağınızdan habersizsiniz; ama ben bildiğimi söyleyeyim size – işin ucunda ölüm kalım var, hem de başa baş ihtimallerle." "Bu apaçık ve sanırım, tamamen doğru," diye karşılık verdi Dr. Livesey. "Bir riske giriyoruz, ama sandığını kadar toy değiliz. Bir de mürettebattan hoşlanmadığını söyledin. İyi denizci değiller mi?"

"Onlardan hoşlanmadım, efendim," diye cevap verdi Kaptan Smollett. "Kaldı ki, işin aslına bakılırsa, tayfalarımı kendim seçmem gerekirdi, diye düşünüyorum."

"Belki öyle olmalıydı," diye karşılık verdi doktor. "Dostum belki seni de yanına almalıydı; ama ortada hiçe sayma durumu varsa bile, bu kasıtlı değil. Bay Arrow'dan da hoşlanmadın, öyle mi?"

"Evet, efendim. İyi bir denizci olduğu kanısındayım; ama mürettebatla ilişkileri iyi bir subaya yakışmayacak kadar laubali. İkinci kaptan başkalarıyla yüz göz olmamalı, tayfalarla direk önünde öyle kafa bulmamalı!"

"Yani, içki mi içiyor?" diye bağırdı şövalye.

"Hayır, efendim," diye karşılık verdi kaptan, "onlarla çok içlidişli anlamında söyledim."

"Peki, artık sadede gelelim mi, kaptan?" diye sordu doktor. "Ne istediğini söyle bize."

"Bakın, beyler, bu sefere çıkmaya kararlı mısınız?"

"Demir gibi," diye cevap verdi şövalye.

"Pekâlâ," dedi kaptan. "Kanıtlayamayacağım şeyleri söylerken beni epeyce sabırla dinlediğinize göre, birkaç sözüm daha var. Barut ve silahları baş taraftaki ambara koyuyorlar. Şimdi, kamaranın altında iyi bir yer varken, oraya koymanın ne âlemi var? Birinci nokta bu. Dahası, siz yanınızda kendi tanıdığınız dört kişiyi getiriyorsunuz ve onlar içlerinden bazılarının baş tarafta yatırılmasını istiyor benden. Ne diye onlara kamaranın yanında yatacak yer vermeyelim ki? İkinci nokta bu."

"Başka?" diye sordu Bay Trelawncy.

"Bir şey daha var," dedi kaptan. "Şimdiye kadar çok fazla boşboğazlık yapılmış." "Hem de haddinden fazla," diye onayladı doktor.

"Bizzat kulağırnla duyduğum şeyleri anlatayım size," diye devam etti Kaptan Smollett. "Elinizde bir ada haritası varmış, definenin bulunduğu yer haritada çarpılarla gösteriliyormuş ve adanın konumu..." Ardından enlem ve boylamı tamı tamına söyledi.

"Asla bunu anlatmadım," diye bağırdı şövalye, "tek bir kişiye bile!"

"Tayfalar biliyor, efendim," diye üsteledi kaptan.

"Livesey, bunu sen ya da Hawkins söylemiş olmalısınız," diye bağırdı şövalye.

"Kimin söylediğinin hiç önemi yok," diye karşılık verdi doktor. Bay Trelawney'nin itirazlarına gerek doktorun, gerekse kaptanın pek aldırış etmediğini anladım. Doğrusu, çenesini pek tutamayan biri olduğu için, ben de umursamadım. Ancak, bu durumda gerçekten doğruyu söylediği ve adanın konumunu hiç kimsenin söylememiş olduğu kanısındaydım.

"Bakın, beyler," diye devam etti kaptan, "bu haritanın kimde olduğunu bilmiyorum; ama şunu önemle belirteyim ki, benden ve Bay Arrow'dan bile gizli tutulması gerekir. Aksi halde, görevi bırakmama izin vermenizi isteyeceğim."

"Anladım," dedi doktor. "Bu konuyu gizli tutmamızı ve geminin kıç tarafını bir garnizon haline getirmemizi, yani dostumun adamlarını oraya yerleştirmemizi ve gemideki bütün barut ve silahları oraya yığmamızı istiyorsun. Bir başka deyişle, isyan çıkmasından korkuyorsun."

"Efendim, sakın alınmayın ama," dedi Kaptan Smollett, "sözlerimi ağzıma tıkamaya hakkınız yok. Öyle bir şeyi söylemek için yeterli gerekçesi olan hiçbir kaptanın denize açılması makul bir davranış olmaz, efendim. Bay Arrow'a gelince, tam dürüst olduğu kanısındayım, tayfaların bazıları da öyle, tabii bildiğim kadarıyla. Ama geminin güvenliğinden ve istisnasız gemideki herkesin canından ben sorumluyum. Kendimce, pek doğru gitmeyen şeyler görüyorum. Ve belli önlemler almanızı ya da görevi bırakmama izin vermenizi istiyorum. Hepsi bu."

"Kaptan Smollett," dedi doktor, yüzünde bir gülümsemeyle, "dağ ve fare masalını duymuş muydun hiç? Kusura bakma ama, bana o masalı hatırlatıyorsun. Buraya girdiğinde, peruğumla bahse girerim ki, maksadın daha fazlasını söylemekti."

"Doktor," dedi kaptan, "akıllı birisiniz. Buraya gelirken, maksadım işten atılmamı sağlamaktı. Bay Trelawney'nin tek kelime dahi dinlemeyeceğini sanmıştım."

"Al benden de o kadar," diye bağırdı şövalye. "Eğer Livesey burada olmasaydı, feleğin kaç bucak olduğunu gösterirdim sana. Her neyse, seni dinlemiş oldum. Arzu ettiğin gibi hareket edeceğim, ama seninle ilgili görüşümün daha da kötü olduğunu bil."

"Keyfiniz nasıl isterse, efendim," dedi kaptan. "Görevimi yaptığımı göreceksiniz."

Bu sözlerin ardından çıkmak için izin istedi.

"Trelawney," dedi doktor, "bütün kanaatimin aksine, gemiye iki namuslu adam almayı başardığına inanıyorum – bu adam ve John Silver."

"Silver için eyvallah," diye bağırdı şövalye, "ama o çekilmez martavalcıya gelince, erkekliğe, gemiciliğe ve düpedüz İngilizliğe sığmayan bir davranış içinde olduğu görüşündeyim."

"Eh," dedi doktor, "göreceğiz."

Güverteye çıktığımızda, tayfaların yo-ho-ho naralarıyla çalışarak, barutu ve silahları çıkarmaya başladığını, kaptan ile Bay Arrow'un denetim için yanlarında durduğunu gördük.

Yeni düzen bayağı hoşuma gitti. Uskuna baştan aşağı elden geçirilmişti. Pupa tarafında ana ambarın arka kısmını oluşturan yerin bölmelere ayrılmasıyla altı yatak yapılmıştı; bu kamaralar dizisi iskele tarafındaki serenli bir geçitle sadece mutfağa ve baş kasaraya bağlanmaktaydı. İlk başta bu altı yatakta kaptan, Bay Arrow, Hunter, Joyce, doktor ve şövalyenin kalması tasarlanmıştı. Şimdi yataklardan ikisini Redruth ve ben alacaktık; Bay Arrow ve kaptan ise güvertenin her iki yanda genişletilerek neredeyse bir kıç kamarası denebilecek şekle dönüştürülmüş olan kesiminde birlikte uyuyacaktı. Burası hâlâ çok basıktı elbette; ama iki hamağın sallanmasına yetecek kadar yer vardı. İkinci kaptan bile bu düzenden memnun gibiydi. Belki o bile mürettebat hakkında kuşkuya düşmüştü. Ama bu sadece bir tahmin sayılırdı; çünkü ileride size anlatacağım gibi, onun kanısını öğrenme fırsatını bulacak zamanımız olmadı.

Hepimiz sıkı bir çalışmayla cephanenin ve yatakların yerlerini değiştirmekle uğraşırken, yanlarında Uzun John olmak üzere son birkaç tayfa bir kıyı sandalıyla gemiye geldi.

Aşçı becerikliliğini sergilemek isteyen bir maymun edasıyla yanımıza geldi ve yapılan işleri görür görmez, "Hey, ahbaplar!" dedi. "Nedir bu?"

"Barutun yerini değiştiriyoruz, Jack," diye cevap verdi biri.

"Vay, iyi ruhlar aşkına," diye bağırdı Uzun John, "böyle yaparsak, sabah gelgitini izleme şansını kaçıracağız!"

"Benim talimatım!" diye kestirip attı kaptan. "Sen aşağıya iniver, bakalım. Tayfalar yemek isteyecek."

"Hayhay, efendim," diye cevap verdi aşçı. Saygılı bir selam çaktıktan sonra, mutfağa yönelerek hemen gözden kayboldu.

"O iyi bir adam, kaptan," dedi doktor.

"Büyük olasılıkla, efendim," diye karşılık verdi Kaptan Smollett. Cephanenin yerini değiştirmekte olan adamlara dönerek, "Onu yavaş kaldırın, tayfalar, yavaş," diye söylendi. Birdenbire benim geminin ortasına taşıdığımız döner eksenli dokuzluk uzun pirinç topu incelediğimi görünce, "Hey

Define Adası

sen, geminin maskotu," diye bağırdı, "ondan uzak dur! Aşçının yanına git de biraz çalış bakalım."

Aceleyle oradan uzaklaştığım sırada, doktora gayet yüksek bir sesle, "Gemimde kayırılan kişiler istemiyorum," dediğini işittim.

Emin olun ki, basbayağı şövalye gibi düşünerek, kaptana karşı derin bir nefret duydum.

10

Yolculuk

O gece eşyaları yerlerine istiflemek için epeyce koşturduk. Şövalyenin tekneler dolusu dostu, Bay Blandly ve diğerleri ona iyi bir yolculuk ve sağ salim bir dönüş dilemek üzere ziyarete geldi. Amiral Benbow'da işlerin yarısını üstlendiğim dönemde bile böyle bir gece yaşamamıştık; şafağa az bir süre kala lostromo düdüğünü çaldığında ve mürettebat bocurgat kollarının başına geçtiğinde pestilim çıkmıştı. İki misli yorgun olsam bile, güverteden ayrılmaya niyetim yoktu. Her şey benim için öylesine yeni ve ilginçti ki – kısa komutlar, düdükten çıkan tiz sesler, gemi fenerlerinin ışıltısı altında yerlerine koşturan tayfalar.

"Haydi, Barbekü, bize bir şarkı patlat," diye bağırdı bir ses. "Şöyle eskilerden," diye bağırdı başka biri.

"Hayhay, ahbaplar," dedi Uzun John. Koltuk değneğine yaslanmış olan aşçının ağzından çok iyi bildiğim bir ezgi ve sözler döküldü:

"Ölü adamın sandığı üstünde on beş adam –"

Ardından bütün mürettebat koro halinde eşlik etti:

"Yo-ho-ho ve bir şişe rom!"

Tayfalar üçüncü "Ho!" nidasıyla birlikte önlerindeki kolları şevkle çektiler.

O heyecanlı an beni bir saniye içinde eski Amiral Benbow günlerine götürdü ve koro eşliğinde şarkı söyleyen kaptanın sesini duyar gibi oldum. Ama kısa bir sürede çapa su yüzüne çıktı ve cıvadrada sallanan çapadan sular süzüldü; yine kısa bir sürede yelkenler açıldı ve seyir halindeki gemi karadan hızla uzaklaştı; şöyle bir saatliğine kestirmek üzere gözlerimi kapatmamdan önce, "Hispaniola" Define Adası'na doğru yol almaya başlamıştı.

Yolculuğu size ayrıntılı aktaracak değilim; çünkü oldukça rahat geçti. Uskuna sağlam bir gemi çıktı, mürettebatta becerikli denizciler vardı ve kaptan işini tam anlamıyla bilen biriydi. Ama Define Adası'nın yakınına varmamızdan önce, bilinmesinde yarar olan iki üç şey yaşadık.

Öncelikle, Bay Arrow'un aslında kaptanın korktuğundan bile daha berbat biri olduğu ortaya çıktı. Tayfalara söz dinletecek gücü yoktu ve herkes canının istediği gibi davranıyordu. Ama bu hiç de işin en kötü tarafı değildi. Denize açılmamızın üzerinden daha bir ya da iki gün geçmişti ki, güvertede bulanık gözlerle, kırmızı yanaklarla, pepeleyen bir dille ve başka sarhoşluk belirtileriyle görünmeye başladı. Defalarca utanç verici bir biçimde aşağıya inmesi emredildi. Bazen yere düşüp bir tarafını kesiyor, bazen güverte merdiveninin bir tarafındaki küçük yatağında bütün gün uzanıp yatıyor, bazen de bir ya da iki gün neredeyse ayılarak, kendisini en azından yeterince işine veriyordu.

Bu arada, içkiyi nereden bulduğunu bir türlü çıkaramıyorduk. Geminin esrarıydı bu. Ne kadar izlersek izleyelim, sorunu çözmek için hiçbir şey yapamıyorduk. Konuyu dosdoğru ona sorduğumuzda ise, sarhoşken sadece gülüp geçiyor ve ayıkken yeminler içerek, ağzına su dışında hiçbir şeyin değmediğini belirtiyordu. İşe yaramaz bir subay olmanın ve tayfalar üzerinde kötü etki bırakmanın ötesinde, bu gidişle çok geçmeden düpedüz kendi canına kıyacağı apaçıktı. Geminin dalgalarla boğuştuğu karanlık bir gecede ortalıktan kaybolmasına ve bir daha izinin görülmemesine hiç kimse şaşırmadığı gibi pek de üzülmedi.

"Denize düşmüştür!" dedi kaptan. "Doğrusu, beyler, onu prangaya vurma derdinden kurtulmuş olduk."

Ama ikinci kaptandan yoksunduk artık; hiç kuşkusuz birini bu göreve getirmek gerekiyordu. Lostromo Job Anderson gemide bu işe en yatkın adamdı ve eskisi gibi tayfa başı unvanını taşımakla birlikte, bir bakıma ikinci kaptanlık hizmetini gördü. Bay Trelawney denizlerde bulunmuş bir kişiydi ve bilgi birikimiyle çok yararlı oldu; kolay havalarda çoğu kez bizzat etrafı kolaçan ediyordu. Ve de serdümenimiz Israel Hands bir tehlike anında hemen her konuda güvenilebilecek dikkatli, cingöz, yaşlı ve tecrübeli bir denizciydi.

Serdümen ayrıca Uzun John Silver'ın çok sıkı fıkı bir dostuydu. Burada adı geçmişken, gemimizin aşçısından, tayfaların ona verdiği adla Barbekü'den biraz bahsetmek istiyorum.

Gemiye bindikten sonra her iki elini olabildiğince serbest kullanmak amacıyla, koltuk değneğini boynuna doladığı bir kordonla taşıyordu artık. Koltuk değneğinin ayağını bir gemi duvarına sıkıştırıp yasladıktan sonra, geminin her türlü sallanışına uyum sağlaması, karadaki bir adamın rahatlığıyla aşçılık işini yürütmesi görülmeye değer bir şeydi. Daha da garip olan şey en bozuk havalarda güverteye çıkmasıydı. En geniş alanları aşmasını sağlayacak bir iki halat gerdirmişti; bunlara Uzun John'un küpeleri deniyordu. Kâh koltuk değneğini kullanarak, kâh bunu kordonuyla yanında sürükleyerek, başka bir adamın yürürken erişebileceği bir çabuklukla bir yerden bir yere gidebiliyordu. Yine de onunla birlikte yelken açmış tayfalardan bazıları onu böyle düşkün durumda görünce acıdıklarını belirtiyorlardı.

"Barbekü öyle sıradan biri değil," demişti serdümen bana. "Gençliğinde iyi bir okul eğitimi görmüş ve gerektiğinde kitap gibi konuşmasını bilir. Ve de cesurdur. Uzun John'un yanında aslan hiç kalır! Onun dört kişiyi yakalayıp kafa kafaya tokuşturduğunu görmüşlüğüm var – hem de silahsızken."

Bütün mürettebat ona saygı gösteriyor ve hatta sözünü dinliyordu. Her tayfayla onun diline göre konuşma ve herkese bazı özel iyiliklerde bulunma gibi bir huyu vardı. Bana hiç usanmaz bir tavırla sevecen davranıyor ve beni mutfakta görmekten her zaman memnun oluyordu. Hep temiz ve tertipli tuttuğu mutfağında, kap kacaklar parlatılmış halde asılı durur ve bir köşede kafesteki papağanı yer alırdı.

"Gel bakayım, Hawkins," derdi bana, "gel de John'la biraz sohbet et. Hiç kimseye senin kadar kucak açmam, evlat. Şöyle otur ve haberleri bir dinle. Bak şu Kaptan Flint'e, ünlü korsanın anısına papağanıma Kaptan Flint diyorum, evet, işte, Kaptan Flint seferimizin başarısı konusunda tahmin yürütüyor. Öyle değil mi, kaptan?"

Ve de papağan büyük bir hızla "İspanyol gümüş paraları! İspanyol gümüş paraları!" diye tekrarlamaya koyulurdu. Acaba soluğu mu kesildi diye merak edeceğiniz bir ana kadar ya da John'un mendiliyle kafesi örtmesine kadar hiç susmazdı.

"Şimdi, bu kuş var ya," derdi aşçı, "belki iki yüz yaşındadır, Hawkins – çoğunlukla sonsuza kadar yaşarlar. Fğer birileri daha edepsizini görmüşse, mutlaka şeytanın kendisi olmalıdır. England'la, büyük korsan Kaptan England'la denizlerde dolaşmış. Madagaskar'ı, Malabar'ı, Surinam'ı, Providence'ı ve Portobello'yu görmüş. Hazine yüklü batık gemilerin sudan çıkarılışına tanık olmuş. İşte orada 'İspanyol gümüş paraları' lafını öğrenmiş; pek şaşılacak şey değil, üç yüz elli bin tanesini görmüş, Hawkins! Doğu Hint Adaları genel valisinin Goa'dan yola çıkan gemisinde yer almış.

Öyle bakınca onu yavru sanır insan. Oysa sen barut dumanı yutmuş birisin, öyle değil mi, kaptan?"

"Rotayı değiştirmeye hazırlan," diye çığlık atardı papağan.

"Ah, yaman bir şeytandır o, tam bir şeytan," diyen aşçı, ona cebinden çıkardığı şekeri verirdi. Ardından kuş kafes çubuklarını gagalar ve inanılmaz bir edepsizliğe varan küfürler sıralardı. "Bak işte," diye eklerdi John, "zifte dokunup da pisliğe bulaşmamak mümkün değil, delikanlı. Şu benim zavallı, yaşlı ve masum kuşum renkli fişek gibi küfürler yağdırıp duruyor, ne söylesen anlamaz, iyice belle bunu. Sözün gelişi, papazın karşısında bile olsa aynı şeyi yapar." John'un daha sonra ağırbaşlı bir tavırla saygılı bir selam çakması, bende tayfaların en iyisi olduğu izlenimini uyandırırdı.

Bu arada, şövalye ile Kaptan Smollett'ın arası hâlâ bayağı soğuktu. Şövalye bunu açığa vurmakta hiç duraksamıyor ve kaptanı hor görüyordu. Kaptan ise onunla asla konuşmuyor ve kendisine bir şey söylediğinde de sert, kısa ve kuru cevaplar vererek, boşuna tek kelime sarf etmekten kaçınıyordu. Ama köşeye sıkıştırıldığında, mürettebat hakkında yanılmış olabileceğini, içlerinden bazılarının görmek istediği kadar canlı olduğunu ve hepsinin oldukça iyi davrandığını kabul ediyordu. Gemiye gelince, düpedüz hayran kalmıştı. "Bir adamın nikâhlı karısından bekleme hakkına sahip olduğundan daha yakın bir noktada duruyor rüzgâra karşı, efendim," dedikten hemen sonra şunu ekliyordu: "Tek derdim şu ki, hâlâ limana demir atmış değiliz ve bu sefer hoşuma gitmiyor."

Şövalye bu sözler karşısında dönüp, çenesi havaya kalkık halde güverte boyunca sert adımlarla volta atıyordu.

"O adamdan bir daha böyle eften püften laflar duyarsam patlayacağım," diyordu.

Kimi zaman karşılaştığımız bozuk havalar "Hispaniola"nın üstün niteliklerini kanıtlıyordu sadece. Gemideki herkes epey hoşnut gibiydi; aksi halde onları memnun etmek zor olurdu herhalde. Kanımca, Nuh'un denize açılmasından beri böyle şımartılan başka bir gemi kumpanyası yoktu. En ufak bahanede sulu rom tayını iki katına çıkarılıyordu; özel günlerde, sözgelimi şövalye bir tayfanın yaş günü olduğunu duyduğunda, yemekle birlikte muhallebi veriliyordu ve geminin orta yerinde canı çeken herkesin dadanabileceği bir elma varili duruyordu her zaman.

"Bundan bir hayır çıktığını şimdiye kadar görmedim," diyordu kaptan Dr. Livesey'ye. "Baş kasara tayfalarını şımartırsan, birer şeytan kesilirler. Benim inancım öyle."

Ama birazdan size anlatacağım gibi, elma varilinden bir hayır çıktı. Eğer o varil olmasaydı, bir uyarı işareti alamayacaktık ve ihanet sonucunda hepimiz canımızdan olabilirdik.

Olayın gelişimi şöyle oldu.

Peşinde olduğumuz adanın kokusunu alacak ölçüde alizelere ulaşmıştık – bu yeri daha açık belirtmeme izin yok. Gece gündüz berrak havadaki bir gözetlemeyle adaya doğru ilerliyorduk artık. En geniş paylı hesaplamaya göre gidiş yolculuğumuzun son günündeydi; o gecenin bir vaktınde veya en geç ertesi gün öğleden önce Define Adası'nı görecektik. Güney-güneybatı rotasında yol alıyorduk; apazlama esen kararlı bir meltemle sakin bir denizi yarıyorduk. Düzenli bir ritimle sallanan "Hispaniola"nın cıvadrası suya dalıp çıkarken, gemi serpintinin getirdiği bir esintiyle doluyordu. Her şey bir inip bir çıkıyordu. Herkesin morali en yüksek düzeydeydi; çünkü serüvenimizin ilk bölümünün sonuna yakın bir noktadaydık artık.

İşte o gün, tam günbatımından sonra, bütün işlerimi bitirmiş olarak yatağıma giderken, canım bir elma çekiverdi. Güverteye koştum. Nöbetçiler adayı görmek için pürdikkat ileriye bakıyorlardı. Dümendeki tayfa yelkenlerin orsa edişini izliyor ve usulca kendi kendine ıslık çalıyordu. Pruvaya ve geminin yanlarına çarpan deniz sularının hışırtısı dışında duyulan tek ses buydu.

Define Adası

İçine girdiğim elma varilinde tek bir elma bile kalmadığını gördüm. Ama karanlıkta biraz oturunca, sulardan gelen sesin ve geminin sallanış hareketinin etkisiyle uykuya dalmışken veya o noktaya varmak üzereyken, ağır bir adam hemen yakınımda çarparcasına yere çöktü. Omuzlarını yasladığı varil sarsıldı. Tam zıplayıp dışarıya çıkacağım sırada, adam konuşmaya başladı. Silver'ın sesiydi bu. İşittiğim on kadar sözcükten sonra, her ne pahasına olursa olsun görünmeme yoluna gittim. Aşırı bir korku ve merak duygusuyla oracıkta yatarak, titremeye ve kulak vermeye başladım. Çünkü bu on kadar sözcükten, gemideki bütün dürüst adamların canının bana bağlı olduğunu anladım.

11

Elma Varilinde Duyduklarım

"Hey gidi günler," dedi Silver. "Flint kaptandı, ben de tahta bacağımla levazımcı. Bacağımı kaybettiğim borda saldırısında, kurt Pew da lombozlarından oldu. Bacağımı kesen herif okul çıkışlı usta bir cerrahtı, diplomalı bir Latin, işte onun gibi bir şey; her neyse, Corso Şatosu'nda diğerleriyle birlikte bir köpek gibi sallandırıldı ve leşi güneşte kurumaya bırakıldı. Onlar Roberts'ın adamlarıydı ve gemilerine 'Kraliyet Serveti' gibisinden değişik adlar koyarlardı ikide bir. Şimdi, bir gemi nasıl vaftiz edildiyse, adı öyle kalmalı, bence. England'ın Doğu Hint Adaları genel valiliğini almasından sonra, hepimizi Malabar'dan memlekete sağ salim getiren 'Cassandra' öyleydi; Flint'in kırmızı kana bürünmüş ve altın yüzünden batacak kadar dolu halde gördüğüm eski gemisi 'Mors' öyleydi."

"Ah!" diye bağırdı başka bir ses. Güvertedeki en genç tayfaydı bu ve besbelli ki hayranlıkla doluydu. "Bizim âlemin gözbebeğiydi o, yani Flint!"

"Davis de söylenenlere bakılırsa erkek adamdı," dedi Silver. "Onunla hiç sefere çıkmadım; önce England'la, ardından Flint'le dolaştım, benim hikâyem bu; işte sözün gelişi, kendi hesabımı vereyim sana. England'ın yanındayken do-

kuz yüz, Flint'ten sonra iki bin koydum bir kenara. Tayfalık yapan bir adam için fena değil – hepsi bankada sapasağlam duruyor. Önemli olan kazanmak değil, saklamasını bilmeli insan, iyice belle bunu. England'ın bütün adamları nerede şimdi? Bilemiyorum. Peki, Flint'inkiler nerede? Bak, çoğu bu gemide ve muhallebi yiyebildiği için mutlu – bazıları eskiden bunun için dilenirdi. Kurt Pew, kör olmayı belki de kendine yediremediğinden, parlamentodaki bir lort gibi yılda bin iki yüz sterlin harcamaya kalktı. Peki, şimdi nerede? Hoş, şimdi ölü ve ambar kapağının altında; ama önceki iki yıl boyunca, hay tahta kirişlerim paralansın, adam açlıktan geberiyordu! Dilencilik ve hırsızlık yapıyor, boğaz kesiyor ve yine de açlıktan kıvranıyordu, iyi ruhlar aşkına!"

"Yani, paranın pek yararı yok, ne de olsa," dedi genç denizci.

"Budalalar için pek yararı yok, iyice belle bunu – hiçbir şeyin yararı yok," diye bağırdı Silver. "Boş ver şimdi, beri bak hele: Genç olmasına gençsin, ama yüzünden zekâ fışkırıyor. Daha seni ilk görüşte anlamıştım bunu ve şimdi seninle bir erkek gibi konuşacağım."

Bu iğrenç eski dolandırıcının daha önce bana karşı kullandığı aynı yaltaklanma sözleriyle başkasına hitap ettiğini duyunca nasıl bir duyguya kapıldığımı tahmin edebilirsiniz. Eğer gücüm yetseydi, varilin içinden çıkıp onu öldürürdüm, sanırım. Bu arada, birilerinin kulak misafiri olduğunu pek sanmadan, konuşmasını sürdürdü.

"Bak, sana sergüzeştçileri anlatayım. Çetin bir hayat sürerler ve ipte sallanma tehlikesini göze alırlar; ama dövüş horozları gibi yiyip içerler ve bir sefer yapıldığında, ceplerine birkaç metelik yerine yüzlerce sterlin girer. Derken, bu paranın çoğu roma ve güzelce eğlenmeye gider ve sırtlarında bir çulla tekrar denize dönerler. Ama benim izlediğim yol böyle değildir. Bütün paramı kenara koyarım, bir kısmını oraya, bir kısmını şuraya; ne olur ne olmaz diyerek, tek yere çok

fazla bırakmam asla. Yaşım elli, bunu unutma; şu seferden hele bir dönelim, cidden beyefendi kesileceğim artık. Vakti de geldi, diye geçiriyorsundur içinden. Ah, ama bu arada rahat yaşadım, gönlümün çektiği hiçbir şeyden yoksun bırakmadım kendimi; denizde olmadığım zamanlarda hep yumuşak yerlerde yattım ve nefis şeyler yedim. Peki, bu işe nasıl başladım? Aynen senin gibi bir tayfayken!"

"Peki ama," dedi karşısındaki genç, "bu durumda diğer parayı gözden çıkaracaksın, öyle değil mi? Bu olaydan sonra Bristol'da görünmeye cesaret edemezsin herhalde."

"Niçin, o paranın nerede olduğunu sanıyorsun ki?" diye sordu Silver alaycı bir tavırla.

"Bristol'daki bankalarda falan," diye cevap verdi sohbet arkadaşı.

"Evet," dedi aşçı, "demir aldığımızda öyleydi. Ama gedikli aftosum şimdiye kadar hepsini almış olmalı. Ve de 'Dürbün' satılmış olmalı, kira kontratı, ticari itibarı ve donanımı dahil. Şimdi bizim koca kız benimle buluşmak üzere başka yerde. Sana güvendiğim için yerini söylerdim, ama ahbaplar arasında kıskançlık yaratır sonra."

"Peki, aftosuna güvenebiliyor musun?" diye sordu diğeri.

"Sergüzeştçiler," diye cevapladı aşçı, "genellikle birbirlerine az güvenirler ve de haklı sayılırlar, iyice belle bunu. Ama bende şeytan tüyü vardır. Bir ahbap bana ihanet etmeye kalkışırsa, koca John'un gözündeki yerinin eskisi gibi olmayacağını bilir, tabii beni tanıyınca. Bazıları Pew'dan korkardı, bazıları Flint'ten korkardı; ama Flint'in kendisi benden korkardı. Korktuğu gibi gurur da duyardı. Onlar, yani Flint'in adamları açık denizlere çıkmış en hoyrat mürettebattı; şeytan bile onlarla birlikte denize açılmaktan ürkerdi. Yani, inan bana, övüngen bir adam değilimdir ve ne kadar kolay arkadaşlık kurduğumu kendin gördün; ama ben levazımcıyken, Flint'in yaşlı korsanları hiç de kuzu değildi. Ah, koca John'un gemisinde kendine güvenebilirsin."

"Eh, inan bana," diye karşılık verdi delikanlı, "seninle bu sohbeti yapana kadar, John, bu işi kıyısından köşesinden bile sevmemiştim; ama şimdi dört elle sarılacağım."

"Cesur bir delikanlıymışsın, hem de zeki," diye cevap verdi Silver. Öylesine içten el sıkıştılar ki, varil iki yana sallandı. "Bir sergüzcştçi için daha güzel bir genii aslanını şimdiye kadar hiç görmedim."

Bu arada kullandıkları deyişlerin ne anlama geldiğini çözmeye başlamıştım. "Sergüzeştçi" düpedüz sıradan bir korsan demekti. Gizlice dinleyerek tanık olduğum sahne de dürüst tayfalardan birini baştan çıkarmanın son aşamasıydı – kim bilir, belki de gemide geriye kalmış son tayfa oydu. Ama bu konuda çok geçmeden içim rahatladı. Silver'ın hafif bir ıslık çalması üzerine, üçüncü bir adam ağır adımlarla yanlarına yaklaşarak muhabbete katıldı.

"Dick tamamdır," dedi Silver.

"Ooo, Dick'in tamam olduğunu biliyordum zaten," diye karşılık verdi serdümen Israel Hands. "Hiç de budala değildir bizim Dick." Ağzındaki tütünü yuvarlayıp yere tükürdü. "Ama baksana," diye devam etti, "öğrenmek istediğim şey şu, Barbekü: Daha ne kadar mübarek bir kıyı sandalı gibi açıkta gezineceğiz? Kaptan Smollett neredeyse canımdan bezdirdi beni; bir sürü işe koşturup imanımı gevretti, canına yandığım! O kamaraya dalıp girmek istiyorum, vallahi. Sofralarındaki turşu, şarap vesaire şeyleri benim de canım çekiyor."

"Israel," dedi Silver, "senin kafan hesap kitap işine basmaz, eskiden de öyleydi zaten. Ama dinlemesini biliyorsun, sanırım; en azından, kulakların yeterince büyük. Şimdi, sana söyleyeceğim şey şu: Ben işaret verene kadar alarga duracaksın, zahmete katlanacaksın, yumuşak konuşacaksın ve kendini tutacaksın; iyice belle bunu, oğlum."

"Tamam, ben yok mu diyorum sanki?" diye homurdandı serdümen. "Söylediğim açık, ne zamana kadar? Bunu söylüyorum ben." "Ne zaman, ha! İyi ruhlar aşkına!" diye bağırdı Silver. "Eh, madem öğrenmek istiyorsun, sana söyleyeyim. Kıvırabileceğim son ana kadar, işte zaman bu. Bizim için mübarek gemiyi idare eden birinci sınıf bir denizci, Kaptan Smollett var. Ellerinde bir harita falan bulunan şu şövalye ve doktor var. Üstelik, nerede olduğunu bilmiyorum henüz, öyle değil mi? Al benden de o kadar, diye geçiriyorsun içinden. O halde, bu şövalye ve doktor zımbırtıyı bulana ve gemiye taşımamıza yardımcı olana kadar demek istiyorum, iyi ruhlar aşkına. İşte o zaman icabına bakacağız. Hollandalı ana babaların çocukları olan sizlerden emin olsam, darbeyi indirmeden önce, Kaptan Smollett'ın bizi dönüş yolunun yarısına kadar götürmesini sağlarım."

"Yok ya, bu gemideki herkesin denizci olduğunu sanıyordum ben," dedi genç Dick.

"Hepimiz baş kasara tayfasıyız, demek istedin galiba," diye parladı Silver. "Bir rotaya göre seyredebiliriz, ama bunu kim belirleyecek? Siz beyefendilerin daima cıvıttığı şey budur. Bana kalsa, Kaptan Smollett'ın bizi en azından alizelere kadar götürmesini sağlarım; böylece mübarek hesap hatalarına ve günde bir kaşık suyla yetinme durumuna düşmeyiz. Ama sizin ne cins herifler olduğunuzu biliyorum. Adada onların işini bitirecek olsam, gemide pervasızlığın baş göstermesiyle birlikte acınacak bir durum çıkar ortaya. Ama siz sarhoş olmadıkça asla mutlu olmazsınız. Güldürmeyin beni yahu, benim marazlı yüreğim sizin gibilerle birlikte yelken açmayı kaldırmaz!"

"Ağır ol bakalım, Uzun John," diye bağırdı Israel. "Kimse sana karşı çıkıyor mu?"

"Bak hele, bordadan yanaşan ne kadar çok yüksek gemi gördüm, bir düşünsenize? Ve de İdam İskelesi'nde cesetleri güneş altında kurumaya bırakılan ne kadar çok atik delikanlı?" diye bağırdı Silver. "Hepsi de aynı acele, acele ve acele yüzünden. Beni duyuyor musunuz? Denizde birkaç şey görmüş olan biriyim, anlayacağınız. Sadece size gösterilen rotada ve rüzgâr üstü bir noktaya doğru gitmesini bilirseniz, atlı arabalara kurulup dolaşırsınız. Ama nerede sizde o kafa! Ben sizi tanırım. Yarın ağzınızdan taşacak kadar rom içer ve ipe gidersiniz."

"Sende biraz papazlık ruhu olduğu herkesin malumu, John; ama sevk ve idareyi senin kadar iyi bilen başkaları da var," dedi Israel. "Azıcık eğlenmekten hoşlandıkları doğru. Hiçbir şekilde öyle cascavlak kalmadılar ortada, ama şen şakrak dostlar gibi keyiflerini çattılar."

"Ya?" dedi Silver. "Peki, şimdi neredeler? Pew öyle biriydi ve bir dilenci olarak can verdi. Flint öyleydi ve Savannah'da romdan öldü. Aa, tatlı bir mürettebattı onlar, orası öyle! Ancak neredeler bakayım?"

"Peki," diye sordu Dick, "onları alabandaya ittiğimizde, ne yapacağız onlara, sonuçta?"

"İşte kafa dengi adamım!" diye bağırdı aşçı takdir eden bir tavırla. "Buna işbilirlik derim. Peki, sence ne yapalım? Garibanlar gibi ıssız adada mı bırakalım? England'ın tarzı böyle olurdu. Yoksa domuzlar gibi doğrayıp biçelim mi? Bu da Flint'e ya da Billy Bones'a yaraşır bir tarz olurdu."

"Billy bu işin erbabıydı," dedi Israel. "Hep 'Ölü insanlar ısırmaz,' derdi. Eh, kendisi de öbür dünyayı boyladığına göre, işin aslını feslini biliyordur şimdi. Limana kaba bir adam uğradığında, herkes Billy olduğunu anlardı."

"Haklısın," dedi Silver, "kaba ama işe yarar. Ama şuna bir mim koyun, ben rahat bir adamım. Gayet efendisin, diye geçiriyorsunuzdur içinizden; ama bu sefer durum ciddi. İşinize bakalım, ahbaplar. Ben oyumu bildiriyorum – ölüm. Parlamentoya girdiğimde ve kendi arabamla dolaştığımda, kamaradaki o deniz avukatlarından hiçbirinin ibadet bozan şeytan gibi umulmadık bir anda çıkıp evime gelmesini istemiyorum. Tek söylediğim şey beklemek; ama vakti geldiğinde, ooo, koyuverin gitsin!"

"John," diye bağırdı serdümen, "erkek adamsın!"

"Israel, görünce söylersin bunu," dedi Silver. "Bana bir işi bırakın, yeter – Trelawney'yi bana bırakın. Onun dana başını şu ellerimle burup koparacağım, Dick!" diye ekledi, elleriyle bu hareketi göstererek. "Haydi, hoş bir delikanlı gibi, fırla da bir elma getir bana, boğazımı bir ıslatayım."

Nasıl bir dehşet içinde olduğumu gözünüzde canlandırabilirsiniz! Yeterli gücü bulmam halinde, hemen sıçrayıp çıkarak kaçmam gerekirdi; ama kol ve bacaklarım kadar yüreğim de buna elvermedi. Dick'in doğrulmaya başladığını ve birisinin sanki onu durdurduğunu duydum. "Aaa, bırak şunu!" diye söylendi Hands, "Sintine suyunu emineye kalkma şimdi, John. Biraz rom içelim."

"Dick," dedi Silver, "sana güveniyorum. Küçük fıçının üstünde bir ölçek kabım var. İşte sana anahtar; bir maşrapa doldurup getir."

Korkudan ödümün patlamasına karşın, Bay Arrow'un kendisini yok eden sert içkiyi bu yoldan elde etmiş olması gerektiğini düşünmekten kendimi alamadım.

Dick'in gidişinden kısa bir süre sonra ve onun yokluğu sırasında, Israel eğilerek aşçının kulağına bir şeyler söyledi. Sadece birkaç sözü kapabildim; ama aynı minvalde sürüp giden laf kırıntılarının yanı sıra, önemli bir bilgi edindim. Açık seçik duyulan bu cümle şuydu: "Onlardan başka bir adam katılmayacak." Demek ki gemide hâlâ sadık adamlar vardı.

Dick döndüğünde, üçlü sırayla maşrapayı kafaya dikerek rom içti. Biri "Şansımız bol olsun," diğeri "Koca Flint'in şerefine," ve Silver da bir şarkı okuma havasıyla, "Haydi, hepimizin şerefine, orsanızı tutun, bol ganimet ve bol muhallebi," dedi.

Hemen ardından bir tür aydınlık varilin içinde üstüme düştü. Başımı kaldırınca, ayın yükseldiğini, mizana üstünde gümüş gibi parladığını ve ön yelkenin orsasına beyaz bir ışıltıyla vurduğunu gördüm. Aşağı yukarı aynı anda "Hey, kara!" diye bağıran gözcünün sesi geldi.

12

Savaş Meclisi

Güverte boyunca koşuşturan ayakların çıkardığı büyük bir patırtı vardı. Kamara ve baş kasaradan itiş kakış fırlayan insanları duyabiliyordum. Bir anda varilimden dışarıya süzüldüm, ön yelkenin arkasına daldım, pupaya doğru gidip tekrar döndüm ve pruvaya doğru koşturmada açık güverteye çıkarak, zamanında Hunter ve Dr. Livesey'ye katıldım.

Orada bütün tayfalar çoktan toplanmıştı. Ayın görünmesiyle neredeyse eşzamanlı olarak kalın sis kuşağı kalkmıştı. Güneybatımıza düşen ufukta birbirinden üç kilometre kadar uzak iki alçak tepe gördük; birinin arkasında doruğu hâlâ sis içinde gömülü olan üçüncü ve daha yüksek bir tepe yer alıyordu. Her üç tepe de sivri ve konik biçimli gibiydi.

Birkaç dakika önceki berbat korkudan henüz kurtulamamanın etkisiyle neredeyse bir düşte gibi olduğumdan ancak bu kadarını görebildim. Derken, emirler yağdıran Kaptan Smollett'ın sesini duydum. Rüzgâra iki derece daha yakın konuma getirilen "Hispaniola" doğuda adayı sıyırarak geçecek bir rotada seyrediyordu artık.

Bütün yelkenlerin düzgünce çekilmesi üzerine, "Evet, tayfalar," dedi kaptan, "içinizde bu kara parçasını daha önce gören var mı?"

"Ben, efendim," dedi Silver. "Aşçılık yaptığım bir ticaret gemisiyle uğrayıp su alnuştım."

"Liman güneyde, bir adacığın arkasında, sanırım, doğru mu?" diye sordu kaptan.

"Evet, efendim. Oraya İskelet Adası diyorlarmış. Bir zamanlar korsanların ana üssüymüş. Gemimizdeki bir tayfa adadaki bütün yerlerin adlarını biliyordu. Kuzeye düşen tepe Pruva Direği olarak anılıyormuş; sıra halinde güneye doğru uzanan üç tepe var, efendim – pruva, grandi ve mizana. Ama grandiye, yani üstü bulutla kaplı şu koca tepeye, liman temizliği sırasında bir gözetleme istasyonu kurdukları için, genellikle Dürbün diyorlarmış. Gemilerini orada temizliyorlarmış, efendim, fazla laf ettiysem bağışlayın."

"Yanımda bir harita var," dedi Kaptan Smollett. "Bu yer orası mı, bir bakıver."

Haritayı eline alırken Uzun John'un gözlerinde çakan ateş başına vurur gibi oldu; ama kâğıda daha ilk bakışında hayal kırıklığına uğrayacağını biliyordum. Bu, Billy Bones'un sandığında bulduğumuz harita değil; kırmızı çarpılar ve yazılı notlar hariç, adlarla, yükseltilerle ve iskandilleriyle her şeyin eksiksiz yer aldığı aslına uygun bir kopyasıydı. Haşin bir kızgınlığa kapılmış olsa bile, Silver aklından geçenleri gizleyecek güçteydi.

"Evet, efendim," dedi, "bu yer kesinkes orası ve harita çok güzel çizilmiş. Merak ettim, bunu kim yapmış olabilir? Bildiğim kadarıyla, korsanlar çok cahildir. Hah, işte: 'Kaptan Kidd'in Limanı', tam gemi arkadaşırının aktardığı ad. Güney kıyısı boyunca ve ardından batı kıyısından yukarıya kuzeye doğru ilerleyen güçlü bir akıntı var. Doğru yapmışsınız, efendim," dedi. "Gemiyi rüzgâra döndürmeniz ve adadan esiş yönünü tutmanız isabetli. En azından, niyetiniz içeriye girmek ve gemiyi yana yatırmaksa, bu sularda daha iyi bir yer yok."

"Sağ ol, ahbap," dedi Kaptan Smollett. "Bize yardım etmen için daha sonra çağırtacağım seni. Şimdi gidebilirsin." John'un ada hakkında bildiklerini açıklayışındaki serinkanlılığa şaşırdım ve bana yaklaştığını görünce, yarı yarıya ürktüm doğrusu. Elma varilinden ahbaplarıyla toplantısına kulak misafiri olduğumu elbette bilmiyordu. Yine de acımasızlığı, ikiyüzlülüğü ve etkileme gücü karşısında öylesine dehşete düşmüştüm ki, elini omzuma koyduğunda içimi saran ürpertiyi pek gizleyemedim.

"Ah," dedi, "bu ada var ya, şirin bir yerdir – bir delikanlının karaya çıkması açısından şirin mi şirin. Yüzecek, ağaçlara tırmanacak ve keçileri avlayacaksın, bak gör; kendin bir keçi gibi tepelerin yukarısına çıkacaksın. Vay be, bir genç gibi içim kıpır kıpır oldu. Tahta bacağımı az daha unutuyordum, vallahi. Genç olmak ve on ayak parmağı taşımak hoş bir şey, iyice belle bunu. Canın etrafı biraz dolaşmak istedi mi, koca John'a söylemen yeter, yanında götürmen için bir azık hazırlayacaktır sana."

Dostça bir tavırla omzumu tıpışladıktan sonra, sekerek uzaklaştı ve aşağıya indi.

Kaptan Smollett, şövalye ve Dr. Livesey kıç güvertesinde kendi aralarında konuşuyorlardı. Hikâyemi bir an önce onlara anlatmak istememe karşın, dosdoğru konuşmalarını kesmeye cesaret edemedim. Ben uygun bir bahaneye kafa yormayı sürdürürken, Dr. Livesey beni yanına çağırdı. Piposunu aşağıda bırakmıştı ve bir tütün müptelası olduğu için, benden bunu getirmemi isteyecekti. Ama kimsenin duyamayacağı şekilde konuşabilecek yakınlığa varır varmaz, konuyu hemen çıtlattım. "Doktor, sizinle konuşmalıyım. Kaptan ve şövalyeyi de alıp kamaraya inin ve bir bahaneyle beni çağırın. Vereceğim korkunç haberler var."

Doktorun çehresi biraz değişti, ama hemen kendisini toparladı.

Sanki bana bir şey sormuşçasına, "Sağ ol, Jim," dedi yüksek sesle, "öğrenmek istediğim tek şey buydu."

Bunu söyler söylemez topaç gibi döndü ve tekrar diğer iki adamla kafa kafaya verdi. Kendi aralarında biraz konuştular. Hiçbirinin irkilmemesine, sesini yükseltmemesine ya da ıslık falan çalmamasına karşın, Dr. Livesey'nin ricamı aktardığı apaçıktı. Duyduğum sonraki şey kaptanın Job Anderson'a verdiği emir oldu ve bütün tayfalar düdükle güverteye çağrıldı.

"Kızanlarım," dedi Kaptan Smollett, "size söyleyeceğim bir şey var. Gördüğümüz bu kara parçası, ulaşmaya çalıştığımız yer. Bay Trelawney, hepimizin bildiği gibi çok eli açık bir beyefendi olarak, az önce bir-iki şey sordu bana. Ona ister aşağıda, ister yukarıda olsun, gemideki her adamın görevini yaptığını ve daha iyisini istememe asla mahal bırakmadığını söylemem üzerine, o, ben ve doktor kamaraya inip sizin sağlığınıza ve talihimize içeceğiz; ayrıca size de bizim sağlığımıza ve talihimize içmeniz için sulu rom dağıtılacak. Bunun cömert bir davranış olduğunu söylemeliyim. Siz de benim gibi düşünüyorsanız, ikramda bulunan beyefendi için güzel bir gemici tezahüratı yapın."

Haliyle bu sözleri bir tezahürat izledi; ama öylesine tok ve içten bir sesle çınladı ki, aynı adamların kanımızı dökmek için dolaplar çevirdiğine inanamadığımı itiraf etmeliyim.

"Şimdi, Kaptan Smollett için bir tezahürat," diye bağırdı Uzun John, ilkinin dinmesinden sonra.

Buna da gönüllü bir katılım oldu.

Bağırışlar doruktayken, üç beyefendi aşağıya indi. Çok geçmeden, Jim Hawkins'in kamaraya çağrıldığı haberi iletildi.

Her üçünün önlerinde bir şişe İspanyol şarabı ve biraz kuru üzüm, masanın etrafında oturduğunu gördüm. Doktor kucağında peruğuyla piposunu tüttürüyordu; bunun heyecana kapıldığını gösteren bir işaret olduğunu biliyordum. Sıcak bir gece olduğu için, pupa penceresi açıktı; geminin dümen suyuna vurup parlayan ay ışığını görmek mümkündü.

"Evet, Hawkins," dedi şövalye, "söyleyeceğin bir şey varmış. Anlat, bakalım."

Bu emre hemen uydum ve elimden geldiği kadar kısa tutarak, Silver'ın konuşmasının bütün ayrınıtılarını anlattım. Bitirene kadar hiçbiri sözümü kesmediği gibi, her üçü de yerinden pek kıpırdamaksızın, başından sonuna kadar gözlerini yüzümden ayırmadı.

"Jim," dedi Dr. Livesey, "bir iskemle al."

Beni masada yanı başlarına oturttular, bana bir bardak şarap doldurdular, avuçlarıma kuru üzüm sıkıştırdılar. Ardından her üçü sırayla bir baş eğişle selam vererek, sağlığıma kadeh kaldırdı, bana şans ve cesaret diledi.

"Evet, kaptan," dedi şövalye, "sen haklıymışsın, bense yanılmışım. Eşeklik ettiğimi kabul ediyor ve emirlerinizi bekliyorum."

"Benim eşekliğim de aşağı kalmaz, efendim," diye karşılık verdi kaptan. "Bir mürettebatın isyana yeltenip önceden belirtiler vermediğini hiç işitmedim; gözü olan bir adam bu fesadı görmeli ve uygun tedbirler almalıydı. Ama bu mürettebat beni alt etti."

"Kaptan," dedi doktor, "izninizle, söz konusu kişi Silver. Çok yaman bir adam."

"Bir seren ucundan bakınca ne kadar yaman olduğu belliydi, efendim," diye karşılık verdi kaptan. "Bu artık boş lakırdı; bizi hiçbir yere götürmez. Üç ya da dört nokta görüyorum ve Bay Trelawney'nin izniyle, bunları belirteceğim."

"Kaptan sensin, azizim," dedi Bay Trelawney kurumlu bir tavırla. "Konuşmak sana düşer."

"Birinci nokta," diye başladı Bay Smollett. "Yola devam etmeliyiz, çünkü geri dönemeyiz. Rota değiştirme yönünde bir emir verirsem, hemen başkaldırırlar. İkinci nokta, önümüzde zaman var – en azından şu defineyi bulana kadar. Üçüncü nokta, sadık tayfalar var. Şimdi, efendim, er ya da geç kavgaya tutuşmak zorundayız ve benim önerim hiç fırsatı kaçırmamak, yani saldırıyı en az bekledikleri uygun bir günde bu işi yapmak. Anladığım kadarıyla, sizin ev uşaklarınıza güvenebiliriz, öyle değil mi, Bay Trelawney?"

"Bana güvendiğiniz kadar," diye bildirdi şövalye.

"Üç kişiler," diye hesaba girişti kaptan, "Hawkins'i de sayarsak, bizimle beraber eder yedi. Şimdi, dürüst tayfalar kim?"

"Büyük olasılıkla Trelawney'nin kendi adamları," dedi doktor, "yani Silver'a rastlamadan önce bizzat seçmiş olduğu kişiler."

"Cık," diye karşılık verdi şövalye. "Hands de onlardan biriydi."

"Oysa Hands'e güvenebileceğimi sanıyordum sahiden," diye ekledi kaptan.

"Hele bir de hepsinin İngiliz olduğunu düşününce!" diye parladı şövalye. "Azizim, içimden bütün gemiyi havaya uçurmak geliyor."

"Bakın, beyler," dedi kaptan, "söyleyebileceğim en iyi şey çok fazla olmadıkları. Deyim yerindeyse, alargada durmalı ve sıkı bir kolaçana girmeliyiz. Bunun zahmetli bir iş olduğunu biliyorum. Dosdoğru kavgaya tutuşmak daha hoş olurdu. Ama yanımızdaki adamları bilmedikçe, bunun hiçbir yararı yok. Gemiyi açıkta durdurup rüzgârı bekleyelim, benim görüşüm bu."

"Jim bu konuda," dedi doktor, "bize herkesten daha çok yardımcı olabilir. Tayfalar onun yanındayken çekingen davranmıyor ve Jim de gözü açık bir delikanlı."

"Hawkins, sana çok büyük itimadım var," diye ekledi şövalye.

Bu sözler karşısında bayağı korkuya kapıldım, çünkü kendimi büsbütün çaresiz hissettim; ancak olayların tuhaf seyriyle, güvenliğin bana bağlı olduğu da doğruydu. Bu arada, ne kadar konuşursak konuşalım, yirmi altı insan içinde güvenilir olduğunu bildiğimiz kişilerin sayısı sadece yediydi; bu yedi kişiden biri çocuk olduğuna göre, bizim tarafımızdaki yetişkin adam sayısı on dokuza karşı altıydı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Karadaki Serüvenim

13

Karadaki Serüvenim Başlıyor

Ertesi sabah güverteye çıktığımda, adanın görünüşü tamamen değişikti. Meltemin bütünüyle kesilmesine karşın, gece boyunca epey yol almıştık ve alçak doğu kıyısının güneydoğu ucuna yarım mil ötede hareketsiz duruyorduk. Ada yüzeyinin büyük bir bölümü kül rengi korularla kaplıydı. Alçak kesimlerdeki sarı kum çatlağı damarları ve bazıları tek başına, bazıları kümeler halinde olmak üzere diğerlerini boyca asan çok sayıda yüksek çam ağacı bu pürüzsüz tonu hiç kuşkusuz kesintiye uğratıyordu; ama adanın rengi genel olarak tekdüze ve hüzün vericiydi. Tepeler bitki örtüsünün yukarısında çıplak kayadan oluşmuş sivri kule uçları gibi göğü deliyordu. Hepsi de garip biçimliydi. Yüz ila yüz yirmi metrelik bir farkla adadaki en yüksek kesimi oluşturan Dürbün, şekil açısından da en garip tepeydi. Neredeyse her kenarında dimdik yükseldikten sonra, birdenbire dilimler koparılmışçasına daraldığı için, üst kısmı heykel koymaya elverişli bir kaideyi andırıyordu.

"Hispaniola" frengi delikleri suya bata çıka kabaran okyanus sularında yalpalanıyordu. Serenlerin makaraları kopuyor, dümen ileri geri çarpıyor ve bütün gemiden bir fabrika ortamına benzer gıcırtılar, iniltiler ve sarsıntılar yükseliyordu. Patrisaya sıkıca tutunmak zorunda kaldım ve gözlerimin önünde dünya sersemletici bir hızla dönmeye başladı. Her ne kadar seyir halindeyken yeterince iyi bir gemici olsam da, yerinde sayan bir gemide hele sabahın köründe boş bir mideyle şişe gibi sallanmak, karamsarlığa düşmeksizin katlanmayı asla öğrenmediğim bir şeydi.

Belki bu durumdan dolayı, belki de kül rengi, melankolik korularıyla ve vahşi taş kuleleriyle adanın görüntüsünden ve köpüklü bir gümbürtüyle dik kumsala çarpışını hem gördüğümüz hem de işittiğimiz dalgalardan dolayı tatsız bir duyguya kapıldım. Güneşin parlak ve sıcak ışınlarına, her tarafta çığlıklar atarak balık avlayan sahil kuşlarına ve uzun süre denizde kaldıktan sonra karaya çıkmak için duyulabilecek isteğe rağmen, cesaretim kırıldı ve yüreğim daraldı; daha ilk andan itibaren, Define Adası aklıma geldikçe tiksinti duyar hale geldim.

Bizi bekleyen can sıkıcı bir sabah çalışması vardı önümüzde. Rüzgârın çıkacağı yönünde bir belirti yoktu; tayfalarla birlikte denize indirilen sandallara bağlanacak gemiyi üç ya da dört millik bir seyirle adanın köşesinden döndürmek ve dar bir geçit boyunca İskelet Adası'nın arka tarafındaki sığınağa doğru çekmek gerekiyordu. Gönüllü olarak sandallardan birine bindim ve haliyle orada bana hiç iş düşmedi. Boğucu bir sıcak vardı ve tayfalar bu uğraşla ilgili olarak fena halde homurdanıyorlardı. Bulunduğum sandalın komutasını üstlenen Anderson, mürettebatı düzgün çalıştırmak yerine, herkesi bastıran bir dırdırcılıkla sızlandı.

"Neyse," dedi, bir küfür savurarak, "bu hep böyle sürmeyecek."

Bunun çok kötü bir işaret olduğunu düşündüm. O güne kadar tayfalar işlerine canla başla sarılmış, ama adanın görünmesiyle disiplin gevşemişti.

İçeriye giriş boyunca, Uzun John dümencinin yanı başında durarak gemiyi yönlendirdi. Geçidi avucunun içi gibi

biliyordu. Suyu iskandil eden dümencinin her yerde haritada belirtilenden daha fazla su saptamasına karşın, John bir an bile duraksamadı.

"Denizin çekilmesiyle ortaya çıkan güçlü bir aşınma var," dedi. "Geçidin bu bölümü sanki bir belle kazılıp oyulmuş gibi."

Gemiyi tamı tamına haritada çapa işaretinin bulunduğu noktaya götürdük. Burası bir tarafta anakara, diğer tarafta İskelet Adası olmak üzere, her iki sahile yaklaşık beş yüz metre mesafedeydi. Dipteki kum örtüsü berraktı. Çapamızın suya dalarken çıkardığı gürültü, kuşların bulut kümeleri halinde çığlık çığlığa koruların üzerine kaçışmasına yol açtı. Ama daha bir dakika geçmeden tekrar aşağıya indiler ve ortalık yeniden sessizliğe büründü.

Demirlediğimiz yer tamamen korulara gömülmüş karayla çevriliydi. Denizin kabarınca ulaştığı düzeye kadar ağaçlar vardı. Sahiller çoğunlukla düzdü ve biraz ötedeki tek tük tümsekler birer amfiteatr görünümündeydi. Deyiş yerindeyse bu havuza iki ufak ırmağın, daha doğrusu iki bataklığın suları boşalmaktaydı; sahilleri çevreleyen yeşilliğin zehirli bir parlaklığı vardı. Gemiden bakınca karadaki kütük evin ya da kazıklarla yapılmış setin hiçbir izini görmek mümkün değildi; tamamen ağaçların arasına gömülmüşlerdi. Kılavuzdaki harita olmasa, denizden doğduğu andan beri adaya demir atan ilk gemi olduğumuzu sanabilirdik.

Havada tek bir kıpırtı yoktu. Yarım mil ötede kumsallara vurup kayalara çarpan dalgalar dışında hiçbir ses duyulmuyordu. Limanın üzerinde tuhaf bir durgunluk kokusu asılıydı – ıslak yaprakların ve çürümeye yüz tutmuş ağaç gövdelerinin kokusu. Doktorun çürük bir yumurta kokusu almışçasına ikide bir burnunu çektiğini gördüm.

"Burada define var mı, bilmiyorum," dedi, "ama bir humma bulunduğuna peruğumla bahse girerim." Tayfaların sandaldaki endişe verici davranışları, gemiye çıkmalarından sonra gerçek anlamda tehdit edici bir hale büründü. Güverteye sere serpe yatarak homurtulu sohbetlere koyuldular. En ufak emir bile pis bir bakışla karşılanıyor, isteksizce ve özensizce yerine getiriliyordu. Dürüst tayfalar bile bulaşıcı hastalığı kapmış olmalıydı; gemide bir diğerine haddini bildirecek tek bir adam bile yoktu. İsyanın bir fırtına bulutu gibi tepemizde dolaştığı apaçıktı.

Üstelik, tehlikenin farkına varan sadece kamara tarafındaki bizler değildik. Uzun John tayfaların bir öbeğinden diğerine koşturarak, uslandırıcı öğütler vermeye ve hiç kimsenin daha iyisini sergileyemeyeceği bir örnek olmaya yönelik büyük bir gayret içindeydi. Gönüllülük ve kibarlık açısından kendini epeyce aşmıştı ve herkese gülücükler dağıtıyordu. Bir emir verildiğinde, dünyadaki en neşeli "Hayhay, efendim!" bağırışıyla, koltuk değneğine yaslanarak anında öne atılıyordu; yapacak başka hiçbir şey olmadığında, geri kalanların hoşnutsuzluğunu örtbas etmek istercesine, şarkı üstüne şarkı söylüyordu.

O kasvetli öğleden sonranın bütün kasvetli yönleri arasında, Uzun John'un bu belirgin telaşı en beter olanıydı.

Kamarada bir toplantı yaptık.

"Efendim," dedi kaptan, "bir emir daha verme riskine girersem, bütün gemi ayaklanıp başımıza büyük bela açacak. Görüyorsunuz, efendim, durum ortada. Olur ya, aksi bir cevap alırım, öyle değil mi? Eh, tutup azarlasam, anında mızraklar çekilecek. Azarlamasam, Silver bunun altında bir iş yattığını anlayacak ve oyun bitecek. Artık güvenebileceğimiz tek adam var."

"Peki, kim o?" diye sordu şövalye.

"Silver, efendim," diye karşılık verdi kaptan. "Sizler ve benim kadar, o da bu gidişatın önünü kesme telaşı içinde. Ortada bir çekişme var. Eğer fırsat bulursa, onları caydırmak için hemen konuşacaktır. Benim önerim ona bu fırsatı vermek. Tayfalara öğleden sonrayı karada geçirme izni verelim. Eğer hepsi giderse, ne âlâ, onları bırakıp gemiyle kaçarız. Eğer hiçbiri gitmezse, o zaman, kamaraya siğiniriz ve Tanrı'dan doğrunun yanında olmasını dileriz. Eğer bazıları giderse, bu sözlerime mim koyun, efendim, Silver onları gemiye birer kuzu gibi uysallaşmış olarak getirecektir."

Bu planı uygulama kararı alındı. Bütün sağlam adamlara dolu tabancalar verildi; Hunter, Joyce ve Redruth işin aslını öğrendiklerinde pek şaşırmadılar ve beklediğimizden daha kararlı bir tutum takındılar. Ardından kaptan güverteye çıkarak, mürettebata bir konuşma yaptı.

"Kızanlarım," dedi, "sıcak bir gün geçirdik, hepimiz yorgun ve keyifsiziz. Karada biraz gezinmenin kimseye zararı olmayacaktır. Sandallar hâlâ suda zaten. Filikalara binip karaya çıkabilir ve öğleden sonrayı orada geçirebilirsiniz. Kaç kişi istiyorsa gidebilir. Günbatımından bir saat önce dönüş için bir top atışı yapacağım."

Kanımca, budala herifler karaya çıkar çıkmaz defineye konacaklarını sanmış olmalıydılar; çünkü hepsinin yüzündeki somurtkanlık bir anda silinip gitti. Bağırış çağırışları uzak bir tepeye ulaşıp yankılanarak, kuşları bir kez daha limanın çevresinde uçmaya ve yaygara koparmaya yöneltti.

Kaptan daha fazla ortalıkta kalmayacak kadar akıllıydı. Hemen gözden kaybolarak, kafileyi düzenleme işini Silver'a bıraktı. Bana kalırsa, böyle davranması doğruydu. Eğer güvertede kalsaydı, durumu anlamamış gibi görünmeye çalışması artık çok zor olacaktı. Her şey gün gibi açıktı. Silver asıl kaptandı ve emrinin altında kalabalık bir isyankâr mürettebat vardı. Dürüst tayfalar, ki böyle adamların var olduğunu kısa bir süre sonra anlayacaktım, çok ahmaktı galiba. Daha doğrusu, öyle sanıyorum ki, bütün tayfalar elebaşılarının sergilediği tavırdan hoşnutsuzdu – sadece bu hoşnutsuzluk kimisinde daha çok, kimisinde daha azdı. Esasen iyi insan olan birkaçının daha fazla yönlendirilmesi ya da sürüklen-

mesi mümkün değildi. Tembel ve somurtkan olmak başka şey, bir gemiyi ele geçirerek bir dizi masum insanın canına kıymak başka şeydir.

Her neyse, sonunda kafile oluşturuldu. Altı adam gemide kalacaktı. Silver da dahil geriye kalan on üç kişi sandallara inmeye başladı.

İşte o anda, daha sonra canımızı kurtarmaınıza büyük katkıda bulunacak çılgınca düşüncelerden ilki aklıma geldi. Eğer Silver'ın yanında altı adam kalsaydı, bizim tarafın üstünlük kazanarak gemiyi ele geçiremeyeceği açıktı; gemide yalnız altı adam kalacağına göre, kamara takımının şimdilik yardıma ihtiyacının olmayacağı da aynı ölçüde açıktı. Bir anda karaya çıkma isteği uyandı içimde. Kaşla göz arasında geminin kenarından usulca aşağıya kaydım ve en yakın sandalın baş bölmesinin içine kıvrılıp yattım. Neredeyse aynı anda sandal ileriye atıldı.

Hiç kimse varlığımı fark etmemişti. Sadece pruva kürekçisi, "Sen misin, Jim? Başını aşağıda tut!" dedi. Ama diğer sandaldaki Silver, keskin bakışlarla bizim sandalı süzdü ve seslenerek öndeki kişinin ben olup olmadığımı sordu. O andan itibaren yaptığım şeyden pişmanlık duymaya başladım.

İki ekip kumsala önce varmak için yarışa girdi. Ama biraz erken yola çıkan sandalımız daha hafif olduğu ve daha iyi tayfalarca çekildiği için, fırlayarak epey öne geçti. Sandalın başı sahildeki ağaçların arasına girer girmez, bir dalı tuttuğum gibi dışarıya atladım ve en yakın fundalığın içine daldım. Bu arada Silver ve diğerleri hâlâ yüz metre kadar arkadaydı.

Aşçının "Jim, Jim!" diye bağırdığını duydum.

Tahmin edeceğiniz gibi, hiç aldırmadım; sıçrayarak, eğilerek ve dalları devirerek artık koşacak gücüm kalmayana kadar dosdoğru koştum.

14

İlk Kapışma

Uzun John'u atlatmak o kadar hoşuma gitmişti ki, içine girdiğim garip ortamın uyandırdığı merakla etrafı izleyerek keyif çatmaya başladım.

Söğütlerle, sazlarla, tuhaf ve yabancı bataklık ağaçlarıyla dolu balçık gibi bir araziyi aşmış ve yaklaşık bir buçuk kilometreyi bulan engebeli, kumluk ve açık bir kırın eteğine varmıştım. Burası birkaç çamla ve meşeyi andırmakla birlikte, yaprakları söğüdünkine benzer soluk bir yeşil ton taşıyan çok sayıda çarpık çurpuk ağaçla kaplıydı. Öbür uçta ise güneşin altında capcanlı parıldayan acayip ve sarp iki doruğuyla tepelerden biri yer alıyordu.

Keşfin verdiği hazzı ilk kez duydum. Ada insansızdı. Gemi arkadaşlarımı arkada bırakmıştım ve önümde dilsiz hayvanlar ve kuşlar dışında hiçbir canlı yoktu. Ağaçlar arasında dolanıp durdum. Sağda solda hiç tanımadığım çiçekli bitkiler vardı; arada bir yılanlara rastlıyordum. Bir kaya çıkıntısından başını kaldıran bir yılan, bir topacın dönüşünü andıran bir sesle bana doğru tısladı. Ölümcül bir düşmanla karşılaştığımın ve o sesin de ünlü çıngırak olduğunun pek farkında değildim.

Derken, meşeye benzer ağaçlardan oluşan uzun bir fundalığa ulaştım. Kumda yetişen ve her dem yeşil meşe olarak anıldıklarını sonradan öğrendiğim bu bodur ağaçlar böğürtlen çalılarını andırıyordu. Dalları garip biçimde kıvrık, yaprakları da bir saz dam örtüsü gibi sıkışıktı. Kumlu tümseklerin birinden aşağıya doğru uzanan fundalık, gittikçe yayılan ve yükselen bir örtü halinde geniş ve sazlık bir bataklığın kenarına kadar varıyordu. Ufak ırmakların en yakında olanı buradan geçen bir çığırla limana doğru akıyordu. Bataklık sert güneş ışınları altında tütüyordu ve Dürbün'ün dış hatları ince duman tabakası içinde titreşiyordu.

Birdenbire sazlar arasında bir telaş koptu; vakvaklayarak uçan bir yabanördeğini bir başkası izledi ve çok geçmeden bataklığın bütün yüzeyini çığlıklar atarak havada daireler çizen kuşların oluşturduğu büyük bir bulut kapladı. Gemi arkadaşlarımdan bazılarının bataklık kıyısı boyunca yaklaşmakta olması gerektiği kanısına vardım hemen. Nitekim, yanılmadığımı anladım. Kısa bir süre sonra çok uzaktan gelen insan sesi hımhımları işittim. Kulak vermeyi sürdürmemle birlikte, hımhımlar gittikçe daha da gürleşti ve yakınlaştı.

Bunun bende uyandırdığı büyük korkuyla emekleyerek en yakın her dem yeşil meşenin altına sığındım ve orada çömelerek bir fare gibi sessizce dinlemeye koyuldum.

İlkine cevap veren başka bir ses duydum. Silver'ın olduğunu artık anladığım birinci ses, bir kez daha konuşmaya başladı; bir akış halinde sürüp giden bu konuşma sadece arada bir karşıdaki kişinin sözleriyle kesildi. Seslerden ciddi ve neredeyse hararetli bir konuşmanın geçtiği belliydi; ama hiçbir belirgin sözcük kulağıma çalınmadı.

İki adamın sonunda konuşmayı bıraktığı ve belki de yere oturduğu izlenimine vardım. Sesleri gittikçe daha yakından duyulur olmaktan çıktığı gibi, kuşlar da daha sakinleştiler ve bataklıktaki eski yerlerine tekrar kondular.

İşimi savsakladığım duygusuna kapılmaya başladım. Bu haydutlarla birlikte karaya çıkma gözü karalığını gösterdiğime göre, yapabileceğim en az şey aralarındaki görüşmelere kulak misafiri olmaktı. Bana düşen yalın ve açık görev, dalları inik ağaçların elverişli pususu altında becerebildiğim kadar onlara yaklaşmaktı.

Konuşan adamların bulunduğu yerin yönünü sadece ulaşan seslerden değil, davetsiz konukların yukarısında hâlâ tedirgin halde uçuşan az sayıdaki kuşun davranışlarından kestirebilecek durumdaydım.

Ellerim ve ayaklarım üstünde sürünerek, usulca bir ilerleyişle iki adama doğru yöneldim. Sonunda başımı kaldırıp yaprakların arasındaki bir açıklıktan bakınca, bataklığın yanı başında ağaçlarla sıkıca sarılmış küçük bir yeşil vadiyi açık seçik görebildim. Orada Uzun John Silver ve mürettebattan başka bir kişi yüz yüze oturmuş sohbet ediyorlardı.

Güneş tam üstlerine vuruyordu. Silver şapkasını çıkarıp yanına koymuştu. Sıcağın etkisiyle parıldayan açık tenli ve ablak yüzü aşağıdan bakarak yalvaran bir ifadeyle karşıdaki adamın yüzüne dikilmişti.

"Bak, arkadaş," diyordu, "senin güzel hatırını düşündüğümden, yani güzel hatırın için, iyice belle bunu! Sana böyle zift gibi içim ısınmasaydı, burada oturup seni uyarmak için uğraşır mıydım sanıyorsun? Her şey bitti, yapabileceğin ya da düzeltebileceğin bir şey yok; senin boynunu kurtarmaktan söz ediyorum. O vahşi heriflerden birinin haberi olsa, nerede olurdum, Tom – söyle bakalım, nerede olurdum?"

"Silver," dedi diğer adam. Suratının kıpkırmızı kesildiğini, ayrıca sesinin bir karganınki kadar boğuk çıktığını ve gergin bir ip gibi titrediğini fark ettim. "Silver," dedi, "eski tanıdıksın ve namuslusun ya da böyle nam salmışsın; bir sürü zavallı gemicinin bir arada göremediği kadar paran da var; eğer yanılmıyorsam, cesur birisin. Söyler misin bana, öyle bir paçavra güruhunun seni yönlendirmesine izin mi vereceksin? Sana yakışmaz! Tanrı şahidimdir ki, öfkemi daha fazla tutamayacağım. Eğer görevime ters düşen—"

Derken, ansızın konuşması bir gürültüyle kesildi. Tam dürüst tayfalardan birini saptadığımı düşünürken, bir başkasının varlığını gösteren bir gelişme oldu. Çok ötede bataklığın içinden birdenbire öfkeli bağırışa benzeyen bir ses ve ardından bir başka ses yükseldi; bunları korkunç bir uzun çığlık izledi. Dürbün'ün kayaları defalarca yankılandı; bütün bataklık kuşlarının ayın anda kanatlanarak havalanmasıyla gökyüzü karardı. Ölüm haykırışının beynimde çınlamaya devam etmesinin üzerinden epeyce zaman geçtikten sonra, her taraf yeniden sessizliğe boğuldu. Öğleden sonranın dinginliğini sadece yere konan kuşların hışırtısı ve dalgaların uzaktan gelen gümbürtüsü bozuyordu.

Çığlık üzerine mahmuzlanan bir at gibi sıçrayan Tom'un tersine, Silver gözünü bile kırpmamıştı. Koltuk değneğine hafifçe yaslanarak olduğu yerde doğrulurken, üzerine atlamaya hazır bir yılan gibi karşısındaki adamı süzdü.

"John!" dedi gemici, elini uzatarak.

"Çek ellerini!" diye bağırdı Silver, bir metre kadar geriye sıçrayarak. Hızlı ve güvenli hareketi eğitimli bir jimnastikçiye özgüymüş gibi geldi bana.

"Eğer öyle istiyorsan, John Silver, ellerimi çekeyim," dedi diğer adam. "Benden ürkmene ancak kararmış bir vicdan yol açabilir. Ama Tanrı aşkına, söylesene bana, neydi o?"

"O mu?" diye karşılık verdi Silver, kaçamak bir gülümsemeyle. Her zamankinden daha sakınganlaşan gözleri koca suratında iğne ucu kadar küçülmüştü, ama bir cam kırıntısı gibi ışıltılar saçıyordu. "O mu? Ha, galiba Alan olmalı."

İşte o anda Tom yiğitçe bir tavırla parladı.

"Alan, ha!" diye bağırdı. "Katıksız bir denizci gibi huzur içinde yatsın! Sana gelince, John Silver, seninle köklü bir dostluğumuz vardı, ama artık dostum falan değilsin. Bir köpek gibi ölsem bile, görevimin başında öleceğim. Alan'ı öldürdün, öyle mi? Gücün yetiyorsa, beni de öldür. Sana kafa tutuyorum işte."

Cesur adam bu sözlerinin ardından sırtını dosdoğru aşçıya çevirdi ve kumsalın yolunu tuttu. Ama çok uzağa gi-

demedi. Nara atarak bir ağaç dalına tutunan John, koltuk değneğini hızla çekip kaldırdı ve bu tuhaf füzeyi hızla havaya savurdu. Uç tarafı önde olan bu tahta mermi, zavallı Tom'un omuzlarının tam arasını buldu ve sırtının ortasına sersemletici bir darbeyle çarptı. Elleri havaya kalktı, nefesi kesilir gibi oldu ve yere düştü.

Yarasının ağır mı, hafif mi olduğunu anlamaya olanak yoktu. Sesten anlaşıldığı kadarıyla, sırtı tam çarpma yerinden kırılmış olmalıydı. Ama toparlanıp kalkacak zamanı bulamadı. Tek bacaklı ve koltuk değneğinden yoksun halde bir maymun çevikliğiyle ileriye atılan Silver, hemen başında bitiverdi ve savunmasız bedenine bıçağını kabzaya kadar iki kez sapladı. Saklandığım yerden, darbeleri indirirken kesik ve hızlı soluklarla hırıldadığını duyabildim.

Bayılınanın tam olarak nasıl bir şey olduğunu bilmiyorum. Ama bu görüntüden hemen sonra bütün dünyanın girdaplı bir sis içinde kayarcasına benden uzaklaştığını biliyorum. Silver, kuşlar ve Dürbün'ün yüksek zirvesi, gözlerimin önünde karman çorman bir topak gibi dönüp durdu. Kafamda çanlar çaldı ve kulaklarım uzaktan gelen seslerin uğultusuyla doldu.

Tekrar kendime geldiğimde, canavar kendisini toplamış, koltuk değneğini kolunun altına sıkıştırmış ve şapkasını başına geçirmişti. Hemen önündeki Tom çimde cansız yatıyordu. Ona bir nebze bile aldırmayan katil, kana bulanmış bıçağını bir tutam otla siliyordu. Diğer yönleriyle manzarada hiçbir değişiklik yoktu. Tüten bataklığın ve yüksek tepe zirvesinin üstünde güneş hâlâ acımasızca ışıldıyordu. Gözlerimin önünde az önce bir cinayetin gerçekten işlendiğine ve bir insan hayatına gaddarca son verildiğine bir türlü inanasım gelmedi.

O sırada John elini cebine daldırdı ve çıkardığı bir düdüğü ayarlı birkaç üflemeyle çaldı. Isınmış havada çınlayan düdük sesleri çok uzaklara kadar yayıldı. Bu sinyalin anlamını elbette çıkaramadım; ama anında korkularımı depreştirdi.

Birazdan daha fazla adam gelecekti. Yerim bulunabilirdi. Dürüst insanlardan ikisinin canına zaten kıymışlardı. Tom ve Alan'dan sonra, sıra bana gelmez miydi?

Paçamı kurtarmak için hemen harekete geçtim; elimden geldiği kadar hızlı ve sessizce korunun daha açık kesimine doğru gerisingeriye süründüm. Bu arada yaşlı korsan ile kafadarları arasındaki karşılıklı seslenişlerin işaret ettiği tehlike kanatlanmamı sağladı. Fundalıktan çıkar çıkmaz, daha önce hiç olmamış şekilde koşmaya başladım. Kaçış yönümü pek umursadığım yoktu; beni katillerden uzaklaştırması yeterliydi. Koşarken korkum gittikçe büyüyerek, bir tür çılgınlık nöbetine dönüştü.

Benden daha umarsız biri olabilir miydi acaba? Gemiden top atışı duyulduğunda, işledikleri cinayetlerin dumanı hâlâ üstlerinde duran o iblislerle birlikte sandalların bulunduğu yere nasıl inecektim? İçlerinden beni gören ilk kişi bir bataklık çulluğu yakalamışçasına boynumu sıkıp burmaz mıydı? Bizzat yokluğum tehlikeyi sezdiğimin ve dolayısıyla sakıncalı bilgiler edindiğimin bir kanıtı olmayacak mıydı onlar için? Her şey bitti, diye geçirdim içimden. "Hispaniola"ya elveda, şövalye, doktor ve kaptana elveda! Açlıktan ölmek ya da isyancıların ellerinde ölmek dışında hiçbir yol kalmamıştı önümde.

Bütün bunları düşünürken, hâlâ koşuyordum ve hiç farkına varmadan, iki doruklu küçük tepenin eteğine yaklaşmıştım. Adanın bu kesiminde daha seyrekleşen her dem yeşil meşeler, görünüş ve boyut bakımından orman ağaçlarına daha çok benziyordu. Aralarına karışmış olan tek tük çamlardan bazıları on beş, bazıları yirmi metre boyundaydı. Hava da bataklık kenarına oranla daha taze kokuyordu.

İşte orada yeni bir tehlike işareti, hızla çarpan bir yürekle olduğum yerde çakılıp kalınama yol açtı.

1.5

Adanın Garibanı

Tepenin dik ve taşlık yamacından kopan bir çakıl sağanağı takırdayarak ve sağa sola saçılarak ağaçların arasına düştü. Gözlerimi içgüdüyle o yöne doğru çevirince, bir karaltının büyük bir hızla sıçrayarak bir çam gövdesinin arkasına saklandığını gördüm. Ayı mı, insan mı, yoksa maymun mu olduğunu kesinlikle çıkaramadım. Koyu tenli ve kaba tüylü bir şey gibiydi; bütün seçebildiğim bundan ibaretti. Ama bu yeni hayaletin yarattığı dehşet beni durdurdu.

Görünüşe bakılırsa, artık iki yandan kıstırılmış durumdaydım; arkamda katiller, önümde ise pusuya yatmış belirsiz bir yaratık vardı. Bildiğim tehlikeyi bilmediğim tehlikeye yeğ tutar hale geldim hemen. Koruların bu yaratığına oranla Silver bana daha az korkunç göründü. Çarçabuk geriye döndüm, ani ve hızlı hareketlerle omzumun üzerinden arkama bakarak, geldiğim yoldan sandallara doğru koşmaya başladım.

Birdenbire karaltı tekrar ortaya çıktı ve geniş bir halka çizerek yolumu kesmeye yöneldi. Zaten yorgun olmam bir yana, eskisi kadar zinde olsam bile, böyle bir hasımla hız yarışına girmenin boşuna olduğunu anladım. Bir ağacın arkasından diğer ağacın arkasında geyik gibi süzülen yaratık,

insan gibi iki ayak üstünde koşuyor, ama gördüğüm her türlü insandan farklı olarak, koşarken neredeyse iki misli eğiliyordu. Bununla birlikte bir insan olduğuna artık hiç kuşkum yoktu.

Yamyamlar hakkında daha önce duyduğum şeyler aklıma geldi. İmdat istememe ramak kalmıştı. Ama ne kadar vahşi olursa olsun, yaratığın insan olması bir ölçüde içimi rahatlattı ve Silver'dan duyduğum korku canlanarak, ağır basmaya başladı. Dolayısıyla durdum ve bir kaçış yöntemi düşünmeye koyuldum; yanımda tabanca bulunduğu gerçeği kafamda şimşek gibi çakıverdi. Savunmasız olmadığımı hatırlar hatırlamaz, yüreğim tekrar cesaret ateşiyle ısındı. Kararlı bir tavırla yüzümü adalı adama doğru çevirdim ve sert adımlarla üzerine yürüdüm.

Bu arada adam bir başka ağacın gövdesinin arkasına saklanmıştı; ama beni yakından izlemiş olmalıydı. Çünkü o yöne doğru hareketlendiğimi görür görmez, yeniden ortaya çıktı ve bana doğru bir adım attı. Ardından duraksadı, geri çekildi ve bir daha ileriye atıldı; sonunda beni hayret içinde bırakan bir tavırla, dizleri üstüne çöktü ve kenetlenmiş ellerini yalvarırcasına ileriye doğru uzattı.

Bunun üzerine bir kez daha durdum.

"Kimsin sen?" diye sordum.

"Ben Gunn," diye cevap verdi. Sesi boğuk ve paslı bir kilit gibi tutuktu. "Zavallı Ben Gunn'ım, vallahi; üç yıldır bir Hıristiyanla konuşmadım."

Tıpkı benim gibi bir beyaz adam olduğunu ve hatta yüzünün sevimli olduğunu açık seçik gördüm. Teninin açıkta kalan yerleri güneşte yanmıştı; dudakları bile kapkaraydı ve açık renk gözleri bu kadar esmer bir yüzde epey ürkütücü görünüyordu. Gördüğüm ya da hayalimde kurduğum bütün dilenciler arasında, hırpanilik bakımından ilk sırayı alacak bir hali vardı. Eski yelken bezlerinden ve eski gemici elbiselerinden oluşan yırtık pırtık çaputlar içindeydi; bu

olağandışı yamalı bohçayı son derece değişken ve uyumsuz kopçalar, pirinç düğmeler, çubuk parçaları ve katranlı halat düğümleri bir arada tutuyordu. Beline taktığı pirinç tokalı eski bir deri kayış, bütün giysi donanımında sağlam duran tek şeydi.

"Üç yıl, ha!" diye bağırdım. "Batan bir gemiden mi kurtuldun?"

"Yok, ahbap," dedi, "adada bırakıldım."

Bu sözü daha önce duymuştum ve korsanlar arasında epeyce yaygın olan korkunç bir cezaya çarptırılanlar için kullanıldığını biliyordum. Bu uygulamada suçlu bulunan kişi ıssız ve uzak bir adaya tek başına bırakılıyor, böylece çok az barut ve mermiyle yaşamını sürdürmeye mahkûm ediliyordu.

"Üç yıl önce adada bırakıldım," diye devam etti adam. "O zamandan beri keçi eti, böğürtlen ve istiridyeyle yaşıyorum. İnsan nerede olursa olsun, sana diyeyim, kendi başına idare edebilir. Ama ahbap, bir Hıristiyan gibi beslenememekten dolayı içim yanıyor. Şu anda bir parça peynir var mı yanında acaba? Yok mu? Yahu, birçok uzun gecede düşlerime peynir girdi – çoğunlukla kızartılmış halde. Gözlerimi her açışta bu adada olduğumu gördüm hep."

"Eğer gemiye tekrar binme fırsatını bulursam," dedim, "doyasıya peynir yersin."

Bir araya gelişimizden beri ceketimin kumaşını yoklamış, ellerimi okşamış, çizmelerime göz gezdirmiş ve genellikle konuşma aralarında hemcinsi bir yaratığın varlığından duyduğu çocukça sevinci sergilemişti. Ama son sözlerim üzerine, ürkekçe bir sinsilikle neşelendi.

"Eğer gemiye tekrar binme fırsatını bulursam mı dedin?" diye tekrarladı. "Ya, peki, kim engelliyor ki seni?"

"Seni kastetmedim," karşılığını verdim.

"Doğru, öyle," diye bağırdı. "Baksana sen, ha, adın ne, ahbap?"

"Jim," dedim.

"Jim, Jim," dedi, görünüşte bayağı sevinmişçesine. "Evet, bak Jim, duyunca mahcup olmana yol açacak kadar zorlu bir hayat sürdüm ben. Şimdi, sözgelimi, şu halime bakınca, eskiden dindar bir annem olduğunu düşünmezsin, öyle değil mi?" diye sordu.

"Şey, hayır, özellikle sanınam yani," diye cevap verdim.

"Ah, her neyse," dedi, "ama öyle bir annem vardı, hem de müthiş dindardı. Ben de kibar ve dindar bir çocuktum; iman kitapçığımı öylesine takır takır bir ezberle okurdum ki, insanlar kelimeleri takip edemezdi. Bir de şimdi düştüğüm hale bak, Jim. Bu iş mübarek mezar taşlarındaki deliklere metelik sıkıştırmakla başladı! Evet, öyle başladı, ama zamanla daha da ileriye gitti. Annem başıma gelecekleri söyledi ve her şeyi önceden gördü, vallahi öyle, ne de olsa dindar kadın! Ama buraya düşmem ilahi takdirin sonucu. Bu ıssız adada bütün geçmişi kafamda tartıp durdum ve tekrar dindarlığa döndüm. Artık kimse o kadar rom içtiğimi göremeyecek; ilk bulduğum fırsatta uğur getirmesi için bir yüksük dolusu yuvarlayacağım yalnızca. İyi bir adam olmaya niyetliyim ve bunun yolunu biliyorum." Ardından etrafa iyice göz atarak ve sesini alçaltarak, "Jim, zenginim," dedi fısıltıyla.

Adamcağızın yalnızlıktan aklını kaçırdığına artık iyice emindim. İçimden geçen düşünce yüzüme vurmuş olmalı ki, aynı şeyi heyecanla tekrarladı: "Zenginim! Zenginim! Duy işte. Bak, ne diyeceğim. Seni ayaklarının üzerinde duran sorumluluk sahibi biri yapacağım, Jim. Ah, Jim, beni bulan ilk kişi olduğun için, talih yıldızlarına şükredeceksin!"

Bu sözlerle birlikte ansızın suratının asılmasına yol açan bir gölge kapladı yüzünü. Elimi tutan avucunu sıktı ve işaretparmağını tehdit eder bir tavırla gözlerimin hizasına kaldırdı.

"Şimdi, Jim, bana doğruyu söyleyeceksin. Flint'in gemisi değil bu, öyle mi?" diye sordu.

İşte o anda sevince boğuldum. Bir dost bulduğum inancıyla, ona hemen cevap verdim.

"Flint'in gemisi değil ve Flint öldü; ama benden istediğin gibi, doğruyu söyleyeceğim sana. Flint'in bazı adamları gemide; geri kalan bizler için en beter talihsizlik bu."

"Aralarında tek bacaklı bir adam var mı?" dedi yutkunarak.

"Silver mı?" diye sordum.

"Ah, Silver!" dedi. "Adı buydu."

"Aşçı ve aynı zamanda elebaşı."

Hâlâ tuttuğu bileğimi sıkıca büktü.

"Eğer Uzun John tarafından gönderildiysen," dedi, "bir domuz gibi davranmasını bilirim, alimallah. Her neyse, söyle bakalım, buraya gelişinizin amacı ne?"

Nasıl davranacağımı bir çırpıda tasarlamıştım. Ona yolculuğumuzun bütün hikâyesini ve içine düştüğümüz berbat durumu anlattım. Beni yoğun bir ilgiyle dinledi ve sözlerim bitince başımı okşadı.

"İyi bir delikanlısın, Jim," dedi. "Hepiniz bir denizci düğümüyle bağlandınız, öyle mi? Tamam, Ben Gunn'a güvenin, yeter – Ben Gunn bu işi halledecek adam. Belirttiğin gibi bir denizci düğümü içinde olduğuna göre, yardım edilmesi halinde, senin şu şövalyen eli açık davranır mı acaba, ne dersin ha?"

Ona şövalyenin en eli açık adam olduğunu anlattım.

"Oldu, ama şunu bil ki," diye karşılık verdi Ben Gunn, "bir kapıda bekçilik ve bir uşak üniforması falandan söz etmiyorum; böyle şeyler peşinde koşmam, Jim. Demem o ki, elde edeceği şimdiden belli olan yüklüce bir paradan ufak bir kırpıntıyı, sözgelimi bin sterlini vermeye yanaşır mı?"

"Vereceğine eminim," dedim. "Zaten bütün tayfalar pay alacaktı."

"Peki, ya dönüş yolculuğu?" diye ekledi, çok kurnazca bir bakışla.

"Lafı mı olur," diye bağırdım, "şövalye bir beyefendi. Kaldı ki, diğerlerinden kurtulursak, tekneyi geri götürmeye yardımcı olman işimize gelir."

"Aha," dedi, "yani öyle yapacaksınız." Çok rahatlamış gibiydi.

"Şimdi söyleyeceklerime kulak ver," diye sürdürdü konusmasını. "Sana o kadarını anlatacağım, daha fazlasını sorma. Defineyi gömdüğü sırada Flint'in gemisindeydim; bu isi o ve altı kişi yaptı – altı sağlam denizci. Onlar yaklasık bir hafta karada kalırken, bizler de açıkta demirli emektar 'Mors'ta bekledik. Havanın güzel olduğu bir gün sinyal verildi ve Flint ufak bir sandalda tek başına çıkageldi. Başına mavi bir esarp sarmıştı. Güneş yükselirken, Flint geminin talimarında ölü gibi beyaz bir benizle etrafa bakıyordu. Ama, anlayacağın, işte sapasağlam oradaydı ve diğer altı kişinin hepsi ölüydü - ölü ve gömülü. Gemideki hiç kimse bu işi nasıl yaptığını anlayamadı. Kavga, cinayet ve en azından ani ölümle başarmış olmalıydı, hem de altı kişiye karşı tek basına, Billy Bones ikinci kaptandı, Uzun John da levazımcı. Ona definenin nerede olduğunu sordular. 'Aa,' dedi, 'cok istiyorsanız, karaya çıkıp orada kalabilirsiniz,' dedi, 'ama gemiye gelince, dolaşarak başka ganimetler toplayacak, canına yandığım!' İste böyle dedi.

Evet, üç yıl önce bir başka gemideydim ve bu adayı gördük. 'Çocuklar,' dedim, 'Flint'in definesi burada, karaya çıkıp bulalım.' Kaptan bunu hoş karşılamadı; ama karavana ortaklarımın hepsi kafa dengiydi ve birlikte karaya çıktık. On iki gün boyunca defineyi aradılar ve benim için saydıkları laflar her geçen gün ağırlaştı. Sonunda güzel bir sabah bütün tayfalar gemiye döndü. 'Sana gelince, Benjamin Gunn,' dediler, 'işte bir misket tüfeği, bir kürek ve bir kazma. Burada kal ve Flint'in parasını kendin bul bakalım.'

Evet, Jim, üç yıldan beri buradayım ve bir Hıristiyan yemeğini zerre kadar tatmadım. Peki, şimdi beri bak, bana bir bak hele. Öyle sıradan bir tayfaya benziyor muyum ben? Yok, diyorsun içinden. Hiç de değildim, söyleyeyim sana."

Ardından göz kırparak, sert bir çimdik attı bana.

"Sen bu sözleri şövalyene aktarıver, Jim," diye sürdürdü konuşmasını. "Hiç de öyle biri değilmiş – işte söyleyeceğin sözler bu. Gece gündüz, yağmur güneş demeden üç yıl bu adanın garibanı olmuş; bazen bir dua üzerine düşünüyormuş belki (diyeceksin), bazen yaşlı annesini düşünüyormuş belki, acaba sağ mı diye (diyeceksin); ama Gunn'ın zamanının çoğunu (işte bunu söyleyeceksin), evet, zamanının çoğunu başka bir mesele alıyormuş. Daha sonra onu şöyle bir çimdikleyeceksin, aynen sana yaptığım gibi."

Ve gizlilik telkin eden bir hareketle, bir çimdik daha attı bana.

"Sonra," diye devam etti, "sonra ayağa fırlayıp şunu söyleyeceksin: Gunn iyi bir adam (diyeceksin) ve kendisinin de mensup olduğu sergüzeştçi takımının uyduruk beyzadeleri yerine, doğuştan bir beyzadeye paha biçilmez mertebede itimat besliyor – unutma e mi, paha biçilmez mertebede."

"İyi güzel de," dedim, "söylediğin sözlerin tekini bile anlayamıyorum. Ama bunun asıl konuyla ilgisi yok. Gemiye nasıl bineceğim ki?"

"Aha," dedi, "önündeki engel bu elbette. Tamam, benim sandalım var, iki elimle yaptığım sandal. Onu beyaz kayanın altında saklıyorum. Eğer daha iyi bir yol bulamazsak, karanlık bastıktan sonra onunla gitmeye çalışırız." Birden "Hey!" diye bağırdı. "O da nesi?"

Güneşin batınasına daha bir iki saatin kalmasına karşın, adanın yankı veren bütün kesimleri canlandı ve bir topun gümbürtüsüne kükreyerek karşılık verdi.

"Kavgaya başladılar!" diye bağırdım. "Beni takip et."

Beni dehşete düşüren bütün şeyleri unutmuş bir halde limana doğru koşmaya başladım. Keçi postu içindeki gariban adam rahat ve hafif bir tırısla bana eşlik etti. "Sola, sola," dedi, "sola giden yolu takip et, ahbabım Jim! Birlikte ağaçların altına gidelim! Orası ilk kez bir keçi öldürdüğüm yer. Artık aşağı tarafa gelmiyorlar; Benjamin Gunn'ın korkusundan hepsi dağların başını tutmuş bulunuyor. Aha! İşte mezralık." Herhalde mezarlık demek istiyordu. "Şu tümsekleri görüyor musun? Arada bir buraya gelip dua ederim, daha çok belki bir pazar ibadetini yerine getirmiş olabileceğimi düşünerek. Gerçi pek bir şapel gibi değil, ama daha kutsal havası var sanki. Ben Gunn'ın çok eksiği vardı, diye geçiriyorsundur içinden – ne papaz, ne Kitabı Mukaddes'e benzer bir şey, ne bir bayrak."

Ben koşarken, o da bir cevap beklemeksizin ve almaksızın böyle konuşup duruyordu.

Top atışını hatırı sayılır bir aradan sonra küçük silahların yaylım ateşi izledi.

Çatışma bir daha kesildi ve ardından dört yüz metre kadar ileride, bir korunun yukarısında dalgalanan İngiliz bayrağı gözüme ilişti.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Korugan

16

Doktorun Anlatımıyla: Geminin Terk Edilişi

Saat bir buçuk civarında –denizci tabiriyle üç çanında– "Hispaniola"dan indirilen iki sandal karaya çıktı. Kaptan, şövalye ve ben kamarada önümüzdeki meseleleri konuşuyorduk. Rüzgârın azıcık esmesi halinde, bizimle birlikte gemide kalan altı isyancının tepesine inecek, palamarımızı çekecek ve denize açılacaktık. Ama rüzgârdan eser yoktu; aşağıya inen Hunter'dan Jim Hawkins'in gizlice bir sandala bindiği ve diğerleriyle karaya çıktığı haberini almamız bizi büsbütün çaresiz bıraktı.

Jim Hawkins'ten kuşkulanmak aklımın ucundan geçmedi; ama güvenliği konusunda endişeye kapıldık. Adamların içinde bulunduğu ruh halini düşününce, delikanlıyı tekrar görme şansımız yarı yarıya gibi görünüyordu. Hemen güverteye koştuk. Kirişler arasındaki zift kaynıyordu. Etrafı sarmış olan koku midemi ağzıma getirdi. Dünyada insanın humma ve dizanteri kokusunu alabileceği bir yer varsa, o iğrenç liman olmalıydı herhalde. Altı hergele baş kasaradaki bir yelkenin altında oturmuş homurdanıyordu. Kıyıya doğru bakınca, ırmağın denize boşaldığı yerin yakınında filikaların bağlandığını ve içlerinde birer adamın oturduğunu

görebildik. Nöbetçilerden biri ıslıkla "Lillibullero"* ezgisini çalıyordu.

Beklemek sıkıntılı bir durumdu. Bilgi almak üzere Hunter'la birlikte küçük kayığa binerek karaya çıkmamız kararlaştırıldı.

Filikalar sağ taraflarına yatık konumdaydı. Ama Hunter ve ben haritada gösterilen kazıklı duvarın bulunduğu yöne doğru kürek çektik. Sandalların başında nöbetçi olarak bırakılmış iki adam, görüş alanına girmemiz üzerine telaşlanır gibi oldu. "Lillibullero" kesildi ve ikilinin ne yapmak gerektiğini görüşmeye başlaması gözümden kaçmadı. Gidip durumu Silver'a anlatmaları halinde, her şey farklı bir yola girebilirdi; ama galiba kesin emir almış olacaklar ki, oldukları yerde sessizce oturmaya karar verdiler ve yeniden "Lillibullero"ya döndüler.

Kıyıda hafif bir dönemeç vardı; dümeni buranın onlarla aramızda kalmasını sağlayacak bir noktaya kırdım. Daha karaya çıkışımızdan önce, filikalar görüş alanımızdan çıktı. Kayıktan dışarıya atladım ve cesaret edebildiğim ölçüde koşmaya yakın bir tempoyla içeriye yöneldim. Şapkamın altında serin tutmayı sağlayacak koca bir ipek mendil; üstümde de güvenlik için kullanılmaya hazır tabancaların bulunduğu bir askı vardı.

Yüz metreye yakın bir mesafenin sonunda kazıklı duvara ulaştım.

Buranın yapısı şöyleydi: Bir tümseğin neredeyse üstünden doğan berrak bir pınar vardı. İşte bu tümseğe ve pınarın çevresine, gerektiğinde kırk kişinin sığabileceği sağlam bir kütük ev kondurulmuş ve her iki yanında tüfek atışı için mazgallar açılmıştı. Daha sonra arada geniş bir boşluk bırakılarak, bütün bu alan yaklaşık iki metre yükseklikte bir kazıklı çitle çepeçevre sarılmıştı. Hiçbir kapı ya da gediğin

^{* 1686&#}x27;da İngiltere Kralı II. James'i hicvetmek için yazılan bir marş. II. James'i tahtından eden 1688 devrimini hızlandırdığı söylenir. (ç.n.)

bulunmadığı çit, uzun zaman ve çaba harcanmadan yıkılamayacak ölçüde sağlarıdı ve burayı kuşatacak kişileri koruyamayacak kadar açıktı. Kütük evdekiler onlara her bakımdan üstünlük sağlamaktaydı; siperlerde sakince durarak, saldırganları keklik gibi avlamaları mümkündü. Onlar için gerekli tek şey iyi bir gözcülük ve yeterli yiyecekti; burayı bir alaya karşı savunmaları pek şaşırtıcı olmazdı.

Özellikle hoşuma giden şey pınardı. Çünkü "Hispaniola"nın bol miktarda silah ve cephane, yiyecek şeyler ve enfes şaraplarla kamarasında oldukça geniş yerimizin olmasına karşın, bir tek şey göz ardı edilmişti ve o da suydu. Kafamda bu konuyu tartarken, ölüm noktasına varmış bir insanın çiğliği ada üzerinde çınladı. Şiddet sonucu ölümlere yabancı değildim; Cumberland Dükü hazretlerinin yanında çarpışmış ve Fontenoy'da bir yara almıştım. Ama o anda nabzımın gittikçe yükseldiğini biliyorum. Aklıma gelen ilk düşünce, "Jim Hawkins gitti," oldu.

Eski bir asker olmanın getirdiği bir şey olsa bile, bir doktor olmanın etkisi daha da büyüktür. Bizim mesleğimizde işleri ağırdan alarak oyalanacak zaman yoktur. Bu yüzden derhal kararımı verdim, hiç zaman yitirmeksizin sahile döndüm ve küçük kayığa atladım.

Şansımıza, Hunter iyi bir kürekçiydi. Suyu uçarcasına yardık, kayık kısa sürede gemi iskelesine ulaştı ve uskunaya çıktım.

Haliyle herkesi sarsılmış durumda buldum. Yere çöküp oturmuş olan şövalyenin suratı bir çarşaf kadar beyazdı; başımıza sardığı belayı düşünüyor olmalıydı şefkatli adam! Baş kasaradaki altı tayfadan birinin hali ondan azıcık iyiceydi.

"Bu işin acemisi olan biri var," dedi Kaptan Smollett, başıyla onu işaret ederek. "Çığlığı işittiğimiz zaman, az daha bayılıyordu, doktor. Dümeni bir daha oynarsa, o adam bize katılacaktır."

Kaptana planımı anlattım ve aramızdaki görüşmede uygulanışına ilişkin ayrıntıları belirledik.

Emektar Redruth'u doldurulmuş üç ya da dört misket tüfeğiyle ve koruma sağlayacak bir şilteyle birlikte kamara ve baş kasara arasındaki galeriye yerleştirdik. Hunter küçük kayığı kıç iskelesinin altına getirdi. Joyce'la birlikte barut kutularını, misket tüfeklerini, peksimet torbalarını, domuz eti fıçılarını, bir konyak fıçısını ve değerli ilaç sandığımı yüklemeye giriştik.

Bu arada şövalye ve kaptan güvertede kaldı. Kaptan gemideki en kıdemli tayfa olan serdümeni yanına çağırdı.

"Bay Hands," dedi, "her ikimizde de tabancalarla dolu birer askı var. Siz altı tayfadan biri durumu bildirecek bir sinyal vermeye kalkışırsa, kendini ölmüş bilsin."

Adamlar bayağı afallamışlardı. Kısa bir görüş alışverişinden sonra, ön taraftaki kamara iskelesinden hep birlikte apar topar aşağıya indiler; hiç kuşkusuz niyetleri bizi arkadan sarmaktı. Ama Redruth'un korunaklı mutfakta kendilerini beklediğini görünce, hemen rotayı değiştirip geri döndüler ve bir baş yeniden güverteye doğru uzandı.

"İn aşağı, köpek!" diye bağırdı kaptan.

Ve baş tekrar geri çekildi. Çok yüreksiz davranan altı denizciden bir süre hiç ses çıkmadı.

Bu tabansızların aşağı yukarı koşturması sırasında, Joyce ve ben küçük kayığa gözümüzün kestiği kadar eşya yüklemiştik. Kıç iskelesinden aşağıya indik ve küreklerin bizi götürebildiği hızla tekrar sahilin yolunu tuttuk.

İkinci kayık seferi sahildeki nöbetçileri epeyce telaşlandırdı. "Lillibullero" bir kez daha kesildi. Ufak burnun ardında kalarak görüş alanımızın dışına çıkmalarından hemen önce, tayfaların biri iç kesime doğru fırlayarak gözden kayboldu. İçimdeki şeytanın dürtmesiyle, planımda değişikliğe gitmeyi ve sandallarını batırınayı geçirdim aklımdan; ama Silver ve diğerlerinin yakında hazır bekliyor olmasından ve aşırı hırsa kapılarak her şeyi kaybetme durumuna düşmekten çekindim.

Çok geçmeden kayık daha önce çıktığımız yerde karaya değdi. Hemen koruganı donatma işine başladık. Her üçümüz ağır yüklü halde ilk yolculuğu yaptık ve levazımımızı kazıklı çitin üzerinden içeriye attık. Ardından Joyce'u orada nöbetçi olarak bıraktık; elbette tek kişiydi, ama yanında yarım düzine tüfek vardı. Hunter ve ben küçük kayığa dönerek, bir kez daha eşyaları sırtladık. Bütün yük yerine ulaşana kadar, nefes almak için bile mola vermeksizin bu işi sürdürdük. İki uşak korugandaki mevzilerine yerleşirken, ben de sahile indim ve var gücümle kürek çekerek kayığı "Hispaniola" ya götürdüm.

İkinci bir sandal yükü riskine girmemiz, gerçekte olduğundan daha cüretkâr bir iş gibiydi. Onların sayı üstünlüğü vardı elbette, ama biz de silah üstünlüğüne sahiptik. Karadaki adamların hiçbirinde misket tüfeği yoktu; tabanca ateşi menziline girmelerinden önce, en az altı adamı haklayabileceğimiz düşüncesiyle kendimize ümit veriyorduk.

Şövalye beni pupa penceresinde bekliyordu; yüzündeki solgunluk tamamen geçmişti. Pruva halatını tutarak bir yere bağladı. Bizi hayatta tutacak şeyleri sandala yüklemeye koyulduk. Yükümüz ağırlıklı olarak domuz eti, barut ve peksimetti; şövalye, Redruth, kaptan ve benim için sadece birer misket tüfeği ve pala koyduk sandala. Geri kalan silahları ve barutu iki buçuk kulaç derinlikteki suya boşalttık. Berrak ve kumlu deniz dibinde güneşin vurduğu silahlardan saçılan parlak çelik ışıltısını görebiliyorduk.

Bu arada kabarık sular alçalmaya başlamıştı ve gemi kendi çapasının etrafında dönüyordu. İki filikanın bulunduğu yerden gelen cılız bağırışlar kulağımıza çalındı. Epeyce doğuda kalan Joyce ve Hunter açısından içimizi rahatlatmasına karşın, bu durum kafilemizin bir an önce yola çıkması gerektiğini bildiren bir uyarıydı.

Redruth galerideki mevzisinden çekildi ve Kaptan Smollett'ın daha rahat binmesi için geminin öbür tarafına çektiğimiz sandala atladı.

"Hey, oradakiler," dedi kaptan, "beni duyuyor musunuz?"

Baş kasaradan cevap gelmedi.

"Beni dinle, Abraham Gray, sana sesleniyorum."

Yine hiç karşılık yoktu.

"Gray," diye tekrarladı Bay Smollett, sesini biraz yükselterek, "bu gemiden ayrılıyorum ve kaptanının peşinden gelmeni emrediyorum. Senin aslında iyi bir adam olduğunu biliyorum. Sanırım, içinizden hiçbiri görünmeye çalıştığı kadar kötü değil. Şu anda saatim elimde ve bana katılman için otuz saniye süre veriyorum."

Bir duraksama oldu.

"Haydi, güzel dostum," diye devam etti kaptan, "bekleyerek oyalanma. Her geçen saniyede kendi hayatımı ve bu iyi beyefendilerin hayatını tehlikeye atıyorum."

Aniden bir itiş kakış başladı ve yumruklaşma sesleri geldi. Yanağında bir bıçak kesiğiyle dışarıya fırlayan Abraham Gray, ıslık sesine uyan bir köpek gibi kaptanın yanına doğru koştu.

"Ben sizinleyim, efendim," dedi.

Hemen ardından onun ve kaptanın gemiden inip bize katılmasıyla birlikte, küreklere sarıldık ve yol almaya başladık.

Gemiden iyice uzaklaşmıştık, ama henüz karaya çıkıp koruganımıza ulaşmamıştık.

17

Doktorun Anlatımıyla: Küçük Kayığın Son Seferi

Bu beşinci sefer diğerlerinden oldukça farklıydı. Öncelikle, içinde bulunduğumuz kutu gibi sandal vahim ölçüde aşırı yüklüydü. Üçü (Trelawney, Redruth ve kaptan) bir sekseni aşkın boydaki beş yetişkin adam, taşıyabileceği yükten zaten fazlaydı. Buna bir de barutu, domuz etlerini ve ekmek torbalarını ekleyin. Küpeşte kıç tarafında suyu yalıyordu. Birkaç defa içeriye azıcık su girdi; daha yüz metre yol almamıştık ki, pantolonum ve paltomun etekleri baştan aşağı ıslanmıştı.

Kaptanın talimatına göre oturarak, sandalın biraz daha dengede durmasını sağladık. Bununla birlikte, nefes almaktan korkuyorduk.

İkincisi, alçalma artık etkisini gösteriyordu. Sert dalgalı bir akıntı havza boyunca batıya, ardından güneye ve o sabah geçtiğimiz boğazlar üzerinden denize doğru akıyordu. Ufak dalgacıklar bile aşırı yüklü taşıtımız için bir tehlikeydi; ama işin daha da kötüsü asıl rotamızın dışına sürüklenmemiz ve burnun arkasındaki karaya çıkış noktamızdan uzaklaşmamızdı. Kendimizi akıntıya bırakmamız halinde, filikaların yanında sahile ulaşacaktık. Orada da korsanlar her an ortaya çıkabilirdi.

"Baş tarafı kazıklı duvarın yönüne doğru tutamıyorum, efendim," dedim kaptana. Ben dümeni idare ederken, daha dinç olan kaptan ve Redruth kürekleri çekiyordu. "Dalgalar kayığı yalamaya devam ediyor. Kürekleri biraz daha güçlü çekebilir misiniz?"

"Sandalı batırırız o zaman," dedi kaptan. "Dayanmalısınız, efendim. Doğru yöne vardığınızı görene kadar dayanın, isterseniz."

Uğraştım ve deneme yoluyla gelgitin bizi batıya doğru sürüklediğini saptadım. Sonunda baş tarafı doğuya, yani gitmemiz gereken yöne aşağı yukarı dik açılı bir rotaya çevirdim.

"Bu hızla karaya asla ulaşamayacağız," dedim.

"Tutabileceğimiz tek rota bu, efendim, tutmamız da şart," diye karşılık verdi kaptan. "Akıntıya karşı gitmeliyiz. Anlayacağınız, efendim, karaya çıkış yerinin rüzgâr altına bir kez düştük mü, nerede sahile vuracağımızı kestirmek zor. Üstelik, filikalara bordadan yakalanma olasılığımız da var. Oysa, gittiğimiz yönde akıntı mutlaka yavaşlayacaktır; o zaman sahil boyunca geriye doğru kaçabiliriz."

"Akıntı şimdiden azalıyor, efendim," dedi Gray adlı tayfa, pruvada oturduğu yerden, "dümeni azıcık gevşetebilirsiniz."

"Sağ ol, dostum," dedim, sanki daha önce aramızda hiçbir şey geçmemişçesine. Ona bizden biri gibi davranmaya sessizce karar vermiştik hepimiz.

Birdenbire kaptan tekrar konuşmaya başladı ve sesi biraz değişmiş gibi geldi bana.

"Top!" dedi.

"Onu hesaba katmıştım," dedim. Aklından kalemizin bir bombardımana uğraması olasılığının geçtiğine emindim. "Topu asla karaya çıkaramazlar; bunu becerseler bile, koruların içinden taşıyamazlar."

"Kıç tarafına bakın, doktor," diye karşılık verdi kaptan.

Dokuzluk uzun topu bütünüyle unutmuştuk; gemideki beş serserinin yolculuk boyunca topun altında durduğu sağlam muşamba örtüyü, yani korsanların verdiği adla ceketini sıyırmakla uğraştığını dehşet içinde gördük. Sorun sadece bu değildi. O topta kullanılan gülleleri ve barutu geride bıraktığımız gerçeği aynı anda şimşek gibi kafamda çaktı. Gemideki habis heriflerin eline geçmeleri için tek bir balta darbesi yeterliydi.

"Israel eskiden Flint'in topçusuymuş," dedi Gray boğuk bir sesle.

Her riski göze alarak, sandalın baş tarafını dosdoğru karaya çıkış yeri yönünde tuttuk. Bu arada akıntı alanının dışına o kadar çok çıkmıştık ki, dümenin hareketini kürek çekmedeki zorunlu düşük hıza uydurduk. Böylece sandalın kararlı biçimde hedefe doğru ilerlemesini sağlayabildim. Ama işin en kötü tarafı, izlediğim yeni rotayla pupamız yerine bordamızı "Hispaniola"ya çevirmemiz ve bir ambar kapısı gibi rahat bir hedef sunmamızdı.

Konyakçı suratlı o alçak Israel Hands'in güvertede bir gülleyi yuvarlayışını işitebiliyordum.

"En iyi nişancı kim?" diye sordu kaptan.

"Bay Trelawney, açık ara," dedim.

"Bay Trelawney, lütfen şu adamlardan birini seçmeme izin verir misiniz, efendim? Mümkünse Hands'i," dedi kaptan.

Trelawney çelik gibi soğuktu. Tüfeğinin falya barutuna baktı.

"Bakın, efendim," diye bağırdı kaptan, "o tüfeği yavaş kullanın, yoksa sandalı batırırsınız. O nişan alırken, herkes dengeyi sağlamak için hazır olsun."

Şövalye tüfeğini kaldırdı, kürek çekme durdu ve hepimiz dengeyi sağlamak üzere öbür tarafa doğru eğildik. Her şey o kadar güzel düzenlenmişti ki, içeriye tek bir damla su girmedi. Bu arada korsanlar topu döner eksen üzerinde çevirmişti. Elinde tokmakla top ağzının başında duran Hands en açıktaki hedefti. Ne var ki, şansımız hiç yoktu. Trelawney'nin ateş açmasıyla birlikte, Hands eğildi; başının üzerinden sıyırarak geçen mermi diğer dört kişiden birini yere serdi.

Adamın canhıraş bağırışına sadece gemideki kafadarlarının çığlıkları değil, sahilden gelen çok sayıda ses de eşlik etti. O tarafa doğru bakınca, ağaçların arasından öbekler halinde çıkan diğer korsanların itiş kakış sandallardaki yerlerini aldıklarını gördüm.

"İşte, filikalar geliyor, efendim," dedim.

"O halde, yol ver," diye bağırdı kaptan. "Sandalın batmasına bile aldırmamalıyız. Eğer sahile ulaşamazsak, işimiz bitik."

"Filikalardan sadece birine yerleşiyorlar, efendim," diye ekledim. "Diğerinin mürettebatı büyük olasılıkla önümüzü kesmek için sahilden dolanacak."

"Sıkı bir koşu yapmaları gerekecek, efendim," diye karşılık verdi kaptan. "Vale karada derler, bilirsiniz. Benim derdim onlar değil, şu gülle. Halıda top atmak gibi! Hanımımın hizmetçisi bile hedefi ıskalamaz. Şövalye, uygun hedef gördüğünüzde bildirin, biz suyu dışarıda tutacağız."

Bu arada o kadar yüklü bir sandal için iyi sayılacak bir hızla epey yol almış ve içeriye çok az suyun girmesini sağlamıştık. Artık karaya yakındık; otuz ya da kırk kürek çekişi kumsala varmayı sağlayacaktı. Suların çekilmesi sık bir ağaç öbeğinin altında dar bir kum kuşağını açığa çıkarmıştı zaten. Filikadan artık korkmaya gerek yoktu; ufak burun zaten görüş alanımızdan çıkmasını sağlamıştı. Bizi acımasızca geciktiren gelgit şimdi bunu telafi ediyor ve peşimizdeki saldırganları geciktiriyordu. Tek tehlike kaynağı toptu.

"Cesaret edebilsem," dedi kaptan, "bir başka hergeleyi alaşağı etmek için dururdum."

Ama korsanların hiçbir şeyin top atışını geciktirmemesini istedikleri açıktı. Yere serilen kafadarları her ne kadar ölmese de, dönüp ona doğru dürüst bakmamışlardı bile. Adamın emekleyerek uzaklaşmaya çalıştığını görebiliyordum.

"Hazır!" diye bağırdı şövalye.

"Tutun!" diye bağırdı kaptan, yankıya benzer bir çabuklukla.

Kaptan ve Redruth büyük bir çekişle arkaya yaslanınca, sandalın kıç tarafı suya gömüldü. Aynı anda topun patlama sesi geldi. Jim'in duyduğu ilk ses bu olmalı; çünkü şövalyenin tüfek atışının sesi ona ulaşmamıştı. Güllenin nereden geçtiğini hiçbirimiz tam olarak kestiremedik; ama başımızın yukarısından geçmiş olması gerektiğini ve yaşadığımız kazada rüzgârının payının olabileceğini tahmin ediyorum.

Öyle ya da böyle, sandal kıç tarafından gayet yavaş bir batışla bir metre kadar suyun içine girdi. Kaptan ve ben yüz yüze bir duruşla ayakta kaldık. Diğer üç kişi baş aşağı suya daldı; tekrar su yüzüne çıktıklarında sucuk gibi ıslanmışlardı ve ağızlarından kabarcıklar saçılıyordu.

O an itibarıyla büyük bir hasar yoktu. Hiçbir can kaybına uğramamıştık ve suda yürüyerek sağ salim karaya çıkabildik. Ama bütün malzememiz denizin dibindeydi ve daha da kötüsü, beş tüfeğimizden sadece ikisi kullanılabilir durumdaydı. Ben bir tür içgüdüyle dizlerimde duran tüfeği kaptığım gibi başımın yukarısına kaldırmıştım. Kaptana gelince, tüfeğini bir fişekliğe takılı olarak omzunda taşımış ve her akıllı adam gibi, çakmağını yukarıda tutmuştu. Diğer üç tüfek ise sandalla birlikte suyu boylamıştı.

Endişemizi artıran bir gelişmeyle, sahil boyundaki korularda bize yaklaşmakta olan sesler duyduk. Zaten yarı yarıya felç olmuş bir haldeyken, kazıklı duvara gidiş yolumuzun kesilmesi tehlikesinin ötesinde şöyle bir korkuyla karşı karşıya geldik: Hunter ve Joyce altı kadar adamın saldırısına uğradıklarında, bilinç ve davranış bakımından sıkı duracak-

Robert Louis Stevenson

lar mıydı acaba? Hunter'ın sağlam olduğunu biliyorduk. Joyce'un durumu ise şüpheliydi. Elbiseleri fırçalayacak bir uşak olarak hoş ve terbiyeli bir adamdı; ama savaşa tam uygun biri değildi.

Bütün bu düşünceler kafamızda dolaşırken, olabildiğince çabuk karaya doğru ilerleyerek, talihsiz küçük kayığımızı, barutumuzun ve erzakımızın yarısını geride bıraktık.

18

Doktorun Anlatımıyla: İlk Günkü Kavganın Sonu

Kazıklı duvarla aramızda duran koru şeridi boyunca gücümüzün yettiği kadar hızla ilerledik ve her adımda korsanların gittikçe daha yakında çınlayan seslerini duyduk. Kısa bir süre sonra bir fundalıkta koşarken çıkardıkları ayak seslerini ve çarparak kırdıkları dalların çatırtılarını işitebilir durumdaydık artık.

Onlarla ciddi olarak kısa bir çatışmaya girmemiz gerektiğini anladım ve falya barutuma baktım.

"Kaptan," dedim, "Trelawney keskin nişancımız. Tüfeğini ona ver; onunki işe yaramaz."

Tüfek değiş tokuşu yapıldı. Koşuşmanın başından beri sessiz ve soğukkanlı olan Trelawney, elindeki silahı yoklamak için bir an durup yerinde çakıldı. O sırada Gray'in silahsız olduğunu görünce, palamı ona verdim. Avucuna tükürdüğünü, kaşlarını çattığını ve palayı ıslık çaldırarak havada salladığını görmek hepimizin yüreğine su serpti. Yeni adamımızın yediği ekmeği hak ettiği vücudunun her hattından belliydi.

Kırk adım kadar sonra korunun kenarına vardık ve kazıklı duvarı önümüzde gördük. Güney kenarın ortasından

tırmanarak çevrili alana girdik. Aşağı yukarı aynı sırada, lostromo Job Anderson'ın başını çektiği yedi isyancı, av peşindeki tazılar gibi güneybatı köşesinde belirdi.

Afallamış gibi şöyle bir durdular. Toparlanmalarından önce şövalye ve ben, ayrıca korugandaki Hunter ve Joyce ateş açacak zamanı bulduk. Dört mermi dağınık bir yaylım ateşi halinde patladı, ama işe yaradı. Düşmanlardan biri yere serildi ve geri kalanlar hiç duraksamadan geriye dönerek ağaçların arasına daldı.

Tüfekleri doldurduktan sonra, yere düşen düşmana bakmak üzere kazıklı çitin dışına çıktık. Kalbine isabet eden mermiyle kaskatı yatıyordu.

Bu başarıdan dolayı tam sevinç gösterisine başlamıştık ki, çalıların içinden bir tabanca patladı. Bir mermi kulağımı sıyırarak geçti ve zavallı Tom Redruth sendeleyerek boylu boyunca yere devrildi. Hem şövalye, hem de ben ateşe karşılık verdik; ama nişan alacağımız hiçbir şey olmadığı için, muhtemelen barutu boşa harcadık. Tüfeklerimizi yeniden doldurduk ve dikkatimizi zavallı Tom'a çevirdik.

Kaptan ve Gray çoktan onu incelemeye girişmişti; daha ilk bakışta işinin bittiğini anladım.

Sanırım, karşı yaylım ateşe hazır olmamız isyancıları bir kez daha dağıtmış olmalıydı. Başka bir saldırı girişimiyle karşılaşmaksızın, zavallı emektar avlak bekçisini kazıklı duvarın üzerinden geçirdik; kanayan bedenini iniltiler arasında kütük eve taşıdık.

Zavallı ihtiyar! Başımıza açılan belaların ilk anından onu kütük evde ölüm döşeğine yatırdığımız ana kadar ağzından tek bir şaşkınlık, yakınma, korku ve hatta boyun eğme sözü çıkmamıştı. Gemi galerisinde bir şiltenin arkasında tam bir Troya savaşçısı gibi durmuştu; verilen her emri sessizce, sebatla ve hakkını vererek yerine getirmişti; yirmi yıla varan bir farkla kafilemizin en yaşlısıydı; bu asık suratlı, emektar ve hizmete alışkın uşak artık aramızdan ayrılmak üzereydi.

Şövalye yanına çökerek dizleri üstünde durdu ve bir çocuk gibi ağlayarak elini öptü.

"Gidiyor muyum, doktor?" diye sordu.

"Tom, dostum," dedim, "geldiğin yere gidiyorsun."

"Keşke gitmeden önce tüfekle onlara bir kötek atabilseydim," diye karşılık verdi.

"Tom," dedi şövalye, "beni affettiğini söyle, ne olur?"

"Benim size bunu söylemem saygılı bir davranış olur mu, şövalye?" oldu cevabı. "Her neyse, öyle olsun, amin!"

Kısa süreli bir sessizliğin ardından, birisinin dua okumasının yararlı olacağını belirtti. "Âdet böyle, efendim," diye ekledi, özür diler bir tavırla. Çok geçmeden, başka bir söz etmeksizin öbür dünyaya göçtü.

Bu arada gemiden beri göğsünün ve ceplerinin olağanüstü kabarık oluşu dikkatimi çeken kaptan, bunları boşaltarak birçok değişik eşyayı çıkarmıştı: İngiliz bayrağı, bir Kitabı Mukaddes, sağlam bir ip kangalı, kalem, mürekkep, seyir defteri ve tütün demetleri. Çevrili alanda kesilmiş ve budanmış halde bulduğu uzunca bir köknar direğini, Hunter'ın yardımıyla kütük evin yatay tomruklarının çaprazlama birleşerek bir açı oluşturduğu köşesine dikmişti. Daha sonra çatıya tırmanarak, bayrağı kendi eliyle direğe asmıştı.

Bu iş onu müthiş rahatlatmış gibiydi. Kütük eve yeniden girdiğinde, başka hiçbir şey yokmuşçasına malzemelerin sayımını yapmaya girişti. Ama ölüme giden Tom'dan bir gözünü hiç ayırmadı ve son nefesini verdiğini görür görmez, bir başka bayrakla ona doğru gitti ve saygılı bir şekilde bayrağı üstüne örttü.

"Yasa boğulmayın, efendim," dedi, şövalyenin elini sıkarak. "Kendisine yakışır bir şekilde gitti; kaptanına ve gemi sahibine karşı görevini yerine getirirken vurulan birisi için korkmaya gerek yok. Belki kötü bir alınyazısı, ama bir gerçek."

Ardından beni kenara çekti.

"Dr. Livesey," dedi, "siz ve şövalye refakat gemisinin kaç haftada gelmesini bekliyorsunuz?"

Haftalarla değil, aylarla ölçülecek bir sürenin söz konusu olduğunu, ancak ağustos sonunda dönmememiz halinde Blandly'nin bizi aramak üzere gemi göndereceğini ve bunu ne erken ne geç yapacağını anlattım ona. "Kendiniz hesaplayabilirsiniz," dedim.

"Ya, demek öyle," diye karşılık verdi kaptan, başını kaşıyarak. "İlahi takdirin bütün iyiliklerini göz önünde tutarak geniş bir pay bırakırsak, efendim, bayağı sıkışık duruma düştüğümüzü söylemeliyim."

"Hangi anlamda?" diye sordum.

"Yani, ikinci yükü kaybetmemiz çok yazık, efendim," diye karşılık verdi kaptan. "Barut ve mermi konusunda idare ederiz. Ama tayınlar yetersiz, çok yetersiz – o kadar yetersiz ki, Dr. Livesey, bir boğazın eksilmesi belki de yararımıza oldu."

Ve bayrak altındaki cesedi işaret etti.

Hemen ardından bir gümbürtü ve ıslık sesiyle, bir gülle kütük evin çatısının bir hayli yukarısından geçti ve çok öteınizde pat diye korunun içine düştü.

"Vay, vay!" dedi kaptan. "Savurun bakalım! Çok az barutunuz var zaten, kızanlarım."

İkinci denemede nişan daha iyiydi. Gülle kazıklı duvarın iç tarafına inerek, etrafa bir kum bulutu saçtı; ama başka bir hasar vermedi.

"Kaptan," dedi şövalye, "bu ev gemiden pek görünmüyor. Herhalde bayrağa bakarak nişan alıyorlar. Onu indirınek akıllıca olmaz mı?"

"Benim bayrağımı indirmek, ha!" diye bağırdı kaptan. "Hayır, efendim, buna gelemem." Bu sözler ağzından çıkar çıkmaz, sanırım, hepimiz ona katıldık. Söz konusu olan şey sadece cesur, denizciye yaraşır ve sağlam bir izlenim vermek değildi; ayrıca düşmanlarımıza top atışlarını küçümsediğimizi gösterecek iyi bir hareket tarzı ortaya koymaktı.

Bütün akşam ortalığı gümbürdetmeyi sürdürdüler. Gülleler birbiri ardı sıra yukarıdan uçtu, isabet etmedi veya çevrili alandaki kumları dövdü; ama çok yükseğe doğru ateş etmek zorunda oldukları için, cansız halde inen mermiler yumuşak kuma gömülüp kalıyordu. Mermi sekmesinden çekinmemize gerek yoktu; bir tanesinin pat diye kütük evin çatısından içeriye girmesine ve döşemeyi delmesine karşın, çok geçmeden bu tarz askercilik oyununa alıştık ve kriketten daha fazla aldırmadık.

"Bütün bu işin tek bir iyi tarafı var," diye belirtti kaptan. "Önümüzdeki koruda büyük olasılıkla adam yok. Suların iyice çekilmesiyle malzemelerimiz açığa çıkmıştır herhalde. Gönüllüler gidip domuz etini getirsin."

Gray ve Hunter öne atılan ilk kişilerdi. Tam donanımlı olarak kazıklı duvarı aşıp gittiler; ama bu girişimin boşa olduğu anlaşıldı. Galiba isyancılar tahmin ettiğimizden daha gözü pekti ya da Israel'in topçuluğuna güvenleri daha fazlaydı. Çünkü içlerinden dört beş tanesi bizim malzemeleri sudan çıkarmakla ve yakında duran filikalardan birine taşımakla meşgulmüş. Bir küreği sürekli çekerek, sandalın akıntıya karşı durması sağlanıyormuş. Silver baş tarafta dikilip emirler veriyormuş; her adamın elinde de onlara ait gizli bir cephane deposundan çıkma birer misket tüfeği varmış.

Kaptan seyir defterinin başına oturdu. Düştüğü kaydın başlangıcı şöyleydi:

Kaptan Alexander Smollett, gemi doktoru David Livesey, marangoz tayfası Abraham Gray, gemi sahibi John Trelawney, gemi sahibinin uşakları, acemi denizciler John Hunter ve Richard Joyce –gemideki topluluktan geriye kalmış bütün sadık kişiler– düşük tayına göre on gün yetecek erzakla bugün Define Adası'nda karaya çıktı ve kütük evin üstüne

Robert Louis Stevenson

İngiliz bayrağını astı. Gemi sahibinin uşağı, acemi denizci Thomas Redruth isyancılar tarafından vuruldu; kamarot James Hawkins ise—

O sırada ben de zavallı Jim Hawkins'in başına neler gelmiş olabileceğini düşünüyordum.

Kara tarafından bir ses geldi.

"Birisi bize sesleniyor," dedi nöbetteki Hunter.

"Doktor! Şövalye! Kaptan! Hey, Hunter, oradaki sen misin?" diye bağırdı gelen kişi.

Hemen kapıya koştum ve Jim Hawkins'in kazıklı duvarın üzerinden tırmanıp içeriye sağ salim girdiğini gördüm.

19

Yeniden Jim Hawkins'in Anlatımıyla: Korugandaki Kışla

Ben Gunn bayrağı görür görmez koşmayı bıraktı, kolumdan tutarak beni durdurdu ve yere oturdu.

"Bak," dedi, "oradakiler senin arkadaşların kesinkes."

"İsyancılar olmaları çok daha yüksek bir olasılık," diye cevap verdim.

"Haydi oradan!" diye bağırdı adam. "Yahu, böyle bir yerde, sergüzeştçiler dışında hiç kimsenin sığınmadığı bir yerde, Silver korsan bayrağı açar, bundan hiç kuşkun olmasın. Hayır, oradakiler senin arkadaşların. Kapışmalar da olmuş ve gördüğüm kadarıyla arkadaşların daha iyi konumda; bak işte, karaya çıkınca eski kazıklı duvara, yıllar önce Flint'in yaptığı halde duran yere girmişler. Ah, kafası çalışan bir adamdı ne de olsa Flint! Rom bir yana, eşi görülmemiş biriydi. Hiç kimseden korkmazdı, vallahi; sadece Silver'ı takardı – Silver adam yerine koyduğu biriydi."

"Peki," dedim, "öyle olabilir, umarım, öyledir de. Bu durumda acele edip bir an önce arkadaşlarıma katılmam gerekir."

"Yok, ahbap," diye karşılık verdi Ben, "yapamazsın. Yanılmıyorsam, yaman bir çocuksun; ama altı üstü bir çocuk-

sun yine de. Şimdi, Ben Gunn kaçar. Rom bile beni oraya, senin gittiğin yere götürmez – rom falan anlamam, senin doğuştan beyefendilerinden birini görmedikçe ve ondan namus sözü almadıkça olmaz. Ve de sana söylediğim şeyleri unutmayacaksın. 'Paha biçilmez mertebede (işte bunu söyleyeceksin), paha biçilmez mertebede itimat' – ve daha sonra çimdikleyeceksin onu."

Ardından aynı kurnazca pozu takınarak, bana üçüncü sefer çimdik attı.

"Ve de Ben Gunn'ı görmek istediklerinde, onu nerede bulacağını biliyorsun, Jim. Tam bugün beni bulduğun yer. O beyefendi elinde beyaz bir şeyle gelsin ve tek başına gelsin. Ha! Şunu da söyleyeceksin: 'Ben Gunn'ın kendine göre sebepleri var,' diyeceksin ona."

"Peki," dedim, "sanırım, anladım. Teklif edeceğin bir şey var, şövalyeyi ya da doktoru görmek istiyorsun ve seni bulduğum yerde bulunacaksın. Hepsi bu mu?"

"Peki ne zaman, diyorsun şimdi içinden," diye ekledi. "Şey, yaklaşık öğle gözetlemesinden altı çanı sularına kadar."

"Güzel," dedim. "Şimdi gidebilir miyim?"

"Unutmayacaksın, değil mi?" diye sordu endişeli bir bakışla. "Paha biçilmez mertebede ve kendine göre sebepleri, diyeceksin. Kendine göre sebepleri, ana dayanak işte bu; tam erkek erkeğe bir şekilde." Beni tutmaya devam ederek, "Peki, o halde," dedi, "artık gidebilirsin, Jim. Ha, bir de şu var, Jim, eğer Silver'ı görecek olursan, Ben Gunn'ı satmaya kalkışmayacaksın, değil mi? Seni vahşi atlara bağlasalar da, ağzından laf alamayacaklar, tamam mı? Hayır, diyeceksin. Ve o korsanlar karada kamp kurarsa, Jim, ne söylersen söyle, sabahleyin çıngar kopacak, tamam mı?"

Konuşması gürültülü bir patlamayla kesildi ve dalları yararak ağaçların arasından gelen bir top güllesi, konuştuğumuz yerin ancak yüz metre kadar ötesinde kuma düştü. Her ikimiz de farklı yönlere doğru tabanları yağladık.

Sonraki bir saat boyunca sık aralıklı patlamalar adayı sarstı ve gülleler patır patır korulara inmeye devam etti. Saklanmak için bir yerden diğerine kaçıp durmama karşın, bu dehşet saçan mermiler sürekli beni kovaladı ya da bana öyleymiş gibi geldi. Ama bombardımanın sonuna doğru, güllelerin çoğu kez düştüğü kazıklı duvarın oraya doğru gitmeyi hâlâ gözüm kesmese de, bir bakıma cesaretimi topladım ve doğuya doğru uzun bir dolambaçlı yolu izledikten sonra, sahil tarafındaki ağaçlar arasından aşağıya emekledim.

Güneş yeni batmıştı. Denizden esen meltem korulardaki dalları sallayıp hışırdatıyor ve limanın kurşuni yüzeyini kırıştırıyordu. Sulardaki alçalış da garip bir hal almıştı ve geniş kum şeritleri açıktaydı. Sıcak gündüzün ardından serinleyen hava, ceketimin içine işleyerek beni üşüttü.

"Hispaniola" demirli olduğu yerde duruyordu hâlâ; ama haliyle üstünde kurukafalı bayrak, yani korsanların siyah bayrağı dalgalanıyordu. Tam oraya baktığım sırada, yeni bir kırmızı alev çaktı, yeni bir patlama sesi patırtılı yankılar uyandırdı ve bir gülle daha ıslık çalarak havada süzüldü. Bu, son top atışı oldu.

Bir süre öylece yatarak, saldırıyı izleyen koşuşturmayı izledim. Adamlar kazıklı duvarın yakınındaki kumsalda bir şeyi baltalarla parçalıyordu — bunun talihsiz küçük kayık olduğunu sonradan öğrendim. Daha ileride, ırmak ağzının yakınında büyük bir ateş, ağaçların arasından ışıltılar saçıyordu. O burun ile gemi arasında filikalardan biri sürekli gelip gidiyordu; daha önce yüzlerinden kasvet aktığını gördüğüm adamlar, kürek çekerken şen çocuklar gibi bağırıp çağırıyordu. Ama seslerinde rom içtikleri izlenimini veren bir çınlama vardı.

Sonunda kazıklı duvara doğru gidebileceğim kanısına vardım. Epeyce aşağıda, doğudaki limanı çevreleyen ve yarıya inmiş bir su kütlesiyle İskelet Adası'na bağlanan alçak kumsal dilindeydim. Ayağa kalkınca, kumsal dilinin biraz

ilerisinde alçak çalılar arasında tek başına duran, tuhaf bir beyaz renk taşıyan ve oldukça yüksek bir kaya gördüm. Bunun Ben Gunn'ın sözünü ettiği beyaz kaya olabileceği aklıma geldi. Günün birinde sandala ihtiyaç duyduğumuzda, bunu nerede arayacağımı bilecektim.

Derken koruların içinde dolambaçlı bir yol izleyerek, kazıklı duvarın arkasına, yani karaya bakan tarafına ulaştım. Kısa bir süre sonra içerideki dürüst topluluk tarafından sıcak bir şekilde karşılandım.

Başımdan geçenleri çarçabuk anlattım ve etrafıma bakmaya başladım. Kütük ev eğri büğrü kenarlı çam kalaslarından yapılmıştı – çatısıyla, duvarlarıyla ve döşemesiyle. Döşeme birkaç yerde kum yüzeyin otuz ila elli santim yukarısındaydı. Kapıda bir sundurma vardı ve küçük bir pınarın suları sundurmanın altından geçerek oldukça tuhaf bir yapay yalağa dökülüyordu. Bu yalak aslında kocaman bir demir gemi kazanıydı; dip tarafı dövülerek çıkarıldıktan sonra, kaptanın deyişiyle "yatağına oturtularak" kuma gömülmüştü.

Evin tahta çatkısının yan taraflarına çok az şey bırakılmıştı. Ama bir köşede ocak niyetine yerleştirilmiş bir taş levha ve ateşin konacağı paslı bir demir pota vardı.

Evi inşa etmek için tümsek yamaçlarındaki ve kazıklı duvarın iç tarafındaki bütün ağaçlar kesilmişti. Yerde kalmış çotuklardan güzel ve yüksek bir koruluğun yok edildiğini anlamak mümkündü. Ağaçların kesilmesinden sonra, toprağın büyük bölümü kayarak sürüklenmiş ya da göçmüştü. Sadece kazandan çıkan dereciğin yosunlarla, bazı eğreltiotlarıyla ve sarmaşıksı küçük çalılarla dolu kalın bir yatakta aktığı yer kumlar arasında hâlâ yeşil duruyordu. Kazıklı duvarın çevresinin çok yakınında –oradakilerin ifadesiyle, savunmayı zorlaştıracak ölçüde yakınında yüksek ve sık ağaçlı bir koru hâlâ capcanlıydı. Kara tarafındaki ağaçların hepsi köknardı; denize doğru ise köknarların arasına karışmış çok sayıda her dem yeşil meşe vardı.

Daha önce sözünü ettiğim soğuk akşam meltemi, kaba saba evin her çatlağından içeriye girerken ıslık çalıyor ve döşemeye aralıksız bir ince kum yağmuru serpiştiriyordu. Kum gözlerimize kaçıyor, dişlerimizin arasına sıkışıyor, yemeklerimize karışıyor, aynı kazanımızın dibinde kaynamaya bırakılan yulaf lapası gibi oynaşıyordu. Bacamız çatıya açılan bir kare delik biçimindeydi; dumanın ancak küçük bir kısmı buradan dışarıya çıkıyor, geri kalanı ise evin her yanında burgaçlar halinde dolanarak, bizi öksürtüyor ve gözlerimizi yaşartıyordu.

Bütün bunlar yetmezmiş gibi, bize yeni katılan Gray isyancıların elinden kaçarken aldığı kesik nedeniyle yüzü bandajlı halde dolaşıyordu ve hâlâ gömülmemiş olan zavallı emektar Tom Redruth duvarın yanında, İngiliz bayrağı altında kaskatı yatıyordu.

Öyle aylakça oturmamız halinde, hepimizin üstüne hüzün çökerdi herhalde. Neyse ki, Kaptan Smollett buna asla fırsat vermeyecek biriydi. Herkesi yanına çağırdı ve bizi nöbet postalarına ayırdı. Doktor, Gray ve ben bir postaydık; diğerinde şövalye, Hunter ve Joyce vardı. Her ne kadar yorgun olsak da, içimizden iki kişi yakacak odun toplamaya gönderildi; diğer iki kişi de Redruth için bir mezar kazınakla görevlendirildi. Doktor aşçı olarak atanırken, ben de kapıya nöbetçi olarak kondum. Volta atıp duran kaptan, moralimizi yüksek tutacak konuşmalar yapıyor ve ihtiyaç duyulduğunda yardım ediyordu.

Doktor biraz temiz hava almak ve neredeyse tepesinden tütmesine yol açacak kadar dumanla dolmuş gözlerini dinlendirmek üzere arada bir kapıya çıkıyordu. Her gelişinde de bana söyleyecek bir söz buluyordu.

"Şu Smollett var ya," dedi bir keresinde, "benden daha iyi bir adam. Bunu söylememin ardında yatan birçok şey var, Jim."

Bir başka seferde gelip bir süre suskun durdu. Sonra başını yana doğru eğerek bana baktı.

"Şu Ben Gunn düzgün bir adam mı?" diye sordu.

"Bilemiyorum, efendim," dedim. "Aklı başında olduğuna pek emin değilim."

"Bu konuda kuşku varsa, demek ki öyledir," diye karşılık verdi doktor. "Issız bir adada tırnaklarını yiyerek üç yıl geçirmiş olan bir adamın senin ya da benim gibi aklı başında görünmesi beklenemez, Jim. İnsan doğasına aykırıdır. Peynir hasreti çektiğini söylemiştin, öyle değil mi?"

"Evet, efendim, peynir," diye cevap verdim.

"Doğrusu, Jim," dedi, "yemekte seçici olmanın yararını anlayacaksın şimdi. Enfiye kutumu görmüştün, değil mi? Enfiye çektiğimi hiç görmediysen, bunun sebebi enfiye kutumda bir parça Parmesan peyniri taşımış olmam. İtalya'da yapılan bu peynir çok besleyicidir. Eh, Ben Gunn'ın kısmetiymiş demek!"

Akşam yemeğinden önce yaşlı Tom'u kuma gömdük ve o meltemde başımız açık olarak mezarının çevresinde bir süre durduk. İçeriye epeyce odun getirilmişti, ama kaptana beğendirmek için yeterli değildi. Ateşe bakarken başını iki yana salladı ve "yarın daha harlı bir ateşle acısını çıkarmamız gerektiği"ni belirtti. Pişirilen domuz etini yememizden ve brendi katılmış sulu sert romdan birer bardak içmemizden sonra, üç büyüğümüz akıbetimizi görüşmek üzere bir köşeye çekildi.

Anlaşıldığı kadarıyla, erzakın yardım gelmeden çok önce açlıktan teslim olmamıza yol açacak kadar az olması yüzünden, ne yapacaklarını şaşırmış durumdaydılar. Sonuçta, en iyi kurtuluş umudumuzun, bayraklarını indirmelerini ya da "Hispaniola"yla kaçmalarını sağlayana kadar korsanların kökünü kazımaya bağlı olduğu kararlaştırıldı. Sayıları zaten on dokuzdan on beşe inmişti; ikisi yaralıydı ve en azından birinin, yani topun yanında vurulan adamın yarası ağırdı,

hatta işi bitmiş de olabilirdi. Onlara indireceğimiz her darbede, canımızı kollayarak son derece dikkatli hareket etmeliydik. Ayrıca, iki güçlü bağlaşığımız vardı – rom ve iklim.

Birincisinin işe yaradığı, aramızda sekiz yüz metreye yakın mesafe olmasına karşın, gecenin ilerleyen saatlerine kadar naralarını ve şarkılarını duymamızdan belliydi. İkincisine gelince, doktorun peruğuyla bahse girerek belirttiği gibi, o bataklıkta kamp kurmaları ve gerekli ilaçları edinmemeleri halinde, korsanların yarısı bir haftaya kalmadan sırtüstü devrilecekti.

"Bu nedenle," diye ekledi doktor, "hepimiz daha önce vurulmazsak, uskunanın palamarını çözmeye seve seve razı olacaklardır. Bir gemi daima önce gelir; böylece yeniden korsanlığa atılabilirler, sanırım."

"Bu kaybettiğim ilk gemi olacak," dedi Kaptan Smollett.

Tahmin edeceğiniz üzere, yorgunluktan hurdahaş durumdaydım; yatakta epeyce dönüp durduktan sonra gözlerim kapanınca, bir kütük gibi uyudum.

Koşuşturma ve konuşma sesleriyle uyandığımda, diğerleri çok önceden kalkarak kahvaltılarını yapmış ve odun yığınını yarıya yakın bir eklemeyle artırmışlardı.

Bir kişinin "Ateşkes bayrağı!" dediğini duydum. Hemen ardından "Silver bu!" diye bir şaşkınlık çığlığı geldi.

Bunun üzerine yataktan fırladım, gözlerimi ovuşturdum ve duvardaki mazgallardan birine koştum.

20

Silver'ın Elçiliği

Sahiden de kazıklı duvarın hemen dışında iki adam vardı. Biri elindeki beyaz bezi sallarken, Silver'ın ta kendisi olarak diğeri sakince yanında duruyordu.

Evden ayrılmamdan beri karşılaştığım en soğuk sabahın henüz oldukça erken saatleriydi. Üşütücü ayaz insanın iliklerine kadar işliyordu. Gökyüzü berrak ve bulutsuzdu; ağaçların üstünde güneşin pembemsi parıltıları dolaşıyordu. Ama Silver'ın yaveriyle birlikte durduğu yer hâlâ gölgedeydi ve gece boyunca bataklığın saldığı beyaz buğu dizlerine kadar varan bir örtü halinde yeri kaplamıştı. Ayaz ve buğunun birlikteliği adanın talihsiz yazgısını anlatır gibiydi. Ada düpedüz nemli, hummalı ve sağlıksız bir yerdi.

"İçeride kalın, arkadaşlar," dedi kaptan. "Bunun bir oyun olduğuna bire on bahse girerim."

Ardından korsana seslendi.

"Kim var orada? Kımıldama, yoksa ateş açarız."

"Ateşkes bayrağı," diye bağırdı Silver.

Kaptan sıkılabilecek kalleşçe bir kurşunun hedefi dışında kalmaya özen gösteren bir tetiklikle sundurmada duruyordu. Bize dönerek şunu söyledi: "Doktorun postası gözetlemeye geçsin. Dr. Livesey, siz kuzey kenarına gidin, lütfen;

Jim doğuya, Gray batıya. Diğer postadaki herkes misket tüfeklerini doldursun. Canlı ve dikkatli olalım, arkadaşlar."

Ardından tekrar isyancılara döndü.

"Peki, o ateşkes bayrağıyla ne istiyorsunuz?" diye bağırdı.

Bu sefer cevabı diğer adam verdi.

"Kaptan Silver, yanınıza gelip anlaşma koşullarını görüşecek, efendim," diye bağırdı.

"Kaptan Silver! Öyle birini tanımıyorum. Kimmiş o?" diye bağırdı kaptan. Kendi kendisine, "Kaptan, ha? Herife bak, ne de çabuk yükselmiş!" diye söylendiğini işittik.

Uzun John kendi adına cevap verdi. "Benim, efendim. Bu çocukcağızlar sizin firarınızdan sonra beni kaptan seçtiler, efendim." Bunu söylerken "firar" sözünü özellikle vurguladı. "Koşullarda anlaşmaya varırsak, teslim olmaya hazırız, hem de hiç duraksamadan. Sizden istediğim tek şey, Kaptan Smollett, bu kazıklı duvardan sağ salim ayrılacağıma ve bir tüfekle ateş açılmasından önce mermi menzilinden çıkmam için bir dakika süre tanınacağına söz vermeniz."

"Bak, ahbap," dedi Kaptan Smollett, "seninle konuşmayı zerre kadar çekmiyor canım. Sen benimle konuşmak istiyorsan, gelebilirsin, hepsi bu. Bir kalleşlik olursa, sizden gelir ancak ve o zaman Tanrı yardımcınız olsun."

"Bu yeterli, kaptan," diye bağırdı Uzun John, neşeli bir şekilde. "Sizin bir sözünüz yeter. Beyefendileri tanırım ben, iyice belleyin bunu."

Ateşkes bayrağını taşıyan adamın Silver'ı geri çekmeye çalıştığı gözümüzden kaçmadı. Kaptanın yiğitçe cevabı karşısında, bu davranışın şaşılacak bir tarafı yoktu. Ama Silver ona dönüp yüksek sesle güldü ve endişe edecek bir durum olmadığını belirtircesine sırtını tıpışladı. Ardından kazıklı duvara yöneldi, koltuk değneğini fırlatıp içeriye attı, tek bacağını yukarıya çekti, büyük bir dinçlik ve beceriyle tırmanıp çitin üstüne çıktı ve güvenle kendini diğer tarafa bıraktı.

Nöbetçi olarak en ufak yaranmın nasıl olacağına kafamı fazlasıyla taktığımı itiraf edeceğim. Doğrusunu isterseniz, doğu mazgalındaki nöbet yerimi terk etmiş ve sürünerek kaptanın arkasına kadar gitmiştim zaten. Dirseklerini dizlerine yaslayarak kapı eşiğindeki bir iskemlede oturan kaptan, başını elleri arasına almış ve gözlerini kumdaki eski demir kazandan fıkırdayarak çıkan suya dikmişti. "Haydi, Kızlar ve Kızanlar" ezgisini ıslıkla çalıyordu.

Silver tümsekten yukarıya çıkmak için müthiş çaba harcadı. Yokuşun dikliği, kalın ağaç çotukları ve yumuşak kum karşısında, o ve koltuk değneği payandalara oturtulmuş bir gemi kadar çaresizdi. Ama bu duruma bir tayfa gibi sessizce katlanarak, tırmanmaktan geri kalmadı ve sonunda kaptanın yanına vararak, en cakalı tavırla selam çaktı. Elindeki en iyi şeylerle giyinip kuşanmıştı; üstünde dizlerine kadar inen, bol pirinç düğmeli ve çok geniş bir mavi palto, başında ise arkaya doğru yatırılmış ve zarif işlemeli bir şapka vardı.

"İşte geldin, buyur bakalım," dedi kaptan, başını kaldırarak. "Otursan iyi olur."

"Yani, beni içeriye almayacak mısın, kaptan?" diye yakındı Uzun John. "Dışarıda kum üstünde oturmak açısından bayağı soğuk bir sabah, kesinkes öyle, efendim."

"Eh, Silver," dedi kaptan, "namuslu bir adam gibi kalmaktan memnun olsaydın, şu anda kendi mutfağında oturuyor olabilirdin. Kendin ettin, kendin buldun. Ya gemimin aşçısı olarak iyi muamele görürsün ya da Kaptan Silver, adi bir isyancı ve korsan olarak darağacını boylarsın!"

"Yapma be, kaptan," diye karşılık verdi gemi aşçısı, mecburen kumun üstüne çökerken, "bana bir iyilikte daha bulunacaksın, hepsi bu. Ne kadar da şirin bir yeriniz varmış. Aa, Jim de burada! En güzel sabahlar senin olsun, Jim. Doktor, her zaman hizmetinizdeyim. Vay be, hepiniz böyle bir arada tam bir mutlu aile gibisiniz bir bakıma." "Söyleyeceğin bir şey varsa, ahbap, bir an önce söyle," dedi kaptan.

"Haklısın, Kaptan Smollett," diye karşılık verdi Silver.
"İşimize bakalım elbette. Pekâlâ, bana bak, geçen geceki numaranız iyiydi. Güzel bir numara çektiğinizi inkâr edecek değilim. Bazılarınız manivelanın ucunu tutmada bayağı becerikli. Adamlarımdan bazılarının şoka uğradığını da inkâr edecek değilim. Kim bilir, belki hepsi şoka uğradı, belki ben bile şoka uğradım. Anlaşma yolu bulmak için buraya gelişimin sebebi de belki budur. Ama şu sözümü bir tarafa yaz, kaptan, ikinci kez böyle bir şey olmayacak, canına yandığım! Artık nöbetçiler dikeceğiz ve romun sertliğini birkaç derece düşüreceğiz. Belki hepimizin körkütük sarhoş olduğunu sanıyorsun. Ama sana o sırada ayık olduğumu söyleyeyim; sadece pestilim çıktığından sızıp kalmışım. Eğer bir saniye daha erken uyansaydım, sizi işin başında yakalardım, inan ki. Yanına vardığımda henüz ölmemişti, sağdı hâlâ."

"Eee, peki?" dedi Kaptan Smollett, olabildiğince serinkanlılığını koruyarak.

Silver'ın söylediği bütün şeyler onun için bir bulmaca gibiydi; ama bunu ses tonundan kestirmeye olanak yoktu. Bana gelince, bir şey sezer gibi oldum. Ben Gunn'ın son sözleri aklıma geldi. Hepsi ateşin çevresinde sarhoş yatarken, korsanlara uğramış olabileceğini düşünmeye başladım. Artık boğuşacak on dört düşmanımız kaldığını sevinçle anladım.

"Eesi, durum şu," dedi Silver. "O defineyi istiyoruz ve elde edeceğiz – bizim derdimiz bu! Siz de çok geçmeden canınızı kurtarmış olacaksınız, sanırım; bu da sizin derdiniz. Elinizde bir harita var, öyle değil mi?"

"Olabilir," diye karşılık verdi kaptan.

"Aa, bırak şimdi, olduğunu biliyorum," diye karşılık verdi Uzun John. "Bir erkekle konuşurken eveleyip gevelemene gerek yok; zerre kadar yararı olmaz, iyice belle bunu. Yani, elinizdeki haritayı istiyorum. Bak, kendi adıma söyleyeyim, canınızı yakmak gibi bir niyetim olmadı."

"Bunlar bana sökmez, ahbap," diye sözünü kesti kaptan. "Niyetinizin ne olduğunu tastamam biliyoruz ve hiç umurumuzda değil; bunu yapamayacağını görüyorsun artık."

Onu sakince süzdü ve piposunu doldurmaya koyuldu.

"Eğer Abe Gray—" diye atıldı Silver.

"Orada dur!" diye bağırdı Bay Smollett. "Gray bana hiçbir şey söylemedi ve ben de ona hiçbir şey sormadım. Dahası, öncelikle seni, onu ve bütün bu adayı alevlere boğarcasına havaya uçurup sudan silip atmanın icabına bakacağım. İşte sizler için kafamdan geçen şey bu, ahbap."

Bu ufak öfke parlaması Silver'ı yatıştırır gibi oldu. Sabrının taşmasıyla gittikçe kızgın bir hale bürünmüşken, birden toparlandı.

"Tamam," dedi, "madem öyle, beyefendilerin düzgün davranış saydığı ya da saymadığı şeyler konusunda bir sınır koymaya kalkmayacağım. Pipo içmeye hazırlandığını gördüğüm için, kaptan, aynı şeyi yapmakta kendimi serbest hissedeceğim."

O da piposunu doldurup yaktı. İki adam kâh karşılıklı bakışlar fırlatarak, kâh pipo çekmeye ara vererek, kâh öne doğru eğilip tükürerek epey bir süre sessizce oturup duman tüttürdü. Onları bu halde görmek bir oyun kadar eğlenceliydi.

"Şimdi," diye söze başladı Silver, "durum şu. Defineye ulaşmamız için bize haritayı verin ve zavallı denizcileri tüfekle vurmaktan, uykudayken kafalarını parçalamaktan vazgeçin. Bunu yaparsanız, size bir seçme şansı sunacağız. Define çıkarıldıktan sonra, bizimle birlikte gemiye binebilirsiniz; şerefim üzerine yemin ederim ki, sizi bir yerde sağ salim karaya atacağım. Yok, adamlarımdan bazılarının kaba saba davranacağı ve ağır işler yaptırarak eski hesapları göreceği düşüncesiyle, böyle bir yol hoşunuza gitmeyecekse,

burada kalabilirsiniz, keyfiniz bilir. Sizinle erzakı adam başına göre paylaşacağız; göreceğim ilk gemiyle konuşma ve sizi alması için buraya gönderme konusunda yine yeminli beyan veririm size. Şimdi, kabul edin ki, bu bir pazarlık. Daha iyisini elde etme şansınız yok, haydi bakalım." Ardından sesini yükselterek, "Umarım," diye ekledi, "bu korugandaki herkes sözlerimi gözden geçirecektir, çünkü bir kişiye söylenen şey herkese söylenmiş demektir."

Kaptan Smollett iskemlesinden kalktı ve piposundaki külleri silkeleyerek sol avucuna boşalttı.

"Hepsi bu mu?" diye sordu.

"Son söz, canına yandığım!" diye cevap verdi John. "Bunu reddedecek olursanız, artık beni değil, misket mermilerini görürsünüz."

"Çok iyi," dedi kaptan. "Şimdi sen beni dinle. Eğer silahsız olarak teker teker gelirseniz, hepinizi prangaya vurmaya ve adil bir yargılama için İngiltere'ye götürmeye söz veriyorum. Bunu yapmazsanız, şunu bilin ki, benim adım Alexander Smollett; hükümdarımın bayrağını nasıl dalgalandırıyorsam, hepinize denizin dibini boylatacağım. Defineyi bulamazsınız. Gemiyi idare edemezsiniz - aranızda gemiyi denizde yürütmeye uygun tek bir adam yok. Bizimle dövüşemezsiniz – bak işte, Gray beşinizin elinden kurtulup kaçtı. Gemin prangaya vurulmuş durumda, Kaptan Silver; rüzgâr altındaki bir kıyıdasın ve bunun ne demek olduğunu anlayacaksın. İşte, dimdik buradayım ve sana söylüyorum; bunlar benden duyacağın son güzel sözler. Tanrı adına yemin ederim ki, seninle bir daha karşılaştığımda, sırtına bir kurşun saplayacağım. Yaylan bakalım, evlat. Çek arabanı buradan, haydi canım, tez elden ve çabucak."

Silver'ın suratı görülmeye değerdi; hiddetten gözleri yuvalarından fırlayacakmış gibiydi. Piposundaki ateşi silkeleyip döktü.

"Bana bir el ver!" diye bağırdı.

"Benden bekleme," diye karşılık verdi kaptan.

"Bana el verecek biri yok mu?" diye kükredi Silver.

İçimizden hiç kimse kımıldamadı. Homurdanarak en iğrenç lanetleri okuyan korsan, kum üstünde sürünerek sundurmanın kenarına tutundu ve koltuk değneğine yaslanıp ayağa kalktı. Daha sonra pınarın içine tükürdü.

"Alın işte!" diye bağırdı. "Sizin hakkınızdaki düşüncem bu. Bir saat dolmadan, şu harap koruganınıza bir rom fıçısı gibi dalacağım. Gülün, canına yandıklarım, gülün! Bir saat dolmadan, kıçınızla güleceksiniz. İçinizden öleceklere şanslı diyeceksiniz."

Korkunç bir küfür savurduktan sonra tökezleyen adımlarla çekip gitti, kumları yararcasına aşağıya indi, dört ya da beş başarısız denemenin ardından, ateşkes bayrağını taşıyan adamın yardımıyla kazıklı duvarı aştı ve ağaçların arasında bir anda gözden kayboldu.

21

Saldırı

Silver'ın gözden kaybolmasıyla birlikte, onu yakından izlemiş olan kaptan başını evin iç tarafına çevirdi ve Gray dışında hiç kimsenin mevzisinde olmadığını gördü. İlk kez bu kadar kızdığına tanık olduk.

"Görevinizin başına!" diye kükredi. Hepimiz yerlerimize sıvıştık. "Gray," dedi, "senin adını seyir defterine geçireceğim; bir denizci gibi görevinin başında bekledin. Bay Trelawney, beni şaşırttınız, efendim. Doktor, kralın armasını taktığınızı sanıyordum! Eğer Fontenoy'da böyle askerlik yaptıysanız, efendim, ranzanızda yatmanız daha iyi olurmuş."

Doktorun postası mazgallarda nöbete dururken, geri kalanlar yedek misket tüfeklerini doldurmakla uğraştı. Çekilen zılgıtla düpedüz haşlanan herkesin kıpkırmızı kesildiğine emin olabilirsiniz.

Kaptan bir süre sessizce baktı. Ardından konuşmaya başladı.

"Arkadaşlar," dedi, "Silver'a bir borda salvosunda bulundum. Bilinçli olarak hararetli atış yaptım; söylediği gibi, bir saat dolmadan, bu sefer biz borda salvosuna uğrayacağız. Sayıca az olduğumuzu söylememe gerek yok, ama korunaklı

konumda dövüşüyoruz. Bir dakika önce sorulsa, disiplinli dövüştüğümüzü söylerdim. Onların üstesinden geleceğimize hiç kuşkum yok, tabii siz isterseniz."

Ardından etrafı kolaçan etti ve kendi ifadesiyle vaziyetin tamam olduğunu gördü.

Evin iki kısa kenarında, yani doğu ve hatı tarafında sadece iki mazgal vardı; sundurmanın bulunduğu güney tarafı da iki mazgallıydı; kuzey tarafındaki mazgal sayısı ise beşti. Yedimiz için yirmi misket tüfeği vardı. Odunlar masa olarak nitelendirilebilecek dört yığın halinde istif edilmişti; her kenarın ortasında duran bu masalarda bir miktar cephane ve dörder tane dolu misket tüfeği, savunmacılara verilmek üzere hazır bekliyordu. Evin ortasında palalar dizili duruyordu.

"Ateşi söndürün," dedi kaptan. "Ayaz geçti ve gözlerimize duman kaçmaması gerekir."

Bay Trelawney demir ateş potasını olduğu gibi dışarıya çıkardı ve közlerin üstü kumla örtüldü.

"Hawkins kahvaltısını yapmadı. Hawkins, kendine bir şeyler bul ve nöbet yerine dönerek ye," diye devam etti Kaptan Smollett. "Canlan, haydi, evlat; kavgaya girerken ihtiyacın olacak. Hunter, herkese sırayla birer fırt brendi ver."

İçki dağıtımı sürerken, kaptan savunma planını kendi kafasında tamamlamıştı.

"Doktor, siz kapıyı tutacaksınız," diye açıklamaya girişti. "Dışarıyı görün, ama açıkta durmayın; içeride kalarak sundurma üzerinden ateş açın. Hunter, sen şu doğu tarafını tut. Joyce, oğlum, sen batıda dur. Bay Trelawney, siz en iyi nişancısınız. Gray'le birlikte beş mazgallı şu uzun kuzey tarafını tutun; asıl tehlike oradan gelecek. Eğer oraya varmayı başarıp bizim lombarlardan içeriye ateş açacak olurlarsa, işler sarpa sarar. Hawkins, ikimiz de atıcılıkta pek iyi sayılmayız; tüfek doldurmak ve destek vermek için hazır bekleyeceğiz."

Kaptanın söylediği gibi, ayaz geçmişti. Güneş etrafınızdaki ağaç kuşağının yukarısına çıkar çıkmaz, var gücüyle

açık alana vurdu ve bir çekişte buğuları yutuverdi. Çok geçmeden kumlar pişmeye ve koruganın kütüklerindeki reçineler erimeye yüz tuttu. Ceketler ve paltolar çıkarılıp bir tarafa atıldı, gömleklerin boyun kısımları açıldı ve omuzlara kadar kıvrıldı. Herkes kendi yerinde sıcağın ve endişenin yaydığı bir ateşle beklemeye koyuldu.

Bir saat geçti.

"Lanet olasıcalar!" dedi kaptan. "Hava rüzgârsız ekvator bölgesi kadar durgun. Gray, ufak bir kıpırtı duyarsan ıslık çal."

Tam o sırada saldırının ilk belirtileri ortaya çıktı.

"Lütfen söyler misiniz, efendim," dedi Joyce, "birini görürsem, ateş açayım mı?"

"Zaten söylemiştim!" diye bağırdı kaptan.

"Sağ olun, efendim," diye karşılık verdi Joyce, aynı sakin kibarlıkla.

Bir süre hiçbir şey duyulmadı. Ama ilk işaret kulaklarımızı dikerek ve gözlerimizi açarak tetikte durmaya yöneltmişti hepimizi. Silahşorlar ellerindeki tüfekleri dengede tutarken, kaptan da sıkıca kenetlenmiş ağzıyla ve çatık yüzüyle koruganın ortasında duruyordu.

Birkaç saniye geçmişti ki, birdenbire Joyce tüfeğinin tetiğini çekerek ateş açtı. Daha bu patlama sesi tam sönmeden, dağınık bir yaylım ateş halinde dışarıdan gelen başka patlama sesleri duyuldu. Çevrili alanın her yanından fırlayıp çıkan bir kaz sürüsü gibi mermi ardına mermi yağdı. Birkaç kurşun kütük eve çarptı, ama hiçbiri içeriye girmedi. Dumanlar dağılıp yok olunca, kazıklı duvar ve çevresindeki korular eskisi gibi sakin ve boş bir görünüm aldı. Sallanan tek bir dal yoktu; düşmanlarımızın yerini belli edecek tek bir tüfek namlusu parıltısı yoktu.

"Adamı vurdun mu?" diye sordu kaptan.

"Hayır, efendim," diye karşılık verdi Joyce. "Sanmıyorum, efendim."

"Hiç yoktan iyidir," diye mırıldandı Kaptan Smollett. "Onun tüfeğini doldur, Hawkins. Sizin tarafınızda tahmininizce kaç kişi var, doktor?"

"Tam olarak biliyorum," dedi Dr. Livesey. "Bu tarafta üç mermi sıkıldı. Üç parıltı gördüm; ikisi birbirine yakındı, biri daha ötede, batıdaydı."

"Üç!" diye tekrarladı kaptan. "Peki, sizinkinde kaç kişi var, Bay Trelawney?"

Bunun cevabı o kadar kolay değildi. Kuzeyden birçok mermi gelmişti – şövalyenin hesabıyla yedi, Gray'e göre ise sekiz ya da dokuz. Doğudan ve batıdan sadece birer atış yapılmıştı. Dolayısıyla saldırının kuzeyden yürütüleceği ve diğer üç tarafta sadece göstermelik ateşle rahatsız edileceğimiz açıktı. Ama Kaptan Smollett çarpışma düzeninde hiçbir değişiklik yapmadı. İsyancıların kazıklı duvarı aşmayı başarmaları halinde, korumasız mazgallardan herhangi birini ele geçireceklerini ve bizi kendi yuvalarında kıstırılmış sıçanlar gibi tepeleyeceklerini ileri sürdü.

Kaldı ki, fazla düşünmemize de zaman kalmadı. Birdenbire hurra nidalarıyla tozu dumana katan küçük bir korsan grubu kuzey tarafında koruların içinden fırlayıp çıktı ve dosdoğru kazıklı duvara koştu. Aynı anda korulardan bir kez daha ateş açıldı; bir tüfek mermisi vınlayarak kapı aralığından geçti ve doktorun misket tüfeğine çarparak silahı parçaladı.

Saldırıya geçmiş korsanlar çitin üzerine maymunlar gibi üşüştü. Şövalye ve Gray arka arkaya iki defa ateş açtı; biri öne doğru çevrili alanın içine, ikisi gerisingeri dışarıya olmak üzere üç adam düştü. Ama dışarıdakilerden biri besbelli yaralanmaktan çok ürkmüştü; ani bir hareketle ayakları üzerine dikildi ve hemen ağaçların arasına dalıp gözden kayboldu.

Korsanlardan ikisi düşüp ölmüş, biri kaçmış ve dördü savunma barikatımızın içinde ayak basacak sağlam bir yer

bulmuştu. Bu arada görünüşe bakılırsa her biri birkaç tüfekle donanmış yedi ya da sekiz adam, koruların sağladığı siperden kütük eve yönelik sıcak, ama boşuna bir ateşi sürdürdü.

Bizim tarafa borda eden dört korsan dosdoğru binaya varmak üzere naralar atarak koşmaya başladı ve ağaçların arasındaki adamlardan onları cesaretlendirici bağırışlar yükseldi. Evden birkaç el ateş edildi; ama nişancıların kapıldığı telaş yüzünden, anlaşıldığı kadarıyla hiçbiri hedefi bulamadı. Göz açıp kapayıncaya kadar tümseği topluca tırmanan dört korsan artık burnumuzun dibindeydi.

Lostromo Job Anderson'ın başı orta mazgalda belirdi.

"Haydi, çullanın üstlerine, hep birlikte!" diye kükredi, gök gürültüsünü andıran bir sesle.

Aynı anda başka bir korsan Hunter'ın tüfeğini ağzından tuttuğu gibi çekerek elinden kaptı, mazgaldan içeriye doğru savurdu ve tek bir sersemletici darbeyle adamcağızı baygın halde yere serdi. Bu arada hiç engelle karşılaşmaksızın evin çevresinden koşan bir üçüncü korsan, birdenbire kapı aralığında göründü ve palasıyla doktorun üstüne atladı.

Durumumuz tamamen tersine dönmüştü. Az önce siper almış halde açıktaki bir düşmana ateş açıyorduk; şimdi korumasız halde ortada kalan ve darbeye karşı koyamayan taraf bizdik.

Kütük ev dumanla doluydu ve görece güvende oluşumuzu buna borçluyduk. Bağırış çağırış ve kargaşa, tabanca atışlarıyla çakan alevler ve patlamalar arasında yüksek sesli bir inilti kulaklarımda çınladı.

"Dışarıya, kızanlar, dışarıya çıkıp onlarla açıkta dövüşün! Palalarla!" diye bağırdı kaptan.

Yığından bir palayı kaptım. O sırada pala alan bir başkasının parmak boğumlarımda açtığı kesiğin sızısını pek hissetmedim. Kapıdan fırlayıp berrak güneş ışığına çıktım. Kim olduğunu bilmediğim birisi hemen arkamdaydı. Tam önümde doktor kendisine saldıran adamı bayır aşağı kovalıyordu. Tam ona gözüm iliştiği sırada, adamın yüzünde derin bir yara açtı ve bu ağır darbeyle onu sırtüstü yere serdi.

"Evin arkasına, kızanlar! Evin arkasına!" diye bağırdı kaptan. O harrangürra içinde bile, sesinde bir değişiklik olduğunu sezdim.

Mekanik bir tepkiyle bu emre uyarak doğuya döndüm ve havaya kalkık palamla birlikte koşarak evin köşesini döndüm. Birden Anderson'la yüz yüze geldim. Yüksek sesle kükredi ve güneş altında ışıltılar saçan kaması başının yukarısına kalktı. Korkacak zamanım yoktu. Darbenin inmesinden önce, bir çırpıda yana doğru sıçradım ve ayağımın yumuşak kuma batmasıyla birlikte, yamaçtan aşağıya tepetaklak yuvarlandım.

Daha kapıdan çıktığım sırada, diğer isyancılar işimizi bitirmek üzere çoktan kazıklı çite üşüşmüşlerdi. Palasını ağzında taşıyan ve başında kırmızı bir gece takkesi bulunan bir adam çitin tepesine varmış ve bir bacağını öbür tarafa atmıştı. Aradan o kadar az bir süre geçmiş olmalı ki, doğrulup tekrar ayağa kalktığımda, her şey eski konumundaydı. Kırmızı gece takkesi takmış adam, iniş yolunun henüz yarısındaydı; bir başka korsan kazıklı duvarın yukarısından başını uzatıyordu. İşte bu kısa zaman diliminde kavga bitti ve zafer bizim oldu.

Hemen peşimden gelen Gray, irikiyim lostromoyu boşa giden son darbesinin ardından toparlanmaya fırsat bulamadan biçip yere devirmişti. Başka bir korsan tam evin içine doğru ateş açarken bir mazgalda vurulmuştu; elinde hâlâ dumanı tüten tabancasıyla can çekişerek kıvranıyordu. Bir üçüncü korsanın doktor tarafından tek bir vuruşla saf dışı edildiğini daha önce görmüştüm. Kazıklı çiti tırmanıp geçen dört kişiden sadece birinin hakkından gelinmemişti. O da palasını yere atmıştı ve ölüm korkusuyla çitten kendisini dışarıya atmaya çalışıyordu.

"Ateş açın, evden ateş açın!" diye bağırdı doktor. "Çocuklar, siz de sipere girin."

Ama sözlerine aldıran olmadı, kimse ateş açmadı ve rahatça kaçan son saldırgan, diğerleriyle birlikte koruya dalarak gözden kayboldu. Üç saniye içinde saldırı ekibinden geriye kalan tek iz, dördü kazıklı çitin iç tarafında ve biri dış tarafında olmak üzere yerde yatan beş cesetti.

Doktor, Gray ve ben tam hızla sığınağa koştuk. Sağ kurtulan korsanlar misket tüfeklerini bıraktıkları yere kısa bir süre sonra varacakları için, ateş her an yeniden haşlayahilirdi.

Bu arada ev dumandan biraz arınmıştı ve daha ilk bakışta zafer için ödediğimiz bedeli gördük. Hunter mazgalının yanında baygın, başından vurulan Joyce ise cansız yatıyordu. Tam ortada ise şövalyenin ve ayakta tutmaya çalıştığı kaptanın yüzleri aynı ölçüde solgundu.

- "Kaptan yaralı," dedi Bay Trelawney.
- "Kaçtılar mı?" diye sordu Bay Smollett.
- "Fırsat bulanların hepsi kaçtı tabii," diye karşılık verdi doktor, "ama beşi bir daha asla kaçamayacak."

"Beş!" diye bağırdı kaptan. "Bak hele, bu daha iyi. Beşe karşı üç kayıp, bizi dokuza karşı dört bırakır. Baştaki duruma göre şansımız daha fazla. O zaman on dokuza karşı yediydik ya da öyle olduğunu sanıyorduk; şimdi durumumuz o kadar fena sayılmaz."*

^{*} İsyancılar kısa bir süre sonra sayıca sekize indi; çünkü Bay Trelawney'nin daha önce uskunada vurduğu adam aynı akşam yarasının azmasıyla öldü. Ama geminin dürüst topluluğu bunu daha sonra öğrenebildi pek tabii ki.

BEŞİNCİ BÖLÜM Denizdeki serüvenim

22

Denizdeki Serüvenim Başlıyor

İsyancıların döneceği falan yoktu; koruların içinden başka bir ateş de açılmadı. Kaptanın deyişiyle "o günkü tayınlarını almış" olmalıydılar. Kendi başımıza kaldığımız için, yaralılara bakmak ve yemek hazırlamak için epeyce zaman bulduk. Tehlikenin sürmesine karşın, şövalye ve ben yemeği açık havada pişirdik. Dışarıda bile kendimizi işimize tam veremedik; çünkü doktorun hastalarından yükselen acı iniltilerin dehşeti bize kadar ulaşıyordu.

Çarpışmada düşen sekiz adamdan ancak üçü hâlâ hayattaydı: Mazgalda vurulan korsan, Hunter ve Kaptan Smollett. Bunların ilk ikisi ölümcül bir durum kertesindeydi. Nitekim, isyancı doktorun bıçağı altındayken can verdi. Bütün çabalarımıza rağmen, Hunter da bir daha ayılıp dünyaya gözünü açamadı. Handayken inme nöbeti geçiren yaşlı korsan gibi canhıraş solumalarla bütün gün can çekişti. Darbe sonucunda göğüs kemikleri ezilmiş ve yere düşerken kafatası çatlamıştı. Ertesi gecenin bir saatinde tek bir belirti ya da ses vermeksizin Yaradan'ına kavuştu.

Kaptana gelince, yaraları sahiden ağır olmakla birlikte tehlikeli değildi. Hiçbir organı ölümcül bir şekilde incinmemişti. Ona ilk ateşi açan Job Anderson'ın mermisi kürek kemiğini kırmış ve fazla hasar vermeksizin akciğerine değmişti; ikinci mermi ise sadece baldırındaki bazı kasları yırtmış ve yerinden oynatmıştı. Doktorun belirttiğine göre, kesin iyileşecekti; ama bu arada belki haftalar boyunca yürümemesi ve kolunu kıpırdatmaması, gücü yertiğinde de çok fazla konuşmaması gerekiyordu.

Parmak boğumlarımdaki kaza eseri kesik bir sinek ısırığı sayılırdı. Doktor Livesey bunu bir sargı beziyle sarıp kapattı ve ayrıca kulağımı çekti.

Yemekten sonra şövalye ve doktor bir süre kaptanın yanında oturarak görüş alışverişinde bulundu; içlerini dökecek kadar konuştuklarında vakit öğleyi biraz geçmişti. Doktor şapkasını ve tabancalarını aldı, bir pala kuşandı, haritayı cebine koydu ve omzunda bir misket tüfeğiyle kazıklı çiti kuzey tarafında aştıktan sonra, canlı adımlarla ağaçların arasına daldı.

Gray ve ben komutanlarımızın görüş alışverişine kulak misafiri olmamak için, koruganın öbür ucunda birlikte oturuyorduk. Gray piposunu ağzından çıkardı ve doktorun gidişi karşısında şimşek çarpmışa döndüğü için, bir daha ağzına götürmeyi neredeyse unuttu.

"Yahu, deniz diplerinin cini aşkına," dedi, "şu Dr. Livesey deli mi?"

"Yok, ya," dedim. "Bu ekipte deli denecek en son kişi odur, bana kalırsa."

"Bak, gemi arkadaşım," dedi Gray, "belki deli olmayabilir; ama o deli değilse, bu sözümü bir tarafa yaz, ben deliyim."

"Bana kalırsa," diye karşılık verdim, "doktorun kendine göre bir bildiği var; eğer yanılmıyorsam, Ben Gunn'ı görmeye gidiyor."

Yanılmadığım sonradan ortaya çıktı. Ama bu arada öğle güneşiyle birlikte evin içini boğucu bir sıcak basınca ve kazıklı çitin iç tarafındaki kumluk alan alev gibi tutuşunca, hiç de o kadar doğru çıkmayan başka bir düşünce takıldı aklıma. Doktorun çevresinde kuş sesleriyle ve çamların hoş kokusuyla koruların serin gölgesi altında yürüyüşüne imrenmeye başladım. Etrafımda o kadar kanla ve yerde yatan talihsiz cesetlerle birlikte, sıcak reçine bulaşmış giysiler içinde öyle ızgarada pişer gibi otururken, bulunduğum yere karşı neredeyse korku kadar güçlü bir tiksintiye kapıldım.

Su dökerek koruganın içini temizlediğim ve yemek bulaşıklarını yıkadığım süre boyunca, bu tiksinti ve imrenme duygusu gittikçe daha da güçlendi. Sonunda, bir ekmek torbasının yanındayken, hiç kimsenin bana bakmamasını fırsat bilerek, ak lımdan geçen kaçamak yönündeki ilk adımı attım ve paltomun her cebini peksimetle doldurdum.

Öylesi hoşunuza gidecekse, doğru, ahmağın tekiydim ben ve kesinlikle ahmakça, aşırı cüretli bir işe kalkışıyordum. Ama gücümün elverdiği ölçüde bütün önlemleri almaya da kararlıydım. Başıma kötü bir şey gelmesi halinde, peksimet en azından ertesi güne kadar beni aç kalmaktan kurtaracaktı.

Bel bağladığım ikinci şey bir tabanca askısıydı; yanımda zaten bir barut boynuzu ve kurşunlar bulunduğuna göre, silah bakımından iyi donanmış sayılırdım.

Kafamda kurduğum tasarıya gelince, başlı başına kötü bir girişim değildi. Limanı doğuda açık denizden ayıran kumsal diline inecek, önceki akşam gördüğüm beyaz kayayı bulacak ve Ben Gunn'ın gizlediği sandalın orada durup durmadığını anlayacaktım. Bunun uğraşılmaya değer bir şey olduğu yolundaki inancımı hâlâ koruyorum. Ama çevrili alandan ayrılınama izin verilmeyeceğine emin olduğumdan, tek planım izinsiz sıvışmak, yani hiç kimsenin izlemediği bir sırada çıkıp gitmekti. Girişimin kendisini yanlış kılacak kadar kötü bir davranış biçimiydi bu. Ama henüz bir çocuktum ve kararımı vermiştim.

Her neyse, sonunda olaylar öyle gelişti ki, kaçırılmayacak bir fırsat yakaladım. Şövalye ve Gray kaptanın bandajlarını düzeltmekle meşguldü. Kıyı bulutsuz ve berraktı. Bir tehlike olmadığını görünce, hızla koşarak kazıklı duvarı aştım ve ağaçların en sık olduğu kesime daldım. Yokluğumun farkına varılmasından önce, dostlarımın sesinin yetişeceği alanın dışındaydım.

Bu ikinci çılgınlığım ilkinden çok daha beterdi; çünkü evi korumak için geride sadece iki sağlam adam bırakmıştım. Ama ilki gibi, bu da hepimizi kurtarmaya yarayacaktı.

Dosdoğru adanın doğu kıyısına yöneldim. Limandan görülme olasılığından kaçınmak açısından, kumsal dilinin denize bakan tarafına gitmeye kararlıydım. Havanın hâlâ sıcak ve güneşli olmasına karşın, zaten öğleden sonranın hayli ilerlemiş saatleriydi. Yüksek ağaçlı koruların içinde ilerlerken, sadece epey ötedeki dalgaların aralıksız gümbürtüsünü değil, deniz melteminin her zamankinden daha da sertleştiğine işaret eden yaprak hışırtılarını ve dal gıcırtılarını da bir ölçüde duyabiliyordum. Çok geçmeden serin hava akımları yüzüme çarpmaya başladı ve birkaç adım sonra koruluğun açık sınırlarına vardım. Ufukta güneşin kızarıklığıyla kaplı mavi denizi ve kumsala vurarak köpüklerini bırakan dalgaları gördüm.

Define Adası çevresinde denizi hiç sakin görmedim. Güneş tepede parıldasa, havada tek bir kıpırtı olmasa, su yüzeyi pürüzsüz ve mavi olsa bile, bu koca dalgalar gece gündüz gümbürdeyerek bütün dış kıyı şeridini dövüyordu. Adada bu gürültünün bir insan tarafından duyulmayacağı bir noktanın bulunduğunu pek sanmıyorum.

Dalgaların kenarında büyük bir keyifle yürüdüm, ta ki yeterince güneye indiğimi kestirinceye kadar. Kalın çalı kümelerinin altına girdim ve kumsal dilinin sırtına doğru dikkatlice süründüm.

Arkamda deniz, önümde ise liman vardı. Olağandışı şiddetinden bir an önce kurtulmak istermiş gibi esen deniz meltemi artık kesilmişti; bu esintinin yerini büyük sis tabakaları taşıyarak güney ve güneydoğudan gelen hafif ve değişken

hava akımları almıştı. İskelet Adası'nın rüzgârı altında kalan liman, ilk girişimizdeki gibi durgun ve donuktu. Tepesinde kurukafalı bayrak asılı "Hispaniola"nın su düzeyinin yukarısındaki gövdesi bu yekpare aynaya tıpatıp yansıyordu.

Geminin yanına çekilmiş filikalardan birinin baş tarafında, nerede görsem hemen tanıdığım Silver duruyordu. Geminin pupa küpeştesine abanmış halde onunla konuşan iki adamdan biri kırmızı takkeliydi, yani daha birkaç saat önce kazıklı çitin üzerinden atlarken gördüğüm serserinin ta kendisiydi. Görünüşe bakılırsa kahkahalar atarak sohbet ediyorlardı; ama bir millik mesafede konuşulan şeylerin tek kelimesini duyamıyordum. Birden son derece berbat ve korkunç bir bağırtı başladı. İlk başta fena halde irkildimse de, bunun Kaptan Flint'in sesi olduğunu hemen hatırladım. Hatta sahibinin bileğine tünediği sırada, parlak tüylerinden kuşu seçebildim.

Kısa bir süre sonra, küçük kayık gemiden açılarak sahile yöneldi. Kırmızı takkeli adam ve kafadarı ise kamara iskelesinden aşağıya indi.

Aşağı yukarı aynı sırada, güneş Dürbün Tepesi'nin ardında battı ve sis örtüsü hızla yoğunlaşırken, ortalık basbayağı kararmaya başladı. O akşam sandalı bulmam için hiç zaman kaybetmemem gerektiğini anladım.

Çalıların yukarısında yeterince görülebilen beyaz kaya, kumsal dilinin iki yüz metre kadar ilerisindeydi. Fundalık içinde çoğu kez diz ve dirsek üstünde emekleyerek oraya varmam hayli zaman aldı. Elimi kayanın pürüzlü tarafına koyduğumda, akşam neredeyse bastırmıştı. Kayanın hemen aşağısında yeşil kesek içinde son derece dar bir oyuk gördüm; burası setlerle ve o civarda bolca yetişen, diz boyundakı sık çalılarla gizlenmişti. Dibe doğru açılan çukurun ortasında keçi postundan yapılmış küçük bir çadır duruyordu. İngiltere'de Çingenelerin beraberlerinde taşıdıkları çadırlara benzer bir görünüşü vardı.

Oyuktan aşağıya indim, çadırın kenarını kaldırdım ve karşıma Ben Gunn'ın sandalı çıktı. Pek işçilik ürünü denemeyecek basit bir el yapımı araçtı bu: Sert tahtadan kaba saba ve yamuk bir çatkı ve tüylü tarafı içeride kalmak üzere bunun üstüne gerilmiş bir keçi postu. Bu şey benim için bile son derece küçüktü. Üstünde boylu boslu bir adamla suda yüzebileceği bir türlü aklıma sığmadı. Olabildiğince alçak yerleştirilmiş bir oturma yeri, baş tarafında bir tür gergi ve çekilmesini sağlayacak bir çift kısa küreği vardı.

Britonların yaptığı türden bir sepet-kayığı hiç görmemiştim. O anda karşılaştığım şeye dayanarak, insanoğlu tarafından yapılmış ilk ve en kötü sepet-kayık gibi göründüğünü söylersem, Ben Gunn'ın sandalı konusunda size en doğru fikri verebilirim. Ama sepet-kayığın en büyük avantajına sahip olduğu kesindi; çünkü son derece hafif ve taşınabilir bir şeydi.

Eh, sandalı artık bulduğuma göre, hiç olmazsa kaçamak keyfini yeterince tattığımı sanabilirsiniz. Ancak bu işler olup biterken kafamda beliren başka bir tasarı beni öylesine bir inatçılıkla sarmıştı ki, sanırım, o anda Kaptan Smollett bile karşıma dikilse, bunu uygulamaya girişecektim. Niyetim gecenin karanlığından yararlanarak, "Hispaniola"yı başıboş bırakmak ve canının çektiği yerde karaya vurmasını sağlamaktı. Sabahleyin uğradıkları bozgundan sonra isyancıların gönlünden geçen en akla yakın şeyin demir alıp denize açılmak olduğunu kafamda iyice kurmuştum. Bunu önlemenin iyi bir şey olacağı görüşündeydim. Gemideki nöbetçileri sandalsız bırakmalarını hesaba katarak, böyle bir işi çok az riskle başarabileceğim kanısına vardım.

Havanın kararmasını beklemek üzere olduğum yerde oturdum ve peksimetle karnımı güzelce doyurdum. Amacım açısından binde bir denk gelecek uygun bir geceydi. Sis gökyüzünü tamamen kaplamıştı. Günün son ışıklarının cılızlaşarak sönmesiyle birlikte, Define Adası'nın üzerine zifiri bir

karanlık çökmüştü. Nihayet sepet-kayığı sırtıma vurduğumda ve akşam yemeğimi yediğim oyuktan ikide bir tökezleyerek el yordamıyla çıktığımda, bütün limanda görülebilen sadece iki nokta vardı.

Biri sahildeki bataklık alanda yenik korsanların yanı başında uzanarak içki âlemine daldıkları büyük ateşti. Karanlığın içindeki bir ışık lekesinden ibaret olan diğeri ise demirli geminin bulunduğu yeri göstermekteydi. Gemi suların alçalmasıyla çepeçevre dönmüştü ve baş tarafı artık bana doğruydu; tek ışıklı yeri kamaraydı ve görebildiğim tek şey pupa penceresinden sızan güçlü ışınların sise vuran yansımasıydı.

Alçalış epeyce ilerlemiş olduğundan, uzun bir bataklık kum şeridinde debelenerek yürümek zorunda kaldım ve birkaç kez bileğimin yukarısına kadar kuma battım. Çekilmekte olan suların kenarına varınca, biraz daha güçlükle ilerledikten sonra, biraz güç ve hüner gerektiren bir hareketle sepet-kayığımı omurgası aşağıya gelecek şekilde suyun yüzeyine yerleştirdim.

23

Gelgitin Sahneye Çıkışı

Daha ona alışmadan önce yeterince anladığım gibi, sepet-kayık benim boyumda ve ağırlığımda bir kişi için çok güvenli bir sandaldı; kaba dalgalı denizde batmama ve ustaca ilerleme özellikleri vardı. Ama idare etme açısından en huysuz ve en yampiri taşıttı. Ne kadar uğraşırsanız uğraşın, rüzgâr altına düşmeye her şeyden daha fazla teşneydi ve ha bire dönüp durmak bildiği en iyi manevraydı. Ben Gunn'ın kendisi de "huyunu öğrenene kadar kullanım açısından acayip" olduğunu itiraf etmişti.

Huyunu bilmediğim kesindi. Yönelmem gereken hedefin dışında, kendi belirlediği yöne dönüyordu. Çoğu zaman borda konumunda kalıyorduk. Gemiye doğru yol almaya çalışmak yerine kendimi dalgalara bırakmam gerektiğini şimdi çok iyi biliyorum. Şansıma, nasıl kürek çekersem çekeyim, gelgit beni hâlâ açığa doğru sürüklüyordu; "Hispaniola" da tutturulmaması zor olan açık yolun tam üstünde duruyordu.

İlk başta gemi karanlıktan da koyu renkte bir şeyin bulanık lekesi gibi belirdi önümde. Ardından serenleri ve gövdesi şekil almaya başladı. Az sonra (daha ileriye gitmemle birlikte suyun giderek daha hızlı çekilmeye başlamasıyla) bir anda kendimi palamarın yanında buldum ve hemen ona tutundum.

Palamar bir yay kirişi gibi gergindi ve güçlü akıntının etkisiyle çapaya doğru çekiliyordu. O karanlıkta gemi gövdesini çepeçevre saran çağıltılı akıntı, küçük bir dağ akarsuyu gibi fokurduyor ve çatırdıyordu. Gemici bıçağımla palamarı kesmem, "Hispaniola"nın vınlayarak akıntıya kapılması için yeterliydi.

O zamana kadar işler yolunda gitmişti. Ama birdenbire kesilen gergin bir palamarın bir tepme kadar tehlikeli bir şey olduğu geldi aklıma hemen. "Hispaniola"yı çapasından koparma gibi bir çılgınlığa kalkışınam halinde, bire karşı on bahse girilebilecek bir ihtimalle, ben ve sepet-kayık devrilip sulara gömülecektik.

Bu düşünce beni durdurdu. Eğer şans bir kez daha özellikle lehime dönmeseydi, tasarımdan vazgeçmem gerekirdi. Ama daha önce güneydoğu ve güneyden esmeye başlayan hafif hava akımları akşam karanlığından sonra güneybatı yönüne dönmüştü. Tam ne yapacağımı kestirmeye çalışırken, bir esinti "Hispaniola"yı önüne katarak akıntıya karşı zorladı. Palamarın avucumda gevşeyiverdiğini büyük bir sevinçle hissettim ve halatı tutan elim bir saniyeliğine suyun altına girdi.

Bunun üzerine kararımı verdim, cebimden çıkardığım bıçağımı dişlerimle açtım ve lifleri birbiri ardı sıra kesmeye koyuldum, ta ki tekne sadece iki life bağlı halde sallanıncaya kadar. Ardından sessizce yerimde durarak, halat gerginliği yeni bir rüzgâr kıpırtısıyla hafiflediğinde bu son lifleri koparmak üzere bekledim.

Bu arada kamaradan gelen yüksek sesli konuşmalar işitmiştim; ama doğrusunu söylemek gerekirse, zihnim tamamen başka düşüncelerle meşgul olduğu için, bunlara pek kulak vermemiştim. Ne var ki, artık yapacak başka hiçbir işim kalmayınca, daha dikkatle kulak kabarttım. Konuşanlardan birinin geçmişte Flint'in yanında topçuluk yapan serdümen Israel Hands olduğunu anladım. Diğeri de hiç kuşkusuz kırmızı gece takkeli dostumdu. Her iki adam besbelli ki zilzurna sarhoştu ve hâlâ içmeye devam ediyordu. Çünkü onları dinlediğim sırada, bir tanesi sarhoş narası atarak pupa penceresini açtı ve boş bir şişe olduğunu sezdiğim bir şeyi dışarıya attı. Ama yalnızca sarhoş değillerdi; kudurmuşçasına öfkeli oldukları apaçıktı. Küfürler dolu taneleri gibi havada uçuşuyor ve arada bir kesin yumruklaşmaya varacağını sandığım bir patlama haline bürünüyordu. Ama her seferinde kavga geçiştiriliyor ve sesler bir süre alçak homurdanmalar perdesine iniyordu, ta ki yeni bir kriz patlayana ve bu da sonuca varmadan yatışana kadar.

Sahilde kara tarafındaki ağaçların arasında sıcacık yanan büyük kamp ateşinin kor parıltısını görebiliyordum. Birisi her dizenin sonunda sesini alçaltıp titreterek, ağır aksak, monoton ve eski bir gemici şarkısı söylüyordu; şarkıcının sabrının tükenmemesi halinde hiç biteceği yok gibiydi. Yolculuk sırasında birden fazla duyduğum bu şarkının şu sözlerini hatırlıyordum:

Denize yetmiş beş kişiyle açılan mürettebattan Ne yazık ki şimdi sadece tek adam var sağ kalan.

İki dizenin sabahleyin acımasız kayıplar vermiş bir topluluğa gayet kederli biçimde uygun düştüğü kanısına vardım. Ama gördüğüm manzaraya bakılırsa, korsanların hepsi dolaştıkları denizler kadar vurdumduymaz bir havadaydı.

Sonunda meltem esti. Uskuna karanlıkta usulca sokularak daha yakına geldi. Palamarın bir kez daha gevşediğini hissettim, sıkı ve sert bir darbeyle son lifleri kestim.

Meltem sepet-kayığı da azıcık sarstı ve neredeyse ansızın itilerek "Hispaniola"nın pruvasına doğru sürüklendim. Aynı anda uskuna kıç tarafından dönmeye başladı ve akıntı

boyunca uçların tersine döndüğü yavaş bir fırıldak dönüşüne kapıldı.

Her an batmayı beklediğimden, can havline kapılarak gerildim. Sepet-kayığı iterek açılamayacağımı görünce, kıç tarafına doğru kürek salladım. Sonunda tehlikeli komşumdan uzaklaştım ve tam son kürek savuruşunda, ellerim pupa küpeştesinden aşağıya sarkarak geminin peşinden giden hafif bir halata çarptı. Halatı anında kaptım.

Bunu yapma gereğini niçin duyduğumu pek açıklayamam. İlk başta sırf içgüdüyle hareket ettim; ama halatı ellerime almamla birlikte sıkıca bağlı olduğunu anlayınca, merak duygum ağır basmaya başladı. Kamara penceresinden şöyle içeriye bir bakmaya karar verdim.

Tutunduğum halatı kulaçlarla kendime doğru çektim. Gemiye yeterince yaklaştığım kanısına varınca, çok büyük riski göze alarak boyumun yarısına kadar doğruldum; böylece kamaranın çatısını ve iç kısmının bir kesitini görebilecek konuma geldim.

Bu arada uskuna ve ona eşlik eden ufak kayığım bayağı hızlı bir kayışla suda süzülüyordu; aslında kamp ateşiyle aynı hizaya gelmiştik artık. Denizci deyişiyle gemi gargara yapıyor, yani aralıksız yuvarlanan bir şapırtıya yol açarak, sayısız dalgacığı çiğniyordu. Gözüm pencere eşiğinin yukarısına ilişinceye kadar, nöbetçilerin neden bir tehlike işareti almadığını kavrayamamıştım. Bunu anlamak için tek bir bakış yeterliydi ve dengesiz kayık üstünde göze alabildiğim tek bakış da bu oldu zaten. Hands ile alıbabının öldüresiye bir boğuşmayla sarmaş dolaş kenetlendiklerini ve karşılıklı birbirlerinin boğazını sıktıklarını gördüm.

Neredeyse suya düşeceğim için, hiç gecikmeden kayığın oturma yerine çöküverdim. O an gözümün önünde dumanlı lamba altında sallanan hiddetli ve morarmış iki yüzden başka bir şey yoktu. Karanlığa yeniden alışmaları için, gözlerimi bir süre yumdum.

Sonu gelmez hüzünlü şarkı nihayet bitmiş ve kamp ateşinin etrafında sayıca büsbütün azalan korsan topluluğu koro halinde geçmişte çok sık duyduğum bir şarkıyı söylemeye başlanuştı:

"Ölü adamın sandığı üstünde on beş adam – Yo-ho-ho ve bir şişe rom! Sen içmene bak, gerisini getirir şeytan – Yo-ho-ho ve bir şişe rom!"

Tam o anda "Hispaniola"nın kamarasında içkinin ve şeytanın ne kadar meşgul olduğunu düşünüyordum ki, sepet-kayığın ani sarsıntısıyla şaşkınlığa uğradım. Kayık bir yalpa vurdu ve rotasını değiştirir gibi oldu. Bu arada hızı da garip biçimde arttı.

Gözlerimi hemen açtım. Tiz bir sesle yuvarlanıp köpüren ve hafiften fosfor gibi ışıldayan dalgacıklar her tarafımı sarmıştı. Hâlâ topaç gibi dönerek birkaç metre arayla peşinden sürüklendiğim "Hispaniola" da sanki sendeleyerek rotasından çıkar gibi oldu. Gecenin zifiri karanlığında serenlerinin hafifçe silkindiğini gördüm. Hayır, biraz daha bakınca, geminin de güneye doğru çark ettiğine artık emindim.

Omzumun üzerinden arkaya göz atar atmaz, yüreğim yerinden hopladı. Hemen arkamda kamp ateşinin parıltısı vardı. Dik açılı bir dönüş yapan akıntı, koca uskunayı ve peşinde oynaşan küçük sepet-kayığı da beraberinde sürüklemişti. Hızı gittikçe artan, yardığı suların fokurtusu gittikçe kabaran ve homurtusu gittikçe yükselen gemi firıl firıl dönüşlerle dar geçidi aşarak açık denize girdi.

Önümdeki uskuna birdenbire şiddetli bir yalpa vurdu ve belki yirmi derece kadar döndü. Neredeyse aynı anda gemiden birbirini izleyen bağırışlar geldi. Kanıara iskelesinin merdivenini döven ayak seslerini işitebiliyordum. İki ayyaşın sonunda kavgayı kestiklerini ve bir facianın kopacağını sezerek ayıldıklarını anladım.

Robert Louis Stevenson

Perişan haldeki kayığın dibine sırtüstü uzandım ve dindarca bir duyguyla Yaradan'a sığındım. Boğazın sonuna varınca, mutlaka bir azgın dalga salvosuna çarpacağımıza ve böylece bütün dertlerimin çarçabuk sona ereceğine kendimi inandırdım. Ölüme belki katlanabilirdim, ama başıma gelecek kötü sonu beklemeye katlanamazdım.

Dalgalarla sürekli ileri geri çalkalanarak, arada bir uçuşan serpintilerle ıslanarak ve sonraki savruluşta ölümü bekleme duygusunu hep yaşayarak saatlerce o şekilde uzanıp kalmış olmalıyım herhalde. Gittikçe üstüme bir bezginlik çöktü; beni saran dehşetin ortasında bile zihnim ara sıra sersemlemeye varan bir uyuşukluğa yenik düştü; sonunda uykuya daldım ve denizin salladığı sepet-kayığımda evimi ve bizim Amiral Benbow'u düşlemeye koyuldum.

24

Sepet-Kayığın Seferi

Uyandığımda ortalık aydınlanmıştı ve kendimi Define Adası'nın güneybatı ucunda denizde çalkalanırken buldum. Güneş doğmakla birlikte, azman bir kütle halindeki Dürbün'ün ardındaydı hâlâ. Bu koca tepe ürkütücü uçurumlarla neredeyse dimdik denize iniyordu.

Borina Çekme Burnu ve Mizana Tepesi dirseğimde kalıyordu. Tepe kel ve kapkaraydı; on iki ila on beş metrelik uçurumlarla son bulan burunda ise saçak gibi duran büyük kaya kütleleri vardı. Kıyıya uzaklığım ancak çeyrek mil kadardı ve aklıma gelen ilk düşünce kürek çekerek karaya çıkmak oldu.

Bu tasarıdan hemen vazgeçtim. Azgın dalgalar kayalar arasından geçerken püskürüp böğürüyordu; gürültülü yankı dalgaları ve havada uçuşup yere düşen yoğun serpintiler saniye sektirmeden birbirini izliyordu. Daha yakına gitmeye kalkışınam halinde, haşin sahile çarpıp canımdan olacağımı veya çıkıntılı kayalıklara tırmanma çabasıyla gücümü boşa harcayacağımı anladım.

Sorun sadece bu değildi. Düz kaya yüzeylerinde birlikte sürünen ya da patırtılı seslerle denize atlayan kocaman kaygan canavarları şaşkınlıkla izledim. İnanılmaz büyüklükte yumuşak salyangozlar gibiydiler sanki. Sayıları kırk ila altmış arasındaydı ve toplu ulumaları kayalara çarpıp yankılanıyordu.

Daha sonra bunlara denizaslanı dendiğini ve tamamen zararsız yaratıklar olduklarını öğrenecektim. Ama zorlu kıyı şeridiyle ve kabarık dalgalarla boğuşmanın güçlüğünü gözümde daha da büyüten sevimsiz görünüşleri, o karaya çıkış yerinden soğumam için yeter de artardı. Böyle tehlikelerle karşılaşmaktansa denizde açlıktan ölmeye razı olacağını hissettim.

Bu arada, kestirdiğim kadarıyla, önümde daha iyi bir şans vardı. Borina Çekme Burnu'nun kuzeyinde, karanın epeyce içine sokulan denizin çekilmesi sonucunda ortaya çıkmış uzun bir sarı kum şeridi görünüyordu. Buradan daha kuzeye doğru bakınca, haritada adı Koru Burnu olarak geçen bir başka burun denize doğru çıkıntı yapıyordu. Burası deniz kıyısına doğru inen yüksek yeşil çamlarla kaplıydı.

Define Adası'nın bütün batı kıyısı boyunca kuzeye doğru ilerleyen akıntı hakkında Silver'ın söylediği şeyler aklıma geldi. Bulunduğum konumdan zaten bunun etkisi altına girdiğimi anlayınca, Borina Çekme Burnu'nu geride bırakmayı ve gücümü daha şirin görünen Koru Burnu'nda karaya çıkmaya yönelik bir girişim için saklamayı tercih ettim.

Deniz yüzeyinde alabildiğine uzanan kırışıksız bir kabarıklık vardı. Rüzgâr düzenli ve yumuşak bir hızla güneyden esiyordu. Bu durum ile akıntı arasında tezat yoktu; dalgalar kırılmadan kabarıp alçalıyordu.

Aksi halde, çoktan ölmüş olmam gerekirdi. Ufak ve hafif sandalımın deniz üstünde o kadar kolayca ve güvenle gitmesi şaşırtıcı bir şeydi. Hâlâ dipte uzandığım ve küpeştenin yukarısında dışarıya bir göz atma dışında hiçbir harckette bulunmadığım için, kocaman bir mavi doruğun yanı başımda yukarıya doğru kabardığını görüyordum sıklıkla. Bununla birlikte sepet-kayık sadece azıcık sıçrıyor, yaylı bir ağ üstün-

deymiş gibi dans ediyor ve bir kuş hafifliğiyle öbür tarafa doğru inerek dalga çukuruna giriyordu.

Bir süre sonra cesaret bulmaya başladım ve kürek çekme becerimi sınamak üzere doğrulup oturdum. Ama ağırlık düzenindeki ufak bir değişiklik bile bir sepet-kayığın davranışında sert değişikliklere yol açar. Daha kımıldamamla birlikte, kayık yumuşak dans hareketinden hemen vazgeçerek, dosdoğru bir su yamacından aşağıya iniverdi. Yamaç öylesine dikti ki, sersemleyerek kayığın burnuna çarpmama yol açtı; bir serpinti püskürmesiyle sonraki dalganın içine doğru daldım.

Sırılsıklam olmuş ve dehşete düşmüş bir halde, derhal arkaya yaslanıp eski konumuma döndüm. Bunun üzerine sepet-kayık tekrar aklı başına gelmiş gibi oldu ve önceki gibi beni dalgalar arasında yumuşakça götürdü. Ona karışmamak gerektiği apaçıktı. Peki, rotasını etkilemem hiçbir şekilde mümkün olmadığına göre, karaya ulaşmak için bir umudum kalmış mıydı?

Müthiş korkmaya başladım; ama her şeye rağmen kafamı bu işe yordum. Önce, çok dikkatli hareket ederek, sepet-kayıktaki suyu şapkamla yavaş yavaş boşalttım; ardından gözümü bir kez daha küpeştenin yukarısına dikerek, sandalın dalgalar arasında böyle sakince kaymayı nasıl becerdiğini incelemeye koyuldum.

Her dalganın sahilden veya bir tekne güvertesinden göründüğü gibi dümdüz ve engebesiz bir dağ biçiminde olmadığını, bunun yerine aynen karadaki tepe sıralarına benzediğini; doruklarla, düzlüklerle ve vadilerle dolu olduğunu saptadım. Sepet-kayık kendi başına bırakıldığında, bir yandan diğer yana dönerek, alçak kesimler arasından kendi yolunu buluyor ve dik yamaçlardan, dalganın yuvarlanmaya açık yüksek doruklarından kaçınıyordu.

"Evet, şimdi anlaşılıyor," diye düşündüm kendi kendime, "olduğum yerde uzanmalıyım ve dengeyi bozınamalıyım; ama şurası da açık ki, küreği kenara koyabilir ve karaya yönelmesi için sepet-kayığı pürüzsüz yerlerde ara sıra bir iki kez itebilirim." Bu düşünceyi uygulamaya geçirmekte hiç gecikmedim. Son derece eziyetli bir duruşla dirseklerim üstünde uzandım ve kayığın başını sahile doğru çevirmesi için, arada bir cılız vuruşlarla kürek salladım.

Bu çok yorucu ve yavaş bir işti, ama gözle görülür ölçüde mesafe aldım. Koru Burnu civarına yaklaştığımızda, her ne kadar o noktayı kaçırınamın şaşmaz bir sonuç olduğunu görsem de, doğuya doğru birkaç yüz metre ilerlemiştim. Aslında karaya varmak üzereydim. Serin yeşil ağaçların tepesindeki dalların meltemde sallanışını görebiliyordum ve karşıma çıkacak sonraki çıkıntıya kesinlikle aksamadan ulaşacağım kanısını edindim.

Bunu yapmanın tam zamanıydı; çünkü susuzluk işkencesini çekiyordum artık. Tepemdeki güneşin kor alevi, dalgalara çarpıp gelen binlerce yansıması, üstüme düşerek kuruyan ve tuzuyla dudaklarımı kavuran deniz suyu bir araya gelince, boğazım yanmaya ve beynim zonklamaya başlamıştı. O kadar yakında duran ağaçların görüntüsü beni kavurucu bir özlemle neredeyse hasta etmişti. Ne var ki, akıntı çok geçmeden beni söz konusu burnun yanından taşıyıp götürdü ve denizin sonraki dönemecinin belirmesiyle birlikte, düşüncelerimin niteliğini değiştiren bir görüntünün farkına vardım.

Tam önümde seyreden "Hispaniola" ilişti gözüme. Aramızda yarım milden az bir mesafe vardı. Yakalanıp gemiye alınacağım kanısına kapıldım hiç kuşkusuz. Ama susuzluktan öylesine bunalmıştım ki, buna sevinmem mi, yoksa üzülmem mi gerektiğini pek kestiremedim. Bir sonuca varmama fırsat kalmadan, beklenmedik durum aklımı tamamen başımdan aldı ve öylece seyredip hayret etmekten başka bir şey yapamadım.

"Hispaniola"nın ana yelkeni ve iki flok yelkeni açıktı; güzel beyaz yelken bezi güneş altında kar ya da gümüş gibi ışıldıyordu. Gemiyi ilk gördüğümde bütün yelkenleri çekilmiş durumdaydı ve aşağı yukarı kuzeybatı yönünde bir rota izliyordu. Bu yüzden adamların adayı çepeçevre dolaşarak limana dönme niyetinde olduğunu tahmin etmiştim. Gemi gittikçe daha batıya doğru volta atmaya başlayınca, beni gördüklerini ve peşime düşeceklerini sandım. Ne var ki, gemi sonunda tam rüzgâra karşı bir konuma düştü, afallarcasına zınk diye durdu ve titreşen yelkenleriyle bir süre öyle çaresizce kaldı.

"Sakar herifler," dedim, "baykuşlar gibi hâlâ sarhoş olmalılar." Kaptan Smollett'ın böyle bir durumda onları azarlayarak nasıl koşturup duracağı aklımdan geçti.

Bu arada uskuna yavaş yavaş rotasını rüzgâr altına çevirdi, yeni bir voltayla yelkenleri doldu, bir dakika kadar hızla seyretti ve bir kez daha rüzgâra karşı dönerek zınk diye durdu. Bu durum defalarca tekrarlandı. "Hispaniola" ani hamlelerle ileri geri, yukarı aşağı, kuzey, güney, doğu ve batı yönlerinde seyredip durdu ve her seferinde aylakça kanat çırpan yelkenleriyle başladığı noktaya döndü. Dümende hiç kimsenin olmadığı görüşü kafamda kesinlik kazandı. Peki, adamlar neredeydi? Körkütük sarhoş olmuş ya da gemiyi terk etmiş olmalılar, diye düşündüm. Yukarıya çıkmayı başarırsam, gemiyi belki kaptanına geri götürebilirdim.

Akıntının sepet-kayığı ve uskunayı güneye sürükleyişi eşit hızdaydı. Başıbozuk ve aralıklı seyreden gemi her seferinde uzun süre çakılı kaldığından, kesinlikle hiç ilerlemediği ve hatta gerilediği söylenebilirdi. Oturup kürek çekmeye cesaret etmem halinde, yetişip geçebileceğim kanısına vardım. Bu tasarının bana ilham veren bir serüven havası vardı ve kamara iskelesinin ön tarafındaki küçük su fıçısı cesaretimi ikiye katladı.

Doğruldum ve neredeyse anında yeni bir serpinti bulutu beni karşıladı. Ama bu sefer yapmak istediğim işe sıkıca sarıldım; dümensiz "Hispaniola"nın peşi sıra var gücümle ve her türlü önlemi alarak kürek çektim. Bir keresinde içeriye o kadar çok su girdi ki, durup boşaltmak zorunda kaldım. Batına korkusundan yüreğim bir kuş gibi çırpınıyordu. Ama yavaş yavaş buna alıştım ve dalgalar arasında sepet-kayığıma yön vermeyi başardım. Sadece arada bir kayığın pruvasına bir dalga çarpıyor ve yüzüm bir köpük serpintisine bulanıyordu.

Uskunayla aramdaki mesafeyi hızla kapatıyordum; sağa sola çarpan dümen yekesindeki pirinç parıltıyı görebiliyordum. Geminin güvertesinde hâlâ bir insan yoktu. Aklıma gelen tek olasılık terk edilmiş olduğuydu. Eğer öyle değilse, adamlar aşağıda sızıp kalmış olmalıydı. Belki kapakları örterek onları içeriye tıkabilir ve gemiyi dilediğim gibi kullanabilirdim.

Gemi bir süredir benim açımdan olabilecek en kötü şeyi yapıyor, yani olduğu yerde duruyordu. Baş tarafı aşağı yukarı güneye dönüktü ve haliyle sürekli yalpa vuruyordu. Rotasını rüzgâr altına her çevirişinde, yelkenleri kısmen doluyor ve böylece bir an için doğrudan rüzgârın yönüne girmesini sağlıyordu. Bunun benim açımdan olabilecek en kötü şey olduğunu söylememin sebebi şuydu: Yelkenleri bir top gümbürtüsüyle çatırdayan ve makaraları güvertede yuvarlanıp sağa sola çarpan gemi, çaresiz bir durumdaymış gibi görünmekle birlikte, benden kaçmaya devam ediyordu; üstelik sadece akıntının hızıyla değil, doğal olarak daha büyük olan boca derecesinin sağladığı üstünlükle.

Ama beklediğim fırsatı sonunda yakaladım. Meltem birkaç saniye çok düşük düzeye indi. Akıntının gittikçe yönünü değiştirdiği "Hispaniola" orta kısmından yavaşça döndü ve sonunda pupasını bana doğru çevirdi. Kamara penceresi hâlâ ardına kadar açıktı ve masanın yukarısındaki lamba gün ortasında hâlâ yanıktı. Ana yelken büzüşüp sarkarak bir sancak boyutuna inmişti. Akıntı olmasa gemi tamamen hareketsizdi.

Bu son kısa süreyi bile kaçırmıştım. Yine de yetişmeye yönelik takibe iki misli çabayla bir kez daha başladım.

Gemiye uzaklığım yüz metrenin altına indiğinde, rüzgâr bir gürlemeyle yeniden esmeye başladı. Gemi yelkenlerini iskele rotasında doldurdu; bir kırlangıç gibi pike yaparak ve sekerek tekrar yola koyuldu.

İlk başta duyduğum umutsuzluk hemen ardından sevince döndü. Gemi dönerek bordasını bana çevirdi; bu dönüşünün sürmesiyle aramızdaki mesafenin yarısı, daha sonra üçte ikisi ve derken dörtte üçü kapandı. Baş tarafın altında fokurdayarak beyaz köpükler saçan dalgaları görebiliyordum artık. Sepet-kayıktaki alçak konumumdan bakınca, gemi azmanca bir yükseklikteymiş gibi göründü bana.

Ve derken, birdenbire durumu anlamaya başladım. Kalan süre düşünmeme ve harekete geçip kendimi kurtarmama zar zor yetti. Ben kabarık bir dalganın tepesindeyken, uskuna sonraki dalganın üzerinden pike yaparak bana doğru geldi. Cıvadra başımın yukarısındaydı. Ayağa fırladım ve sepet-kayığı suyun altına indiren bir silkinişle sıçradım. Bir elimle cıvadra serenini yakalarken, ayağımı istralya ile prasya arasına dayadım. Oraya sımsıkı sarılmış halde nefes nefese sallanırken, küt bir darbe sesinden uskunanın aşağıya inerken sepet-kayığa çarptığını ve geriye dönüş aracından yoksun olarak "Hispaniola"da kaldığımı anladım.

2.5

Kurukafalı Bayrağı İndirişim

Cıvadrada duracak bir konuma daha yeni gelmiştim ki, uçuşan seren floku kanat çırptı ve tüfek patlamasına benzer bir sesle diğer yöne doğru doldu. Uskuna ters tarafa dönüşün etkisiyle omurgasına kadar sarsıldı. Ama hemen ardından, diğer yelkenler hâlâ çekilmiş haldeyken, seren floku geriye doğru kanat çırptı ve aylakça asılı kaldı.

Bu manevra beni az daha denize yuvarlayacaktı. Hiç zaman yitirmeksizin cıvadra boyunca emekledim ve kendimi tepetaklak güverteye attım.

Baş kasaranın rüzgâr altı tarafındaydım. Hâlâ çekilmiş durumda olan ana yelken, kıç güvertesinin belli bir bölümünü görmemi engelliyordu. Ortalıkta tek bir kişi yoktu. İsyandan beri paspaslanmamış olan döşeme tahtalarında birçok ayak izi vardı. Boyun kısmından kırılmış bir boş şişe, frengi deliği denen su boşaltma oluğunun içinde canlı bir şey gibi ileri geri yuvarlanıyordu.

Birdenbire "Hispaniola" dosdoğru rüzgârın esiş yönüne girdi. Arkamdaki floklar gürültüyle çatırdadı, dümen sarsıldı, bütün gemiyi mide bulandırıcı bir kabarma ve titreme tuttu. Aynı anda yelken iskotasının makaralarda inlemesine yol açan bir savruluşla ana seren içe döndü ve böylece rüzgâr altındaki kıç güvertesini gördüm.

Bekleneceği üzere, orada iki nöbetçi vardı. Bir manivela kolu gibi kaskatı kesilmiş halde sırtüstü yatan kırmızı takkeli adamın kolları çarmıha gerilmişçesine iki yana doğru açıktı ve açık dudaklarının arasından dişlerini görmek mümkündü. Çenesi göğsüne düşmüş halde küpeşteye yaslanan Israel Hands'in elleri hemen önünde avuç açar gibi güverte üstündeydi; yanık tenli yüzü mum gibi bembeyaz kesilmişti.

Bir süre gemi huysuz bir at gibi sıçramaya ve ürkekçe yana kaçmaya devam etti. Yelkenler bir o yana, bir bu yana doğru doluyor ve serenler baskı altındaki direği inletecek ölçüde ileri geri savruluyordu. Arada bir hafif bir serpinti bulutu küpeşteyi aşarak içeriye giriyor ve geminin pruvası kabarık dalgalara çarparak ağır bir darbe alıyordu. Hava koşullarının armalı koca gemide yol açtığı etkiler, denizin dibini boylamış olan derme çatma ve yamuk sepet-kayığıma oranla çok daha ağırdı.

Uskunanın her sıçrayışında kırmızı takkeli adam ileri geri kayıyordu. Ama görünüşü bakılamayacak kadar korkunçtu; hoyratça davranış karşısında ne duruşu ne de sımsıkı kenetlenmiş dişlerini açığa vuran sırıtışı değişiyordu. Yine her sıçrayışla birlikte, Hands sanki biraz daha kendi içine çekilip güverteye çörekleniyor gibiydi; ayakları gittikçe daha ileriye kaydığından ve bütün bedeni kıç tarafına doğru meylettiğinden, yüzü yavaş yavaş görüş alanımdan çıktı; sonunda bir kulağı ve favorisinin saçaklı lülesi dışında hiçbir şeyi göremez hale geldim.

Aynı anda her iki adamın çevresinde tahtalara bulaşmış olan koyu renkli kan lekelerinin farkına vardım ve sarhoşluğun öfkesiyle birbirlerini öldürdüklerine kesin inanmaya başladım.

Ben öyle hayretle onlara bakarken, geminin durduğu sakin bir anda Israel Hands kısmen döndü ve hafif bir iniltiyle kıvranarak, onu ilk gördüğüm konuma geçti. Derin acıyı ve ölümcül halsizliği dışa vuran bu inilti ve adamın çenesinin sarkışı yüreğimi sızlattı. Ama elma varilindeyken duyduğum konuşmaları hatırlayınca, bütün acıma duygum silinip gitti.

Kıç tarafına doğru yürüyerek ana direkte durdum.

"Yine kavuştuk, Bay Hands," dedim alaycı bir tavırla.

Ağır bir dönüşle gözlerini yuvarladı, ama şaşkınlığını ifade edemeyecek kadar bitkindi. Ağzından dökülen tek söz "Brendi," oldu.

Kaybedecek zaman olmadığını anladım. Güverte boyunca bir kez daha yalpalayan serenden kaçınarak hızla kıç tarafını aştım ve iskele merdiveninden kamaraya indim.

Hayalinizde zor canlandırabileceğiniz bir kargaşa sahnesiyle karşılaştım. Haritayı ararken bütün kilitli yerler kırılarak açılmıştı. Döşeme kamp çevresindeki bataklıklarda yürümüş olan zorbaların içki içmek ya da görüş alışverişinde bulunmak için otururken bıraktıkları kalın bir çamur örtüsüyle kaplıydı. Tertemiz beyaz boyalı ve kenarları yaldızlı bölme duvarlarında kirli ellerin izleri vardı. Köşelerde onlarca boş şişe, geminin sallanışına göre çarpışarak şıngırdıyordu. Doktorun tıp kitaplarından biri masada açık duruyordu; yapraklarının yarısı tahminimce pipoları yakmak için koparılmıştı. Bütün bu keşmekeşin içinde lamba hâlâ loş, isli ve toprak renginde bir ışıltı saçıyordu.

Kilere girdiğimde bütün varillerin götürüldüğünü ve şaşılacak sayıda şişenin içilerek boşaltıldıktan sonra bir tarafa atıldığını gördüm. İsyanın başlamasından itibaren adamlardan hiçbirinin ayık kalmadığı kesindi.

Etrafı karıştırırken, içinde biraz brendi kalmış ve Hands'in işine yarayacak bir şişe buldum. Eşelediğim yerlerden benim için de birkaç peksimet, biraz turşu, büyük bir kuru üzüm salkımı ve bir parça peynir çıktı. Bunlarla birlikte güverteye çıktığımda, kendi mallarımı dümen kafasının arkasına, serdümenin uzanabileceği mesafenin epeyce uzağına koydum, su fıçısının oraya gittim ve doyasıya su içtim. Hands'e brendiyi ancak ondan sonra verdim.

Şişeyi ağzından çıkardığında yarım bardak içmiş olmalıydı herhalde.

"Hay, canına yandığım," dedi, "niyetim azıcık içmekti oysa!"

Bu arada ben de kendi köşeme oturarak azığımı yemeye başlamıştım.

"Yaran ağır mı?" diye sordum ona.

Daha çok ulumaya benzer bir sesle hırıldadı.

"Eğer doktor gemide olsaydı," dedi ve ekledi: "Birkaç muamele yapması düzelmeme yeterdi. Ama gördüğün gibi, bende kesinlikle şans diye bir şey yok ve asıl derdim de bu. O paçavraya gelince, hepten geberip gitti." Kastettiği kişi kırmızı takkeli adamdı. "Zaten adam gibi denizci değildi. Peki, sen nereden çıktın yahu?"

"Eh, işte," dedim, "bu gemiye el koymak için geldim, Bay Hands. Bir sonraki emre kadar beni kaptan sayarsan iyi olur."

Bana epeyce ters bir bakış fırlatmakla birlikte hiçbir şey söylemedi. Yanaklarına biraz renk gelmesine karşın, hâlâ çok halsiz görünüyordu ve geminin sallanışıyla birlikte kayarak yere çöküşü sürüyordu.

"Ha, aklıma gelmişken," diye devam ettim, "bu bayrağa katlanamam, Bay Hands. İznin olursa indireceğim. Orada asılı olmaması daha iyi."

Yine serenden kaçınarak, bayrak direğine koştum; lanetli siyah korsan bayrağını indirdiğim gibi top yaparak denize attım.

"Tanrı kralı korusun!" dedim, şapkamı sallayarak. "Kaptan Silver da gününü görecek!"

Çenesi göğsüne düşmüş halde, sert ve sinsi bakışlarla beni izledi.

"Sanırım," dedi sonunda, "sanırım, Kaptan Hawkins, şimdi karaya çıkmak istiyorsun herhalde. Şöyle biraz konuşsak." "Ya, peki," dedim, "bütün içtenliğimle dinliyorum, Bay Hands. Konuş bakalım." İyice açılmış bir iştahla yemeğimin başına döndüm.

"Bu adam var ya," diye başladı, güçsüz bir baş hareketiyle cesedi işaret ederek, "adı O'Brien'dı, iğrenç bir İrlandalı işte. O adam ve ben gemiyi geri götürmek üzere yelkenleri açmıştık. Eh, şimdi ölünün teki, sintine kadar hayrı yok. Bu gemiyi kim idare edecek, bilemiyorum. Ben sana bir tüyo vermezsem, anladığım kadarıyla, bu işin altından kalkacak biri değilsin. Şimdi, beni dinle, sen bana yiyecek içecek ve yaramı saracak eski bir eşarp ya da mendil ver, ben de sana gemiyi nasıl idare edeceğini söyleyeyim. Her bakımdan adilce, bana kalırsa."

"Sana tek şey söyleyeceğim," dedim. "Kaptan Kidd'in limanına dönecek değilim. Niyetim Kuzey Körfezi'nin içine girmek ve gemiyi orada sessizce karaya çekmek."

"Elbette yaparsın," diye bağırdı. "Yani, o kadar da çaylak bir hödük değilim ne de olsa. Aklım başımda, öyle değil mi? Şansımı denemek için bir girişimde bulunmasına bulundum, ama boşa çıktı. Beni kıstırmış durumdasın. Kuzey Körfezi, ha? Eh, seçme şansım yok, besbelli! Gemiyi İdam İskelesi'ne bile götürsen, sana yardım edeceğim, canına yandığım! Bunu yaparım."

Doğrusu, gördüğüm kadarıyla, bu sözlerde makul bir taraf vardı. Pazarlığımızı oracıkta bağladık. "Hispaniola"nın rüzgârı arkasına alarak Define Adası'nın kıyı şeridi boyunca seyretmesini üç dakika içinde kolayca sağladım. Öğleden önce kuzey burnunu dönme ve sular kabarınadan önce Kuzey Körfezi'ne kadar ilerleme konusunda bayağı umutlandım. Böylece gemiyi kıyıya yanaştırabilir ve yatışan dalgaların karaya çıkmamıza izin vermesine kadar bekleyebilirdik.

Dümen yekesini bağladım ve aşağıya inerek sandığımdan annemin yumuşak ipek mendillerinden birini çıkardım. Benden yardım alan Hands, uyluğunda bıçakla açılmış olan

ve epeyce kan boşaltan yarayı bu mendille sardı. Biraz yiyecek atıştırdıktan ve birkaç yudum brendi içtikten sonra, gözle görülür biçimde toparlanmaya, daha dik oturmaya, daha yüksek sesli ve daha anlaşılır dille konuşmaya, her bakımdan başka bir adam gibi görünmeye başladı.

Melrem işimize çok yaradı. Önünde bir kuş gibi sekip giderken, ada kıyıları hızla yanımızdan geçiyor ve manzara her dakika değişiyordu. Kısa bir süre sonra yüksek araziyi geride bıraktık ve cüce çamların seyrek kümeler halinde göze çarptığı alçak ve kumlu bir kır alanının yanında yol almaya başladık. Bunun da ötesine geçmemiz ve adanın kuzey ucundaki kayalık tepenin köşesini dönmemiz çok zaman almadı.

Komuta konumunda bulunmak beni bir hayli coşturmuş, berrak ve güneşli hava ile farklı kıyı görüntüleri hoşuma gitmişti. Artık bolca suyum ve yiyebileceğim güzel şeyler vardı. Firarımdan dolayı duyduğum vicdan azabı, başardığım büyük zaferle dinmişti. Keyfimi kaçıran tek şey serdümenin yüzünde sürekli beliren tuhaf bir gülümsemeyle beni güverte boyunca alaycı bir şekilde takip eden gözleriydi. Bu gülümsemede hem acının hem güçsüzlüğün izlerini taşıyan bir şey vardı – bitkin bir yaşlı adamın gülümsemesi. Ama beni işbaşında köpoğlu bir bakışla bıkıp usanmadan izlerken yüzüne oturan ifadede ayrıca bir hınzırlık havası, bir kalleşlik gölgesi vardı.

26

Israel Hands

Bize dilediğimiz gibi hizmet eden rüzgâr, gemiyi artık batıya doğru taşıyordu. Adanın kuzeydoğu köşesinden Kuzey Körfezi'nin ağzına çok daha kolay ulaşabildik. Demir atacak gücümüz olmadığından ve gelgitin epeyce öteye akmasına kadar gemiyi kıyıya yanaştırmayı göze alamadığımızdan, elimiz kolumuzu bağlayan tek şey zamandı. Serdümen bana gemiyi nasıl durduracağımı anlattı; epeyce denemeden sonra bunu başardım ve birlikte sessizce yeni bir yemeğin başına oturduk.

Sonunda suskunluğu korsan bozdu. "Kaptan," dedi aynı rahatsız edici gülümsemeyle, "eski gemi arkadaşım O'Brien orada yatıyor; onu denize atman gerekir, sanırım. Kural olarak öyle ince eleyip sık dokumam. Onun icabına bakmaktan dolayı suçluluk duygusu içinde de değilim. Ama öyle süs gibi durması hoş gelmiyor bana, sen ne dersin?"

"Buna gücüm yetmez ve böyle bir işi yapmak da hoşuma gitmez; orada yatıp dursun bence," dedim.

"Bayağı talihsiz bir gemi şu 'Hispaniola', Jim," diye sürdürdü konuşmasını, göz kırparak. "Her tarafa 'Hispaniola'da öldürülen adamların etkisi sinmiş. Seninle birlikte Bristol'da gemiye binmemizden beri ölüp giden zavallı denizcilerin görüntüsü kol geziyor. Bu kadar pis bir talihi hiç görmedim, vallahi. Bak, şimdi de O'Brien duruyor burada. O artık ölü, öyle değil mi? Yok canım, ben âlim falan değilim, sen de görüp anladığım kadarıyla bir çocuksun. İşin doğrusunu konuşalım. Yani sana göre, ölü bir adam temelli geberip gider mi, yoksa tekrar dirilir mi?"

"Bedeni öldürebilirsin, Bay Hands, ama ruhu değil; bunu önceden biliye olmalısın," diye karşılık verdim. "O'Brien şimdi başka bir dünyada ve belki bizi izliyordur."

"Ah!" dedi korsan. "İşte bu talihsiz bir durum – cinayetler boşuna bir zaman kaybıymış gibi görünüyor. Her ne olursa olsun, gördüğüm şeylere bakılırsa, ruhlar pek fazla hesap tutmaz. Ruhlar karşısında şansımı bir deneyeceğim, Jim. Şimdi, böyle açık konuştuğuna göre, bana bir iyilik ederek, şu kamaranın oraya iniversen ve bana bir, şey, neydi o ya – hay tahta kirişlerim paralansın! Bir türlü dilimin ucuna gelmiyor, hah, bana bir şişe şarap getirsen, Jim. Bu brendi çok sert geliyor bana."

Şimdi, serdümenin duraksaması bana yapmacık gibi göründü. Şarabı brendiye tercih etmesine gelince, buna büsbütün inanmadım. Bütün hikâye bir bahaneydi. Güverteden ayrılmamı istiyordu ve işin bu kısmı apaçıktı; ama hangi amaçla bunu istediğini bir türlü kestiremedim. Benden sürekli kaçırdığı gözlerini ileri geri, yukarı aşağı gezdiriyor, kâh gökyüzünü seyrediyor, kâh ölü O'Brien'a kaçamak bir bakış fırlatıyordu. Çok suçlu ve sıkılgan bir tavırla, sürekli gülümsüyor ve dilini dışarı sarkıtıyordu. Öyle ki, bir kandırmaca peşinde olduğunu bir çocuk bile anlayabilirdi. Bununla birlikte çabucak cevap verdim. Ne de olsa, ona karşı üstünlüğümün farkındaydım; böyle sırılsıklam salak bir herife karşı kuşkularımı sonuna kadar kolayca gizleyebilirdim.

"Biraz şarap mı?" dedim. "Çok daha iyi. Beyaz mı, kırmızı mı istersin?"

"Şey, benim için aynı ölçüde makbule geçer, gemi arkadaşım," diye karşılık verdi. "Yeter ki sert ve bol olsun. Bulma ihtimali ne kadar?"

"Tamam," cevabını verdini. "Sana porto şarabı getireceğim, Bay Hands. Ama arayıp bulmam biraz zaman alacak."

Bu sözlerin ardından hızla iskeleden aşağıya inerken gücümün yettiğince gürültü çıkardım. Daha sonra ayakkabılarımı çıkardım, serenli galeriyi sessizce koşarak geçtim, baş kasara merdiveninden yukarıya çıktım ve pruva iskelesinden başımı dışarıya uzattım. Korsanın beni orada görmeye ihtimal vermeyeceğini bilmeme rağmen, olası her önlemi aldım. En kötü kuşkularım kesinlikle doğru çıktı.

Korsan bulunduğu yerden kalkarak elleri ve dizleri üstünde emeklemeye başlamıştı. Hareket ederken bacağının bayağı keskin acı verdiği besbelliydi; inleme seslerini bastırmaya çalıştığını duyabiliyordum. Yine de baş döndürücü bir hızla güverte boyunca kendisini sürükledi. İskele tarafındaki frengi deliğine yarım dakikada ulaştı ve bir halat yumağının içinden kabzasına kadar kana bulanmış uzun bir bıçak, daha doğrusu kısa bir kama çıkardı. Altçenesini öne uzatarak bir süre bıçağı süzdü, ucunu eline bastırarak sivriliğini sınadı, ardından alelacele ceketinin göğüs kısmına sakladı ve yuvarlanırcasına eski yerine dönerek sırtını küpeşteye yasladı.

Bütün bilmem gereken şey buydu. Israel ortalıkta dolaşabiliyordu ve artık silahlıydı. Beni başından savmak için o kadar sıkıntıya girdiğine göre, kurban olarak seçtiği kişi besbelli ki bendim. Beni hakladıktan sonra ne yapacağını kestirebilecek durumda değildim. Kim bilir, belki Kuzey Körfezi'nden korsan kampına kadar bataklıklar arasında sürünerek adayı aşmaya çalışacak, belki de kafadarlarının öncelikle yardımına koşacağı inancıyla dokuzluk uzun topu ateşleyecekti.

Bununla birlikte çıkarlarımızın çakıştığı bir noktada ona güvenebileceğime emindim. Bu da uskunanın kurtulma-

sıydı. Korunaklı bir yerde oldukça güvenli biçimde karaya yanaşması her ikimizin de istediği bir şeydi. Böylece uygun zaman geldiğinde, gemi olabildiğince az zahmet ve tehlikeyle tekrar denize açılabilecekti. Ondan önce korsanın kesinlikle canıma kıymayacağı görüşündeydim.

Bu konuyu kafamda evirip çevirirken, bedenen de boş durmadım. Sessizce kamaraya döndüm, ayakkabılarımı yeniden giydim, gelişigüzel seçtiğim bir şarap şişesini kaptım ve gecikmeme gerekçe göstereceğim bu şişeyle birlikte tekrar güverteye çıktım.

Onu bıraktığım şekilde yatan Hands, bir külçe gibi büsbütün yere yığılmıştı. Gözkapakları ışığa dayanamayacak kadar halsizmiş izlenimini verecek ölçüde inikti. Yaklaşmam üzerine gözlerini açtı ve aynı şeyi sıkça yapmış bir adam edasıyla şişeyi yere vurup boynundan kırdı; hoşuna giden kadeh tokuşturma deyişiyle "Şans getire!" diyerek kocaman bir yudum çekti. Bir süre sessizce yattıktan sonra, cebinden bir tütün çubuğu çıkardı ve çiğnemelik bir kalıp kesmemi rica etti.

"Şundan bana bir kıtır kesiver," dedi. "Bende bıçak yok ve gücüm de pek yeterli değil, yoksa senden istemezdim. Ah, Jim, Jim, karadaki günleri özledim galiba! Bana bir kalıp kesiver, kim bilir belki sonuncusu olacak bu, evlat. Mezar yolu görünüyor bana, kesinlikle öyle."

"Peki," dedim, "Sana biraz tütün keseceğim. Ama yerinde olsam ve canımı bu kadar çok sevsem, bir Hıristiyan gibi son dualarımı ederdim."

"Niçin?" dedi. "Söyle bakalım, niçin öyle yapacakmışım?"

"Niçin mi?" diye bağırdım. "Az önce bana ölümle ilgili şeyler sorup duruyordun. İnancını kaybetmişsin sen; günah, yalan ve kan içinde yaşamışsın. Öldürdüğün bir adam ayaklarının dibinde yatıyor şu anda. Bir de kalkmış, niçin diyorsun bana! Tanrı iyiliğini versin, Bay Hands, işte sebep bu."

Bunları söylerken, cebinde sakladığı kanlı kamanın ve işimi bitirme yönündeki kötü niyetli tasarısının aklıma gelmesiyle, heyecana kapılmıştım. Korsan ise şarap şişesinden büyük bir fırt çekti ve son derece olağandışı bir ağırbaşlılıkla konuştu.

"Otuz yıldır denizleri dolaşıyorum," dedi. "İyiyi ve kötüyü, güzelin güzelini ve beterin beterini, açık havayı ve bozuk havayı, erzakın tükenişini, bıçakların çekilişini ve daha bir sürü şeyi gördüm. Ama inan ki bana, iyilikten bir hayır geldiğini hiç görmedim henüz. Gözümün tuttuğu kişi ilk darbeyi vurandır; ölü adamlar ısırmaz. İşte benim görüşüm böyle, amin dersen, eyvallah." Birdenbire değişen bir ses tonuyla, "Şimdi, bana kulak ver," diye ekledi, "bu aptalca şey üzerine yeterince konuştuk. Gelgit bayağı çekilmiş olmalı şimdiye kadar. Vereceğim emirlere uyman yeter, Kaptan Hawkins. Şıp diye içeri dalacağız ve işi bitireceğiz."

Alacağımız mesafe altı üstü iki mildi ancak. Ama nazik bir seyirle gitmek zorundaydık. Kuzey limanına giriş dar ve sığ olduğu gibi, doğu ve batıya açıktı. İçeriye geçmek için, uskuna incelikle idare edilmeliydi. Sanırım, emirleri iyi ve çabuk uygulayan bir asttım; şuna çok eminim ki, Hands de kusursuz bir kılavuzdu. Geminin yönünü hafiften kırarak içeriye kaçıverdik; seyrine doyum olmaz bir kesinlik ve kıvraklıkla kıyıları sıyırdık.

Burunları aşar aşmaz, çevremizi kara sardı. Kuzey Körfezi'nin sahilleri güney limanındaki kadar sık ağaçlarla kaplıydı; ama burası daha uzun ve daha dar olduğundan, aslında daha çok bir ırmak halicini andırıyordu. Hemen önümüzde, güney ucunda harap olmanın son aşamasına gelmiş bir gemi enkazı gördük. Üç direkli bu kocaman tekne hava koşullarının hasarına o kadar uzun süre uğramıştı ki, suların damladığı deniz yosunlarından oluşan büyük ağlarla örtülüydü. Güvertesinde kök salan sahil çalılarında gür çiçek demetleri vardı. Bu üzücü bir görüntüydü, ama bize limanın sakin olduğunu gösteren bir işaretti.

"İşte, şuraya bak," dedi Hands, "bir gemiyi sahile yanaştırmak için bayağı hoş bir yer. İnce ve düz kum, fırışka rüzgârdan eser yok, her tarafta ağaçlar ve o yaşlı gemi üstünde bir bahçe gibi salınan çiçekler."

"Peki, sahile yanaşınca," diye ağzını yokladım, "gemiyi tekrar oradan nasıl çıkaracağız?"

"Ya, kolay iş," diye karşılık verdi. "Sular alçaldığında bir halatı alarak diğer tarafa, karanın oraya götürürsün, o koca çamlardan birinin gövdesine bir sefer dolarsın, sonra getirip bocurgatın etrafına bir sefer dolarsın ve faça edip gelgiti beklersin. Sular kabardığında, herkes bir ucundan halata asılır ve halatın sökülmesiyle gemi tatlı huylu bir yaratık gibi yola koyulur. Şimdi, evlat, hazırlan. Dizgin vurma yerinin yakınındayız artık ve gemi fazlasıyla kendi başına kaldı. Biraz sancak tarafına, evet öyle, ağır ol, sancak tarafına, biraz iskele tarafına, ağır ol, ağır ol!"

Böylece korsanın komutlarına soluk soluğa uydum. Birdenbire "Şimdi, aslanım, orsa et!" diye bağırdı. Dümeni sertçe yukarıya çektim. "Hispaniola" hızla döndü ve kıç tarafı alçak ve ağaçlıklı sahile yöneldi.

Bu son manevraların verdiği heyecanı bir ölçüde aksatan şey, o zamana kadar epeyce dikkatli bir bakışla serdümeni kollamaya çalışmamdı. O durumda bile çok daha büyük bir merakla geminin karaya değmesini bekliyordum. Öyle ki, başımın üstünde dolaşan tehlikeyi bayağı unutmuştum. Sancak küpeştesinin üzerinden eğilerek, pruva önünde etrafa genişçe saçılan dalgacıkları seyrediyordum. İçimi saran ani endişe duygusuyla başımı arkaya çevirmeseydim, kavgaya girme fırsatı bile bulamadan canımdan olabilirdim. Belki bir gıcırtı duydum, belki korsanın hareketlenen gölgesini gözümün ucuyla gördüm, belki de kedilerinkine benzer bir içgüdüyle pirelendim. Ama kesin olan şu ki, dönüp bakınca, sağ elindeki kamasıyla yolu yaralamış olarak üstüme doğru gelen Hands vardı karşımda.

Gözlerimiz buluştuğunda her ikimiz de yüksek sesli bir çığlık atmış olmalıydık. Benimki dehşetin getirdiği tiz ve acı feryattı, onunki ise saldırıya geçmiş bir boğanın öfke dolu böğürtüsüydü. Aynı anda üstüme atlamasıyla birlikte, yana sıçrayarak kendimi pruva tarafına doğru attım. Bunu yaparken elimden bıraktığım dümen yekesi sertçe rüzgâr altına savruldu ve sanırım, canımı kurtaran da bu oldu. Hands'in göğsüne çarpan dümen yekesi, bir an nefesini keserek onu durdurdu.

Toparlanmasından önce, beni kıstırmış olduğu köşeden çıktım ve güverte boyunca koşarak kurtuldum. Tam ana direğin önünde durdum, cebimden bir tabanca çıkardım, çoktan geriye dönerek bir kez daha dosdoğru üstüme gelen korsana sakince nişan aldım ve tetiği çektim. Horoz indi, ama bunu ne ateş, ne de ses izledi. Deniz suyuna bulanan falya barutu işe yaramaz hale gelmişti. İhmalim yüzünden kendime lanet okudum. Tek silahım olan tabancaları ne diye çok önceden temizleyip yeniden doldurmamıştım? Bunu yapmış olsam, kasabın önünden kaçan koyun durumuna düşmezdim.

Yaralı olmasına karşın, korsanın o kadar çabuk hareket edebilmesi olağanüstüydü. Kır saçları dağılıp yüzünün üstüne düşmüştü; yüzünü acele ve öfkenin belirtisi olan bir kırmızılık kaplamıştı. Diğer tabancamı deneyecek zamanım yoktu; yararsız olacağını kesin bildiğimden, buna pek hevesli de değildim. Apaçık gördüğüm tek şey şuydu: Öyle önünden geri çekilip durmakla yetinmemeliydim; yoksa hızlı davranıp beni pruvaya kıstırılmış halde tutması işten bile değildi. Nitekim, bir ara beni neredeyse kıç tarafına kıstıracak olmuştu. Beni yakaladığı anda, kana bulanmış yirmi-yirmi beş santimlik kama bu fani dünyada göreceğim son şey olacaktı. Avuçlarımı bayağı büyük olan ana direğe dayadım ve bütün sinirlerim gerilmiş halde bekledim.

Saldırıyı savuşturup yana kaçmaya niyetlendiğimi anlayınca, o da durakladı. Bir süre aldatıcı hamlelerde bulundu; bunları karşılayan hareketlerle sağa sola kaçtım. Evdeyken Kara Tepe Koyu'nun kayaları civarında sıklıkla oynadığım bir oyun gibiydi bu, ama emin olun ki, daha önce kalbim hiç o kadar çılgınca küt küt atmamıştı. Bununla birlikte, böyle bir çocuk oyununda, uyluğundan yaralı bir ihtiyar denizci karşısında kendimi başarıyla savunacağım kanısındaydım. Sahiden de cesaretim artmaya başladığından, bu işin sonunun nereye varacağı konusunda birkaç savruk düşünceyi geçirdim aklımdan. Direğin çevresinde uzun süre dönebileceğime hiç kuşkum olmamasına karşın, kesin kurtuluş yönünde hiç umudum yoktu.

İşte, durum böyle giderken, birdenbire "Hispaniola" kumlara çarpıp sendeleyerek karaya oturuverdi. Ardından çevik bir düşüşle iskele tarafına yattı ve güverte kırk beş derecelik bir açıya geldi. Frengi deliğinden içeriye dökülen litrelerce su, güverte ile küpeşte arasında bir gölcük oluşturdu.

Her ikimiz de bir saniye içinde alabora olduk ve neredeyse birlikte frengi deliğine doğru yuvarlandık. Kırmızı takkeli adam hâlâ iki yana açılmış kollarıyla kaskatı halde peşimizden geldi. Birbirimize o kadar yakındık ki, başımın küt diye serdümenin ayağına çarpmasıyla dişlerim zangırdadı. O hercümerçte Hands'in cesetle sarmaş dolaş olması nedeniyle, ayağa ilk kalkan ben oldum. Geminin ani yana yatışı güverteyi koşulabilir bir yer olmaktan çıkarmıştı. Yeni bir kaçış yolu bulmalıydım, hem de bir an önce; çünkü düşmanım neredeyse bana dokunmak üzereydi. Aklıma gelen düşünceyle birlikte, mizana çarmıklarına doğru fırladım, paldır küldür kulaçlarla yukarıya tırmandım ve kurcata denen çapraz kirişlere oturana kadar hiç nefes almadım.

Böyle acele etmem beni kurtarmıştı; yukarıya kaçışım sırasında kama on beş santim kadar aşağımda direğe çarpıp düşmüştü. Güvertede Israel Hands ağzı açık ve yüzü yukarı-

ya dönük halde duruyordu; şaşkınlığın ve hayal kırıklığının kusursuz bir heykeli gibiydi.

Bir an serbest kalmam üzerine, hiç zaman yitirmeksizin tabancamın falya barutunu değiştirdim. Bir tanesini kullanılmaya hazır hale getirdikten sonra, iki misli güvence sağlamak amacıyla, mermisini çıkardığım diğer tabancayı yeniden doldurmaya koyuldum.

Bu işle uğraşmam Hands'i hepten hayrete düşürmüştü. Oyunun aleyhine dönmekte olduğunu anladı ve belirgin bir ikircimden sonra, kamasını dişleri arasında tutarak, hantal bir sıçrayışla çarmıklara tutundu. Yavaşça ve acı çekerek tırmanmaya başladı. Bitmez gibi görünen bu tırmanış, yaralı bacağını peşi sıra çekerken inleyip durmasına yol açtı. Bana yetişmesine daha üçte birden fazla mesafe varken, hazırlık işlerimi usulca bitirmiştim. Her iki elimde birer tabancayla, ona seslendim.

"Bir adım daha atarsan, beynini uçururum, Bay Hands!" dedim. "Senin de bildiğin gibi, ölü adamlar ısırmaz," diye ekledim kıkırdayarak.

Korsan anında durdu. Yüzündeki mimiklerden düşünmeye çalıştığını anladım. Bu süreç o kadar yavaş ve zahmetliydi ki, yeni güvenli yerimden yüksek sesle güldüm. Sonunda konuşmak üzere bir iki kez yutkunarak ağzını açtı; yüzünde hâlâ aşırı şaşkınlığın yol açtığı aynı ifade vardı. Konuşmak için mecburen kamayı ağzından çıkarmasına karşın, vücudunun başka hiçbir tarafı kımıldamadı.

"Jim," dedi, "öyle anlıyorum ki, aramız bozuldu, o halde sen ve ben anlaşmaya varmalıyız. O yalpalama olmasa, şimdiye kadar canına okumuştum, ama şansım yok işte. Anlaşılan, pes etmek zorundayım, ki bu da senin gibi bir gemi çaylağı karşısında usta bir denizciye ağır geliyor, gördüğün gibi, Jim."

Duvar üstündeki bir horozun kibirliliğiyle mest olmuş halde bu sözlerin keyfini çıkarıp aşağıya gülümseyerek bak-

Robert Louis Stevenson

tığım sırada, korsan bir solukta sağ elini omzunun yukarısına kaldırdı. İslik çalan bir şey ok gibi havada uçtu; bir darbe ve ardından keskin bir sızı hissettim. Omzumdan direğe mıhlanmıştım. O korkunç acı ve şaşkınlık anında, kendi istemimle olduğunu pek söyleyemeyeceğim bir hareketle ve kesinlikle bilinçli bir hedef gözetmeksizin, her iki tabancam ateşlendi ve ellerimden kayarak düştü. Bu düşüş tek başına değildi; çarmıklara tutunuşu gevşeyen serdümen boğuk hir feryatla baş aşağı suya gömüldü.

27

"İspanyol Gümüş Paraları"

Teknenin yana yatmasından dolayı, direkler suyun yukarısında dışa doğru uzanıyordu. Kurcatada tünediğim yerin aşağısında, koyun yüzeyi dışında hiçbir şey yoktu. Hands pek öteye savrulmadığından, gemiye daha yakındı ve benimle küpeşte arasındaydı. Köpüğe ve kana bulanmış halde bir kez doğruldu ve bir daha kalkmamacasına yeniden çöktü. Suların durulmasıyla birlikte, tekne kenarlarının gölgesi altındaki berrak ve parlak kumlarda büzüşmüş olarak yatan korsanı gördüm. Bir iki balık hızla yanından geçti. Suların titreyişi yüzünden, sanki kalkma çabasıyla azıcık kımıldamış gibi görünüyordu bazen. Ama hem vurulduğuna hem de boğulduğuna göre artık can vermişti herhalde. Tam da beni öldürmeyi tasarladığı yerde balıklara yem olmuştu.

Buna kesin emin olunca içimi bir bulantı, baygınlık ve korku kapladı. Sırtımdan ve göğsümden sıcak kan akıyordu. Kama beni omzumdan direğe mıhladığı yerde sıcak bir demir gibi yanıyordu. Ne var ki, bende endişe yaratan asıl şey, hiç sızlanmadan katlanabileceğimi bildiğim bu somut acılardan çok, kurcatadan durgun ve yeşil suya, serdümenin cesedinin yanı başına düşme düşüncesiyle kapıldığım dehşetti.

Tırnaklarım acıyıncaya kadar direğe sıkıca sarıldım ve tehlikeyi örtbas etmek istercesine gözlerimi yumdum. Yavaş yavaş zihnimi toparladım, nabzım yavaşlayarak daha doğal bir ritme döndü ve yeniden kendime geldim.

Aklıma gelen ilk düşüncc, kamayı çekip çıkarınak oldu. Ama belki kamanın çok sert saplanmış olması, belki de sinirlerimin kaldıramaması nedeniyle, şiddetli bir ürperti geçirerek bundan vazgeçtim. Şu tuhaflığa bakın ki, ürpertinin kendisi işi halletti. Aslında bıçak her nasıl olduysa beni büsbütün sıyırıp geçmeye en yakın noktaya saplanmıştı; vücudumu tuttuğu bir çimdik deri işte bu ürpertiyle kopuverdi. Kan haliyle daha hızlı akmaya başladı; ama artık serbest kalmıştım ve direğe sadece paltomun ve gömleğimin birer parçasıyla bağlıydım.

Hızlı bir silkinmeyle bu parçaları da kopardım ve sancak çarmıklarını kullanarak tekrar güverteye indim. O kadar sarsılmıştım ki, İsrael'in az önce denize düştüğü sarkık iskele çarmıklarından inmeye, dünyadaki hiçbir şeyin uğruna kalkışmazdım.

Kamaraya gittim ve yarama elimden gelen bakımı yaptım. Bana epeyce acı vermesine ve hâlâ kanamasına karşın, derin ya da tehlikeli değildi; kolumu kullandığımda bana öyle büyük güçlük çıkardığı da yoktu. Bir bakıma artık sadece bana ait olan gemide etrafa göz gezdirince, son yolcusunu, yani ölü tayfa O'Brien'ı da çıkarmayı düşünmeye başladım.

Daha önce de belirttiğim gibi, yalpalayarak küpeşteye yaslanmıştı. Orada gerçek insan boyundaki biraz korkunç ve hantal bir kukla gibi yatıyordu. Ama hayatın renginden ya da hayatın çekiciliğinden o kadar uzaktı ki! O konumda ona istediğimi yapabilirdim. Trajik serüvenlere alışmam, ölüler karşısında duyduğum korkuyu giderek neredeyse tamamen yok etmişti. Cesedi sanki bir kepek çuvalıymış gibi belinden tuttum ve sıkı bir fırlatışla denize attım. Bir iskandil dalışıyla

suya gömüldü; başından düşen kırmızı takkesi su üstünde yüzmeye devam etti. Sıçrayan sular durulunca, Israel'le yan yana yattığını gördüm. Her ikisi de suyun titrek hareketiyle birlikte hafifçe sallanıyordu. Henüz genç bir adam olmasına karşın, O'Brien'ın saçları epeyce dökülmüştü. Kendisini öldüren adamın dizlerinin yanında dazlak kafasıyla yatıyordu. Kıvrak balıklar her ikisinin çevresinde ileri geri dolaşıyordu.

Gemide artık tek başınaydım; gelgit daha yeni tersine dönmüştü. Güneş batmak üzereydi. Çamların batı kıyısına çoktan vuran gölgesi boydan boya limana ulaşınaya ve lekeler halinde güverte üstüne düşmeye başladı. Akşam meltemi çıkmıştı. Doğudaki iki doruğuyla tepenin meltemi epeyce kesmesine karşın, geminin halt takımı kendi kendine yumuşak bir sesle bir şarkı tutturmaya ve boştaki yelkenler ileri geri takırdamaya başladı.

Gemi için bir tehlikenin söz konusu olduğunu anladım. Flok yelkenleri çarçabuk indirdim ve yuvarlayarak güverteye getirdim. Ama ana yelkeni toplamak daha uğraştırıcı bir işti. Uskunanın yana devrildiği sırada, seren dışarıya savrulmuş ve baş tarafının yanı sıra yelkenin otuz-altmış santimlik kısmı suyun altına girmişti. Bunun durumu daha da tehlikeli kıldığı kanısına vardım; ancak baskı o kadar ağırdı ki, işgüzarca bir müdahaleden çekindim. Sonunda bıçağımı çıkardım ve çekme halatlarını kestim. Uç kesim anında düştü ve gevşeyen yelkenin geniş göbek kesimi suya yayılarak yüzmeye başladı. Çekmek için ne kadar uğraşırsam uğraşayım, yelken halatını bir türlü kımıldatamadım; bu işgücümün ötesindeydi. Geri kalan şeyler açısından, tıpkı benim gibi, "Hispaniola" da şansa bel bağlamak zorundaydı.

Bu arada bütün liman gölgeyle kaplanmıştı. Koruluğun açık bir alanından süzülen son ışınların batık geminin çiçekli örtüsünde mücevherler gibi ışıldadığını hatırlıyorum. Hava soğumaya başladı; gelgit hızla deniz yönüne kaydı; uskuna alabora olmuşçasına gittikçe yana oturdu.

Çabucak ileriye doğru gittim ve etrafa göz gezdirdim. Su yeterince sığ görünüyordu. Son bir güvenlik önlemi olarak kesik palamara her iki elimle tutundum ve kendimi yumuşakça denize bıraktım. Su ancak belime kadar yetişiyordu; kumlar sıkıydı ve çağıltı izleriyle kaplıydı. Koy sularının yüzeyinde yayılarak sürünen ana yelkeniyle "Hispaniola"yı yana yatmış halde bırakarak, büyük neşe içinde karaya yürüdüm. Aşağı yukarı aynı sırada, güneş iyice battı ve meltem alacakaranlıkta dalları çarpışan çamlar arasında usulca bir ıslık tutturdu.

Sonunda denizden ayrılmıştım en azından; üstelik bu öyle eli boş bir dönüş de değildi. Korsanlardan nihayet arınmış olan uskuna, adamlarımızın binmesi ve yeniden denizde yüzdürmesi için hazır yatıyordu. Kazıklı duvara varmaktan ve başarılarımla övünmekten daha çok istediğim başka hiçbir şey yoktu. Kaçamağımdan dolayı birazcık azar işitebilirdim, ama "Hispaniola"nın geri alınışı sıkı bir cevaptı. Kaptan Smollett'ın bile zamanımı boşa harcamadığımı itiraf edeceğini umuyordum.

İşte böyle düşünerek ve o bildik neşeyi tadarak, yüzümü korugana ve dostlarıma giden yola çevirdim. Sularını Kaptan Kidd'in limanına boşaltan ırmaklardan en doğuda kalanının soluma düşen iki doruklu tepeden doğduğunu hatırladım ve rotamı daraldığı yerde akarsuyu aşabileceğim o istikamete göre belirledim. Koru oldukça açıktı ve daha alçak sırtları izleyerek kısa sürede tepenin köşesini döndüm. Çok geçmeden uygun bir yeri bulunca, pantolonumu baldırımın yarısına çekerek su çığırının öbür tarafına geçtim.

Böylece adada mahsur kalmış olan Ben Gunn'la karşılaştığım yere yaklaştım; her tarafa göz atarak, daha sakıngan bir şekilde yürümeye başladım. Artık ortalık tamamen alacakaranlığa bürünmüştü. İki doruk arasındaki gedikten çıktığımda, gökyüzüne vuran titrek bir ışıltının farkına vardım. Orada ada adamının harlı bir ateş önünde yemeğini pişirdiğini tahmin ettim. Bununla birlikte böyle dikkatsizce yerini belli etmesini yadırgadım. Ben saçılan bu ışığı görebildiğime göre, sahilde bataklıkların arasına kamp kurmuş Silver'ın gözlerine kadar da ulaşmaz mıydı acaba?

Gece yavaş yavaş karardı. Yapabileceğim tek şey, varış noktama doğru kabaca yönümü belirlemekti. Arkamda kalan iki doruklu tepe ve sağıma düşen Dürbün gittikçe silikleşiyordu; az sayıdaki yıldız da soluktu. Yürüdüğüm alçak arazide ikide bir çalıların arasına takılıyor ve kumlu çukurların içine yuvarlanıyordum.

Birdenbire üstüme bir tür aydınlık düştü. Başımı kaldırınca, Dürbün'ün zirvesini aydınlatan soluk bir ay ışığı parıltısı gözüme çarptı. Kısa bir süre sonra ağaçların ardında hareketlenen tepsi gibi gümüşümsü bir şey gördüm. Ayın doğduğunu anladım.

İmdadıma yetişen bu ışıkla, yolculuğumun geri kalan bölümünü hızla aştım. Bazen yürüyerek, bazen koşarak, kazıklı duvara sabırsızca yaklaştım. Ancak, kazıklı duvardan önce gelen koruluğa girince, düşüncesizce hareket etmeme gereğini duyarak, tempomu yavaşlattım ve azıcık daha tedbirli ilerledim. Kendi tarafımdaki kişilerce yanlışlıkla vurulmak, yaşadığım serüvenlere tatsız bir son verecekti.

Ayın gittikçe daha yükseğe tırmanmasıyla, ışığı korunun daha açık kesimlerinde yoğun biçimde sağa sola vurmaya başladı. Hemen önümdeki ağaçların arasında farklı renkte bir parıltı belirdi. Arada bir hafifçe kararan bu kırmızı ve sıcak parıltının kaynağı, küllenen bir şenlik ateşinin közleriydi sanki.

Başıma neler geleceğini kestiremedim.

Sonunda açık alanın tam sınırına vardım. Alanın batı ucu çoktan ay ışığına bulanmıştı; geri kalan kesim ve korugan ise gümüşsü uzun ışık izlerinin menevişli bir görüntü verdiği koyu bir gölge altındaydı hâlâ. Evin öbür tarafında berrak közlere dönüşen çok büyük bir ateş, ayın yumuşak

solgunluğuyla keskin tezat içindeki düzenli ve kırmızı bir yansıma saçıyordu. Kıpırdayan tek bir insan ve meltemin gürültüsü dışında tek bir ses yoktu.

İçimde uyanan epeyce merakla ve belki biraz korkuyla durdum. Büyük ateşler yakmak bizim tarzımız değildi; aslına bakılırsa, kaptanın emirleri doğrultusunda odunu biraz cimrice kullanmaktaydık. Ben yokken bir şeylerin ters gittiği korkusuna kapıldım.

Gölgede kalmaya özen göstererek, doğu ucunun çevresinden döndüm ve karanlığın en koyulaştığı uygun bir yerde kazıklı çiti aştım.

İşimi daha da sağlama almak için, hiç ses çıkarmaksızın ellerim ve dizlerim üstünde evin köşesine doğru emekledim. Daha yakına varınca, birdenbire gönlüm büyük ölçüde ferahladı. Başlı başına hoş bir gürültü olmamasına ve başka zamanlarda çoğu kez yakınmama yol açmasına karşın, uykuya dalmış dostlarımın hep birlikte ve yüksek sesle horlaması o anda bana bir müzik parçası gibi geldi. Gemideki gözcünün o güzel "Her şey yolunda" bağırışı kulağıma çalındığında hiç bu kadar rahatlama sağlamamıştı.

Bu arada, çok rezil bir nöbetçi bıraktıklarına hiç kuşku yoktu. O anda Silver ve hempaları gizlice onlara doğru yaklaşıyor olsaydı, dostlarımın bir teki günün doğuşunu göremeyecekti. Bu duruma kaptanın yaralı olmasının yol açtığını düşündüm; böyle bir tehlikede onları nöbet tutacak çok az kişiyle bırakmaktan dolayı bir kez daha kendimi sertçe suçladım.

Artık kapıya vardığım için, ayağa kalktım. İçerisi tamamen karanlık olduğu için, gözle hiçbir şeyi seçmem mümkün değildi. Seslere gelince, düzenli bir horultu korosu ve ara sıra duyulan ufak bir gürültü vardı. Çırpınmaya ya da gagalamaya benzer bu gürültünün nereden geldiğini bir türlü çıkaramadım.

Kollarımı öne uzatarak içeriye yürüdüm. Sessiz bir kıkırdamayla içimden şu düşünce geçti: Kendi yerime uzanıp yatayım ve sabahleyin beni bulunca, yüzlerinin alacağı hale bakarak eğleneyim.

Ayağım gevşek bir şeye çarptı; uyuyan birinin bacağıydı. Dönüp homurdandı, ama uyanmadı.

Derken, karanlığın içinden birdenbire acı ve tiz bir ses yükseldi:

"İspanyol gümüş paraları! İspanyol gümüş paraları! İspanyol gümüş paraları! İspanyol gümüş paraları! İspanyol gümüş paraları! Bu bağırış ufak bir değirmenin takırtısı gibi hiç durmaksızın ya da değişmeksizin sürüp gitti.

Silver'ın yeşil papağanı Kaptan Flint! Bir ağaç kabuğu parçasını gagalarken işittiğim meğer oymuş; her insandan daha iyi nöbet tutan ve böylece usandırıcı nakaratıyla gelişimi duyuran meğer oymuş.

Kaçacak zamanım kalmamıştı. Papağanın keskin ve vurgulu ses tonuyla, uykudaki kişiler uyanıp ayağa fırladı. Ağır bir küfür savuran Silver, "Kim o?" diye bağırdı.

Dönüp koşarken bir kişiye sertçe çarptım ve o tepmeyle bir ikincisinin kucağına düştüm. O adam kollarını kavuşturarak, beni sımsıkı tuttu.

Yakalandığım kesinleşince, "Bir meşale getir, Dick," dedi Silver.

Adamlardan biri kütük evden çıktı ve kısa bir süre sonra yakılmış bir odunla döndü.

ALTINCI BÖLÜM KAPTAN SILVER

28

Düşman Kampında

Koruganın içini aydınlatan meşalenin kırmızı parıltısı, en feci endişemin doğru çıktığını gösterdi bana. Korsanlar evi ve erzakı ele geçirmişlerdi: Eskisi gibi konyak fıçısı, domuz eti ve ekmek vardı. Dehşetimi on misli artıran bir görüntüyle, tutsaklardan hiçbir iz yoktu. Hepsinin can verdiği sonucuna varabildim ancak; onlarla birlikte can vermemiş olmaktan dolayı yüreğim acıyla burkuldu.

İçeride topu topu altı korsan vardı; başka bir adam sağ kalmamıştı. Birdenbire sarhoşluk uykusundan kalkmanın kızarıklığını ve şişkinliğini taşıyan yüzleriyle beşi ayaktaydı. Altıncısı ancak dirseği üstünde doğrulabildi; benzi bir ölününki gibi soluktu ve başına sarılmış kanlı sargıdan kısa bir süre önce yaralandığı ve sargısının da yeni olduğu belliydi. Büyük saldırı sırasında vurulan ve koruların arasına kaçan adamı hatırladım; yaralının bu kişi olduğuna hiç kuşkum kalmadı.

Papağan gagasıyla tüylerini düzelterek, Uzun John'un omzunda oturuyordu. Korsan elebaşı alıştığım görüntüsünden biraz daha solgun ve daha haşin gibi göründü bana. Elçilik görevini yerine getirirken giydiği ince yünlü kumaş takım elbise hâlâ üstündeydi; ama yıpranma açısından daha

da acınacak haldeydi, kile bulanınıştı ve sivri çalı dikenleriyle yırtılmıştı.

"Evet," dedi, "işte Jim Hawkins geldi, hay tahta kirişlerim paralansın! Öyle gizlice daldın içeriye, hı? Neyse, boş ver, bunu dostça karşılıyorum."

Bunu söyledikten sonra brendi fıçısı üstünde yanlamasına oturdu ve piposunu doldurmaya başladı.

"Meşaleyi bana bir versene, Dick," dedi. İyice aydınlandıktan sonra, "Bu idare eder, evlat," diye ekledi, "şunu odun yığınının içine sıkıştırıver. Siz beyefendiler de kendinize gelin bakalım! Bay Hawkins'in önünde ayakta dikilmeniz gerekmez; sizi mazur görecektir, iyice belleyin bunu." Piposunu tüttürmeyi bırakarak, "İşte, Jim," dedi, "artık buradasın ve fukara yaşlı John için gayet hoş bir sürpriz bu. Seni ilk gördüğümde zeki olduğunu anlamıştım, ama şimdi bu benim açımdan tam doğrulanmış oldu, sahiden öyle."

Pekâlâ tahmin edeceğiniz üzere, bütün bu sözlere hiç cevap vermedim. Sırtımı duvara yaslamışlardı. Orada öyle dikilirken, oldukça cesur bir tavırla dimdik Silver'ın suratına bakıyordum. Dış görünüşümle böyle bir izlenim verdiğimi ummama karşın, yüreğimde kapkara bir umutsuzluk vardı.

Silver hiç istifini bozmadan piposundan bir iki nefes çekti ve yeniden nutuk çekmeye başladı.

"Bak, Jim, durum ortada, olduğun gibi görün," dedi. "Sana birkaç nasihatte bulunayım. Seni her zaman sevdim, bayağı sevdim, çünkü yürekli bir delikanlısın, genç ve yakışıklı olduğum günlerdeki halime benziyorsun. Bize katılmanı, payını almanı ve ölene kadar bir beyefendi gibi yaşamanı hep istedim. Bak, koçum, şimdi bu fırsatın var. Kaptan Smollett iyi bir denizci, buna daima şapka çıkarırım, ama disiplin bakımından katı. 'İşimize bakalım,' der hep ve haklı da. Sen sen ol, şu kaptandan uzak dur. Doktorun da sana karşı pek sevgisi kalmamış; senin için 'nankör haylaz' dedi. Velhasıl, bütün hikâye şu: Kendi takımına geri dönemezsin,

çünkü seni yanlarına almazlar. Tek başına üçüncü bir takım kuramayacağına ve muhtemelen yalnız kalacağına göre, Kaptan Silver'a katılmaya mecbursun."

Anlattığı kadarıyla durum iyi sayılırdı. Demek ki, dostlarım hâlâ sağdı. Her ne kadar Silver'ın aktardığı biçimiyle kamara takımının firarıma kızdığı haberinin doğruluğuna bir ölçüde inandıysam da, duyduğum şeyler beni üzmekten çok rahatlattı.

"Senin elimizde olman konusunda hiçbir şey söylemiyorum," diye devam etti Silver, "hem de böyle bir durumda olmana karşın, iyice belle bunu. Amacım sadece durumu açıklamak; gözdağı vermekten iyi sonuç çıktığını hiç görmedim. Bu iş hoşuna giderse, tamam, bize katılırsın; eğer hoşuna gitmezse, Jim, eh, hayır demekte serbestsin – serbest kalırsın ve kendi yoluna gidersin, gemi arkadaşım. Eğer fani bir denizci daha hakça bir şey söylerse, iki yanım paralansın!"

"Şimdi cevap vermeli miyim?" diye sordum çok titrek bir sesle. Bütün bu alaycı konuşma sırasında, tepemde sallanan ölüm tehdidini sezdim ve yanaklarım yanarken, kalbim de göğsüme vururcasına çarptı.

"Evlat," dedi Silver, "kimse sana baskı yapmıyor. İyice düşün taşın. Hiçbirimiz seni sıkıştırmayız, ahbap; seninle bir arada olunca zaman hoş geçiyor, anlayacağın."

"Peki," dedim, biraz cesaretlenerek, "eğer seçim yapacaksam, neler olup bittiğini, niçin burada olduğunuzu ve arkadaşlarımın nereye gittiğini bilme hakkım olmalı."

"Niler olmuş bitmiş, ha?" diye tekrarladı korsanlardan biri, boğuk bir hırıltıyla. "Hıh, bunu öğrenince meymenet gelecek suratına!"

"Sana söz gelene kadar o lombar gibi ağzını kapatsan iyi olur galiba, ahbap," diye bağırdı ona Silver, haşin bir tavırla. Daha sonra ilk baştaki kibar ses tonunu takınarak bana döndü. "Dün sabah, Bay Hawkins," dedi, "öksüz nöbeti sırasında Doktor Livesey bir ateşkes bayrağıyla aşağıya indi.

Dedi ki, 'Kaptan Silver, ihanete uğradın. Gemin gitti.' Yani, vakit geçsin diye kendimizi biraz içkiye ve şarkıya vurduğumuz doğruydu galiba. Öyle olmadı diyemem. En azından hiçbirimiz etrafı kollamamıştı. Dönüp denize baktığımızda, hay canına yandığım, sahiden de eski gemi yoktu! Daha işkilli görünen bir avanak sürüsü görmemiştim hiç; en işkilli suratlar olduklarını söyleyeyim de, iyice belle bunu. 'Madem öyle,' dedi doktor, 'pazarlık yapalım.' O ve ben oturup pazarlık yaptık. İşte bize kalan şeyler: Erzak, brendi, korugan, kesmeyi akıl ettiğiniz odun ve bir anlamda kurcatasından karinasına kadar mübarek sandalın tamamı. Onlara gelince, çekip gittiler; nerede olduklarını bilmiyorum."

Sakince yeniden piposunu içti.

"Hani yanılmayasın diye, şunu iyice hesaba katmalısın ki," diye devam etti, "antlaşmaya sen de dahildin. İşte, söylenen son sözleri aktarayım sana. 'Kaç kişi gideceksiniz?' diye sordum ona. 'Dört,' dedi. 'Dört kişiyiz ve birimiz yaralı. O oğlana gelince, nerede olduğunu bilmiyorum, cehenneme kadar yolu var.' Aynen öyle dedi. 'Pek aldırdığım da yok. Ondan gına gelmişti artık.' İşte, söylediği şey bu."

"Hepsi bu mu?" diye sordum.

"Eh, benden duyacağın şeylerin hepsi bu, evlat," diye karşılık verdi Silver.

"Şimdi bir seçim mi yapacağım?"

"Evet, şimdi bir seçim yapacaksın, iyice belle bunu," dedi Silver.

"Peki," dedim. "Öyle ahmak biri değilim, ama neye bakmam gerektiğini gayet iyi biliyorum. Durum daha kötüye giderse gitsin, pek umurumda değil. Sizlere rastladığım zamandan beri birçok kişinin öldüğünü gördüm. Ama sizlere söylemem gereken bir iki şey var." Bu arada bayağı heyecanlanmıştım. "Birincisi şu: Bakın, kötü bir durumdasınız – gemi gitti, define gitti, adamlarınız gitti, bütün uğraşınız boşa gitti. Bunu kimin yaptığını öğrenmek istiyorsanız, söy-

leyeyim size. Ben! Karayı gördüğümüz gece elma varilinin içindeydim. Sen John, sen Dick Johnson ve şu anda denizin dibinde olan Hands bir aradaydınız ve konusmalarınızı duydum. Üzerinden bir saat geçmeden, her sözünüzü bizimkilere yetiştirdim. Uskunaya gelince, palamarını kesen benim, oraya nöbetçi diktiğiniz adamları öldüren benim ve gemiyi bir daha hicbirinizin göremeyeceği yere götüren de benim. Simdi gülme sırası bende. Başından itibaren bu isin farkındaydım. Bir sinekten korktuğum kadar bile korkmuyorum artık sizden. İster beni öldürün, ister canımı bağışlayın. Ama size son olarak tek sey söyleyeceğim. Bana kıymazsanız, gecmişte olan geçmişte kalır. Korsanlıktan dolayı mahkemeye çıktığınızda, elimden geldiğince sizi kurtarmaya çalışırım. Seçim sizin. Başka birini öldürmekle kendinize iyilik etmezsiniz. Ama beni sağ bırakmakla, sizi darağacından kurtaracak bir tanık bulursunuz."

İnanın bana, artık nefesim kesildiği için konuşmaya son verdim. Beni hayrete düşüren bir şekilde, adamların bir teki bile kımıldamadı. Hepsi koyun gibi öylece oturup bana baktı. Bu donuk bakışlar sürerken, bir daha gürledim. "Şimdi, Bay Silver," dedim, "buradaki en iyi adam olduğuna inanıyorum ve eğer işler kötüye giderse, bir iyilik yaparak, doktora bu tutumumu bildirmeni istiyorum."

"Aklımda tutarım," dedi Silver garip bir vurguyla. Bu isteğime içinden güldüğünü mü, yoksa cesaretime hayran mı kaldığını kesinlikle çıkaramadım.

"Buna bir şey ekleyeyim," diye bağırdı maun suratlı ihtiyar denizci. Morgan adlı bu adamı Uzun John'un Bristol iskelelerine bakan meyhanesinde görmüştüm daha önce. "Kara Köpek'i tanıyan oydu."

"Bak, dinle," diye ekledi gemi aşçısı. "Buna bir şey daha ekleyeyim, canına yandığım! Billy Bones'taki haritanın taklidini yapan da bu çocuğun ta kendisiydi. Jim Hawkins konusunda temelli görüş ayrılığımız var!"

"Haydi, hodri meydan!" dedi Morgan, bir küfür savurarak.

Ayağa fırlayarak bıçağını çekti. Arkasında yirmi adam varmış gibiydi.

"Hop, dur bakalım!" diye bağırdı Silver. "Kim oluyorsun sen, Tom Morgan? Belki buranın kaptanı olduğunu sandın, öyle galiba. İyi ruhlar aşkına, yerini daha iyi belleteceğim sana! Bana karşı çıkarsan, otuz yıldır bir sürü sıkı adamın senden önce gittiği yeri boylarsın temelli. Bazıları seren ucuna, hay tahta kirişlerim paralansın, asıldı, bazıları da cumburlop atıldı ve hepsi balıklara yem oldu. Bana gözlerin arasından bakıp da daha sonra gün yüzü gören bir adam hiç çıkmadı, Tom Morgan, iyice belle bunu."

Morgan duraladı, ama diğerlerinden boğuk bir mırıltı yükseldi.

"Tom haklı," dedi biri.

"Birinin canımı bezdirmesine yeterince dayandım," diye ekledi başka biri. "Sen de canımı bezdirirsen, asılmayı göze alırım, John Silver."

"Siz beyefendiler arasında benimle sorununu halletmek isteyen var mı?" diye kükredi Silver. Hâlâ yanan piposunu sağ elinde tutarak, fıçı üstündeki yerinden ileriye doğru eğildi. "İstediğiniz şeyin adını koyun; dilsiz değilsiniz, bildiğim kadarıyla. Belasını arayan bulur. Bunca yıl yaşadıktan sonra, bir rom fıçısı çocuğu çıkıp loca deliğime yan bakarak şapkasını dikecek, ha? Usulü biliyorsunuz; aklınız sıra hepiniz sergüzeştçisiniz. Peki, ben hazırım. Cesareti olan bir pala alsın. Bu pipo boşalmadan önce, kasık altından başlayarak içini dışına çevireceğim."

Tek bir adam kıpırdamadı, tek bir adam cevap vermedi.

"İşte siz böylesiniz, değil mi?" diye ekledi Uzun John, piposunu tekrar ağzına koyarak. "Eh, seyirlik bir puşt sürüsüsünüz zaten. Sizinle dövüşmeye pek değmez, hergeleler. Belki Kral George'un İngilizcesini anlayabilirsiniz. Ben seçilmişim kaptanım burada. Kaptanım, çünkü hepinizden fersah fersah iyiyim. Sergüzeştçi gibi dövüşmeye niyetiniz yoksa, canına yandıklarım, boyun eğeceksiniz, iyice belleyin bunu! Bu oğlanı gözüm tuttu; ondan daha iyi bir çocuk görmedim hiç. Bu evdeki siz farelerin ikisinden daha erkek o. Size söyleyeceğim şey şu: Ona el kaldıracak biri çıksın da göreyim, işte size sözüm, iyice belleyin bunu."

Bu konuşmayı uzun bir sessizlik izledi. Duvara yaslanmış halde dimdik durdum. Kalbim hâlâ bir tokmak gibi atıyordu; ama göğsümde bir umut ışığı çakıyordu artık. Silver kollarını kavuşturarak ve piposunu ağzının köşesine sıkıştırarak, sırtını duvara dayadı. Bir kilisedeymiş gibi sakindi; ama gözleri sinsice dört dönüyor ve göz ucuyla serkeş adamları izliyordu. Onlar da yavaş yavaş koruganın öbür ucuna doğru çekildiler. Fısıltılarıyla ortaya çıkan alçak sesli tıslama bir akarsu uğultusu gibi sürekli kulağıma çalınıyordu. Birbiri ardı sıra başlarını kaldırdıklarında, meşalenin kırmızı ışığının vurduğu sinirli yüzleri apaçık ortaya çıktı. Ama gözlerini diktikleri kişi ben değildim, Silver'dı.

"Söyleyecek çok şeyiniz varmış gibi görünüyor," diye laf attı Silver, havaya doğru tükürerek. "Ötün de duyayım sizi, yoksa kesin artık şamatayı."

"Efendim, kusura bakma ama," diye karşılık verdi adamlardan biri, "kuralların bazılarında epey başına buyruksun. Belki lütfederek diğerlerine de bir göz atarsın. Bu mürettebat hoşnutsuz; bu mürettebat demir çubukla dürtme kabadayılığını uygun bulmuyor; bu mürettebatın diğer her mürettebat gibi hakları var. İşte meseleyi bu kadar açık ortaya koyuyorum. Senin koyduğun kurallar uyarınca, bir araya gelip konuşabiliriz. Halen kaptan olduğunu kabul ederek, efendim, kusura bakma ama, hakkımı savunuyorum ve görüş alışverişi için dışarı çıkıyorum."

Uzun boylu, hasta suratlı ve çıyan gibi sarı gözlü, otuz beş yaşlarındaki bu adam gösterişli bir gemici selamı çaktıktan sonra, serinkanlı adımlarla kapıya yöneldi ve evden çıkarak gözden kayboldu. Geri kalanlar da sırayla aynı yolu izledi. Her biri geçerken selam veriyor ve bir özür ekliyordu. "Kurallara göre," dedi biri. "Baş kasara meclisi," dedi Morgan. Hepsi şu ya da bu gerekçeyle çekip gidince, Silver ve ben meşaleyle birlikte baş başa kaldık.

Gemi aşçısı hemen piposunu ağzından çıkardı.

"Şimdi, beni dinle, Jim Hawkins," dedi. zar zor işitilebilir tekdüze bir fısıltıyla, "ölüme ve çok daha beteri işkenceye yarım kalas uzaklıktasın. Beni devirecekler. Ama, şunu bil ki, anca beraber kanca beraber, yanındayım. Buna hiç niyetim yoktu, ta ki sen öyle açık konuşana kadar. O kadar pervasızlığı bırakacak ve pazarlığa oturacak kadar çaresizdim. Ama haklı olduğunu anladım. Kendi kendime dedim ki, John, sen Hawkins'in yanında durursan, Hawkins de senin yanında durur. Sen onun son kozusun ve canına yandığım, John, o da senin son kozun! Sırt sırta verelim, dedim kendime. Sen tanığını kurtar, o da boynunu kurtarsın!"

Hafiften durumu anlamaya başladım.

"Yani, sence her şey bitti mi?" diye sordum.

"Hı, hı, ne yapalım, öyle!" diye cevap verdi. "Gemi gitti mi, boyun da gider – iş bu noktada. Koya bakıp da uskunayı görmeyince, Jim Hawkins, ne kadar çetin biri olsam da, teslim bayrağını çektim. O güruha ve toplantılarına gelince, şunu bil ki, düpedüz avanak ve korkak heriflerdir. Onlara karşı, seni koruyacağım, tabii gücümün yettiği kadar. Ama, bana bak, Jim, her şey karşılıklı, sen de Uzun John'u asılmaktan kurtaracaksın."

Apışıp kaldım. İstediği şeyin oluru yok gibiydi, yaşlı korsanın, elebaşının tekiydi ne de olsa.

"Elimden ne gelirse, onu yapacağım," dedim.

"Bu bir pazarlık!" diye bağırdı Uzun John. "Yürekli konuş, yoksa, canına yandığım, bir şansım var!"

Odunlar arasına tıkıştırılmış meşaleye doğru sekerek gitti ve piposunu yeniden yaktı.

"Beni anla, Jim," dedi, geri dönerken. "Kellemi kurtarmak istiyorum işte. Şövalyenin yanındayım artık. Gemiyi güvenli bir yere götürdüğünü biliyorum. Bu işi nasıl becerdin, bilemem, ama gemi güvende. Sanırım, Hands ve O'Brien peltek çıktı. Her ikisini de gözüm tutmamıştı hiç. Şimdi, sözlerime mim koy. Hiç soru sormayacağım, diğerlerine de bu fırsatı vermeyeceğim. Bir oyunun ne zaman bittiğini bilirim; vefalı bir delikanlıyı da tanırım. Ah, genç olan sensin – sen ve ben el ele verdik mi, ne kadar büyük bir güç oluştururuz!"

Fıçıdan bir teneke tasa biraz konyak doldurdu.

"Tadına bakar mısın, karavana ortağı?" diye sordu. Öneriyi geri çevirmem üzerine, "Peki, tek başıma içerim, Jim," dedi. "Dertli başımı düzeltecek bir kalafata ihtiyacım var. Ha, dertten söz açmışken, o doktor haritayı niçin verdi bana, Jim?"

Yüzümde yapmacıksız bir şaşkınlık ifadesi belirince, daha fazla soruyu gereksiz buldu.

"Eh, tamam, vermesine verdi işte," dedi. "Ve bunun altında bir şey var hiç kuşkusuz, kesinkes bir şey olmalı, Jim, iyi ya da kötü."

Brendiden bir yudum daha aldıktan sonra, en kötüyü bekleyen biri gibi kocaman başını iki yana salladı.

29

Yeniden Kara Benek

Korsanların toplantısı epeyce devam etti. Derken, içlerinden biri yeniden eve girdi ve bana alaycı gibi gelen bir tavırla aynı selamı verdikten sonra, meşaleyi bir süreliğine ödünç istedi. Silver kısaca olur dedi ve elçi huzurdan çekilerek, bizi karanlıkta baş başa bıraktı.

"Bir meltem geliyor, Jim," dedi Silver. Bu arada gayet dostça ve bildik bir ses tonu takınmıştı.

En yakınımdaki mazgala yöneldim ve dışarıya baktım. Büyük ateşin iyice küllenen közlerinin artık zayıf ve loş bir parıltı saçtığını görünce, komplocuların neden bir meşale istediğini anladım. Kazıklı duvara inen yamacın aşağı yukarı yarısında toplanmışlardı. İçlerinden biri meşaleyi tutarken, bir başkası tam ortada dizleri üstünde duruyordu. İkinci adamın elinde ay ve meşale ışığı altında değişik renklerle parıldayan bir açık bıçak gördüm. Geri kalanların hepsi onun manevralarını izliyormuşçasına, biraz kamburumsu bir duruşla yere bakıyordu. Ortadaki adamın elinde bıçağın yanı sıra bir kitap da bulunduğunu güçlükle seçebildim. Böyle uyuşmaz bir şeyin nasıl ellerine geçtiğine hâlâ kafa yorduğum sırada, diz çökmüş karaltı ayağa kalktı ve bütün topluluk birlikte eve doğru yürümeye başladı.

"İşte geliyorlar," dedim ve önceki yerime döndüm. Onları izlerken yakalanmış olmayı şanıma yakıştıramadım.

"Eh, gelsinler, evlat, gelsinler bakalım," dedi Silver neşeyle. "Kilitli çekmecemde hâlâ bir atımlık barutum var."

Kapı açıldı ve içeriye girer girmez birbirlerine sokularak duran beş adam, içlerinden birini ileriye ittiler. Onun yavaşça ilerleyişini, her adımda ikircimle duruşunu ve kapalı sağ elini önünde tutuşunu izlemek başka her şart altında insana gülünç gelebilirdi.

"Aç adımlarını, evlat," diye bağırdı Silver. "Seni yemem. Getir onu bana, sakar herif. Kuralları biliyorum; bir temsilcinin canını yakacak değilim."

Böylece cesaretlenen korsan daha canlı adımlar attı ve bir şeyi avuçtan avuca Silver'a aktardıktan sonra, çok daha hızlı bir yürüyüşle kafadarlarının yanına sıvıştı.

Gemi aşçısı eline verilen şeye baktı.

"Kara benek! Tam düşündüğüm gibi," diye görüşünü belirtti. "O kâğıdı nereden buldunuz acaba? Hey, bu da ne! Şuna bakın hele, hiç de uğura alamet değil! Yahu, kalkıp bir Kitabı Mukaddes'ten koparmışsınız bunu. Hangi avanak Kitabı Mukaddes'i kopardı?"

"Hah, alın işte!" dedi Morgan. "Alın işte! Ne demiştim size? Bundan hayırlı bir şey çıkmayacağını söylemiştim."

"Neyse, artık bunu aranızda halledersiniz," diye devam etti Silver. "Bu durumda hepiniz asılırsınız, bildiğim kadarıyla. Hangi mankafa sakarın yanında Kitabı Mukaddes vardı?"

"Dick," dedi biri.

"Dick, öyle mi? O halde Dick son duasını okuyabilir," dedi Silver. "Talihten bir dilim nasibini almışsın, Dick, iyice belle bunu."

Tam o sırada uzun boylu ve sarı gözlü adam araya girdi.

"Laflarına bir düğüm at, John Silver," dedi. "Bu mürettebat, görevinin gereği olarak, oybirliğiyle sana kara benek gönderdi; sen de görevinin gereği olarak arkasını bir çeviriver ve orada ne yazıldığını gör. Daha sonra konuşabilirsin."

"Eyvallah, George," diye karşılık verdi gemi aşçısı. "İşe her zaman canla başla sarılırdın. Kuralları ezbere bildiğini görmek, George, beni çok memnun etti. Peki, bir bakalım, neymiş hele? Aha! 'Göreve son' diyor, öyle ha? Çok güzel yazılmış kesinkes; kitap harfleri gibi, vallahi. Senin el yazın, öyle değil mi, George? Bak şu işe, bu mürettebat içinde bayağı başı çeken bir adam olmuşsun yahu. Sonraki kaptan sen olacaksın galiba, hiç şaşmam buna. Bir lütufta bulun da şu meşaleyi geri ver, olmaz mı? Bu pipo tütmüyor."

"Bırak, haydi," dedi George, "bu mürettebatı kandıramazsın artık. Aklın sıra matrak biri olduğunu sanıyorsun, ama işin bitti. O varilden aşağıya inerek karara uyman yararına olur."

"Sanırım, kuralları bildiğini söyledin," diye karşılık verdi Silver, küçümser bir tavırla. "En azından, sen bilmiyorsan, ben biliyorum. İşte, burada bekliyorum ve unutma ki hâlâ kaptanınızım – siz şikâyetlerinizi sayıp dökene ve ben de cevap verene kadar. Bu arada kara beneğinizin bir peksimet kadar değeri yok. Ondan sonra, görüşürüz."

"Ya," diye karşılık verdi George, "bu konuda hiçbir endişen olmasın. Hepimiz sözümüzün arkasındayız. Birincisi, bu seferin içine ettin – eğer cesaretin varsa, öyle olmadığını söyle. İkincisi, düşmanın bu kıskaçtan çıkmasına izin verdin, hem de hiçbir karşılığı olmadan. Niye çıkıp gitmek istediler? Bilmiyorum, ama bunu istedikleri bayağı açık. Üçüncüsü, peşlerinden gitmemize izin vermedin. Oho, çevirdiğin dolabı çaktık, John Silver; niyetin bir punduna getirip yağmaya konmak, işte hatan burada. Ve dördüncüsü, bu çocuk meselesi var."

"Hepsi bu kadar mı?" diye sordu Silver sakince.

"Yeter de artar," diye sertçe karşılık verdi George. "Senin beceriksizliğin yüzünden hepimiz asılacağız ve çiroz olacağız."

"Pekâlâ, şimdi dinleyin, bu dört noktaya cevap vereceğim; teker teker vereceğim cevapları. Bu seferin içine ettim, öyle mi? Bakın simdi, sizden ne istediğimi hepiniz biliyorsunuz. Eğer sözümden çıkmasaydınız, bu gece her zamanki gibi 'Hispaniola'da yatacağımızı, her adamın sağ ve zinde olacağını, güzelim erikli muhallebiyle tıka basa doyacağını ve avucunda define payını tutacağını da hepiniz biliyorsunuz, canına y. 'dığım! Peki, kimler bana karşı çıktı? Ben mesru kaptanken, kimler elimi kolumu bağladı? Karava çıktığımız gün, kimler bana kara benek vurdu ve bu dansa başladı? Ha, bu hoş bir dans – o konuda sizinle hemfikirim. Londra sehri vakınındaki İdam İskelesi'nde bir halatın ucunda hoptirinam sallanmaya müthis benziyor, aynen öyle. Peki ama, bu haltı kimler işledi? İşte ortada, Anderson, Hands ve sen, George Merry! Ve de işleri karıştıran o takım içinde hilesi hurdası olmayan en son kişi sensin; deniz dibi cininin küstahlığıyla beni saf dışı edip kaptan olmaya kalkıştın birçoğumuzun gömülmesinin sebebi sensin! İyi ruhlar aşkına! En katı gemici masalı solda sıfır kalır bunun yanında."

Silver konuşmasına ara verdi. George'un ve etrafındaki hempalarının yüzlerinden bu sözlerin boşa gitmediğini anladım.

"Bu sözlerim birinci nokta için," diye bağırdı suçlanan elebaşı korsan. Evi sarsan bir hararetle konuşurken alnında birikmiş olan terleri sildi. "Yahu, inanın ki, size laf anlatmaya çalışmaktan bıktım usandım. Sizde ne akıl ne de hafıza var. Annelerinizin sizleri denize yollarken ne hayaller beslediğini varın artık siz düşünün. Deniz! Sergüzeştçi! Bana kalırsa, size yakışan meslek terzilik."

"Devam et, John," dedi Morgan. "Diğer şeylere geç."

"Ha, diğer şeyler!" diye karşılık verdi John. "Epeyce şey var, öyle değil mi? Demek, bu sefer yüze göze bulaştı. Ah! Durun hele, işin ne kadar fena yüze göze bulaştığını bir anlasanız, görürsünüz o zaman! Darağacına o kadar yakınız ki,

bunu düsünmekten boynum tutuldu. Öylelerini görmüssünüzdür belki, hani su zincirli halde asılan, çevrelerinde kuslar uçuşan ve denizcilerin el kol işaretleri arasında dalgalara bırakılan adamlar. 'Kim o?' diyecek biri. 'O mu? Yahu, John Silver işte. Onu iyi tanırdım,' diyecek başka biri. Sürüklenip giderken ve ötedeki şamandıraya uzanmaya çalışırken zincirlerin şıngırtısını duyar insan. Şimdi, böyle bir noktaya varmak üzereyiz, içimizdeki her anne evladı için geçerli bu. George, Hands ve Anderson ile perisan haldeki siz diğer avanaklar yüzünden. Eğer dördüncü noktayı, yani o çocuğun durumunu öğrenmek istiyorsanız, tahta kirişlerim paralansın diveceğim! Yahu, o bir rehine değil mi? Bir rehineyi boşa mı harcayacağız? Yo, yapamayız biz. Bizim son sansımız olursa, hiç şaşma. O çocuğu öldürmek mi? Ben bunu yapmam, ahbaplar! Ve üçüncü nokta mı? Ah, doğrusu, üçüncü nokta hakkında söylenecek çok şey var. Size her gün bakacak, okul cıkıslı hakiki bir doktorun vanınızda olmasının belki sizin için hiç önemi yoktur, ha! Sen, John, o kırık kafanla ya da sen, George Merry, daha altı saat önce yakalandığın sıtma nöbetiyle ve şu anda limon kabuğu gibi sarı gözlerinle, ne dersin bu ise? Kim bilir, bir refakat gemisinin gelmekte olduğundan da haberiniz yoktur belki, ha? Ama bu doğru ve çok zaman da kalmadı. O gün gelip çattığında, elinde bir rehine olduğu için kimlerin sevineceğini göreceğiz. İkinci noktaya, yani niçin bir pazarlık yaptığıma gelince, yahu, dizleriniz üstünde gelip bunun için yalvaran sizdiniz. Moraliniz o kadar bozuktu ki, dizleriniz üstüne çökmüstünüz. Üstelik, öyle bir sey yapmasaydım, açlıktan geberecektiniz. Her neyse bu ıvır zivir bir sey! Suna bakın, asıl sebep işte bu!"

Ve görür görmez tanıdığım bir kâğıdı yere doğru fırlattı. Kaptanın sandığının dibinde muşamba içinde bulduğum, üç kırmızı çarpıyla birlikte sarı kâğıda çizilmiş haritanın ta kendisiydi bu. Doktorun bunu ona niçin verdiği ise aklıma sığan bir şey değildi. Benim için açıklanamaz olsa bile, haritanın ortaya çıkışı sağ kalmış isyancılar için inanılmazdı. Bir farenin peşindeki kediler gibi üstüne atladılar. Yırtarcasına bir kapışmayla elden ele dolaştırdılar. Haritayı incelemelerine eşlik eden küfürler, bağırışlar ve çocuksu kahkahalar karşısında, sadece parmaklarıyla altını işaret etmediklerini, aynı zamanda kendilerini yanlarında altınla denizde ve üstelik güvende hissettiklerini sanabilirdi insan.

"Evet," dedi biri, "bu Flint'in imzası, kesinkes. J. F. ve altında denizci düğümüyle birlikte bir çentik; her zaman öyle atardı."

"Çok şahane," dedi George. "Peki ama, paçayı nasıl sıyıracağız, hem de gemimiz yokken?"

Silver birdenbire ayağa fırladı ve destek için bir elini duvara dayadı: "Bak, seni uyarıyorum, George," diye bağırdı. "Bir daha terbiyesiz bir laf edersen, ağzının payını veririm ve de döverim. Nasılmış? Yahu, ben nereden bileyim? Bunu sen bana söylemelisin – işime burnunu sokarak uskunamın elden çıkmasına yol açan sen ve diğerleri, geberesi herifler! Bu iş seni aşar; bir hamamböceğinin yaratıcı gücü bile yok sende. Ama kibar konuşabilirsin ve konuşmalısın, George Merry, iyice belle bunu."

"Bayağı doğru," dedi ihtiyar Morgan.

"Bayağı, bence de!" dedi gemi aşçısı. "Siz gemiyi kaybettiniz, ben defineyi buldum. Kim daha iyi iş yaptı? Ve şimdi görevi bırakıyorum, canına yandığım! Dilediğiniz kişiyi kendinize kaptan seçin artık; benden paso."

"Silver!" diye bağırdı hepsi. "Sonuna kadar Barbekü! Kaptanımız Barbekü!"

"Demek, kafanıza dank etti, öyle mi?" diye bağırdı aşçı. "George, anladığıma göre, başka bir fırsatı beklemek zorundasın, arkadaş; intikamcı bir adam olmadığım için şanslı sayılırsın. Benim tarzım hiç öyle olmadı zaten. Şimdi, gemi arkadaşları, bu kara beneği ne yapacağız? Pek işe yaramıyor

artık, öyle mi? Dick şansına küssün, Kitabı Mukaddes'ini kirletti ve olan ona oldu."

"Yine de kitabı öpmemde sakınca yok, öyle değil mi?" diye homurdandı Dick. Kendi başına sardığı lanetten dolayı tedirgin olduğu apaçıktı.

"Bir yaprağı koparılmış bir Kitabı Mukaddes!" diye karşılık verdi Silver, alaycı bir tavırla. "Olmaz. Bir şarkı kitabından daha fazla bağlayıcılığı yoktur."

"Ya, öyle mi?" diye bağırdı Dick, bir bakıma sevinmiş gibi. "Eh, o parçayı da edinmeye değer bence."

"Al, Jim, işte sana antika bir şey," dedi Silver ve kâğıdı bana fırlattı.

Aşağı yukarı taç yazı tabakası boyundaydı. Son yaprak olduğu için, bir yüzü boştu; diğer yüzünde Vahiy Kitabı'nın bir iki bölümü yer almaktaydı. Sarsıcı bir duyguyla evimi aklıma getiren şu sözler ilişti gözüme: "Köpekler ve katiller hariç." Baskılı yüz çoktan silinmeye yüz tutan ve parmaklarıma bulaşan odun külüyle karartılmıştı; boş yüzde ise aynı malzemeyle yazılmış "Görreve son" kelimeleri vardı. Bu antika şimdi bile yanımda; ama bir adamın başparmak tırnağıyla işlemiş olabileceği tek bir çizik dışında yazıdan hiç eser yok.

O gece yapılacak işler bitmişti. Kısa bir süre sonra, herkese dağıtılan bir içkinin ardından, uyumak üzere uzandık. Silver'ın öç almak için verdiği en büyük ceza, George Merry'yi nöbetçi dikmek ve bir yanlış yapması halinde onu ölümle tehdit etmek oldu.

Gözlerimi kapatmam uzun bir zaman aldı. Tanrı biliyor ki, düşüneceğim epeyce konu vardı: O öğleden sonra öldürdüğüm adam, içinde bulunduğum tehlikeli durum ve hepsinden önemlisi, Silver'ın oynamaya çalıştığını gördüğüm ilginç kumar. Korsan bir yandan isyancıları bir arada tutmaya, diğer yandan, mümkün olsun ya da olmasın, rahata ermesini ve sefil canını kurtarmasını sağlayacak her çareye

Robert Louis Stevenson

sarılmaya çalışıyordu. Huzurla uykuya dalıp yüksek sesle horuldamasına karşın, çevresini saran karanlık tehlikeleri ve onu bekleyen yüzkarası darağacını düşününce, hınzırlığına aldırmaksızın, ona karşı bir acıma duygusu uyandı içimde.

30

Şartlı Serbestlik

Korunun eşiğinden bizi selamlayan duru ve içten bir sesle uyandım. Daha doğrusu, bu sesle herkes ayaklandı. Kapı direğine yaslanarak uykuya dalmış olan nöbetçinin bile silkinerek gözünü açtığını gördüm.

"Hey, Korugan ahalisi!" diye bağırdı ses. "Ben doktor."

Sahiden de doktordu. Onun sesini duymak beni sevindirdiyse de, bu sevincim karışık duygulardan yoksun değildi. İtaatsiz ve sinsice davranışımı sıkılarak hatırladım. Bunun sonucunda vardığım noktayı, ne tür adamlar arasına düştüğümü ve nasıl tehlikelerle sarıldığımı düşününce, onun yüzüne bakmaya utandım.

Güneş yüzünü henüz yeni gösterdiğine göre, karanlıkta kalkmış olmalıydı. Bir mazgala koşup dışarıya baktığımda, tıpkı daha önce Silver'ın karşımıza çıktığı manzarayla, bacaklarının ortasına kadar yerdeki buğuya gömülmüş halde gördüm doktoru.

"Sen ha, doktor! En güzel sabahlar senin olsun, efendim!" diye bağırdı Silver. Uyku mahmurluğunu atmıştı ve babacan bir tavırla gözlerinin içi gülüyordu. "Parlak ve yeni doğan bir gün kesinkes; erken kalkan kuşun kısmeti açık olurmuş. George, oğlum, koşsana bakayım. Dr. Livesey'nin

gemiye atlamasına yardımcı ol. Herkes iyi, doktor, hastaların da öyle, hepsi sağlıklı ve şen."

Yaşlı korsan tepenin üstünde koltuk değneğini dirseğinin altında tutarak ve bir elini kütük evin kenarına dayayarak, mekanik bir sesle hızlı hızlı konuşmasını sürdürdü. Sesi, tavrı ve yüz ifadesiyle tam eski John'du.

"Senin için gayet hoş bir sürprizimiz de var, efendim," diye devam etti. "Yanımızda küçük bir yabancı var – hi! hi! Yeni bir misafir yatılı öğrenci, efendim. Bir keman teli kadar sıkı ve gergin görünüyor. Bir yük memuru gibi John'un hemen yanı başında uyudu – direk direğe yattık bütün gece."

Dr. Livesey bu arada kazıklı duvarı aşmış ve aşçıya iyice yaklaşmıştı. "Yoksa Jim mi?" derken, sesindeki değişimi işitebildim.

"Her zamanki Jim'in ta kendisi," dedi Silver.

Doktor hiçbir şey söylememekle birlikte, olduğu yerde çakılıp kaldı ve ancak birkaç saniye geçince kıpırdayabildi.

"Güzel, tamam," dedi sonunda, "önce görev, sonra keyif, tam senin söyleyeceğin şekilde, Silver. Haydi, hastalarına bir göz atalım."

Hemen ardından korugana girdi ve bana sertçe bakarak başıyla selam verdikten sonra, hastalara yönelik işine koyuldu. Bu kalleş zebaniler arasında hayatının pamuk ipliğine bağlı olduğunu mutlaka biliyor olmasına rağmen, hiç endişeli bir havası yoktu. Sakin bir İngiliz ailesine olağan bir muayeneye gitmişçesine, hastalarıyla hoşbeşe girdi. Bu tavrı, sanırım, adamlardan da karşılık gördü. Çünkü geçmişte hiçbir şey olmamış gibi bir davranış içindeydiler. Sanki o hâlâ geminin doktoruydu, kendileri de hâlâ sadık tayfalardı.

"Durumun iyiye gidiyor, dostum," dedi doktor, başı sarılı adama. "Bu kadar kıl payı paçayı kurtaran başka bir kişi yoktur herhalde; kafan demir gibi sert olmalı. Evet, George, nasıl gidiyor? Renginin epeyce bozulduğu kesin; be adam, karaciğerin altüst olmuş. O ilacı aldın mı? Hey, millet, o ilacı aldı mı?"

"Evet, efendim, aldı elbette," diye karşılık verdi Morgan.

"Anlarsınız ya, isyancıların doktoru ya da hoşuma giden ifadeyle hapishane doktoru olarak," dedi Doktor Livesey en sevimli konuşma tarzıyla, "Kral George (Tanrı onu korusun!) ve darağacı için tek adam kaybetmemeyi bir onur meselesi sayıyorum."

Serseriler aralarında bakıştılar, ama yutkunarak bu iğneleyici takılınaya ses çıkarmadılar.

"Dick kendini iyi hissetmiyor, efendim," dedi biri.

"Öyle mi?" diye karşılık verdi doktor. "Peki, gel bakayım buraya, Dick. Diline bir bakayım. Yo, iyi olsaydı şaşardım zaten! Adamın dili Fransızları korkutmak için birebir. Yeni bir ateşe yakalanmış."

"Al, işte gör," dedi Morgan, "Kitabı Mukaddes'i lekelemekten başına geldi bu iş."

"Böyle bir iş katıksız eşeklikten insanın başına gelir," diye tersledi doktor. "Temiz havayı zehirden ve kuru toprağı hastalık bulaştırıcı pis bataklıktan ayırt edecek kadar aklınız yoksa, böyle olur işte. Her ne kadar kendi görüşüm olsa da, büyük olasılıkla durum şu: O sıtmayı bütün vücut sistemlerinizden atana kadar bir sürü tantana yaşayacaksınız. Bir bataklıkta kamp kurmaya kalkarsınız, ha? Silver, sana şaşıyorum. Bu kadar becerikli olduğuna bakılırsa, birçoğuna göre daha az ahmaksın; ama sağlık kurallarına ilişkin en basit anlayıştan yoksunmuşsun gibi geliyor bana."

Adamlar doktorun ilaçları dağıtırken verdiği talimatları gerçekten gülünesi bir uysallıkla dinlediler. Kana susamış isyancılar ve korsanlardan çok, bir öksüzler okulundaki çocuklar gibiydiler. Bu iş bittikten sonra, "Pekâlâ," dedi doktor, "bugünkü işimiz bitti. Şimdi o çocukla biraz konuşmak istiyorum, lütfen."

Baştan savma bir şekilde başını benim bulunduğum yere doğru salladı.

Kapıda duran George Merry tadı kötü bir ilaç yüzünden söylenerek tükürüp duruyordu. Ama doktorun önerisini du-

yar duymaz, kızarmış bir yüzle topaç gibi döndü; "Olmaz!" diye bağırarak bir küfür savurdu.

Silver avucunun içiyle varile vurdu.

"Kesin sesinizi!" diye kükredi ve tam bir aslan gibi etrafı süzdü. "Doktor," dedi olağan ses tonuyla, "o çocuğu ne
kadar sevdiğini bildiğimden, ben de bunu aklımdan geçiriyordum. İyiliğinden dolayı hepimiz sana naçizane minnettarız. Gördüğün gibi, sana inanıyoruz ve ilaçları sulu rom gibi
yutuyoruz. Herkese uyacak bir yol bulduğumu sanıyorum.
Hawkins, bir genç beyefendi olarak –her ne kadar yoksul bir
aileden gelsen de, bir genç beyefendi sayılırsın– palamarını
koparıp kaçmayacağına şeref sözü verir misin bana?"

İstediği sözü hemen verdim.

"O halde, doktor," dedi Silver, "sen şu kazıklı duvarın dışına bir çıkıver. Oraya vardığında, ben de çocuğu duvarın iç tarafına getireceğim. Sanırım, direkler arasından muhabbet edebilirsiniz. Sana iyi günler, doktor. Şövalyeye ve Kaptan Smollett'a saygılarımızı bildir."

Silver'ın gözü kara bakışlarıyla dizginlediği hoşnutsuzluk dalgası, doktorun evden ayrılmasıyla birlikte patladı. Silver ikili oynamakla, kendi adına ayrı bir uzlaşma peşinde koşmakla ve hempalarının çıkarlarını hiçe sayınakla kıyasıya suçlandı. Doğrusu, o sırada yaptığı şey aynen buydu. Bu sefer öylesine açık vermişti ki, kızgınlıklarını nasıl yatıştıracağına bir türlü aklım ermedi. Ama diğerlerinin iki misli erkekti ve önceki gecenin zaferiyle onlara büyük bir üstünlük sağlamıştı. Ahmaklıkları konusunda akla gelebilecek her türlü hakareti saydı, benim doktorla konuşmamın gerekli olduğunu belirtti, haritayı yüzlerine doğru salladı ve tam define avına çıkacakları günde antlaşmayı bozmayı göze alıp alamayacaklarını sordu.

"Hayır, canına yandığım!" diye bağırdı. "Ancak vakti geldiğinde antlaşmayı bozmalıyız. O zamana kadar doktoru kandıracağım, çizmelerini brendiyle silmem gerekse bile."

Ardından onlara ateş yakma emrini verdi. Elini omzuma koyarak, koltuk değneği üstünde kasıntılı bir yürüyüşle beni dışarıya çıkardı. Sözlerine inanmaktan çok çenebazlığı karşısında suskunlaşan korsanları bozguna uğramış olarak içeride bıraktı.

"Yavaş, evlat, yavaş," dedi. "Acele ettiğimizi görürlerse, göz açıp kapayıncaya kadar üstümüze çullanırlar."

Bunun üzerine kazıklı duvarın öbür yanında doktorun bizi beklediği yere doğru kumluk alanda telaşsız bir tavırla ilerledik. Rahat konuşacak bir mesafeye vardığımızda Silver durdu.

"Bu kıyağımı da bir tarafa yaz, doktor," dedi. "Çocuk onun hayatını nasıl kurtardığımı ve yeminle söz verdiğimi anlatacak sana, iyice belle bunu. Doktor, tehlikeyle burun buruna dümen çeviren ve ömrünün son deminde mezar taşlarındaki deliklere metelik sıkıştırmakla uğraşan benim gibi bir adama, şöyle güzel bir söz vermeyi çok görmezsin herhalde, öyle değil mi? Lütfen, şunu da unutma ki, sadece benim hayatım söz konusu değil – şu çocuğun hayatı da var artık pazarlıkta. Benimle açık konuş, doktor. Bu işi sürdürmem için azıcık umut ver bana, insafına sığınıyorum."

Silver dışarıya çıkarak arkadaşlarına ve korugana sırtını çevirince bambaşka bir adam olmuştu. Yanakları çökmüş gibiydi ve sesi titrekti. Bu kadar can derdine düşen biri olamazdı.

"Yok ya, John, sen korkmazsın, ha?" diye sordu Dr. Livesey.

"Doktor, ben korkak falan değilim; korkak denemez bana pek!" dedi. Parmaklarını şakırdattı. "Eğer korkak olsam, bunu söylemezdim. Ama şunu açıkça kabul edeyim ki, darağacını düşününce içim titriyor. Sen iyi bir adamsın ve doğru sözlüsün; daha iyi bir adamı hiç görmedim! Kötü şeyleri ne kadar unutmazsan, yaptığım iyiliği de unutmayacaksın, bunu biliyorum. Bak işte, kenara çekiliyorum ve seni Jim'le baş başa bırakıyorum. Bunu da benim lehime hesaba yaz, çünkü hepsini sıralasan bayağı uzun tutar!"

Daha sonra bizi işitemeyeceği bir yere kadar geri adımlarla yürüdü. Bir ağaç çotuğuna oturarak ıslık çalmaya başladı. Hiçbir şeyi gözden kaçırmamak için, olduğu yerde arada bir dönüyor, bazen beni ve doktoru, bazen kendi serkeş zorbalarını izliyordu. Korsanlar bir ateş yakmaya çalıştıkları kumluk alan ile kahvaltı için domuz eti ve ekmek getirdikleri ev arasında mekik dokuyorlardı.

"Evet, Jim," dedi doktor üzgün bir sesle, "döndün işte. Giriştiğin kötü şeyin ceremesini çekersin, yavrum. Tanrı biliyor ki, içimden seni azarlamak gelmiyor, ama kırıcı olsun ya da olmasın, şu kadarını söyleyeceğim: Kaptan Smollett ayaktayken, çekip gitmeye cesaret edemedin. Hasta ve çaresiz olduğu sırada böyle bir şeye kalkışman, Kral George adına, düpedüz korkakça bir davranış!"

Gözlerimden yaşlar boşaldığını saklamayacağım sizden. "Doktor, ne olur, bağışlayın beni," dedim. "Kendimi yeterince paraladım ve zaten cezasını hayatımla çekmeme ramak kaldı. Eğer Silver beni korumasaydı, çoktan ölmüştüm. Doktor, inanın ki, canımdan olabilirim ve bunu hak ettim, sanırım. Ama korktuğum şey işkence. Eğer bana işkence ederlerse—"

"Jim," diye sözümü kesti doktor. Sesi bayağı değişmişti. "Jim, buna katlanamam. Bu tarafa atla, birlikte kaçalım."

"Doktor," dedim, "söz verdim."

"Biliyorum, biliyorum," diye bağırdı. "Şimdi bunu düşünecek zamanımız yok, Jim. Bütün ayıbı ve kusuru, hepten ve yekten ben üstlenirim, yavrum. Burada kalınana izin veremem. Sıçra! Bir sıçrayışta çıkarsın ve sonra ceylanlar gibi kaçarız."

"Hayır," diye karşılık verdim. "Gayet iyi biliyorsunuz ki, böyle bir şeyi kendiniz yapmazdınız – şövalye ve kaptan da yapmazdı. Ben de yapmayacağım. Silver bana güvendi;

ona söz verdim ve döneceğim. Ama sözümü bitirmeme fırsat vermediniz, doktor. Eğer bana işkence ederlerse, geminin bulunduğu yeri ağzımdan kaçırabilirim. Çünkü gemi kısmen şansla, kısmen girdiğim riskle şu anda Kuzey Körfezi'nin güney kumsalında ve kabarmış suların altında yatıyor. Gelgit yarıya vardığında doğrulup kurtulmuş olacak."

"Gemi!" dedi doktor şaşkınlıkla.

Başımdan geçen serüvenleri ona çarçabuk anlattım. Beni sessizce dinledi.

Konuşmam bitince, "Bu işte kaderin bir parmağı var," diye yorumda bulundu doktor. "Her aşamada hayatımızı kurtaran sen oluyorsun. Kazara bile olsa senin canından olmana izin vereceğimizi mi sanıyorsun? Bu değerbilmez bir tavır olur, yavrum. İsyan tertibini sen ortaya çıkardın. Ben Gunn'ı sen buldun – doksan yaşına kadar yaşasan bile, yaptığın ve yapacağın en iyi iş bu. Hay, Jüpiter aşkına, Ben Gunn'dan söz ederken aklıma geldi! Yahu, bu muzırlığın ta kendisi." Ardından "Silver!" diye bağırdı. "Silver! Sana bir öğüt vereceğim," diye devam etti, aşçı yaklaşırken. "O definenin peşine düşmek için çok acele etmeyin."

"Olmaz, efendim, bunu yapınama imkân yok," dedi Silver. "Kusura bakma ama, kendi canımı ve çocuğu ancak defineyi aramakla kurtarabilirim, iyice belle bunu."

"Peki, Silver," diye karşılık verdi doktor, "madem öyle, bir adım daha ileri gideceğim. Defineyi bulduğunda kopacak yaygaraya karşı kendini kolla."

"Efendim," dedi Silver, "erkek erkeğe konuşursak, çok fazla şeye karşılık çok az şey bu. Neyin peşinde olduğunuzu, koruganı niçin bıraktığınızı, o haritayı bana niçin verdiğinizi bilmiyorum. Öyle mi? Yine de her emrini gözlerim kapalı yerine getirdim, hem de umut verici bir söz olmadan! Ama yok, bu kadarı fazla. Niyetinin ne olduğunu bana açıkça anlatmayacaksan, bari söyle de, dümeni bırakayım."

"Hayır," dedi doktor, düşünceye dalarak. "Daha fazlasını söylemeye hakkım yok; bu benim sırrım değil, anlayacağın, Silver. Yoksa, yemin ederim ki, sana söylerdim. Ama seninle gözümün kestiği yere ve bir adım ötesine kadar gideceğim. Kaptan bunu duysa peruğumu başıma geçirir, yanılmıyorsam! Birincisi, sana azıcık umut vereyim. Bak, Silver, her ikimiz de bu kurt kapanından sağ çıkarsak, seni kurtarmak için yalancı tanıklık dışında elimden geleni yapacağım."

Silver'ın yüzü ışıldadı. "Eminim ki, annem bile olsaydın, bundan fazlasını söyleyemezdin, efendim," diye bağırdı.

"İşte, bu ilk ödünüm," diye ekledi doktor. "İkincisi bir öğüt: Çocuğu yakınında tut ve yardıma gerek duyduğunda seslen. Hemen imdada geleceğim ve bu da gelişigüzel konuşmadığımı gösterecek. Hoşça kal, Jim."

Ve Dr. Livesey kazıklı duvarın arasından benimle tokalaştı, başıyla Silver'a selam verdi ve çevik adımlarla korunun içine daldı.

31

Define Avı - Flint'in İbresi

"Jim," dedi Silver, yalnız kaldığımızda, "ben senin hayatını kurtardıysam, sen de benimkini kurtardın. Bunu unutmayacağım. Doktorun birlikte kaçmak için sana yaptığı el işaretini göz ucuyla gördüm; sanki kulağımla duymuşçasına hayır dediğini de. Jim, sana da bu yakışır. Saldırının boşa çıkmasından beri ilk umut parıltısını gördüm ve bunu sana borçluyum. Şimdi, Jim, birazdan şu define avına çıkacağız, hem de gizli kapaklı emirlerle. Bu durum hoşuma gitmiyor. Sen ve ben sıkı sıkıya yapışmalıyız, sırt sırta dururcasına. Kadere ve talihe karşı koyarak boyunlarımızı kurtaracağız."

O sırada ateşin başındaki adamlardan biri seslenerek kahvaltının hazır olduğunu bildirdi. Çok geçmeden kumluk alanda birer köşeye çekilerek, peksimet ve kızartılmış ıvır zıvır şeyleri yemeye koyulduk. Korsanlar bir öküzü kızartmaya yetecek bir ateş yakmışlardı. Ateş öylesine ısınmıştı ki, ancak rüzgârı arkaya alarak yaklaşmak mümkündü ve bu durumda bile önlem almak gerekiyordu. Aynı savurgan anlayışla, sanırım, yiyebileceğimizin üç katından fazla et pişirmişlerdi. İçlerinden biri artıkları boş bir kahkaha eşliğinde ateşin içine attı; bu olağandışı yakıtla ateş yeniden alevlenip harlandı. Yarına bu kadar aldırışsız insanları ömrümde hiç

görmemiştim. Davranışları günü gününe yaşama tarzına tam uygundu. Her an kapışmaya yatkın cüretkârlıklarına karşın, böyle israf edilen yiyecekle ve uyuyan nöbetçilerle, uzun süreli bir sefere elverişsiz olduklarını gördüm.

Omzundaki Kaptan Flint'le birlikte yemeğini atıştıran Silver bile bu pervasız tutumlarını kınayıcı tek bir söz etmedi. Bu durum beni daha da şaşırttı. Çünkü yaşlı korsan eskisinden çok daha kurnaz bir havaya bürünmüştü.

"Evet, ahbaplar," dedi, "sizin adınıza düşünen Barbekü başınızda olduğu için şanslısınız. İstediğim şeyi öğrendim. Gemi kesinlikle ellerinde. Nerede tuttuklarını henüz bilmiyorum; hele bir defineyi bulalım, ortalığa dağılıp buluruz. Ondan sonra, ahbaplar, sandallar bizde olacağına göre, sanırım, üstünlük de bize geçer."

Silver'ın ağzı tıka basa pastırmayla dolu halde sürdürdüğü bu konuşma, korsanların umut ve güvenini tazelerken; bende kuşkunun ötesinde uyanan bir izlenimle, kendi moralini de düzeltti.

"Rehineye gelince," diye devam etti, "o kadar candan sevdiği dostlarıyla son sohbetini yapmış oldu galiba. Peşinde olduğum haber kırıntısını ondan aldım ve ona teşekkür borcum var; ama iş buraya kadar. Define avına çıktığımızda onu bir iple bağlayıp arkamdan çekeceğim; bu arada bir kaza ihtimaline karşı ona altın kadar değer vereceğiz, çaktınız herhalde. Hem gemiyi hem defineyi ele geçirip şen ortaklar gibi denize açıldığımızda, eh, o zaman Bay Hawkins'le bir daha konuşacağız elbette. Yaptığı bütün iyilikler karşılığında ona payını vereceğiz kesinkes."

Adamların keyfinin yerine gelmesinde şaşılacak bir taraf yoktu. Bana gelince, moral açısından korkunç yıkılmış durumdaydım. Zaten ikili ihanet içinde olan Silver, uygulanabilir olduğunu gördüğü anda, yeni çizdiği planı benimsemekte hiç duraksamayacaktı. Her iki tarafta da hâlâ bir ayağı vardı. Bizim tarafın ona sunabildiği en iyi şey sırf

asılmaktan kurtulmakken, korsanlarla birlikte zenginliği ve özgürlüğü tercih edeceğine hiç kuşku yoktu.

Kaldı ki, olayların gelişimi onu Dr. Livesey'ye verdiği sözü tutmak zorunda bıraksa bile, bizi bekleyen tehlike büyüktü! Yanındaki adamların kuşkuları kesinleştiği anda, o ve ben tatlı canımızı kurtarmak için dövüşmeye mecbur kalacaktık. Beş güçlü ve diri denizciye karşı bir sakat ve bir çocuk!

Bu çifte endişeye tüy diken şey, dostlarımın davranışıyla ilgili olarak kafamı kurcalayan esrardı. Kazıklı duvardan gerekçesiz kaçışları, haritayı açıklanamaz bir tavırla bırakışları ve doktorun son uyarı olarak Silver'a söylediği, anlaşılması daha da zor sözleri: "Defineyi bulduğunda kopacak yaygaraya karşı kendini kolla." Böyle bir durumda kahvaltıdan ne kadar az zevk aldığımı ve define arayışında korsanların peşine tutsak halde nasıl tedirgin takıldığımı rahatça kestirebilirsiniz.

Orada bizi gören biri olsa, tuhaf bir kafile olduğumuzu düşünürdü. Hepimiz kirli gemici giysileri içindeydik ve benim dışımda herkes tepeden tırnağa silahlıydı. Silver'ın biri önde, öbürü arkada olmak üzere boynuna astığı iki tüfeği, ayrıca beline taktığı koca palası ve kare kuyruklu paltosunun her cebinde birer tabancası vardı. Bu garip görünüşünü tamamlarcasına, omzuna tünemiş Kaptan Flint boş gemici konuşmalarından kaptığı bölük pörçük sözlerle gevezelik ediyordu. Belime bağlanmış bir iple gemi aşçısını uysalca izliyordum; adam ipin ucunu kâh boştaki eliyle, kâh güçlü dişleri arasında tutuyordu. Aynen bir köçek ayı gibi sürükleniyordum.

Diğer adamlar değişik şeyler sırtlamışlardı. Bazıları "Hispaniola"dan karaya ilk gerekli malzeme olarak çıkarılmış kama ve kürekleri taşırken, bazıları da öğle yemeği için domuz eti, ekmek ve brendi yüklüydü. Bütün erzakın bizim stoktan geldiğini görünce, Silver'ın önceki gece söylediği

sözlerin doğru olduğunu anladım. Eğer doktorla bir pazarlığa girmemiş olsaydı, geminin çekip gitmesinden sonra, o ve isyancılar sade suyla ve avcılıktan edinilecek şeylerle yaşamak zorunda kalacaklardı. Sırf su içmek korsanların hararetini pek kesmez ve gemiciler genellikle iyi nişancı değildir. Yiyecekleri iyice kıtlaştığı zaman, ellerinde çok barut kalması pek olası değildi.

İşte böyle donanmış halde, kesinlikle gölgede kalması gereken kırık kafalı adam da dahil olmak üzere, hepimiz yola koyulduk ve iki filikanın bizi beklediği kumsala dağınık bir yürüyüşle birbiri ardı sıra indik. Bu sandallarda bile korsanların sarhoşluk çılgınlığının izleri vardı. Her ikisi de çamurlu ve suyla doluydu; birinin oturma yeri kırıktı. Güvenlik açısından iki sandalı da yanımızda götürmeliydik. İki grup halinde sandallara ayrıldıktan sonra, limanın bağrına doğru ilerledik.

Kürekleri çektiğimiz sırada, harita üzerine biraz görüş alışverişi yapıldı. Kırmızı çarpılar besbelli ki bir kılavuz olamayacak kadar büyüktü; haritanın arkasındaki notta geçen ifadeler belirsizliğe yol açacak nitelikteydi. Hatırlayacağınız üzere, notta şunlar yazılıydı:

Yüksek ağaç, Dürbün sırtı, KKD'nin K'sine bakan bir noktayı kerteriz alarak.

İskelet Adası DGD ve D'ye göre. On adım.

Demek ki, yüksek bir ağaç başlıca işaretti. Hemen önümüzde liman, altmış ila doksan metre yüksekliğindeki bir platoyla çevriliydi. Kuzeyde Dürbün'ün eğimli güney sırtıyla birleşen plato, güneye doğru yeniden yükselerek Mizana Tepesi denen engebeli ve kayalık yükseltiye kadar uzanıyordu. En üst kısmı değişik boylardaki çam ağaçlarının oluşturduğu sık öbeklerle kaplıydı. Komşularının on iki ya da on beş

metre yukarısında kalan farklı bir ağacı her tarafta görmek mümkündü. Bunlardan hangisinin Kaptan Flint'in sözünü ettiği "yüksek ağaç" olduğuna ancak o yerde pusulaya bakarak karar verilebilirdi.

Ortada böyle bir durumun olmasına karşın, daha yolu yarılamamızdan önce, sandallardaki adamların hepsi kendine göre gözde bir ağaç seçmişti. Uzun John sadece omuz silkmekle ve oraya varana kadar beklemelerini söylemekle yetindi.

Erken bir yorgunluk istemeyen Silver'ın talimatlarıyla rahatça kürek çektik ve oldukça uzun bir geçitten sonra, Dürbün'ün ağaçlıklı bir gediğinden aşağıya doğru akan ikinci ırmağın ağzında karaya çıktık. Oradan solumuza dönerek, platoya doğru giden yamacı tırmanmaya başladık.

Yolculuğun başında ağır, çamurlu zemin ve dolaşık, ıslak bitki örtüsü ilerleyişimizi büyük ölçüde geciktirdi. Ama tepe gittikçe dikleşmeye ve taşlık bir araziye dönüşmeye başladı. Daha açık bir düzende yetişen ağaçlarla, korunun yapısı da değişti. Doğrusu, yaklaştığımız yer adanın en hoş kesimlerinden biriydi. Otların yerini yoğun kokulu katırtırnağı ve çiçek açan çok sayıda çalı almıştı neredeyse. Yeşil muskat ağacı fundalıkları sağda solda çamların kırmızı gövdeleri ve geniş gölgeleri arasına serpişmişti. Muskatın baharat kokusu diğer bitkilerin aromasıyla karışıyordu. Ayrıca her taraf taze ve canlandırıcı bir havayla doluydu. Dimdik inen güneş ışınları altındaki bu ortam, duyularımıza harika bir zindelik veriyordu.

Kafile bir yelpaze biçiminde geniş bir alana yayıldı. Herkes bağırıp çağırıyor ve ileri geri hopluyordu. Aşağı yukarı ortada ve diğerlerinin bir hayli arkasında, Silver ve ben kafileyi takip ediyorduk; ben belime bağlı iple kıvranırken, o da kaygan çakıllar arasında derin solumalarla yol alıyordu. Haliyle ara sıra koluna girerek yardımcı olmam gerekiyordu; yoksa ayağını yanlış yere basmasıyla, sırtüstü düşerek tepeden aşağıya yuvarlanması işten değildi. Böyle yaklaşık sekiz yüz metre ilerledik. Platonun yamacına yaklaştığımız sırada, en soldaki adam dehşet içinde avaz avaz bağırmaya başladı. Art arda gelen çığlıkları üzerine, diğerleri onun bulunduğu yöne doğru koştu.

"Defineyi bulmuş olamaz," dedi ihtiyar Morgan, sağ taraftan gelip hızla yanımızdan geçerken. "Oranın tepesi açık."

Biz de o noktaya vardığımızda, sahiden çok farklı bir şeyle karşılaştık. Oldukça büyük bir çamın dibinde bir insan iskeleti yatıyordu. Bazı küçük kemikleri kısmen yerinden oynatan yeşil bir sarmaşıkla sarılmıştı ve yerde birkaç kumaş parçası vardı. Sanırım, bir an herkesin içini bir ürperti sardı.

Diğerlerinden daha cüretli davranıp iskeletin yakınına giden ve kumaş paçavralarını inceleyen George Merry, "Bir denizciymiş," dedi. "En azından bu iyi bir denizci elbisesi."

"Eh, öyle olacak," dedi Silver. "Burada bir piskopos bulacak değildiniz ya. Ama bu kemiklerin yatış şekli niye öyle? Normal değil bu."

Nitekim, ikinci bir bakışta, vücudun doğal bir konumda durmadığını anlamamak olanaksız gibiydi. Belki cesedinden beslenen kuşların, belki de zamanla kalıntılarını örten sarmaşığın yavaş büyüme sürecinin etkisiyle ortaya çıkmış belirli bir dağınıklık bir yana bırakılırsa, adam tam dimdik yatıyordu. Ayakları bir yönü, bir dalgıcınki gibi başının yukarısına kalkık eller ise dosdoğru aksi yönü işaret ediyordu.

"Bu eski mankafama bir şey dank etti," diye görüşünü belirtti Silver. "İşte size pusula; İskelet Adası'nın bir diş gibi dışarıya fırlak en yüksek noktası var orada. Kemiklerin hattı boyunca bir kerteriz alsanıza bakayım."

Bu iş yapıldı. Ceset tam adanın bulunduğu yönü işaret ediyordu ve pusula beklendiği gibi DGD ve D yanını gösteriyordu.

"Öyle düşünmüştüm," diye bağırdı aşçı. "Bu bir ibre. Tam orada Kutupyıldızı ve şen mangırlar için izleyeceğimiz hat var. Hay, canına yandığım! Flint'i düşününce içimi soğuk bir ürperti sardı. Bu onun şakalarından biri, hiç kuşkunuz olmasın. O ve altı kişi burada yalnızdı; onları, kendi adamlarını öldürdü. Bunu da taşıyarak getirmiş ve pusulaya göre yatırmış, hay tahta kirişlerim paralansın! Kemikler uzun ve saç sarı. Tamam, bu Allardyce olmalı. Allardyce'ı hatırladın mı, Tom Morgan?"

"Elbette, hatırlıyorum," diye karşılık verdi Morgan. "Bana borcu vardı ve karaya çıkarken bıçağımı yanında götürmüştü."

"Bıçaklardan söz açılmışken," dedi başka biri, "ne diye bir üst baş araması yapmayalım? Flint bir denizci cebini karıştıracak tipte adam değildi. Kuşlar da almamıştır, sanırım."

"İyi ruhlar aşkına, bu doğru!" diye bağırdı Silver.

"Burada bir şey kalmamış," dedi Merry, hâlâ kemiklerin arasını yoklarken. "Ne bir bakır metelik, ne bir tütün kutusu. Bana normal gelmedi."

"Hayır, hiç değil," diye onayladı Silver. "Normal olmadığı gibi hayra alamet de değil, söyleyeyim size. Hayret edilecek iş, karavana ortakları! Ama Flint sağ olsaydı, burası sizler ve benim için kızgın bir yer olurdu. Onlar altı kişiydi ve biz de altı kişiyiz; onlardan geriye kalan sadece kemikler."

"Onun öldüğünü lombozlarımla gördüm," dedi Morgan. "Billy beni içeriye aldı. Gözlerinin üstünde penilik paralarla öylece yatıyordu."

"Öldüğü kesin doğru, öldü ve yerin dibine gitti," dedi kafası sarılı adam. "Ama bir ruh ortaya çıkarsa, Flint'inki olur bu. Ruhu şad olsun, ama feci öldü şu Flint!"

"Evet, öyle oldu," diye görüş belirtti biri. "Kâh öfkeye kapılır, kâh rom için bağırır, kâh şarkı söylerdi. 'Ölü Adamın Sandığı' tek şarkısıydı, ahbaplar. Size doğrusunu söyleyeyim, o zamandan beri bu şarkıyı tam severek dinlemedim hiç. Hava çok sıcaktı ve rüzgârlık lombozu açıktı. Duru mu

duru bir sesle söylenen o eski şarkı kulağıma çalınıyordu ve ölümün ağırlığı çoktan adamın üstüne çökmüştü."

"Tamam, tamam," dedi Silver, "kapatın bu konuyu. Öldüğünü ve ruhunun dolaşmadığını biliyorum; en azından, gündüz çıkmaz ortaya, iyice belleyin bunu. Merak kediyi öldürürmüş. Altın paralar için yola koyulun."

Elbette yola koyulduk. Ama sıcak güneşe ve aydınlık gün ışığına rağmen, korsanlar koru içinde artık ayrı koşmak ve bağırıp çağırmak yerine, yan yana ilerliyor ve nefeslerini tutarak konuşuyorlardı. Ölü korsanın dehşeti yüreklerine düşmüştü.

32

Define Avı – Ağaçların Arasından Gelen Ses

Kısmen bu korkunun cesaret kırıcı etkisiyle, kısmen Silver ve hastaların dinlenmesini sağlama düşüncesiyle, bayırın yamacına varılır varılmaz bütün kafile oturdu.

Platonun batıya doğru biraz eğimli olması nedeniyle, mola verdiğimiz yer her iki tarafta geniş bir manzara alanı sunuyordu. Hemen önümüzde, ağaçların uç dallarının üzerinde, dalgaların saçak gibi çevrelediği Koru Burnu'nun görüntüsü uzanıyordu. Arkamızda limanın ve İskelet Adası'nın yanı sıra, kumsal dilinin ve doğu düzlüklerinin ötesinde doğuya uzanan büyük bir açık deniz alanını görüyorduk. Hemen yukarımızda ise bazı yerlerde tek tek çamların, bazı yerlerde dik ve derin uçurumların bulunduğu Dürbün yükseliyordu. Her tarafta kıyıları döven uzak dalgaların gümbürtüsü ve çalılardaki sayısız böceklerin cırıltısı dışında hiçbir ses yoktu. Denizin üstünde ne bir adam ne bir yelken vardı. Manzaranın genişliği yalnızlık duygusunu daha da artırıyordu.

Silver oturduğu yerden pusulasıyla belirli kerterizleri aldı. "Üç 'yüksek ağaç' var," dedi, "işte tam İskelet Adası'ndan gelen hat üstünde. 'Dürbün sırtı', sanırım, oradaki en

alçak nokta anlanuna geliyor. Zımbırtıyı bulmak bir çocuk oyunu kadar basit artık. Şeytan diyor ki, önce bir yemek yesek."

"Pek canım çekmiyor," diye homurdandı Morgan. "Flint'i düşünmek buna yol açtı galiba."

"Ya, öyleyse evlat, öldüğü için talihine dua et," dedi Silver.

"Çirkin bir iblisti," diye bağırdı bir üçüncü korsan, bir ürpertiyle silkinerek. "Yüzündeki mavilik de öyle!"

"İşte rom onu öyle götürdü," diye ekledi Merry. "Mavi! Evet, sanırım, maviydi. Doğru bir kelime bu."

Korsanlar iskeleti bulmalarından ve kendilerini bu düşünce katarına kaptırmalarından beri, gittikçe daha alçak sesle konuşmaya başlamışlardı. Artık neredeyse fısıldaşma düzeyine indikleri için, konuşmaları korunun sessizliğini pek bozmuyordu. Birdenbire önümüzdeki ağaçların ortasından ince, tiz ve titrek bir ses çok bildik ezgiyi ve sözleri patlattı:

"Ölü adamın sandığı üstünde on beş adam – Yo-ho-ho ve bir şişe rom!"

Bunun korsanlar üzerindeki korkunç etkisinden daha büyük bir dehşeti hiç kimsede görmedim. Sanki büyülenmişçesine altı surattaki renk attı. Bazıları fırlayıp ayağa kalktı, bazıları pençe atarcasına diğerlerine sarıldı. Morgan yere kapaklandı.

"Bu Flint, aman!.." diye bağırdı Merry.

Şarkı aynen başladığı gibi birdenbire kesildi, hem de bir notanın ortasında denebilecek şekilde. Birileri eliyle şarkıcının ağzını kapatmıştı sanki. Berrak ve güneşli ortamda yeşil ağaç dalları arasından gelen ses bende şakrak ve tatlı bir izlenim bıraktı. Yol arkadaşlarımın üzerindeki etkisini garipsedim.

"Haydi," dedi Silver, bu sözü söylemek için, küle dönmüş dudaklarını güçlükle kıpırdatarak. "Bu iş böyle olma-

yacak. Yola çıkmak için hazırlanın. Bu romun bir uçarılığı. Gerçi sesi çıkaramıyorum, ama birisi tarlakuşu gibi öterek eğleniyor, hem de kanlı canlı biri, iyice belleyin bunu."

Bu sözleri söylerken cesaretini topladı ve beraberinde yüzüne biraz renk geldi. Tam diğerleri de bu cesaret verici konuşmaya kulak vererek, azıcık kendilerine gelir gibi olurken, aynı ses bir kez daha duyuldu. Bu seferki sözleri bir şarkı değil, uzaktan gelen cansız bir seslenişti. Dürbün'ün gediklerine çarpıp dönen yankıları daha da cansızdı.

"Darby M'Graw," diye inledi. Bir feryada benzediği için inlediğini söylemek tam yerindeydi. "Darby M'Graw! Darby M'Graw!" diye tekrarladı defalarca. Ardından birazcık sesini yükselterek ve size aktarmayacağım bir küfür savurarak şöyle dedi: "Arka tarafa rom getir, Darby!"

Korsanlar yere çakılıp kaldı; gözleri yuvalarından fırlayacakmış gibiydi. Sesin yavaş yavaş kesilmesinin üzerinden epey zaman geçmesine karşın, korku içindeki donuk bakışlarını sessizce önlerindeki boşluğa diktiler.

"Bu iş artık kesin!" dedi biri, yutkunarak. "Gidelim."

"Bu, onun son sözleriydi," diye sızlandı Morgan, "gemideki son sözleri."

Dick koynundaki Kitabı Mukaddes'i çıkarmış, çabuk çabuk dualar okuyordu. Denize açılmadan ve kötü kafadarların arasına düşmeden önce iyi yetiştirildiği belliydi.

Silver hâlâ boyun eğmiş değildi. Dişlerinin takırdadığını duymama rağmen, henüz teslim olmamıştı.

"Bizim dışımızda bu adadaki hiç kimse," diye mırıldandı, "Darby adını duymuş değil." Ardından büyük bir gayret göstererek, "Gemi arkadaşları," diye bağırdı. "O zımbırtıyı almak için buradayım. İnsan ya da iblis olsun, hiç kimse beni yolumdan alıkoyamaz. Sağken bile Flint'ten asla korkmazdım. İyi ruhlar aşkına, ölüsüyle de yüzleşirim. Dört yüz metre ötemizde yedi yüz bin sterlin duruyor. Mavi suratlı ayyaş bir yaşlı denizci yüzünden, hem de ölü olduğunu bilerek,

sırtını o kadar mangıra çeviren bir sergüzeştçi hiç görülmüş müdür?"

Ama hempalarında bir cesaret uyanışı belirtisi yoktu; tam tersine sözlerindeki saygısızlık korkuyu daha da artırmış gibiydi.

"Orada dur, John!" dedi Merry. "Bir ruha çatma."

Geri kalanların hepsi cevap veremeyecek kadar dehşet içindeydi. Göze alabilseler, tek tek kaçıp gideceklerdi; ama korku onları bir arada tuttu ve cüretinden güç aldıkları John'un etrafında kenetledi. John da bu şekilde kendi zayıflığını epeyce alt etti.

"Ruh mu? Eh, belki vardır," dedi. "Ama benim için açık olan tek şey var. Bir yankı geldi. Şimdi, gölge bir ruhu hiç kimse görmüş değil. O halde, kendisine eşlik eden bir yankıyla ne yapıyor? Söyleyin bakalım. Doğada böyle bir şey yok kesinlikle, öyle değil mi?"

Bu sav bana oldukça zayıf geldi. Ama boş inançlı birini neyin etkileyeceğini asla bilemezsiniz. George Merry'nin büyük ölçüde rahatladığını hayretle gördüm.

"Sahi, öyle," dedi. "Akıllı adamsın, John, vesselam. Alesta tiramola, ahbaplar! Bu mürettebatın yanlış yolda olduğu kanısındayım. Şimdi düşünüyorum da, Flint'in sesi gibiydi, size hak veriyorum, ama tam öyle açık seçik onunki gibi değil sonuçta. Başka birinin sesine daha çok benziyordu, kimdi ya, sanki—"

"İyi ruhlar aşkına, Ben Gunn!" diye kükredi Silver.

"Evet ya, öyle," diye bağırdı Morgan, dizleri üstünde yaylanarak. "Ben Gunn'dı o!"

"Bu durumu pek değiştirmez, öyle değil mi yani?" diye sordu Dick. "Tıpkı Flint gibi Ben Gunn da bedenen burada değil."

Ama daha yaşlı kurtlar bu görüşü küçümser bir tavırla karşıladı.

"Yahu, kim takar Ben Gunn'ı?" diye bağırdı Merry. "İster sağ, ister ölü olsun, hiç kimse takmaz onu."

Morallerinin yerine gelmesi ve yüzlerinin tekrar doğal rengine bürünmesi olağanüstüydü. Çok geçmeden sohbete dalarak, arada bir etrafa kulak verdiler. Bir süre sonra başka bir sesin gelmemesi üzerine, aletlerini sırtlayarak tekrar yola koyuldular. Merry onları İskelet Adası'na göre doğru hatta tutmak üzere, elinde Silver'ın pusulasıyla önde yürüyordu. Doğru söylemişti: İster sağ, ister ölü olsun, kimsenin Ben Gunn'ı taktığı yoktu.

Yalnız Dick hâlâ Kitabı Mukaddes'ini tutuyor ve bir yandan yürürken, korku dolu bakışlarla sağa sola göz atıyordu. Ama aynı duyguyu paylaşan hiç kimseyi bulamadı. Hatta Silver bu tedbirliliği yüzünden ona takıldı.

"Sana söylemiştim," dedi, "Kitabı Mukaddes'ini lekelediğini söylemiştim. Onun başına yemin etrnenin yararı olmadığına göre, bir ruhun buna karşılık ne vereceğini sanıyorsun? Olacak şey değil!" Parmaklarını şakırdatarak, koltuk değneği üstünde bir süre durdu.

Ama Dick'in içi rahatlamadı. Nitekim, bu delikanlının hasta düştüğünü açıkça görmem çok uzun sürmedi. Sıcağın, yorgunluğun ve korku şokunun hızlandırdığı humması, Dr. Livesey'nin öngördüğü gibi, hızla kötüleşiyordu besbelli ki.

Doruğa açık alanda yürüyüş güzeldi. Daha önce belirttiğim gibi, platonun batıya doğru eğimli olması nedeniyle, yolumuz hafif bayır aşağıydı. Büyük ve küçük çamlar birbirlerinden daha uzaktı; muskat ve açelya kümeleri arasında bile geniş açık alanlar kızgın güneş altında kavruluyordu. Adanın kuzeybatı ucunun epey yakınına vardığımızdan, bir yandan Dürbün sırtlarının altına daha çok yaklaşırken, diğer yandan bir süre önce sepet-kayıkta içine yuvarlandığım ve korkudan titrediğim batı koyuna daha geniş bir açıdan bakma olanağını bulduk.

Ulaştığımız yüksek ağaçlardan ilki kerterizlere uymadı. İkincisinde de öyle oldu. Bir ot ve çalı örtüsü üstündeki üçüncü ağacın boyu yaklaşık altmış metreydi. Bu bitki az-

manının bir kulübe kadar büyük bir kırmızı gövdesi ve bir bölüğün içinde manevra yapabileceği kadar geniş bir gölgesi vardı. Hem doğuda hem de batıda denizin çok ötesinden göze çarpacak kadar yüksekti; haritaya bir seyir işareti olarak rahatlıkla konabilirdi.

Ama yol arkadaşlarımı o sırada etkileyen şey ağacın büyüklüğü değil, yayvan gölgesinin altındaki bir yerde yedi yüz bin sterlin değerinde altının gömülü yatıyor olmasıydı. Daha yakına varmalarıyla birlikte, bu paraya dönük düşünceler az önceki korkularını yutup götürdü. Gözlerindeki ateş bütün yüzlerine vurdu; adımları daha hızlı ve daha hafif bir tempo kazandı; bütün gönülleri her birini bekleyen o servetin, ömür boyu sürecek sefahat ve zevkin kalıbına döküldü.

Silver hırıltılı bir solumayla koltuk değneği üstünde sekiyordu; dışarıya açılmış burun delikleri titriyordu; sıcak ve parlak yüzüne sineklerin konmasına kızan bir deli gibi küfürler savuruyordu; beni ona bağlayan ipe çılgınca asılıyor ve arada bir arkaya dönerek, öldüresiye bir bakışla gözlerini bana çeviriyordu. Düşüncelerini gizlemeye kesinlikle aldırmıyordu ve ben bunları yüzünden kesinlikle okuyabiliyordum. Altınının hemen yakınında olması, diğer her şeyi unutturmuştu. Verdiği söz ve doktorun uyarısı artık geçmişte kalan şeylerdi. Defineyi ele geçirmeyi, "Hispaniola"yı bulduktan sonra gece karanlığında gemiye binmeyi, o adayla ilişkili her namuslu insanın boğazını kesmeyi ve ilk başta tasarladığı gibi, cinayet ve servetle yüklü olarak kaçıp gitmeyi umduğuna hiç kuşkum yoktu.

Bu kaygılarla sarsılırken, define avcılarının hızlı temposuna ayak uydurmam zordu. Arada bir tökezliyordum; işte o anlarda Silver ipe sertçe asılıyor ve bana canice bakışlar fırlatıyordu. Hepimizin arkasında kalmış olan ve artık geriden yetişmeye çalışan Dick, humma ateşi sürekli yükselirken duaları ve küfürleri bir arada geveliyordu. Bu görüntü perişanlığımı daha da artırdı. Üstüne üstlük, mavi yüzlü o günahkâr korsanın, Savannah'da şarkı mırıldanarak ve içki getirilmesi için bağırarak ölen o adamın altı yardakçısını kendi eliyle kestiği sırada o platoda yaşanan trajedi bir türlü çıkmamacasına aklıma takıldı. Huzur dolu görünen koruluk çığlıklarla çınlamış olmalıydı. Bunu düşünmek bile çığlıkların hâlâ çınladığına inanmama yetti.

Fundalığın kenarındaydık artık.

"Hurra, ahbaplar, hep birlikte!" diye bağırdı Merry. En öndekiler bir koşu yarışına girdi.

Birdenbire ancak on metre ilerimizde durduklarını gördük. Alçak bir çığlık yükseldi. Silver cin çarpmış gibi koltuk değneğinin ucuyla yeri kazarcasına hızını iki katına çıkardı. Derken, o ve ben de kaskatı kesilmiş olarak durduk.

Önümüzde kazılmış büyük bir çukur duruyordu. Kenarları göçtüğü ve dibinde otlar yeşerdiği için, çok yeni olmadığı belliydi. Çukurun içinde bir kazmanın iki parçaya ayrılmış sapı ve birkaç sandığın sağa sola saçılmış tahtaları vardı. Bu tahtaların birinde kızgın bir demirle dağlanmış "Mors" yazısını, yani Flint'in gemisinin adını gördüm.

Her şey kanıtlarıyla apaçık ortadaydı. Zula bulunmuş ve boşaltılmıştı; yedi yüz bin sterlin gitmişti!

33

Bir Reisin Düşüşü

Bu dünyada böyle bir alabora asla görülmüş değildi. Altı adamın hepsi sanki vurgun yemiş gibiydi. Ama Silver bu darbeyi neredeyse anında atlattı. Tıpkı bir koşucu gibi, gönlünden geçen her düşünce tam bir gerginlikle o parayı kapmaya göre kurulmuştu; gelin görün ki, beklentisi bir saniye içinde sönmüştü. Diğerlerinin hüsranı kavrayacak zamanı bulmasından önce, aklını topladı, öfkesinden sıyrıldı ve planını değiştirdi.

"Jim," diye fısıldadı, "şunu al ve belaya hazır ol." Ardından çifte namlulu bir tabancayı bana verdi.

Aynı anda sessizce kuzeye doğru yönelmeye başladı; birkaç adımda çukurun ikimiz ile diğer beşi arasında kalmasını sağladı. Bana baktı ve "İşte bir dar köşe," dercesine başını salladı. Bunun farkındaydım elbette. Bakışları pek dostça değildi. Sürekli başka kılığa girmesi beni öylesine iğrendirmişti ki, "Demek, yine saf değiştirdin," diye fısıldamaktan kendimi alamadım.

Buna cevap verecek zamanı yoktu. Küfürler ve naralar savuran korsanlar, birbiri ardı sıra çukura atlamaya ve tahtaları kenara atarak, parmaklarıyla toprağı eşelemeye başladılar. Morgan bir altın parçası buldu. Tam bir küfür sağana-

ğıyla havaya kaldırdı. Kırk iki şilinlik bu para on beş saniye kadar elden ele dolaştırıldı.

"Kırk iki şilin!" diye kükredi Merry, sikkeyi Silver'a doğru sallayarak. "Yedi yüz bin sterlinin bu mu? Sen pazarlıkların adamısın, öyle mi? Hiçbir şeyi asla yüzüne gözüne bulaştırmadığını söylersin, ha, seni gidi mankafa beceriksiz!"

"Kazmaya devam, çocuklar," dedi Silver, en serinkanlı arsızlıkla. "Birkaç yerfistiği bulursanız, hiç şaşmam."

"Yerfıstığı, ha!" diye tekrarladı Merry, haykırarak. "Arkadaşlar, duyuyor musunuz? İnanın ki bana, bu adam başından beri her şeyi biliyordu. Yüzüne bakın, orada yazılı olduğunu göreceksiniz."

"Ooo, Merry," diye takıldı Silver, "yine kaptan olmaya mı soyundun? Girişken bir delikanlısın besbelli."

Ama bu sefer herkes tamamen Merry'nin yanındaydı. Birbirlerine fırlattıkları öfkeli bakışlar arasında, toprağı tırmalayarak çukurdan çıkmaya başladılar. Bizim için iyi görünen bir şeyin farkına vardım. Hepsi de Silver'ın karşı tarafına çıktı.

Böylece biz ikimiz bir tarafta, beş adam da diğer tarafta ve çukur aramızda olmak üzere karşılıklı dikildik. Hiç kimse ilk darbeye girişecek cesareti toplayamadı. Silver hiç kıpırdamadı, koltuk değneğine yaslanarak onları izledi ve hep gördüğüm serinkanlı havasını takındı. Cesur olduğuna hiç kuşku yoktu.

Sonunda Merry bir konuşmanın durumu kolaylaştırabileceğini akıl eder gibi oldu.

"Arkadaşlar," dedi, "onlar yalnız iki kişi. Biri hepimizi buraya getiren ve yanıltarak bu hale düşüren ihtiyar sakat, diğeri ise yürekli geçinen şu budala çocuk. Şimdi, arkadaşlar—"

Kolunu kaldırmasından ve sesini yükseltmesinden bir saldırı başlatma niyetinde olduğu açıktı. Derken, bir anda fundalığın içinden şak! şak! şak! diye üç misket tüfeği atışı geldi. Merry baş aşağı çukurun içine yuvarlandı. Kafası

sarılı adam bir topaç gibi ekseni etrafında döndü ve boylu boyunca yana devrildi; hâlâ seğirmekle birlikte can verdi. Diğer üçü geriye döndükleri gibi, var güçleriyle kaçmaya başladılar.

Uzun John debelenmekte olan Merry'ye bir tabancasının iki namlusuyla hemen ateş açtı ve son can çekişmeyle gözlerini yuvarlayarak kendisine bakan adama, "George," dedi, "galiba seninle hesabınu kapattım."

Aynı anda, doktor, Gray ve Ben Gunn muskat ağaçları arasından dumanı tüten misket tüfekleriyle bize katıldılar.

"İleri!" diye bağırdı doktor. "İki kat hızlı koşun, aslanlarım. Sandallara varmadan önlerini kesmeliyiz."

Ve bazen göğsümüze kadar çalılara dalarak müthiş bir koşu tutturduk.

Silver da bize ayak uydurma hevesi içindeydi. Bu adamın göğüs kasları çatlayacak hale gelene kadar koltuk değneği üstünde sıçrayarak girdiği zorlu uğraş, sağlam bir adamın asla kalkışamayacağı düzeydeydi. Doktor da aynı görüşte. Yamacın başına vardığımızda, otuz metre arkamızdaydı ve boğulmanın eşiğindeydi.

"Doktor," diye seslendi. "Şuraya bakın! Aceleye gerek yok!"

Sahiden de aceleye gerek yoktu. Platonun daha açık bir kesiminde olduğumuz için, sağ kalan üç adamın hâlâ başladıkları istikamette, yani Mizana Tepesi'ne doğru koştuklarını görebildik. Sandallara giden yolu kesmiş durumdaydık artık. Dördümüz soluklanmak üzere otururken, Uzun John yüzündeki terleri silerek, yavaşça yanımıza geldi.

"İçten teşekkürler, doktor," dedi. "Benim ve Hawkins için, tam zamanında imdada yetiştiniz galiba." Daha sonra "Demek, sen de buradasın, Ben Gunn!" diye ekledi. "Eh, iyi biri olduğun kesin."

"Ben Gunn, evet, benim," diye karşılık verdi adada mahsur kalmış olan adam, sıkılganlıktan bir yılanbalığı gibi kıvranarak. "Sen nasılsın, Bay Silver?" diye ekledi, uzun bir aradan sonra. "'Gayet iyiyim, teşekkür,' diyorsun ha?"

"Ben, Ben," diye mırıldandı Silver, "öyle anlaşılıyor ki beni kazıkladın!"

Doktor isyancıların kaçarken bıraktığı kazmalardan birini getirmesi için Gray'i define yerine gönderdi. Daha sonra sandalların bulunduğu yere doğru bayır aşağı acelesizce inerken, olup bitenleri birkaç sözle birbirimize aktardık. Silver'ın derin ilgisini çeken bir hikâyeydi bu. Yarı deli gariban Ben Gunn'ın başından sonuna kadar asıl kahraman olduğu anlasıldı.

Ben adadaki uzun ve yalnız gezileri sırasında iskeleti bulmuştu; üstündeki şeyleri aşıran oydu. Definenin yerini bulunca, kazıp çıkarmıştı; çukurdaki kırık sap onun kazmasına aitti. Birçok yorucu yolculuk yaparak, defineyi yüksek çamın dibinden adanın kuzeydoğu köşesindeki iki doruklu tepede bulunan bir mağaraya sırtında taşımıştı. Define "Hispaniola"nın varışından iki ay öncesinden beri orada güven altında saklı duruyordu.

Doktor saldırıyı izleyen öğleden sonra, onun ağzından bu sırrı almış ve ertesi sabah geminin limanı terk ettiğini görünce, Silver'ın yanına giderek, artık işe yaramayan haritayı ona vermişti. Erzakı da bırakmasının sebebi, Ben Gunn'ın mağarasında kendi eliyle tuzladığı bol miktarda keçi eti bulunmasıydı. Kazıklı duvardan iki doruklu tepeye güvenlik içinde taşınma, böylece sıtmadan uzak durma ve parayı gözetim altında tutma şansını elde etmek için her şeyi vermeye razı olmuştu.

"Sana gelince, Jim," dedi doktor, "seni bırakmak içime sinmedi, ama görevlerine bağlı kalanlar için en iyisi olduğunu sandığım şeyi yaptım. Sen de bunlardan biri değilsen, bu kimin kabahati?"

O sabah korkunç hüsranla kopacak kavganın bana da bulaşacağını göz önünde tutarak, isyancılara karşı hazırlık yapmıştı. Mağaraya giden bütün yolu koşmuş, şövalyeyi nöbetçi olarak kaptanın yanında bırakmış, Gray ve garibanı yanına almış, çamın yanında tetikte olmak üzere adayı boydan boya aşmıştı. Ancak, kısa bir süre sonra, bizim kafilenin daha erken yola çıktığını anlayınca, ayağına en çabuk kişi olan Ben Gunn'ı elinden geldiği kadar tek başına önümüzü kesmeye göndermişti. İşte o zaman garibanın aklına eski gemi arkadaşlarının boş inançlarından yararlanma fikri gelmişti. Bunun başarıya ulaşmasıyla, Gray ve doktor define avcılarının varışından önce oraya giderek pusu kurmuştu.

"Ya," dedi Silver, "Hawkins'i yanımda bulundurmam benim için talihli bir iş olmuş. Yaşlı John'un kıtır kıtır doğranmasına göz yumacak ve vicdanın hiç sızlamayacaktı, doktor."

"Hiç," diye karşılık verdi Dr. Livesey neşeyle.

Bu arada filikalara ulaşmıştık. Doktor kazmayla bir tanesini parçaladı. Ardından hepimiz diğerine bindik ve denizyoluyla adayı dolaşarak Kuzey Körfezi'ne varmak üzere yola çıktık.

Bu sekiz ya da dokuz millik bir mesafeydi. Yorgunluktan artık neredeyse ölecek durumda olmasına karşın, Silver da hepimiz gibi bir küreğe koşturuldu. Pürüzsüz denizde hızla yol almaya başladık, boğazdan çıktık ve adanın güneydoğu köşesini, yani dört gün önce "Hispaniola"yı oradan limana çektiğimiz burnu dolandık.

İki doruklu tepenin yanından geçerken, Ben Gunn'ın mağarasının karanlık ağzını ve bir misket tüfeğine yaslanmış olarak önünde bekleyen bir karaltıyı görebildik. Bu şövalyeydi. Ona mendil salladık. Onun şerefine yaptığımız üç tezahürata Silver da herkes kadar candan katıldı.

Üç mil ötede, tam Kuzey Körfezi'nin ağzında, bir de ne görelim? "Hispaniola" tek başına seyrediyordu? Son taşkın geminin doğrulmasını sağlamıştı. Eğer güney limanındaki gibi çok rüzgâr ya da güçlü bir gelgit akıntısı olsaydı, gemiyi

asla bulamayacaktık veya karaya oturmuş halde bulacaktık. Neyse ki, ana yelkenin uğradığı hasar dışında çok az terslik vardı. Başka bir çapa hazırlandı ve bir buçuk kulaç kadar suya indirildi. Hepimiz kürek çekerek, sandalı Ben Gunn'ın define evine en yakın nokta olan Rom Koyu'na geri götürdük. Ardından Gray geceyi nöbette geçirmek üzere tek başına filikayla "Hispaniola"ya döndü.

Kumsaldan mağaranın girişine kadar hafif eğimli bir yamacı tırmandık. Yukarıda şövalye bizi karşıladı. Kaçamağımla ilgili azarlayıcı ya da övücü hiçbir şey söylemeksizin, bana sıcak ve nazik davrandı. Silver'ın kibar selamı karşısında ise yüzüne biraz kan fışkırır gibi oldu.

"John Silver," dedi, "sen müthiş bir alçak ve düzenbazsın, canavar bir düzenbaz, azizim. Senin hakkında kovuşturma açmamam gerektiği bildirildi. Peki, açmayacağım. Ama ölüler, azizim, ağır bir yük olarak boynunda asılı kalacak."

"İçten teşekkürler, efendim," diye karşılık verdi Uzun John, yeniden selam çakarak.

"Sakın, bana teşekkür etme!" diye bağırdı şövalye. "Bu büyük bir görev ihmali. Çekil bakalım."

Ardından hepimiz mağaraya girdik. Geniş ve havadar bir yerdi. İçinde küçük bir pınar ve üstünü eğreltiotlarının sardığı berrak bir havuz vardı. Yer kumla kaplıydı. Kaptan Smollett büyük bir ateşin önünde yatıyordu. Uzak bir köşede, alevlerin ancak loş titrek ışıltılarının vurduğu büyük sikke yığınları ve dörtgen kümeler halinde istif edilmiş altın külçeler gözüme ilişti. Çok uzaklardan aramaya geldiğimiz ve o zamana kadar "Hispaniola"daki on yedi insanın hayatına mal olan Flint'in definesiydi bu. Bunu bir araya getirmenin ne kadar cana, ne kadar kan ve hüzne, batırılmış kaç güzel gemiye, gözleri bağlı kalas üstünde yürüyen kaç cesur adama, kaç top atışına, ne kadar ayıba, yalana ve acımasızlığa mal olduğunu ise belki yaşayan hiç kimse anlatamayacak. Ancak üç kişi hâlâ adadaydı: Silver, ihtiyar Morgan ve Ben

Gunn. Her üçünün de bu cinayetlerde payı vardı ve beyhude bir çabayla ödülden pay almayı ummuşlardı.

"Hoş geldin, Jim," dedi kaptan. "Kendi meşrebinde iyi bir çocuksun, Jim. Ama seninle birlikte bir daha denize açılacağımızı sanmıyorum. Benim kaldıramayacağım kadar doğuştan kayrılan birisin. O sen misin, John Silver? Burada ne işin var, be adam?"

"Görevimin başına döndüm, efendim," diye karşılık verdi Silver.

"Ya!" dedi kaptan ve ağzından başka söz çıkmadı.

O gece çevremde bütün dostlarımla ne kadar hoş bir sofraya oturdum, bilemezsiniz. Ben Gunn'ın tuzlanmış keçi etiyle, bazı leziz yiyeceklerle ve "Hispaniola"dan çıkan yıllanmış bir şişe şarapla ne kadar güzel bir yemek yedim, bilemezsiniz. İnsanların hiç bu kadar neşeli ya da mutlu olmadığına eminim. Bir de ateşin neredeyse ötesinde oturan, ama büyük iştahla tıkınan, bir şey istendiğinde fırlamak için alesta bekleyen ve hatta kahkahalarımıza usulca katılan Silver vardı – yolculuğa başladığımızdaki aynı yumuşak başlı, terbiyeli ve dalkavuk denizciye dönüşmüştü.

34

Hikâyenin Sonu

Ertesi sabah büyük altın yığınını yaklaşık bir buçuk kilometre boyunca karadan kumsala ve oradan da üç mil boyunca sandalla "Hispaniola" ya taşımak üzere çok erkenden çalışmaya koyulduk. Çalışacak az sayıda kişinin bulunması nedeniyle, hatırı sayılır ölçüde zor bir işti bu. Adada hâlâ bulunan üç herif bize öyle büyük sorun çıkarmadı; tepe sırtındaki tek bir nöbetçi ani bir saldırıya karşı bizi tetikte tutmak için yeterliydi. Kaldı ki, adamlar dövüşmekten fazlasıyla usanmış durumdaydı.

Dolayısıyla iş canlı bir tempoda yürütüldü. Gray ve Ben Gunn sandalla gidip gelirken, geri kalanlar onların yokluğunda defineyi kumsala istif ediyorlardı. Bir ipin iki ucuna asılı iki külçe, yetişkin bir adamın ancak kaldıracağı bir yüktü – hem de yavaşça yürüyerek taşımaktan memnun olacağı ölçüde. Bana gelince, taşımada pek fazla işe yaramadığım için, mağarada bütün gün darphane paralarını ekmek torbalarına doldurmakla meşguldüm.

Sikkelerin çeşitliliği açısından, tıpkı Billy Bones'un biriktirdiği stok gibi, tuhaf bir koleksiyondu bu. Ama çok daha büyük çaplı ve çok daha rengârenk olduğu için, bunları sınıflandırmanın verdiği zevkten daha büyüğünü yaşamadığımı

söyleyebilirim. İngiliz, Fransız, İspanyol, Portekiz, George ve Louis sikkeleri, İspanyol, kırk iki şilinlik sikkeler, Portekiz altın paraları ve Venedik altın sikkeleri, son yüz yılın bütün Avrupa krallarının suretleri, zincir demetleri ya da örümcek ağı kesitleri gibi görünen damgaların basıldığı garip Doğu parçaları, yuvarlak parçalar, kare parçalar ve sanki boyna takılacakmış gibi ortası delik parçalar. Dünyadaki hemen her çeşit para o koleksiyonda kendine bir yer bulmuştu, sanırım. Sayı bakımından ise sonbahar yaprakları kadar bol olduklarına eminim. Öyle ki, eğilmekten sırtıma ağrılar girdi ve ayıklama için dokunmaktan parmaklarım keçeleşti.

Bu iş günlerce sürdü. Her akşam gemiye bir servet yükleniyordu, ama ertesi gün taşınacak başka bir servet bekliyordu. Bütün bu zaman zarfında sağ kalan üç isyancıdan hiçbir haber alamadık.

Sonunda, sanırım, mağaradaki üçüncü gecemizde, doktor ve ben adanın düzlüklerini yukarıdan gören tepe sırtında dolaşıyorduk. Birden, rüzgâr aşağıdaki koyu karanlığın içinden çığlık ile şarkı arası tınlamalı bir gürültüyü bize kadar taşıdı. Kulaklarımıza ancak bir anlık ses çalındı ve yerini tekrar sessizliğe bıraktı.

"Tanrı onları bağışlasın," dedi doktor, "isyancıların sesi bu!"

"Hepsi sarhoş, efendim," diye araya girdi Silver, arkamızdan seslenerek.

Hemen belirteyim ki, Silver'a tam özgürlük verilmişti. Günlük paylamalar bir yana bırakılırsa, kendisini yeniden ayrıcalıklı ve dostça bir hizmetçi saydığı söylenebilirdi. Aslına bakılırsa, uğradığı hakaretlere o kadar rahat katlanması ve şaşmaz bir terbiye içinde bizimle bütünleşmeye çalışmak için diretmesi övgüye değerdi. Bununla birlikte, sanırım, hiç kimse ona karşı bir köpeğe göstereceğinden daha iyi bir davranış içinde değildi, tabii eski levazımcısından hâlâ müthiş korkan Ben Gunn'ı ve ona gerçekten şükran duyacak bir

şeyi olan beni saymazsak. Oysa, bu konuda, diyebilirim ki, ona karşı herkesten daha fazla kötü duygular beslememi gerektirecek bir sebep vardı. Çünkü onu platoda yeni bir kalleşliğe aracılık yaparken görmüştüm. Bu bakımdan, doktorun ona cevap veriş tarzı oldukça sertti.

"Sarhoş ya da sayıklıyor," dedi doktor.

"Haklısınız, efendim," diye karşılık verdi Silver. "Sizin ve benim için, bunun pek değeri yok."

"Sanırım, seni insancıl bir adam olarak nitelendirmemi pek istemezsin benden," diye tersledi doktor, küçümser bir dudak bükmeyle. "Bu nedenle duygularım seni şaşırtabilir, Kaptan Silver. Ama aşağıdakilerden birinin hummadan sayıkladığına emin olsam, en azından ahlak anlayışı belli bir kişi olarak, canıma gelebilecek her türlü riski göze alarak, bu kamptan ayrılırıın ve onlara mesleki becerimle yardım ederim."

"Kusura bakmayın, efendim, çok yanlış bir iş yapmış olursunuz," dedi Silver. "Değerli canınızdan olursunuz, iyice belleyin bunu. İçlidışlı olacak kadar sizin yanınızdayım artık. Takımın zayıfladığını görmek istemem, hele sizin gibi çok şey borçlu olduğumu bildiğim biri söz konusuyken. Ama aşağıdaki şu adamlar verdikleri sözü tutamazlar – hayır, böyle bir şeyin içlerinden geleceğini sanmam. Dahası, sizin gibi inanmasını bilmezler."

"Hayır," dedi doktor. "Sen sözünü tutan bir adamsın, bunu biliyoruz."

İşte, üç korsandan aldığımız son haber bu oldu. Sadece bir sefer epey uzaktan gelen bir tüfek sesi duyduk ve avlanıyor olabileceklerini varsaydık. Bir toplantı düzenlendi ve adayı onlara terk etmemiz gerektiği kararına varıldı – bu kararı Ben Gunn'ın büyük bir coşkuyla ve Gray'in hararetli bir onayla desteklediğini belirtmeliyim. Onlara bolca barut ve mermi stoku, tuzlanmış keçi etinin büyük bir kısmını, birkaç ilaç ve diğer bazı ihtiyaç malzemeleri, aletler, giysiler, yedek

bir yelken, bir iki kulaç halat ve doktorun özel arzusu üzerine, armağan olarak bol miktarda tütün bıraktık.

Aşağı yukarı adadaki son işimizdi bu. Ondan önce, gemiye definenin tamamını taşımış, yeterli miktarda su ve herhangi bir sıkıntı ihtimaline karşı, geri kalan keçi etini yüklemiştik. Sonunda havanın güzel olduğu bir sabah, hepimizin ancak başa çıkabildiği bir uğraş sonunda demir aldık ve kaptanın kazıklı çitte göndere çekip altında dövüştüğü bayrakla Kuzey Körfezi'nden çıktık.

Kısa bir süre sonra ortaya çıktığı üzere, adadaki üç isyancı bizi tahmin ettiğimizden daha yakın bir izleme altında tutmuş olmalıydı. Geçitten çıkarken güney burnunun çok yakınında seyretmek zorunda kaldık ve her üçünü yalvarma duruşuyla kollarını yukarıya kaldırmış halde, bir kumsal dilinde birlikte diz çökmüş olarak gördük. Onları öyle perişan durumda bırakmak, sanırım, hepimizin yüreğini burktu. Ama yeni bir isyan riskini göze alamazdık; onları darağacını boylamak üzere memlekete götürmek iyilikseverliğin acımasız bir biçimi olacaktı. Doktor onlara seslenerek, bıraktığımız erzaktan söz etti ve nerede bulacaklarını bildirdi. Ama adlarımızı anarak bize seslenmeye ve Tanrı aşkına merhamete gelerek, onları öyle bir yerde ölüme bırakmamamız için yalvarmaya devam ettiler.

Sonunda, içlerinden kim olduğunu bilmediğim biri, geminin hâlâ rotasında ilerlediğini ve işitme mesafesinden hızla çıkmakta olduğunu görünce, boğuk bir çığlıkla ayağa fırladı, misket tüfeğini omzuna dayadı ve Silver'ın başının üzerinden ıslık çalarak ana yelkeni delen bir mermi gönderdi.

Bu olaydan sonra küpeşteleri siper alarak oturduk. İkinci sefer baktığımda kumsal dilinden kaybolmuşlardı ve dilin kendisi de neredeyse görüntüden silinmek üzereydi. Bu en azından işin bittiğinin belirtisiydi. Öğleden önce Define Adası'nın en yüksek kayasının mavi deniz ufkunda batması beni ifade edilemez bir sevince boğdu.

Gemide öyle bir adam kıtlığı vardı ki, herkes bir işe el atmak zorundaydı. Sadece kaptan pupa tarafındaki bir şiltede yatarak talimatlar veriyordu; büyük ölçüde toparlanmasına karşın, hâlâ sükûnete muhtaçtı. Yönümüzü İspanyol Amerika'sındaki en yakın limana çevirdik; çünkü yeni tayfalar almadan dönüş yolculuğu riskine giremezdik. Nitekim, engelleyici rüzgârlarla ve birkaç yeni fırtınayla boğuşarak limana vardığımızda hepimiz bitkindik.

Son derece güzel bir korunaklı körfezde demir attığımızda tam günbatımıydı. Zencilerle, Meksika Yerlileriyle ve melezlerle dolu sahil sandalları hemen çevremizi sardı. Bazıları meyve ve sebze satarken, bazıları azıcık para karşılığında dalış gösterileri sunuyordu. Birçok güler yüzlü (özellikle de siyah tenli) çehrenin görüntüsü, tropikal meyvelerin tadı ve hepsinden önemlisi şehirde parlamaya başlayan ışıklar, adadaki kasvetli ve kanlı konukluğumuzla çok çekici bir tezat oluşturuyordu. Beni yanlarına alan doktor ve şövalye, gecenin ilk bölümünü geçirmek üzere karaya çıktılar. Burada bir İngiliz savaş gemisinin kaptanıyla tanıştılar, sohbete daldılar, onun gemisine gittiler ve kısacası o kadar hoş zaman geçirdiler ki, "Hispaniola"ya döndüğümüzde tan ağarıyordu.

Ben Gunn güvertede tek başınaydı. Gemiye çıkmamızla birlikte, olağanüstü kıvırmalarla bize bir itirafta bulunmaya başladı. Silver kaçmıştı. Gariban birkaç saat önce onun bir sahil sandalıyla kaçmasına göz yummuştu. Bunu sırf bizi kurtarmak için yaptığına inanmamız için gerekçeler sıraladı. Belirttiğine göre, "tek bacaklı o adam gemide kaldığı sürece" hayatımız kesinlikle tehlikede olacaktı. Ama hepsi bu kadar değildi. Gemi aşçısı eli boş gitmemişti. Kimseye görünmeden bir gemi bölmesini delmiş ve sonraki avarelikleri için, belki üç ya da dört yüz adet yirmi bir şilin değerinde bir sikke torbasını almıştı.

Ondan böyle ucuz kurtulmamıza hepimiz sevindik, sanırım.

Her neyse, uzun lafın kısası, gemiye birkaç tayfa aldık, güzel bir dönüş seferi yaptık ve "Hispaniola" tam Bay Blandly'nin refakat gemisini hazırlamayı düşünmeye başladığı sırada Bristol'a ulaştı. Onunla denize açılanlardan sadece beş kişi dönmüştü. "Sen içmene bak, gerisini getirir şeytan" tarzında bir öcün alındığı kesin olsa bile, kaderine şu şarkının yakıldığı diğer gemi kadar fena bir durumda sayılmazdık:

Denize yetmiş beş kişiyle açılan mürettebattan Ne yazık ki şimdi sadece tek adam var sağ kalan.

Hepimiz defineden bolca bir pay aldık ve bunu mizacımıza göre, akıllıca ya da ahmakça kullandık. Kaptan Smollett şu anda denizciliği birakmış durumda. Gray sadece parasını bir kenara koymakla kalmadı, birdenbire kapıldığı yükselme arzusuyla mesleğinde öğrenim gördü. Şu anda bir ikinci kaptan ve tam armalı güzel bir geminin ortaklarından biri. Ayrıca evlendi ve bir aile babası oldu. Ben Gunn'a gelince, payına düşen bin sterlini üç haftada, tam olarak belirtmek gerekirse, on dokuz günde harcadı ya da kaybetti ve yirminci günde dilenciliğe başladı. Tıpkı ada üzerinde korktuğu gibi bekçilik edeceği bir ev verildi kendisine. Hâlâ yaşıyor, her ne kadar biraz maskara konumuna düşse de, kır delikanlılarının büyük bir gözdesi, ayrıca pazar günlerinde ve aziz yortularında kilisenin seçkin bir ilahi okuyucusu.

Silver'dan bir daha haber alamadık. Tek bacaklı bu çetin denizci sonunda hayatımdan çıkıp gitti. Ama, sanırım, gedikli aftosu zenci kadınla buluştu. Kim bilir, belki hâlâ onunla ve Kaptan Flint'le rahat bir yaşam sürüyordur. Öyle olduğunu umarım. Çünkü öbür dünyada rahat yüzü görme olasılığı çok düşük.

Gümüş külçe ve silahlar, bildiğim kadarıyla, Flint'i gömdüğü yerde hâlâ duruyor ve kesinlikle öyle de duracak.

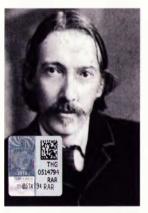
Define Adası

Öküz ve kağnı kementleri bile beni o lanetli adaya bir daha döndüremez. Gördüğüm en feci rüyalar o adanın kıyılarını döven dalga gümbürtülerini işittiğimde uykularımı bölüyor ya da Kaptan Flint'in hâlâ kulaklarımda çınlayan tiz sesiyle yatağımda doğruluyorum: "İspanyol gümüş paraları! İspanyol gümüş paraları!"

MODERN KLASIKLER Dizisi - 89

Stevenson'ın ilk kez 1881 yılında bir dergide tefrika olarak yayımladığı *Define Adası*, bugüne dek gerek atmosferi ve karakterleriyle, gerek anlattığı heyecanlı define avıyla her yaştan okuru cezbetmiştir. Yetişkin dostlarıyla birlikte çıktığı deniz seferinden sağ salim dönülmesinde önemli rol oynayan, romanın yeniyetme anlatıcısı Jim Hawkins açısından, bir rüştünü ispat etme hikâyesidir. Zira Jim bu seferde ihanetler, sürpriz saldırılar ve kanlı çarpışmalarla karşı karşıya kalmıştır. Romanın en fazla ete kemiğe büründürülmüş, en güçlü karakteri John Silver'ın eylemlerinde ise yazarın "ahlak" kavramının her zaman açık ve net olmamasına ilişkin alaycı yaklaşımı sezilir.

Popüler korsan imgesinin biçimlenmesinde de *Define Adasi*'nın rolü büyüktür. Bugün korsan denildiğinde gözümüzün önünde hemen definenin yerinin işaretli olduğu haritaların, tropikal adaların, omzunda papağanıyla tek bacaklı denizcilerin canlanmasını, romanın çok sayıda film ve dizi versiyonunun bu imgeleri çoğaltarak kolektif belleğimize yerleştirmesine borçluyuz.

ROBERT LOUIS STEVENSON

(1850-1894): Edinburg'da dünyaya gelen yazar, hukuk öğrenimi gördü. Üniversite yıllarında yaz tatillerini Fransa'da geçiren Stevenson'ın *An Inland Voyage* (1878; İç Kesimlere Yolculuk) ve *Travels with a Donkey in the Cévennes* (1879; Eşek Sırtında Cévennes Yolculuğu) adlı kitapları bu gezilerinin ürünüydü. Yazar 1879'da, âşık olduğu Amerikalı Fanny Vandegrift Osbourne'un ardından ABD'ye gitti. Bu yolculuğu daha sonra *The Amateur Emigrant* (1895; Amatör Göcmen) ve

Across the Plains (1892; Düzlükleri Geçerken) adlı yapıtlarında anlattı. 1880'de Fanny ile evlendi. ABD'de terk edilmiş bir gümüş madeni yakınlarında geçirdikleri balayı yazarın *The Silverado Squatters* (1883; Gümüş Avcıları) adlı yapıtının konusunu oluşturdu. Yazarın en bilinen yapıtları arasında *Treasure Island* (1881; *Define Adası*) ve *Kidnapped* (1886; Kaçırılan Çocuk) sayılabilir.

